

ALKOHOL, NARKOTYKI I PRZEMOC

Raport dotyczący badań ankietowych zrealizowanych w 2009 roku

Badanie wykonano na zlecenie
Gminy Miejskiej
Starogard Gdański

Starogard Gdański 2009 rok

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
INFORMACJE OGÓLNE.....	4
CEL BADANIA	5
ORGANIZACJA I METODA BADANIA	6
WYNIKI	7
Używanie alkoholu i przekonania młodzieży w tym zakresie.....	10
Palenie papierosów i przekonania młodzieży w tym zakresie	38
Używanie narkotyków i przekonania młodzieży w tym zakresie.....	43
Sytuacja rodzinna badanych.....	83
Doświadczanie przemocy przez badanych.....	86
PODSUMOWANIE WYNIKÓW	94

WSTĘP

Obecne czasy charakteryzuje znaczny wzrost liczby młodzieży podejmującej zachowania ryzykowne. Najgroźniejsze z nich to:

- stosowanie substancji psychoaktywnych (picie alkoholu, palenie papierosów, zażywanie leków czy sterydów anabolicznych, używanie substancji narkotycznych),
- zachowania nieakceptowane społecznie (agresja, przemoc, przestępczość, wandalizm, wczesna aktywność seksualna, ucieczki z domu, wagary, uczestnictwo w nieformalnych grupach popkultury).

Lista zachowań problemowych młodzieży wciąż rośnie. Coraz bardziej niepokoją sytuacje związane z uczestnictwem młodzieży w sektach, nieograniczonym dostępem do Internetu czy stosowaniem różnego rodzaju diet powodujących poważne zaburzenia łaknienia.

Pierwotnych przyczyn tej sytuacji można upatrywać między innymi w przemianach, które nastąpiły po burzliwym okresie transformacji ustrojowej naszego kraju. Wysoki stopień bezrobocia, coraz gorsza sytuacja materialna, często wręcz bieda czy bezdomność znacząco wpływają na obniżenie się statusu społecznego w wielu polskich rodzinach. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest utrata stabilności i poczucia bezpieczeństwa, narastający stres i frustracja. Niewątpliwie instytucja rodziny w Polsce przeżywa dość poważny kryzys. Rozwody, nietrwałe lub rozbite związki, zagraniczne wyjazdy w poszukiwaniu pracy, brak czasu, niewydolność wychowawcza, często sprawiają, że rodzice okazują swoim dzieciom mniej opieki, ciepła i miłości niż dzieci potrzebują. Zdarza się też, że zbyt wysoko podnoszą poprzeczkę wymagań i obowiązków.

Koszt jaki ponosi wówczas młody człowiek jest bardzo duży. Zaczyna żyć w pewnym oderwaniu od rodziców poszukując zaufania i akceptacji w innych środowiskach. Często poddany jest przedłużającemu się stresowi szkolnemu. Na wszystkie obszary życia młodego człowieka dodatkowo nakładają się problemy wynikające z okresu adolescencji (poszukiwanie sensu życia czy własnej tożsamości, radykalne ocenianie rzeczywistości, obalanie autorytetów). Taka sytuacja może sprzyjać sięganiu po różnego typu substancje psychoaktywne.

Stosowanie przez młodzież środków zmieniających świadomość od kilku lat staje się coraz poważniejszym problemem społecznym. Dlatego też konieczne jest wprowadzenie odpowiednich programów profilaktycznych chroniących młodzież, służących jej pomocą i mających na celu zapobieganie różnym dysfunkcjom. Taka postawa zgodna jest z

zadaniem czwartym planu „Zdrowie 21” sformułowanym przez WHO a dotyczącym polityki zdrowotnej wobec ludzi młodych. „Polityka społeczna i przewidziane w jej ramach programy powinny zapewnić dzieciom i młodzieży pomoc w sytuacjach trudnych, jak na przykład zaburzenia z powodu nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych czy niechciana ciąża. Należy doprowadzić do tego, by wybór zdrowego życia był dla młodego człowieka wyborem łatwym. Dlatego wszystkie znaczące decyzje wynikające z polityki sektora publicznego powinny być nastawione na zapobieganie skutkom zdrowotnym wczesnych zaburzeń u dzieci i młodzieży, które mogą wywrzeć wpływ na ich życie, karierę i rodzinę”.

Aby realizować te wytyczne konieczne jest regularne badanie zagrożeń związanych ze zjawiskiem używania substancji psychoaktywnych czy występowania przemocy. W Polsce badania tego typu prowadzone są na szerszą skalę przez różne instytucje (Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Psychiatrii i Neurologii). Regularne działania w tym zakresie prowadzą: Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) czy Europejskie Szkolne Badania Ankiety nt. Alkoholu i Narkotyków (ESPAD). Dość często prowadzone są też badania przez wyższe uczelnie i instytuty naukowe. Wyniki otrzymywane z badań wskazują na konieczność prowadzenia odpowiednich kampanii i projektów profilaktycznych. Obecnie funkcjonuje wiele programów przygotowanych w kraju jak i zagranicznych adaptowanych do naszych warunków. Realizowane są też projekty o mniejszym zasięgu, skierowane do lokalnych społeczności.

Niniejsze opracowanie jest właśnie wynikiem lokalnego badania przeprowadzonego na zlecenie Gminy Miejskiej Starogard Gdański wśród młodzieży szkolnej oraz zebraniem danych z placówek podejmujących działania wobec osób w kryzysie.

INFORMACJE OGÓLNE

POPULACJA I PRÓBA

W badaniu uczestniczyli uczniowie wszystkich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Gminy Miejskiej Starogard Gdański. Razem 18 szkół, po 6 na każdym poziomie. Ze względu na wysoki odsetek uczniów dojeżdżających ze Starogardu Gdańskiego badanie dodatkowo dotyczyło Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Owidzu.

Badaniem objęto trzy próby:

- uczniowie klas VI szkół podstawowych o wielkości 532 uczniów (26 klas),
- uczniowie klas II szkół gimnazjalnych o wielkości 594 uczniów (27 klas)
- uczniowie klas I szkół ponadgimnazjalnych o wielkości 789 uczniów (33 klasy).

CEL I ZAKRESY TEMATYCZNE BADANIA

CEL GŁÓWNY

Badanie miało służyć zebraniu informacji dotyczących zjawiska używania przez młodzież szkolną substancji psychoaktywnych (papierosów, alkoholu, narkotyków), oceny ich postaw w tym zakresie oraz doświadczania różnych form przemocy.

ZAKRESY TEMATYCZNE

Badanie objęło następujące zakresy:

• Picie napojów alkoholowych

- używanie alkoholu
- wiek inicjacji alkoholowej
- częstotliwość używania
- częstotliwość upijania się
- ilości i rodzaj wypijanego alkoholu
- towarzystwo i miejsca spożywania
- sposoby zaopatrywania się w napoje alkoholowe
- przekonania młodzieży dotyczące wieku od jakiego powinien być sprzedawany alkohol
- próby zakupu alkoholu w sklepie, sytuacje odmowy sprzedaży

• Palenie papierosów

- palenie papierosów
- wiek inicjacji nikotynowej
- częstotliwość palenia papierosów

• Używanie substancji narkotycznych

- dostępność do substancji psychoaktywnych
- udział w sytuacjach zagrażających
- używanie narkotyków
- rodzaj i częstotliwość używania
- rodzaj substancji inicjującej
- miejsca i sposób zaopatrywania się w narkotyki
- łączenie alkoholu z narkotykami
- opinie i przekonania młodzieży na temat legalizacji marihuany, karalności oraz szkodliwości używania narkotyków

• Sytuacja rodzinna

- kontakt z rodzicami
- nadużywanie alkoholu w rodzinie

• Przemoc

- doznawanie przemocy domowej
- formy przemocy domowej
- doznawanie przemocy rówieśniczej
- formy przemocy rówieśniczej

ORGANIZACJA I METODA BADANIA

Badanie ilościowe zrealizowano metodą ankiety audytoryjnej. Na poziomie szkół podstawowych i gimnazjalnych badania prowadzili pracownicy szkół, na poziomie szkół ponadgimnazjalnych zewnątrzni ankieterzy. Badanie zostało poprzedzone badaniem pilotażowym wykonanym w jednej ze szkół. Długość wywiadu wynosiła jedną godzinę lekcyjną tj. około 45 minut. Ankieterami były osoby realizujące programy profilaktyczne, pracujące w placówkach pomocowych.

Istotnym elementem badania było zapewnienie respondentom jak największego poczucia bezpieczeństwa i anonimowości. Posłużyły temu następujące działania:

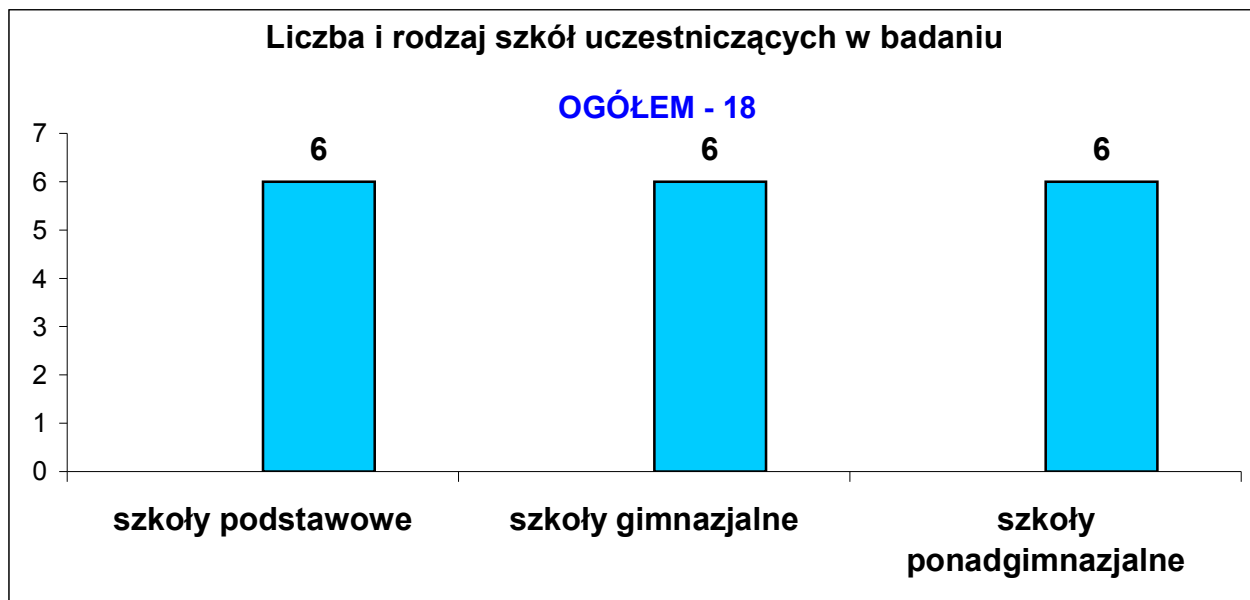
- opracowanie kwestionariusza ankiety tak aby zawierał tylko pytania zamknięte,
- reguła nieobecności nauczyciela w trakcie badania,
- procedura zwrotu wypełnionego kwestionariusza i na umieszczeniu go przez ucznia w specjalnie przygotowanej, opieczętowanej urnie,
- pisemne zapewnienie o pełnej anonimowości i poufności badań.

Ankieterzy przekazali wypełnione ankiety do Agencji gdzie po przeliczeniu zostały poddane procedurze wstępnego sprawdzenia. Następnym krokiem było przeliczenie danych oraz założenie odpowiednich zbiorów informacji. Wszystkie wyniki badania zostały podane w zaokrągleniu. Końcowym etapem było opracowanie sprawozdania oraz prezentacji.

WYNIKI BADAŃ

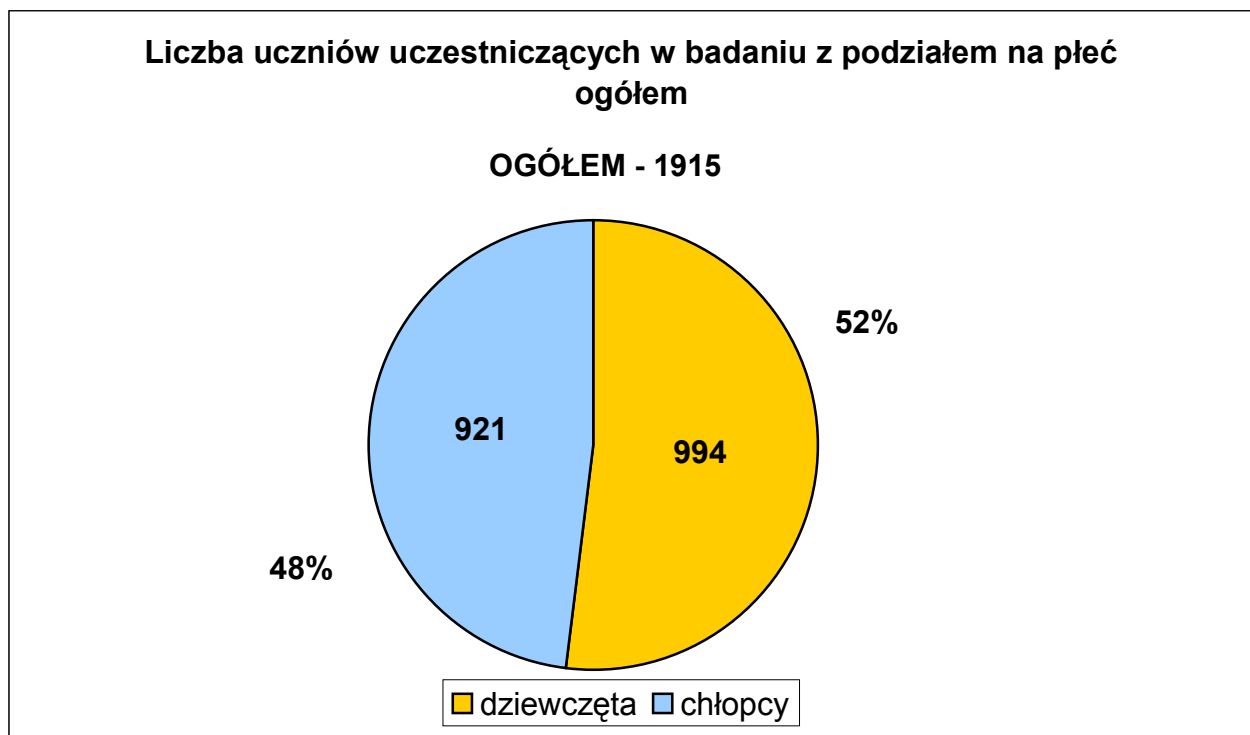
W badaniu uczestniczyli uczniowie wszystkich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Gminy Miejskiej Starogard Gdański. Razem 18 szkół, po 6 na każdym poziomie.

Wykres nr 1

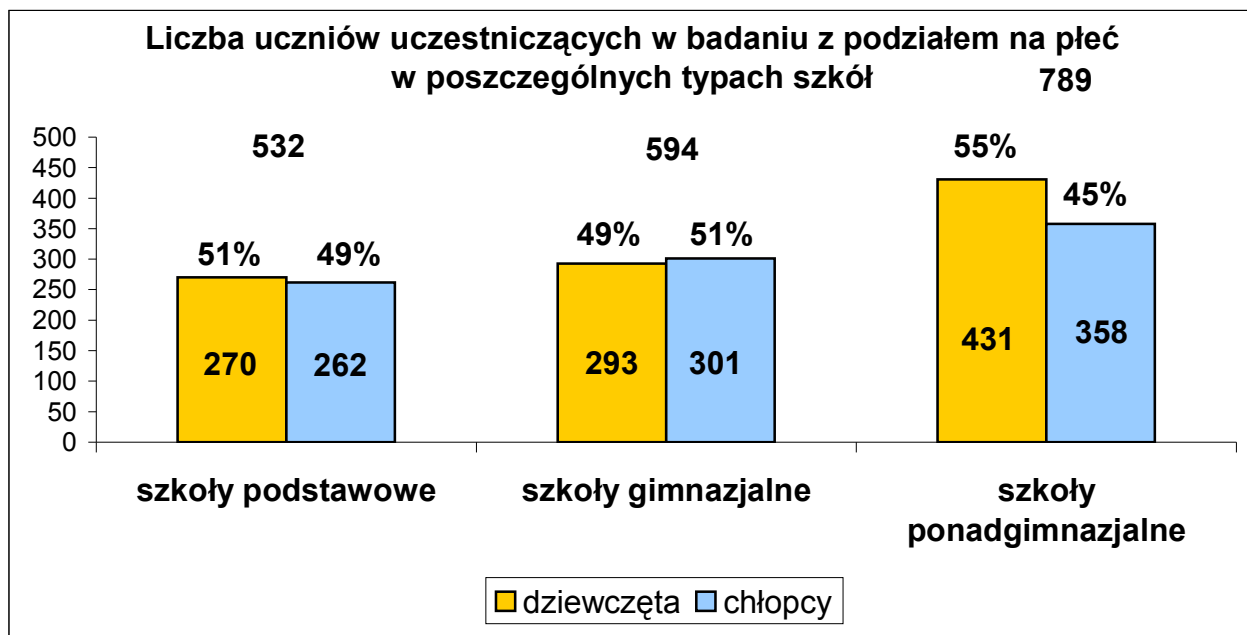
Ogółem w badaniu wzięło udział 1915 uczniów, w tym 994 dziewcząt, co daje 52% i 921 chłopców czyli 48% badanej populacji. Dane te prezentuje wykres nr 2.

Wykres nr 2

Ilości respondentów z podziałem na płeć w poszczególnych typach szkół prezentuje wykres nr 3.

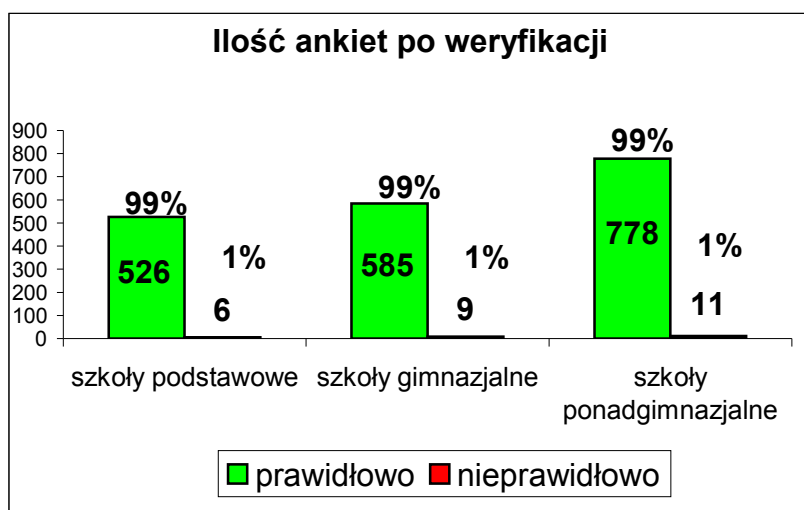
Wykres nr 3

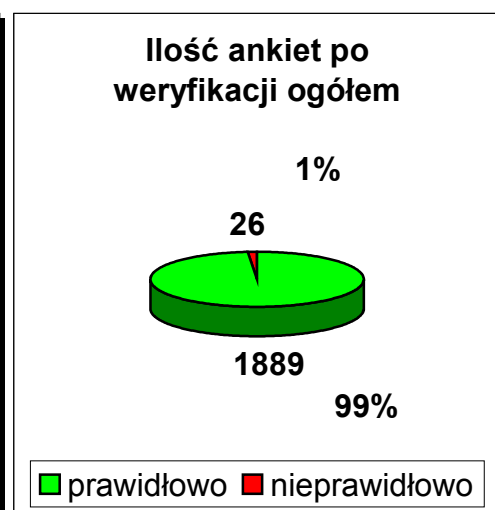
Odsetek badanych dziewcząt i chłopców jest dość zbliżony. Dziewczęta stanowią 52% a chłopcy 48% próby.

Po sprawdzeniu i weryfikacji otrzymanych kwestionariuszy do dalszych obliczeń zakwalifikowano 1889 ankiet, a 26 anulowano ze względu na poważne błędy formalne dotyczące wypełnienia (wykres nr 4 i nr 5).

Wykres nr 4

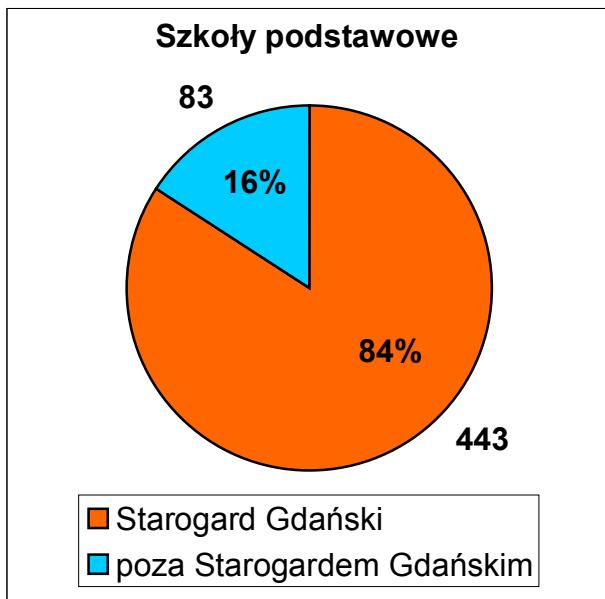

Wykres nr 5

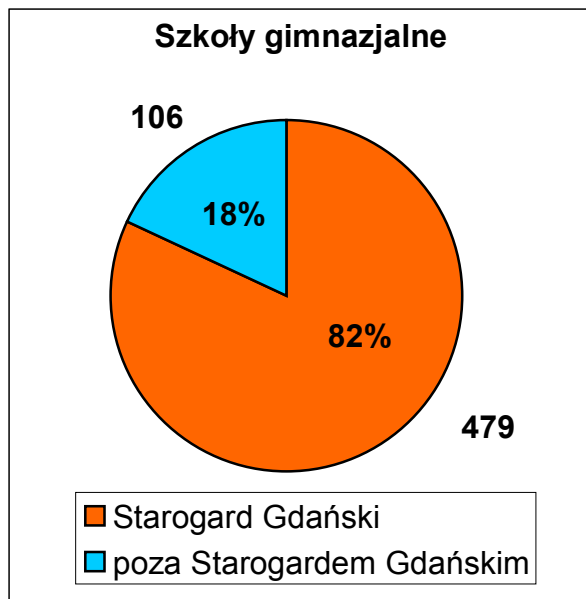

Istotnym elementem badania było również sprawdzenie jaki odsetek próby stanowili uczniowie zamieszkujący Starogard Gdański. Rozkład badanej populacji wg miejsca zamieszkania ilustrują wykresy od 6 do 9.

Wykres nr 6

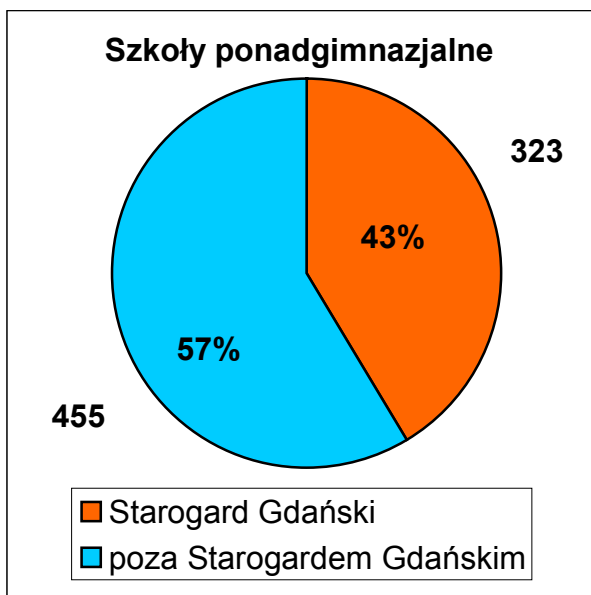

Wykres nr 7

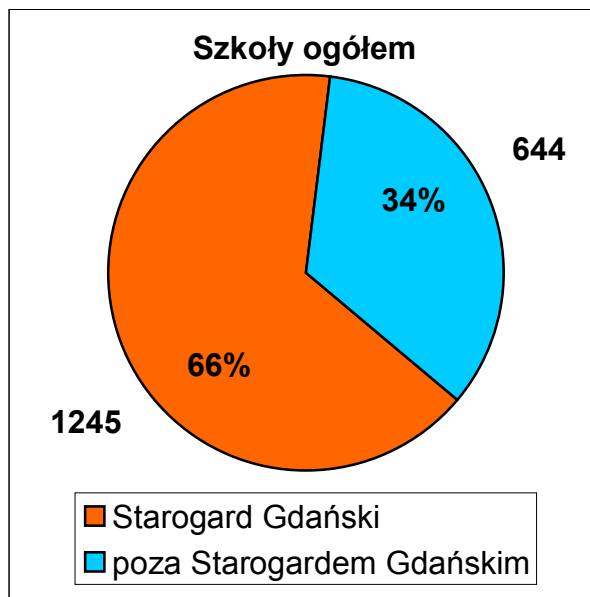

W szkołach podstawowych i gimnazjalnych odsetek uczniów mieszkających poza Starogardem Gdańskim jest bardzo zbliżony i nie przekracza 18% natomiast w szkołach ponadgimnazjalnych uczniowie z terenu miasta stanowią około 43% respondentów.

Wykres nr 8

Wykres nr 9

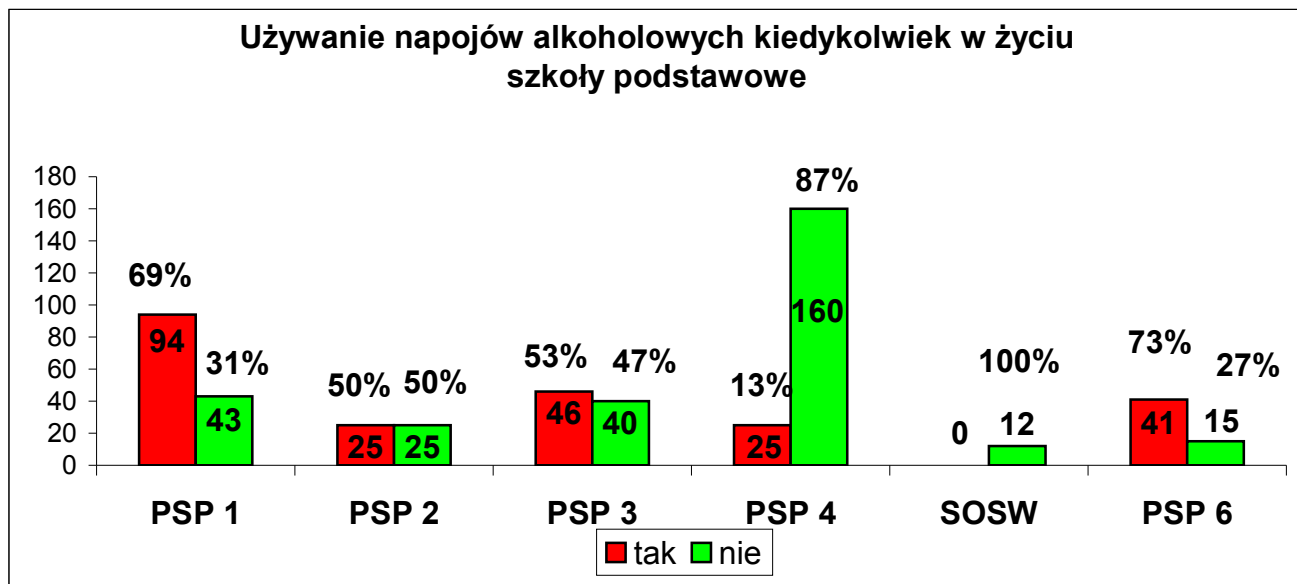

Picie napojów alkoholowych

1. Używanie napojów alkoholowych kiedykolwiek w życiu

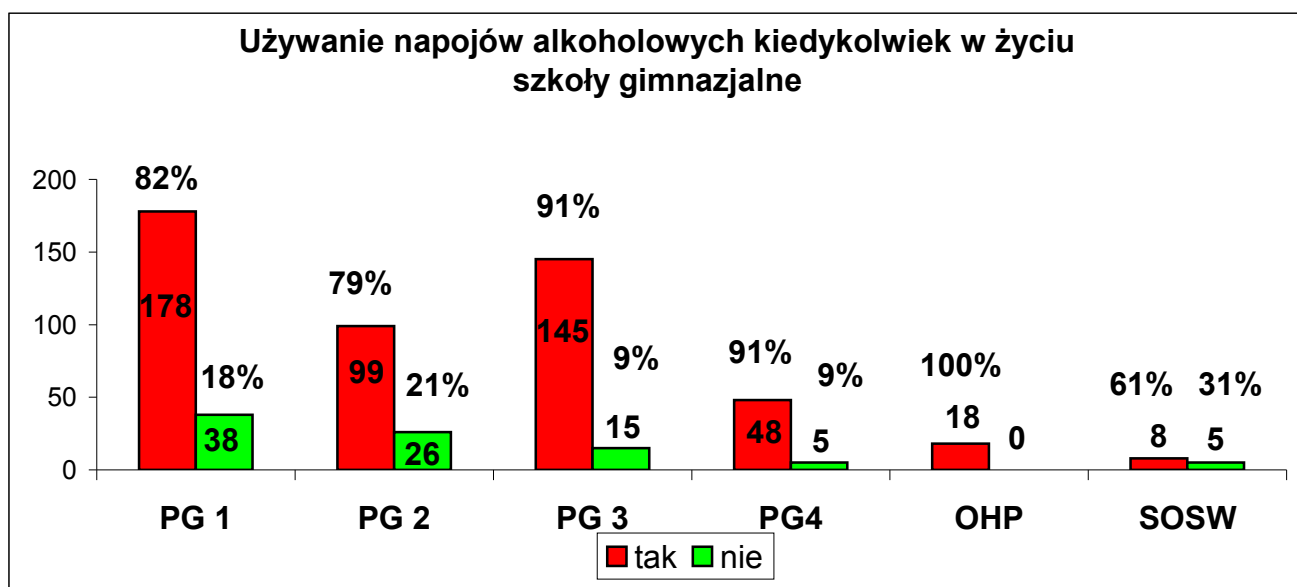
W tym zakresie tematycznym pierwszym obszarem badawczym było określenie poziomu używania przez uczniów alkoholu kiedykolwiek w życiu. Wyniki dla poszczególnych typów szkół prezentowane są na kolejnych wykresach od nr 10 do nr 13.

Wykres nr 10

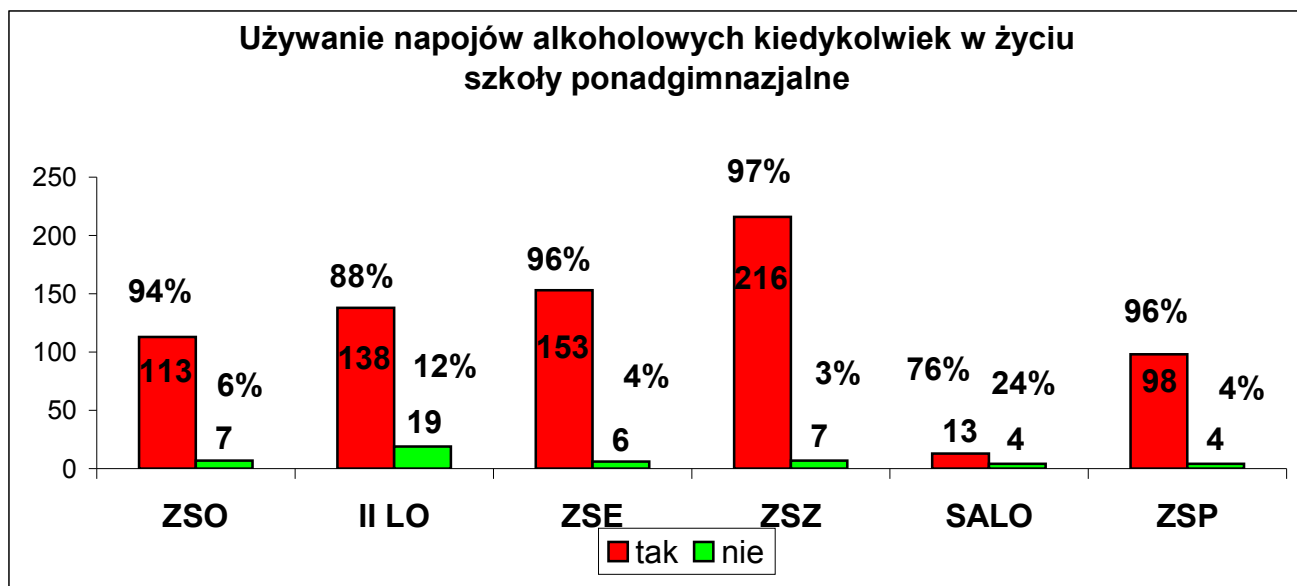
Używanie alkoholu kiedykolwiek w życiu na poziomie szkół podstawowych potwierdziło 231 uczniów, co daje 44% badanych. Pozostali negują zaistnienie takiej sytuacji.

Wykres nr 11

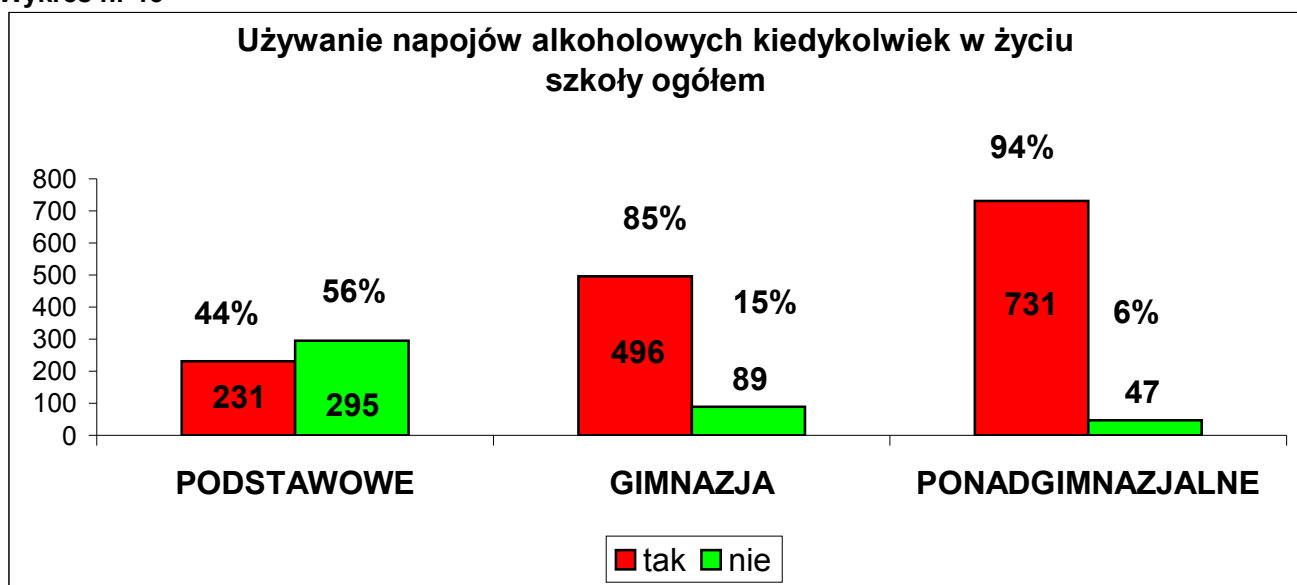
W szkołach gimnazjalnych używanie alkoholu potwierdza już 496 badanych czyli aż 85% populacji tego typu szkół.

Wykres nr 12

Spożycie alkoholu w szkołach ponadgimnazjalnych, wzrasta aż do 94 % ogólnej liczby uczniów w danej szkole. Picie napojów alkoholowych deklaruje 731 uczniów.

Wykres nr 13

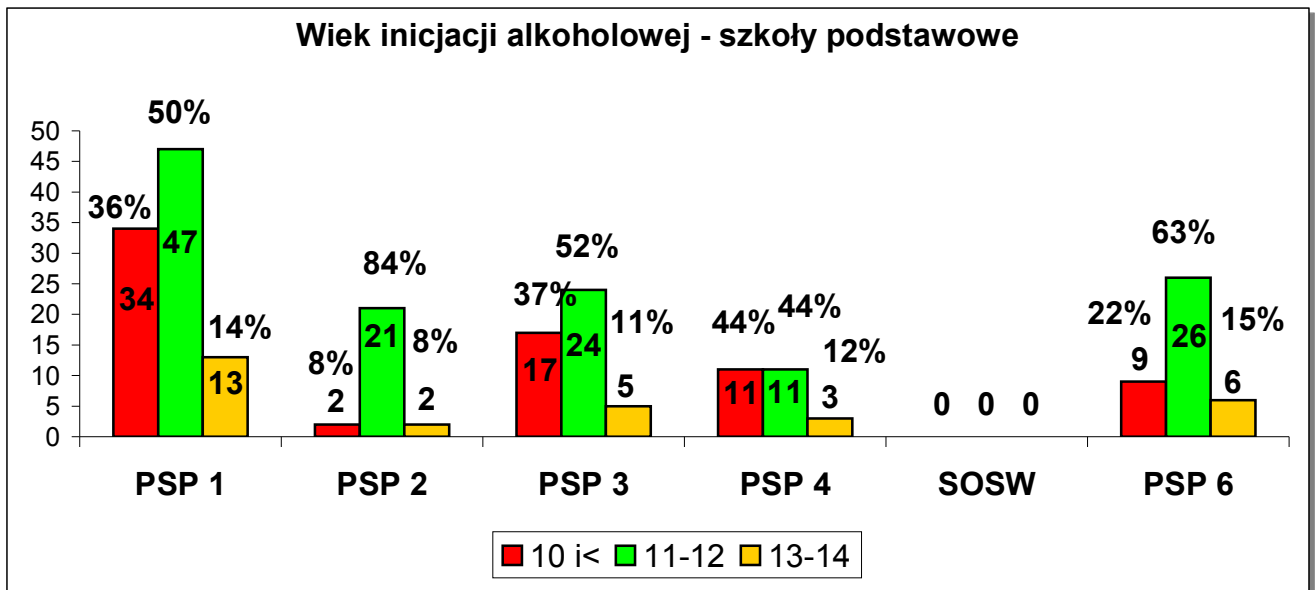

Na poziomie szkół podstawowych 44% badanych uczniów przyznaje się do używania alkoholu. W szkołach gimnazjalnych odsetek ten rośnie do 85% a w szkołach ponadgimnazjalnych do 94%.

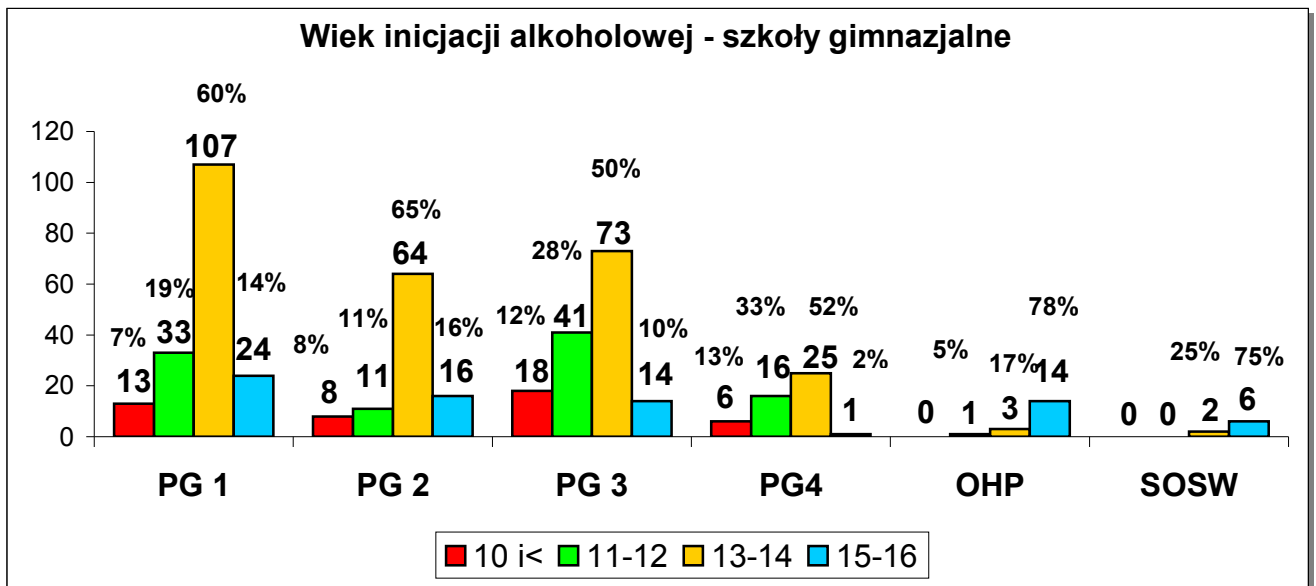
2. Wiek inicjacji alkoholowej

Kolejnym obszarem badawczym jest wiek inicjacji alkoholowej respondentów. Uzyskane wyniki prezentują wykresy od nr 14 do nr 17.

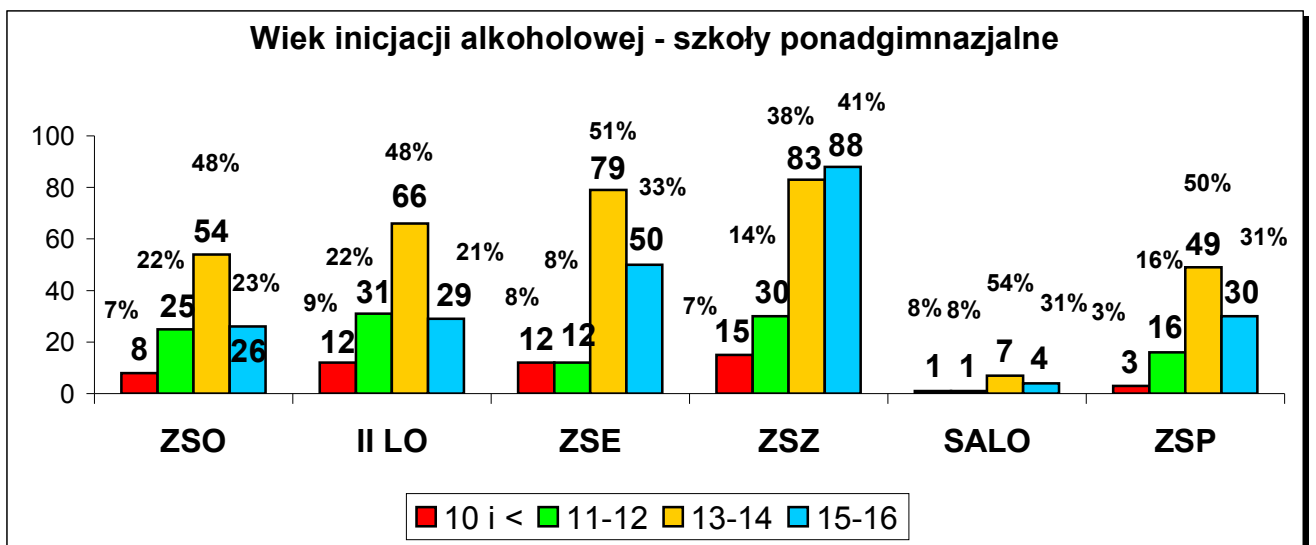
Wykres nr 14

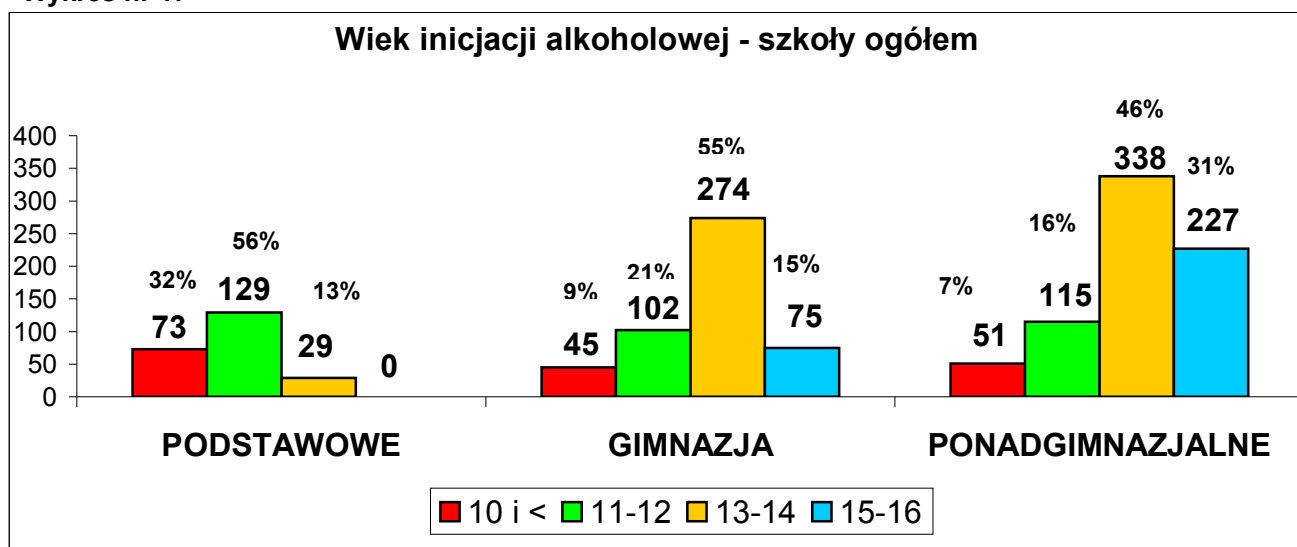
Wykres 15

Wykres nr 16

Wykres nr 17

Biorąc pod uwagę uczniów szkół podstawowych, którzy kiedykolwiek spożywali alkohol (231), 56% przyznaje, że spróbowało alkoholu w wieku 11 - 12 lat. Dość niepokojąca jest informacja, że blisko 1/3 badanych przeszła inicjację alkoholową w wieku 10 i mniej lat. W przypadku szkół gimnazjalnych (496) najwięcej bo 55% wskazuje na wiek 13 – 14 lat. Podobna sytuacja zaistniała w przypadku szkół ponadgimnazjalnych (731) gdzie ten przedział wiekowy podaje 46% badanych.

3. Częstotliwość używania alkoholu

Kolejnym badanym aspektem używania alkoholu jest częstotliwość z jaką uczniowie go spożywali kiedykolwiek w życiu. Zagadnienie ilustrują tabele od nr 1 do nr 3 oraz wykres nr 18.

Tabela nr 1

Częstotliwość używania alkoholu kiedykolwiek w życiu - szkoły podstawowe

SZKOŁA	raz lub dwa	kilka razy	wielokrotnie
PSP 1	67 – 71%	24 – 25%	3 – 4%
PSP 2	13 – 52%	11 – 44%	1 – 4%
PSP 3	31 – 67%	11 – 24%	4 – 9%
PSP 4	21 – 84%	4 – 16%	0 – 0%
SOSW	0 – 0%	0 – 0%	0 – 0%
PSP 6	32 – 78%	9 – 22%	0 – 0%

Tabela nr 2

Częstotliwość używania alkoholu kiedykolwiek w życiu - szkoły gimnazjalne

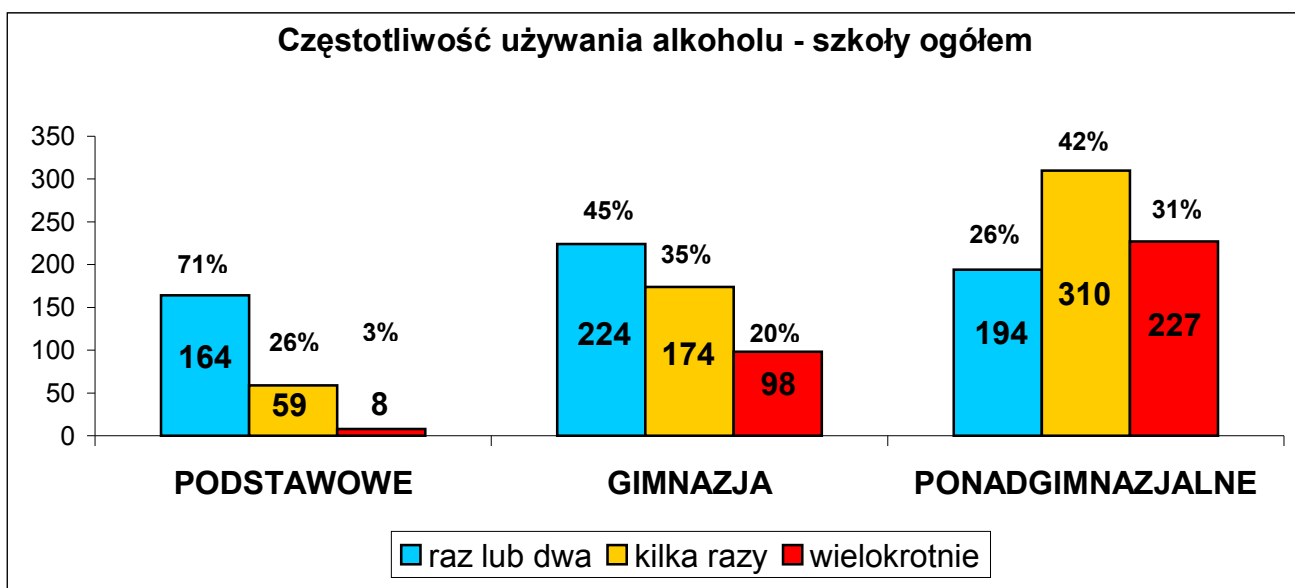
SZKOŁA	raz lub dwa	kilka razy	wielokrotnie
PG 1	80 – 45%	62 – 35%	36 – 20%
PG 2	46 – 46%	31 – 31%	22 – 22%
PG 3	63 – 43%	51 – 35%	31 – 22%
PG 4	26 – 54%	19 – 40%	3 – 6%
OHP	7 – 39%	5 – 28%	6 – 33%
SOSW	2 – 25%	6 – 75%	0 – 0%

Tabela nr 3

Częstotliwość używania alkoholu kiedykolwiek w życiu - szkoły ponadgimnazjalne

SZKOŁA	raz lub dwa	kilka razy	wielokrotnie
ZSO	23 – 20%	48 – 42%	42 – 37%
II LO	49 – 35%	55 – 40%	34 – 25%
ZSE	41 – 27%	64 – 42%	48 – 31%
ZSZ	57 – 26%	90 – 42%	69 – 32%
SALO	2 – 15%	6 – 46%	5 – 38%
ZSP	22 – 22%	47 – 48%	29 – 30%

Wykres nr 18

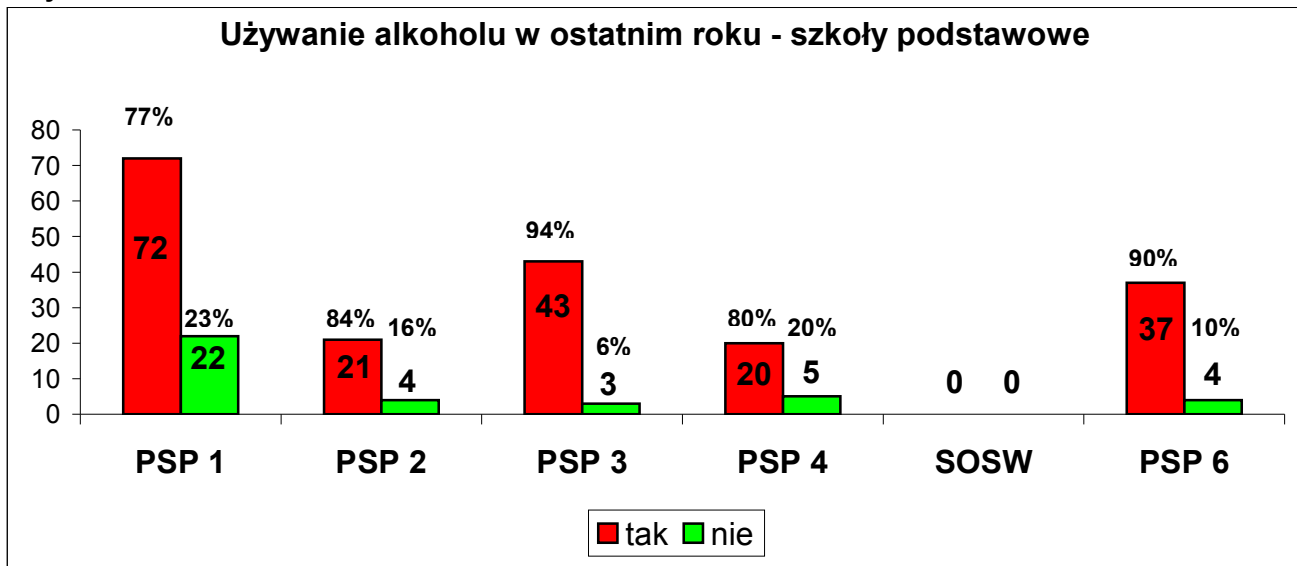

W szkołach podstawowych blisko 2/3 badanych deklarowało incydentalne spożywanie alkoholu. W szkołach gimnazjalnych znacznie wzrasta sporadyczne (35%) i wielokrotne użycie alkoholu (20%). Na poziomie szkół ponadgimnazjalnych blisko co trzeci badany potwierdza wielokrotne spożywanie napojów alkoholowych.

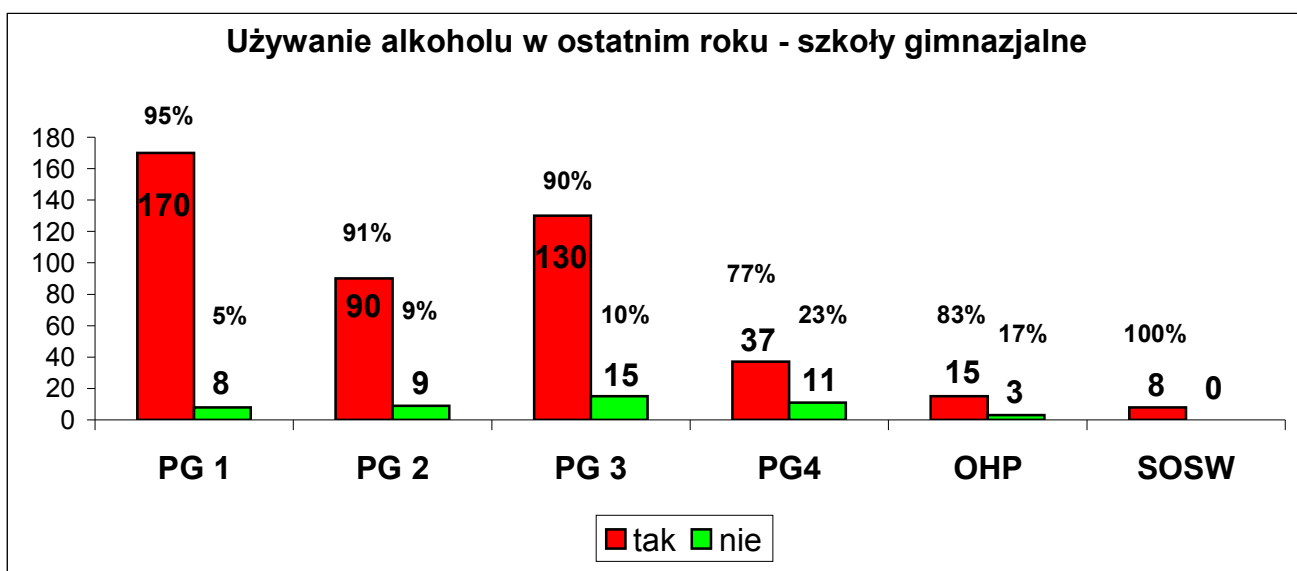
4. Używanie alkoholu w ostatnim roku

Kolejnym przedziałem czasowym dotyczącym spożywania alkoholu jest okres ostatniego roku. Wyniki prezentują wykresy od nr 19 do nr 22.

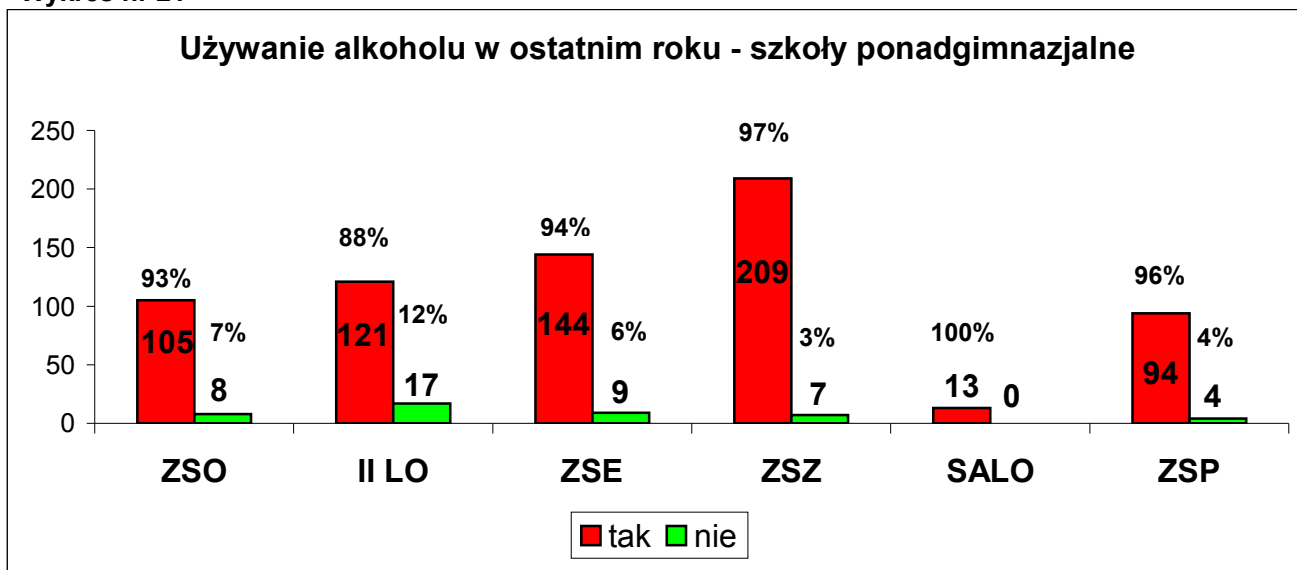
Wykres nr 19

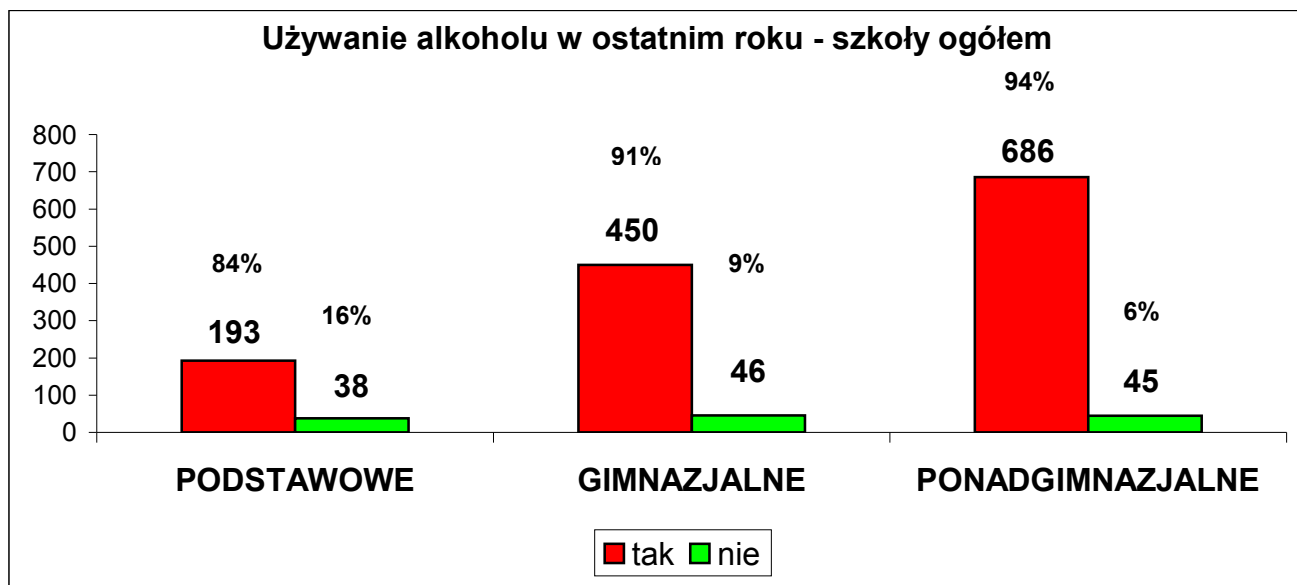
Wykres nr 20

Wykres nr 21

Wykres nr 22

Ogółem używanie alkoholu w ostatnim roku potwierdza 84% badanych ze szkół podstawowych, 91% badanych gimnazjalistów i 94 % uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

5. Częstotliwość używania alkoholu w ostatnim roku

Odpowiedzi na to pytanie miały wykazać częstotliwość, z jaką uczniowie spożywali alkohol w ostatnim roku. Rezultaty ilustrują tabele od nr 4 do nr 6 oraz wykres nr 23.

Tabela nr 4

Częstotliwość używania alkoholu w ostatnim roku - szkoły podstawowe

SZKOŁA	wcale	raz lub dwa	kilka razy	wielokrotnie
PSP 1	22 – 23%	64 – 68%	8 – 9%	0 – 0%
PSP 2	4 – 16%	14 – 56%	7 – 28%	0 – 0%
PSP 3	3 – 6%	33 – 72%	10 – 22%	0 – 0%
PSP 4	5 – 20%	14 – 56%	6 – 24%	0 – 0%
SOSW	0 – 0%	0 – 0%	0 – 0%	0 – 0%
PSP 6	4 – 10%	30 – 73%	7 – 17%	0 – 0%

Tabela nr 5

Częstotliwość używania alkoholu w ostatnim roku - szkoły gimnazjalne

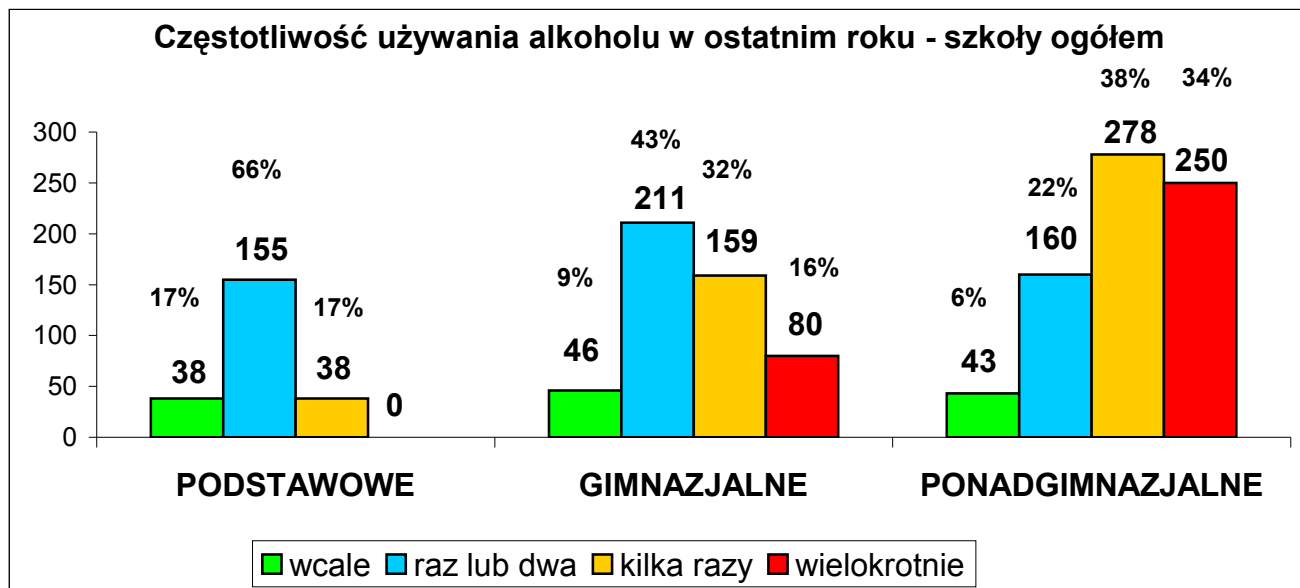
SZKOŁA	wcale	raz lub dwa	kilka razy	wielokrotnie
PG 1	8 – 5%	80 – 45%	57 – 32%	33 – 18%
PG 2	9 – 9%	42 – 42%	33 – 33%	15 – 15%
PG 3	15 – 10%	57 – 40%	47 – 32%	26 – 18%
PG 4	11 – 23%	23 – 48%	13 – 27%	1 – 2%
OHP	3 – 17%	5 – 28%	7 – 39%	3 – 16%
SOSW	0 – 0%	4 – 50%	2 – 25%	2 – 25%

Tabela nr 6

Częstotliwość używania alkoholu w ostatnim roku - szkoły ponadgimnazjalne

SZKOŁA	wcale	raz lub dwa	kilka razy	wielokrotnie
ZSO	8 – 7%	28 – 25%	42 – 37%	42 – 37%
II LO	17 – 12	25 – 18%	50 – 36%	46 – 34%
ZSE	9 – 6%	34 – 22%	60 – 39%	50 – 33%
ZSZ	7 – 3%	48 – 22%	87 – 40%	74 – 34%
SALO	0 – 0%	4 – 31%	3 – 23%	6 – 46%
ZSP	2 – 2%	21 – 22%	36 – 37%	37 – 38%

Wykres nr 23

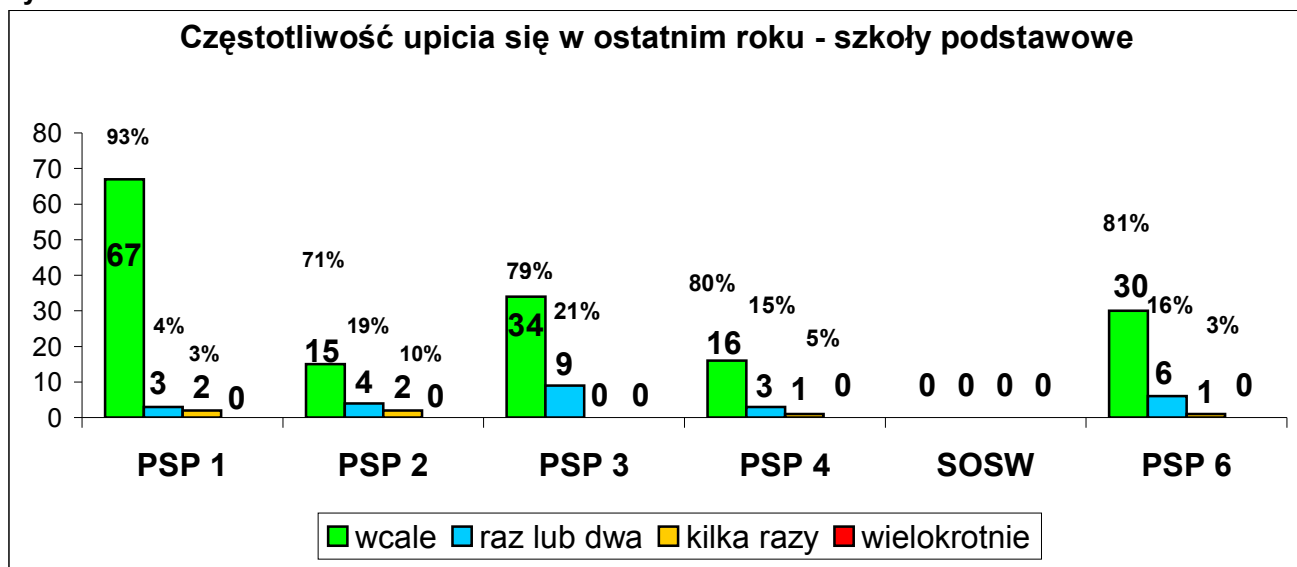

W okresie ostatniego roku przed badaniem na poziomie szkół podstawowych żaden z badanych uczniów nie potwierdził wielokrotnego picia alkoholu (17% potwierdza kilkakrotne spożycie). W szkołach gimnazjalnych odsetek pijących wielokrotnie sięga 16%, a w szkołach ponadgimnazjalnych 34%. Kilkakrotne użycie alkoholu potwierdza zbliżony odsetek badanych z analogicznych typów szkół (32% - 38%).

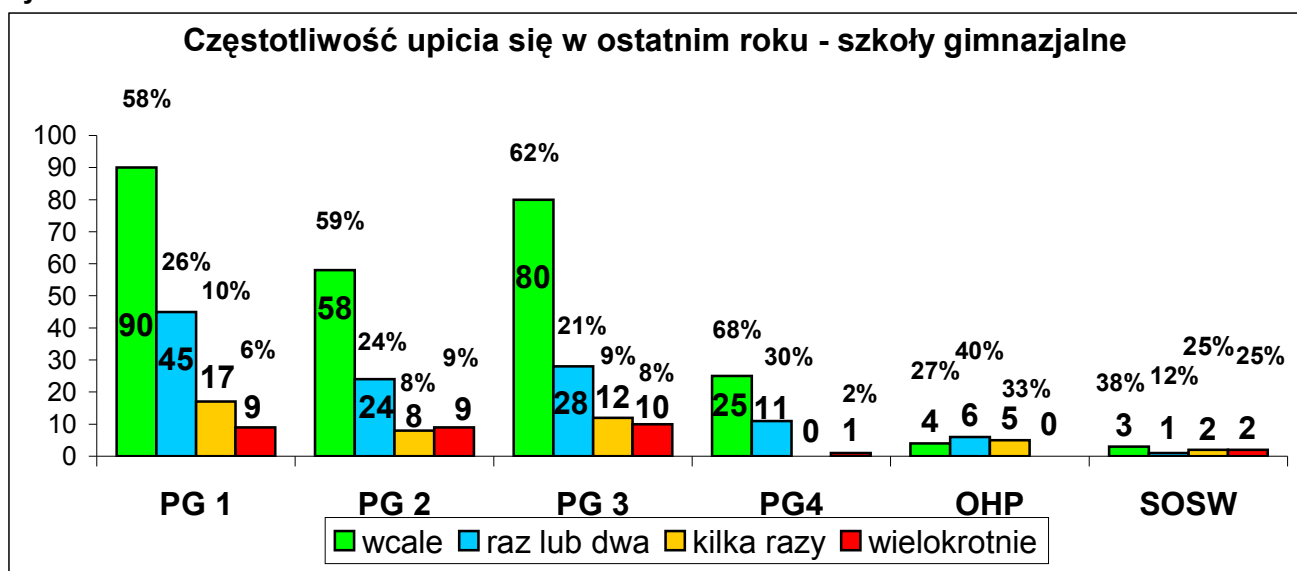
6. Częstotliwość upicia się w ostatnim roku

Kolejny obszar badawczy stanowi fakt upijania się. Częstotliwość występowania takiej sytuacji w ostatnim roku prezentowana jest na wykresach od nr 24 do nr 27.

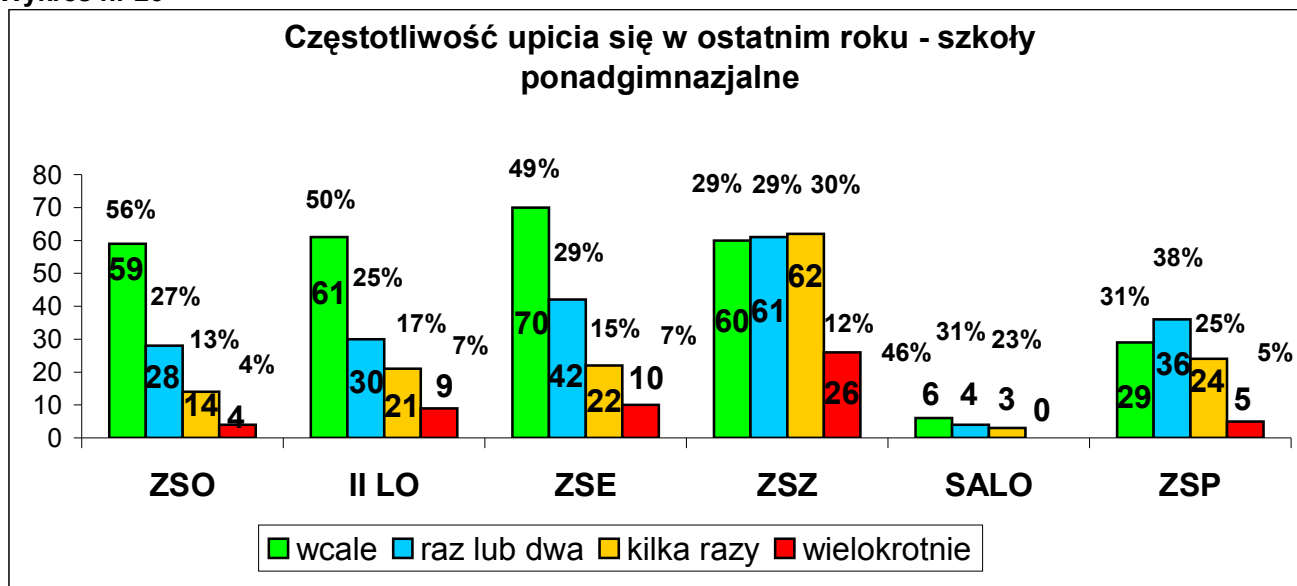
Wykres nr 24

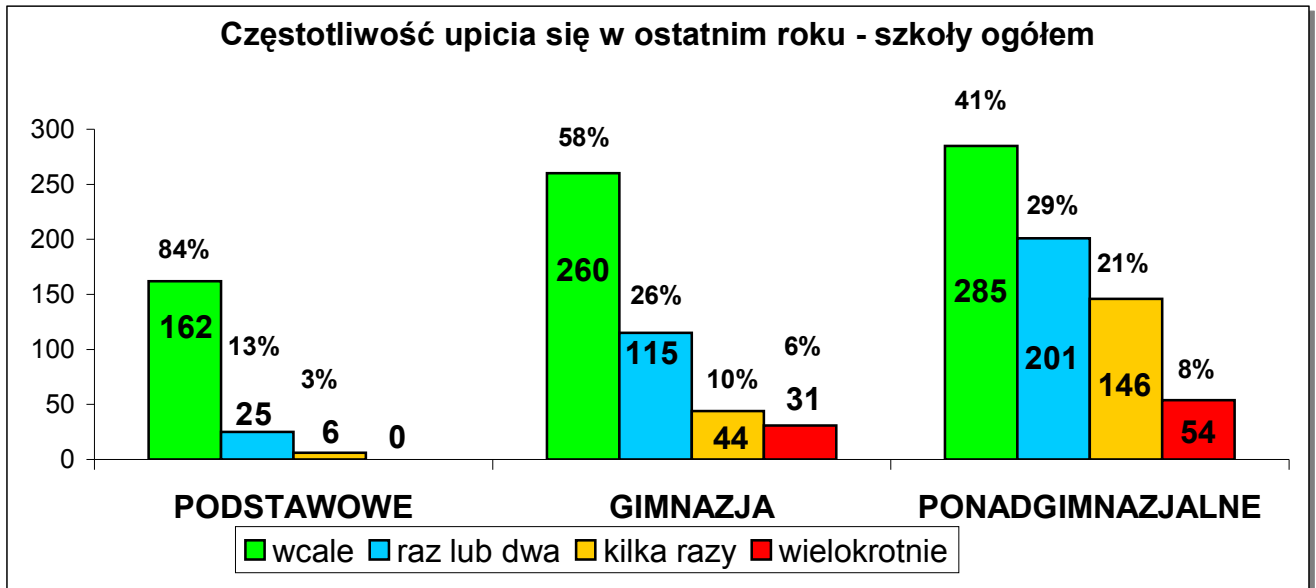
Wykres nr 25

Wykres nr 26

Wykres nr 27

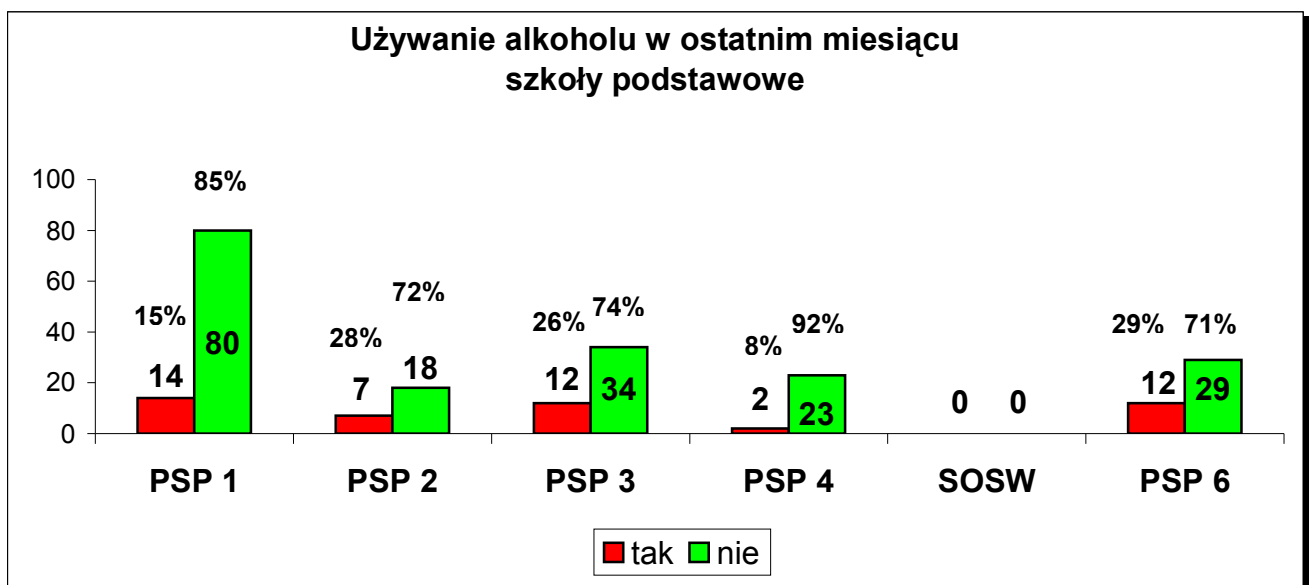

Spośród uczniów szkół podstawowych upiło się raz lub kilka razy 16% uczniów używających alkoholu w ostatnim roku. Na poziomie szkół gimnazjalnych odsetek ten wzrasta do 42%, a w szkołach ponadgimnazjalnych do 58%. Wielokrotne upicie się w ostatnim roku potwierdza co 20 pijący gimnazjalista i prawie co 10 pijący uczeń szkoły ponadgimnazjalnej.

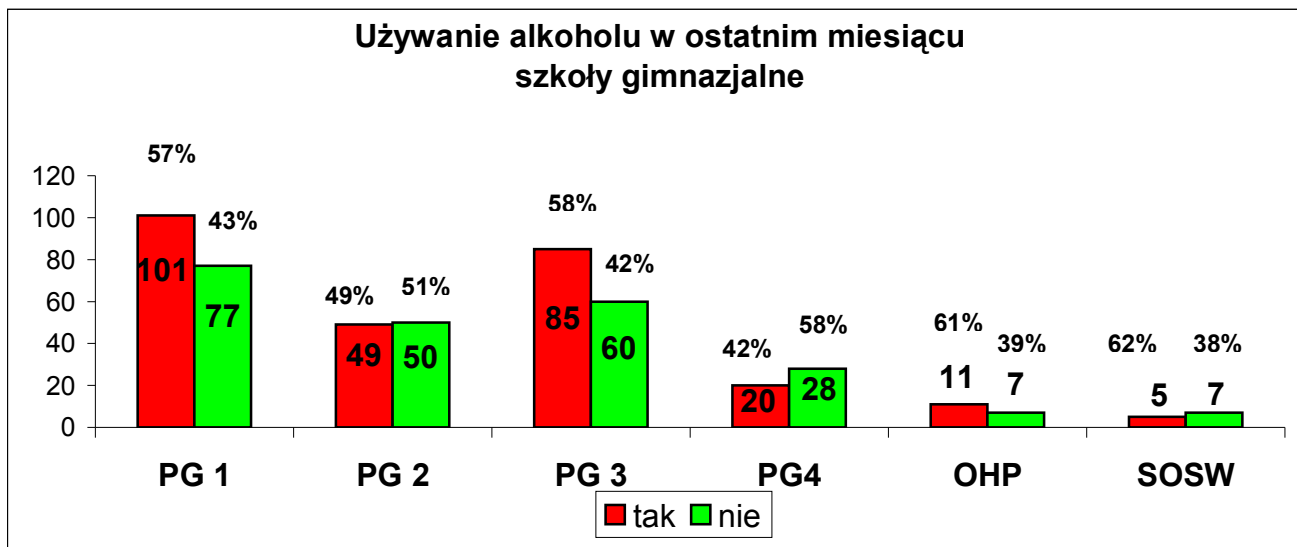
7. Używanie alkoholu w ostatnim miesiącu

Kolejny przedział czasowy dotyczący spożywania alkoholu to okres ostatniego miesiąca. Wyniki obrazują wykresy od nr 28 do nr 31.

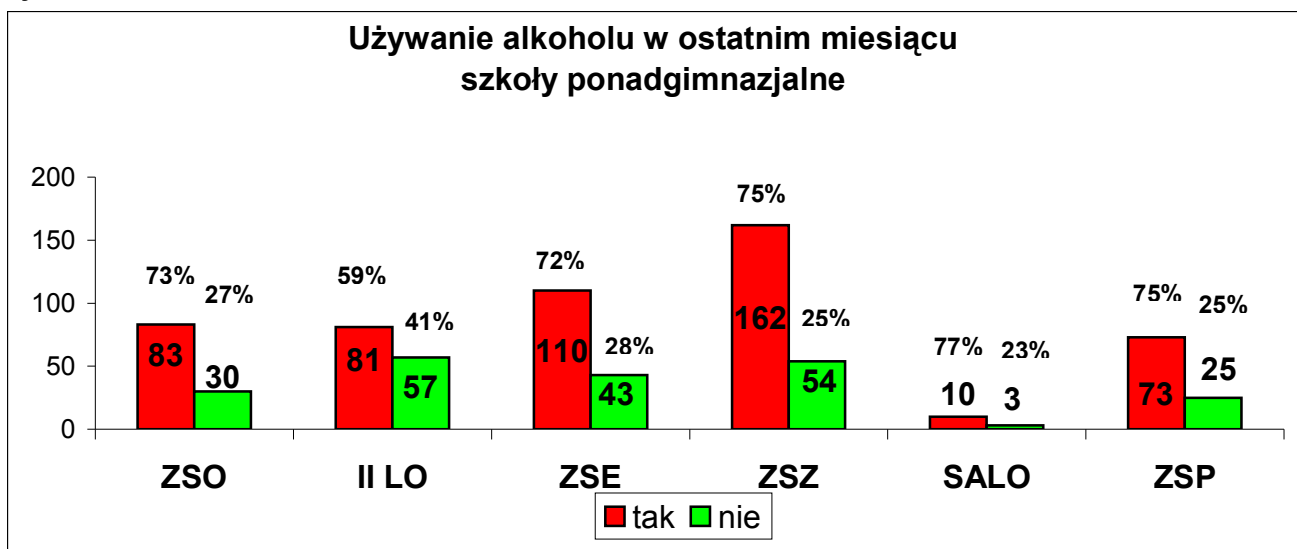
Wykres nr 28

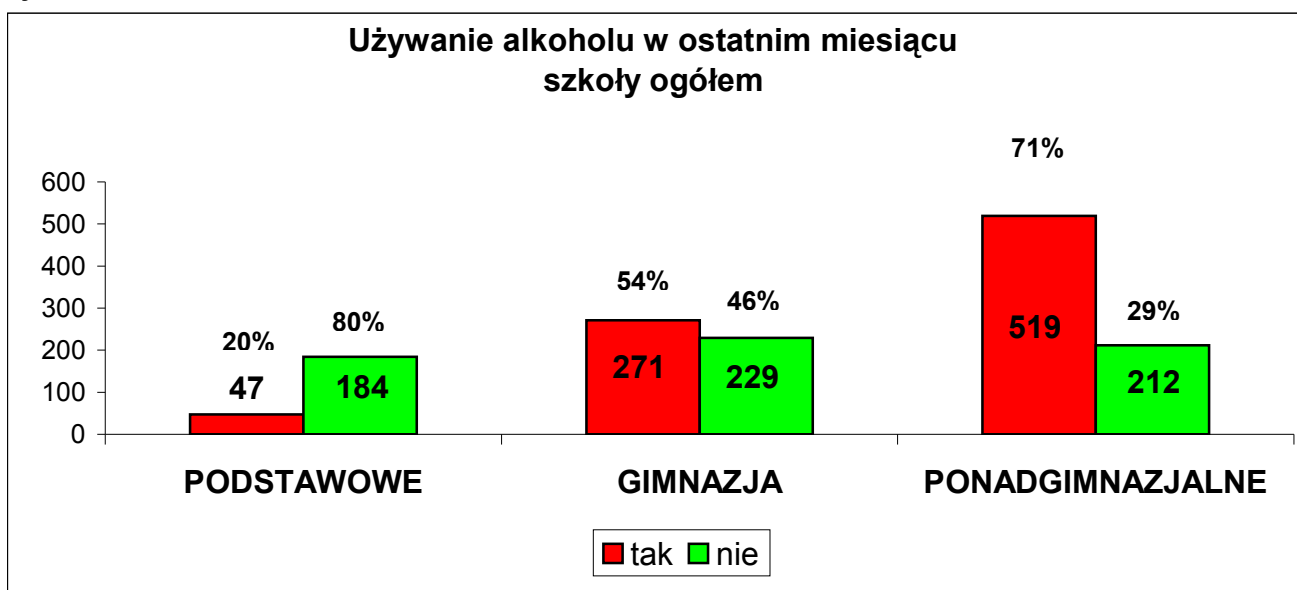
Wykres nr 29

Wykres nr 30

Wykres nr 31

Co piąty badany uczeń szkoły podstawowej używał alkoholu w ostatnim miesiącu. W gimnazjach co drugi badany potwierdza taki fakt. Natomiast na poziomie szkół ponadgimnazjalnych jest to blisko trzy czwarte uczniów.

5. Częstotliwość używania alkoholu w ostatnim miesiącu

Następnym obszarem badawczym jest sprawdzenie częstotliwości z jaką uczniowie spożywali alkohol w ostatnim miesiącu. Ilustrują to tabele od nr 7 do nr 9 oraz wykres nr 32.

Tabela nr 7
Szkoły podstawowe

SZKOŁA	wcale	raz lub dwa	kilka razy	wielokrotnie
PSP 1	75 – 80%	11 – 12%	8 – 8%	0 – 0%
PSP 2	18 – 72%	7 – 28%	0 – 0%	0 – 0%
PSP 3	33 – 72%	11 – 24%	2 – 4%	0 – 0%
PSP 4	23 – 92%	1 – 4%	1 – 4%	0 – 0%
SOSW	0 – 0%	0 – 0%	0 – 0%	0 – 0%
PSP 6	29 – 71%	10 – 24%	2 – 5%	0 – 0%

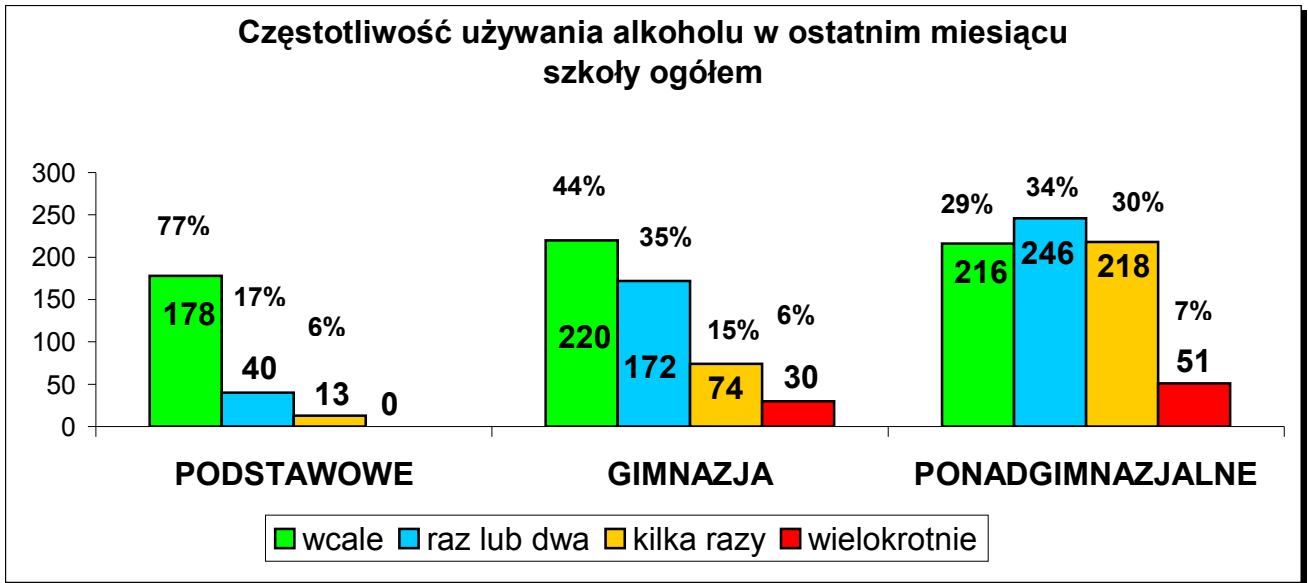
Tabela nr 8
Szkoły gimnazjalne

SZKOŁA	wcale	raz lub dwa	kilka razy	wielokrotnie
PG 1	73 - 41%	62 – 35%	29 – 16%	14 – 8%
PG 2	50 – 51%	33 – 33%	15 – 15%	1 – 1%
PG 3	60 – 41%	52 – 36%	20 – 14%	13 – 9%
PG 4	27 – 56%	15 – 31%	6 – 13%	0 – 0%
OHP	7 – 38%	9 – 50%	1 – 6%	1 – 6%
SOSW	3 – 38%	1 – 12%	3 – 38%	1 – 12%

Tabela nr 9
Szkoły ponadgimnazjalne

SZKOŁA	wcale	raz lub dwa	kilka razy	wielokrotnie
ZSO	30 – 26%	38 - 34%	39 - 35%	6 - 5%
II LO	57 - 41%	46 - 33%	27 - 20%	8 - 6%
ZSE	46 – 30%	57 – 37%	40 – 26%	10 – 7%
ZSZ	58 - 27%	62 - 29%	75 - 35%	21 - 10%
SALO	3 - 23%	4 - 31%	5 - 39%	1 – 8%
ZSP	22 - 22%	39 - 40%	32 - 33%	5 - 5%

Wykres nr 32

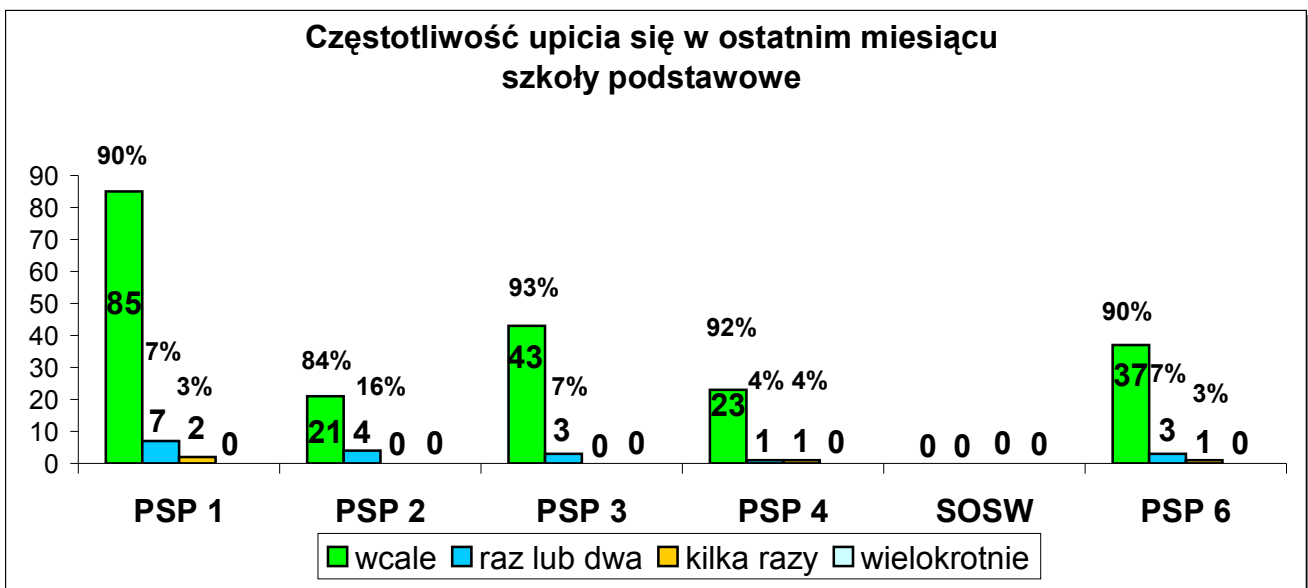

Częstotliwość picia w ostatnim miesiącu potwierdziło 23% badanych uczniów szkół podstawowych, 56% gimnazjalistów, 71% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Kilka razy w ostatnim miesiącu używało alkoholu 6% badanych w szkołach podstawowych, 15% gimnazjalistów i 30% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wielokrotne używanie alkoholu na przestrzeni ostatniego miesiąca potwierdziło 6% gimnazjalistów i 7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

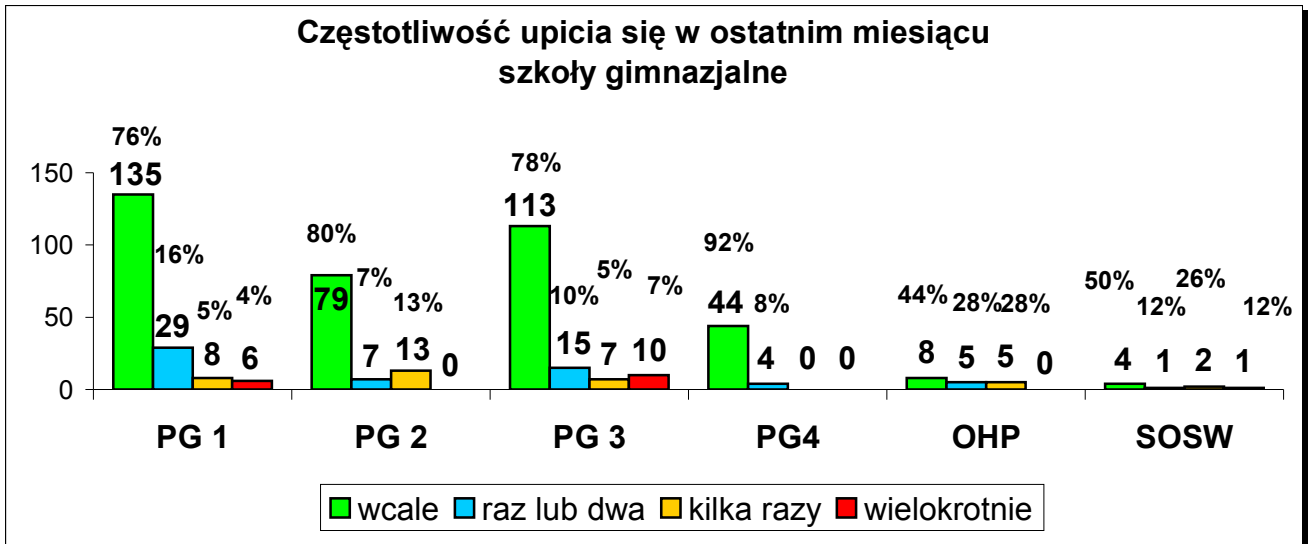
6. Częstotliwość upicia się w ostatnim miesiącu

Fakt upicia się i częstotliwość wystąpienia takiej sytuacji w ostatnim miesiącu. Wyniki prezentowane są na wykresach od nr 33 do nr 36.

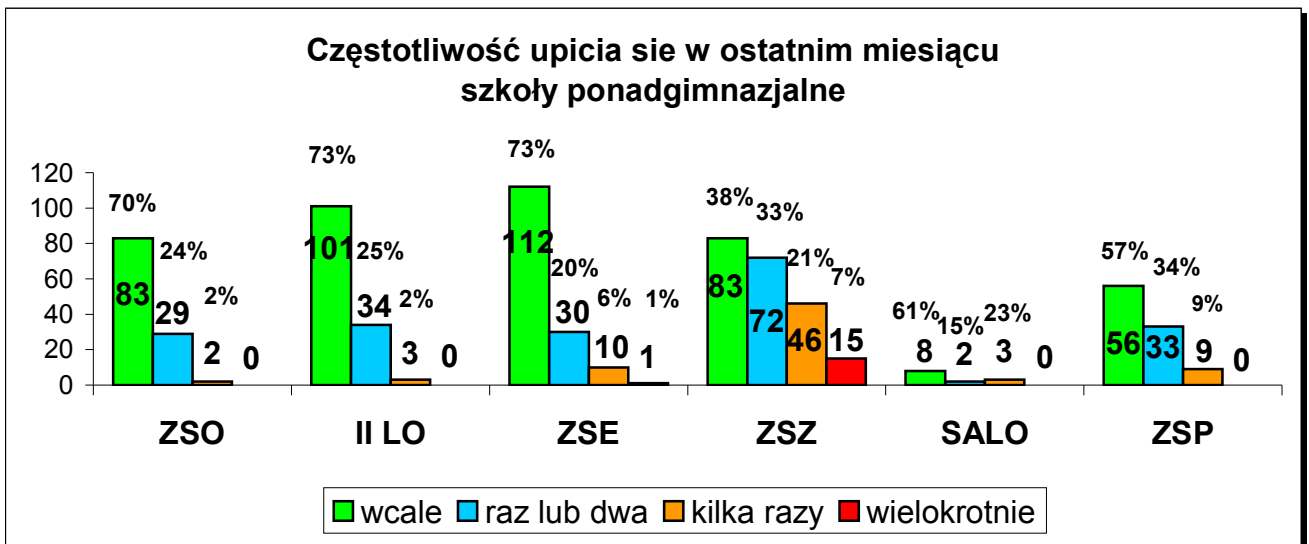
Wykres nr 33

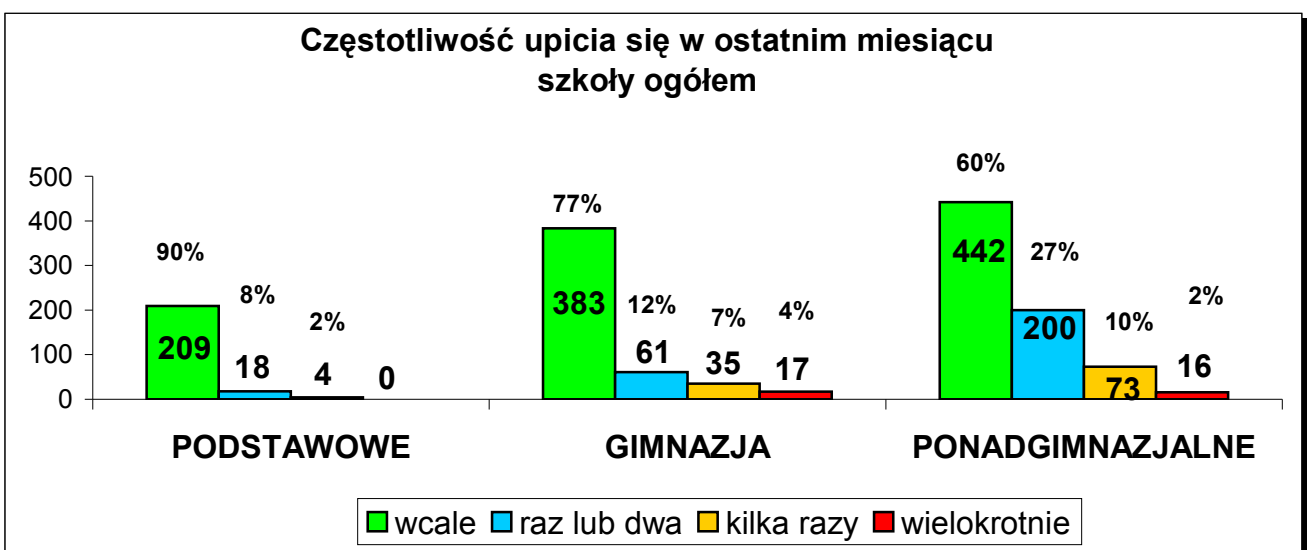
Wykres nr 34

Wykres 35

Wykres 36

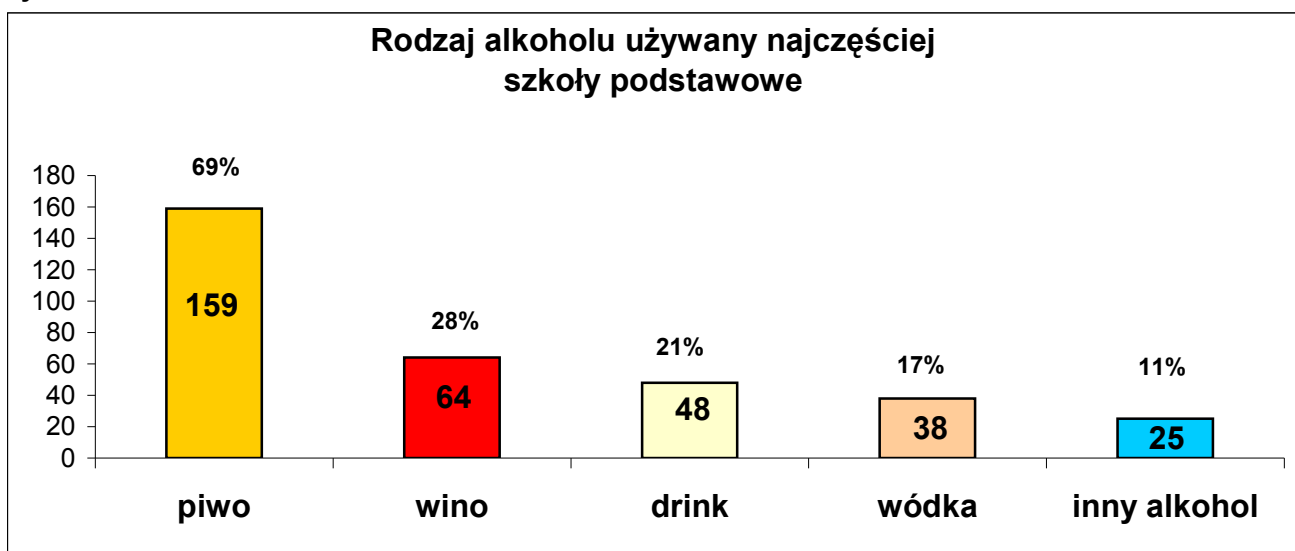

Fakt kilkukrotnego upicia się w ostatnim miesiącu potwierdziło 2% badanych ze szkół podstawowych, 7% gimnazjalistów i 10% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wielokrotne upicie się potwierdziło 4% gimnazjalistów i 2% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

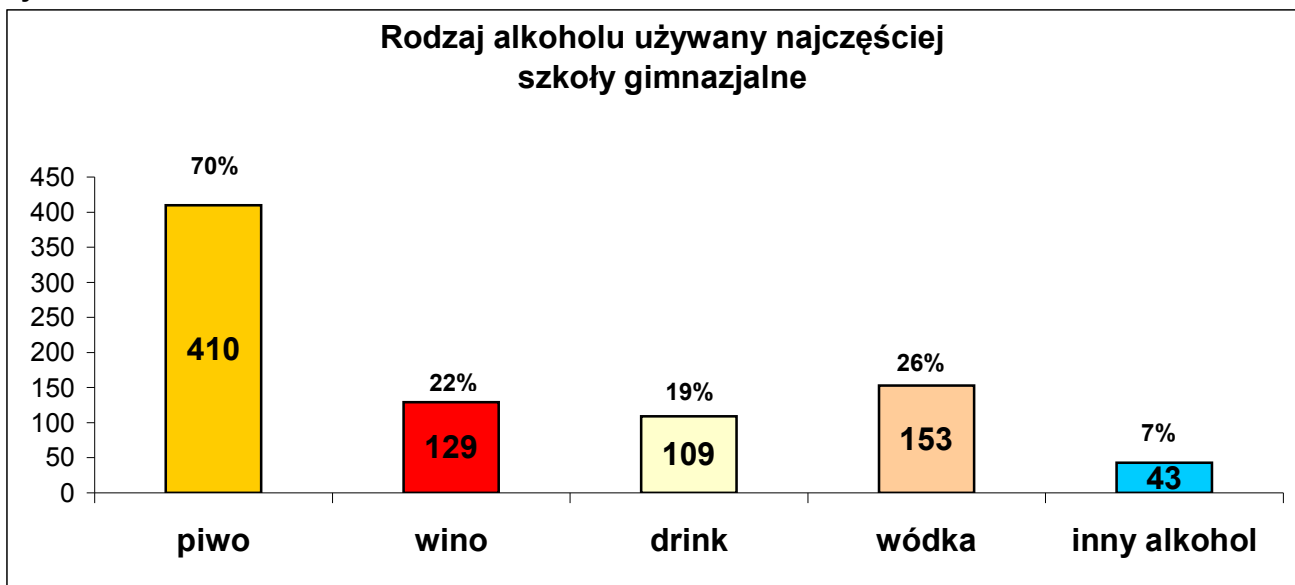
7. Najczęściej spożywany rodzaj alkoholu

Po jakie napoje alkoholowe młodzi ludzie sięgają najchętniej. Dla poszczególnych poziomów szkół wykazują je wykresy od nr 37 do nr 40.

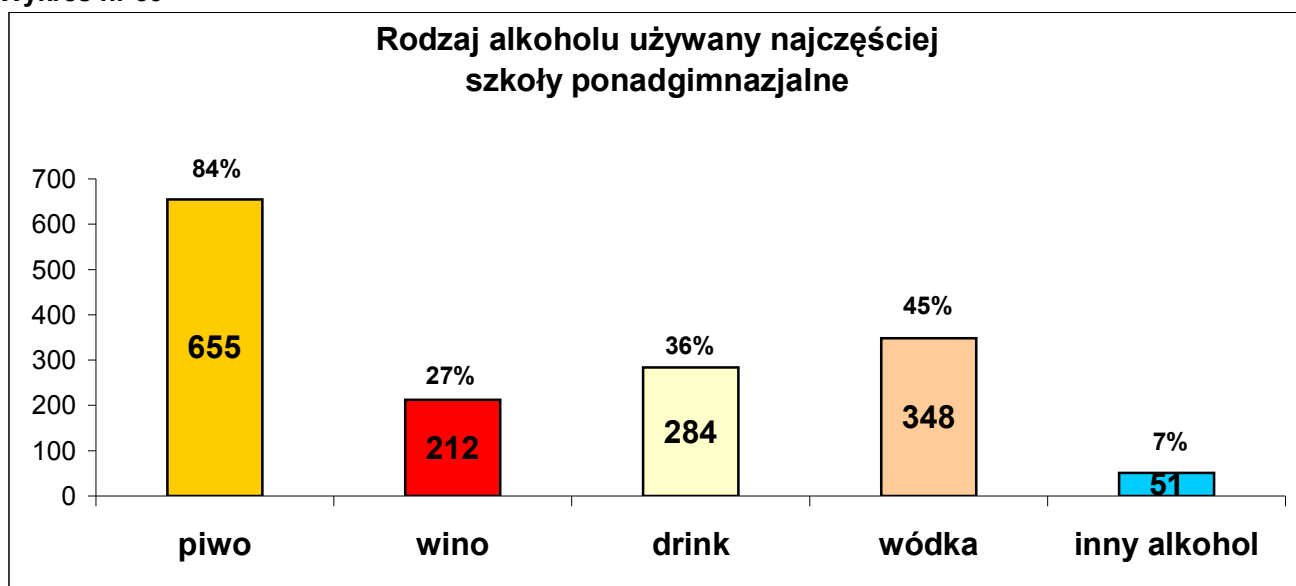
Wykres nr 37

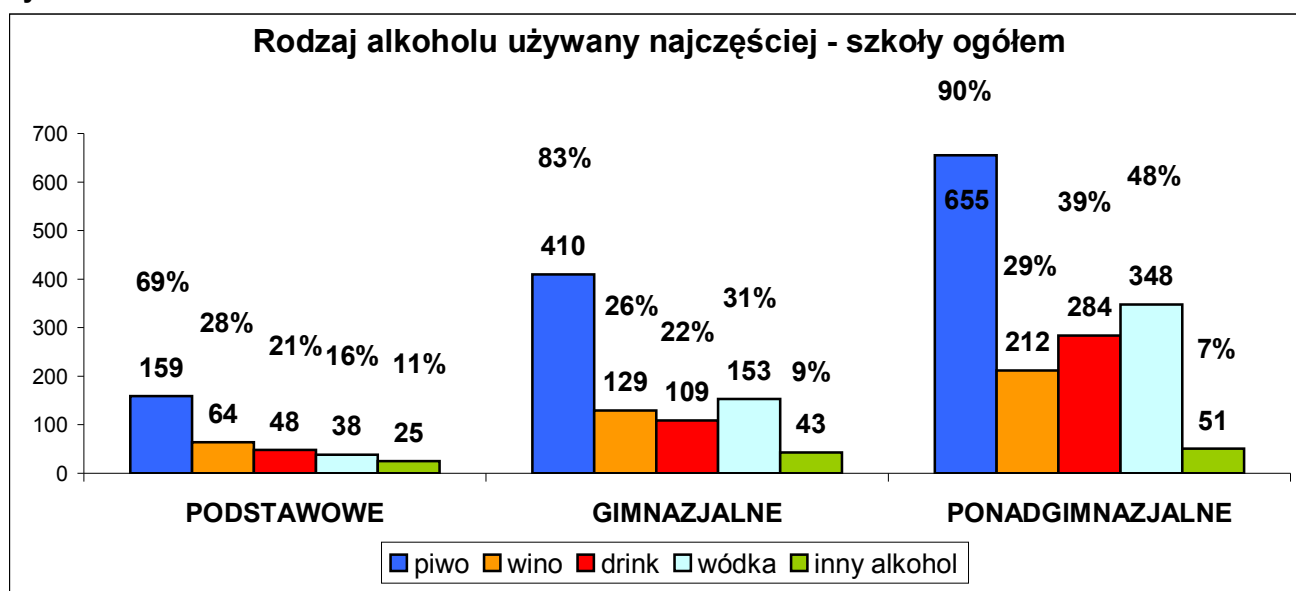
Wykres nr 38

Wykres nr 39

Wykres nr 40

Najchętniej spożywanym alkoholem wśród wszystkich badanych jest piwo. Spożywa je 69% pijących uczniów szkół podstawowych, 83% gimnazjalistów i 90% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych drugim co do popularności alkoholem jest wódka. Spożywa ją 31% gimnazjalistów i 48% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

8. Ilość przeciętnie jednorazowo wypijanego alkoholu

Odpowiedzi na kolejne pytanie określają przeciętne ilości jednorazowo wypijanego alkoholu. Wskazania opisane są w tabelach od nr 10 do nr 13.

Tabela nr 10
Szkoły podstawowe

szt.	piwo		wino/drink			wódka/inne mocne alkohole		
	butelka	puszka	lampka	szklanka	butelka	kieliszek	szklanka	butelka
1-2	85-44%	56-29%	59-30%	23-12%	4-2%	26-13%	11-6%	2-1%
3-4	13-7%	4-2%	6-3%	4-2%	0-0%	5-3%	1-1%	0-0%
5-6	0-0%	0-0%	1-1%	1-1%	0-0%	0-0%	1-1%	0-0%
7 i >	0-0%	1-1%	1-1%	1-1%	0-0%	2-1%	0-0%	0-0%

Tabela nr 11
Szkoły gimnazjalne

szt.	piwo		wino/drink			wódka/inne mocne alkohole		
	butelka	puszka	lampka	szklanka	butelka	kieliszek	szklanka	butelka
1-2	199-40%	88-18%	94-19%	64-13%	20-4%	57-11%	27-5%	23-5%
3-4	86-17%	35-7%	13-3%	26-5%	1-1%	28-6%	15-3%	2-1%
5-6	26-5%	4-1%	9-2%	12-2%	2-1%	16-3%	6-1%	0-0%
7 i >	18-4%	11-2%	12-2%	8-2%	1-1%	22-4%	7-1%	4-1%

Tabela nr 12
Szkoły ponadgimnazjalne

szt.	piwo		wino/drink			wódka/inne mocne alkohole		
	butelka	puszka	lampka	szklanka	butelka	kieliszek	szklanka	butelka
1-2	277-38%	84-11%	149-20%	114-16%	57-8%	85-12%	42-6%	47-6%
3-4	192-26%	55-7%	30-4%	92-13%	7-1%	71-10%	34-5%	3-1%
5-6	85-12%	18-2%	13-2%	27-4%	7-1%	70-10%	16-2%	1-1%
7 i >	34-5%	10-1%	3-1%	9-1%	5-1%	116-16%	8-1%	4-1%

Tabela nr 13
Szkoły ogółem

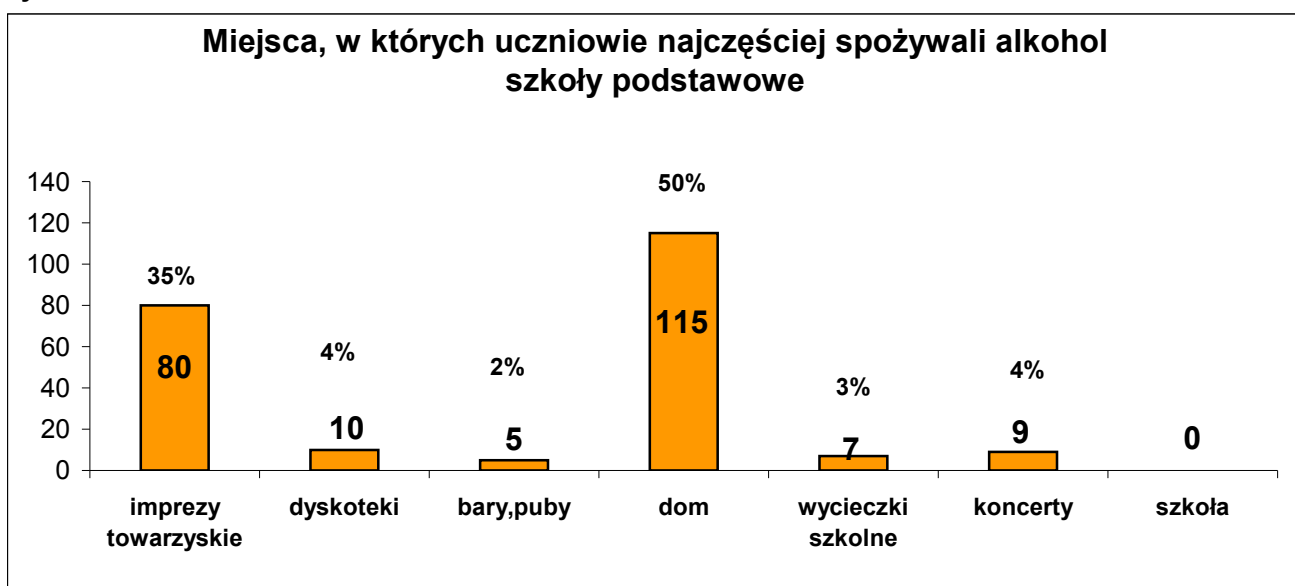
szt.	piwo		wino/drink			wódka/inne mocne alkohole		
	butelka	puszka	lampka	szklanka	butelka	kieliszek	szklanka	butelka
1-2	561-38%	228-16%	302-21%	201-14%	81-6%	168-11%	80-5%	72-5%
3-4	291-20%	94-6%	49-3%	122-8%	8-1%	104-7%	50-3%	5-1%
5-6	111-8%	22-1%	23-2%	40-3%	9-1%	86-6%	23-2%	1-1%
7 i >	52-4%	22-1%	16-1%	18-1%	6-1%	140-10%	15-1%	8-1%

Najpopularniejszy alkohol czyli piwo młodzież przeciętnie spożywa w ilości od jednej do dwóch butelek (38%). Jednorazowe spożycie od trzech do czterech butelek piwa lub jednej do dwóch lampek wina potwierdza co piąty badany. W przypadku wódki najwięcej, bo 11% uczniów wypija jej od jednego do dwóch kieliszków.

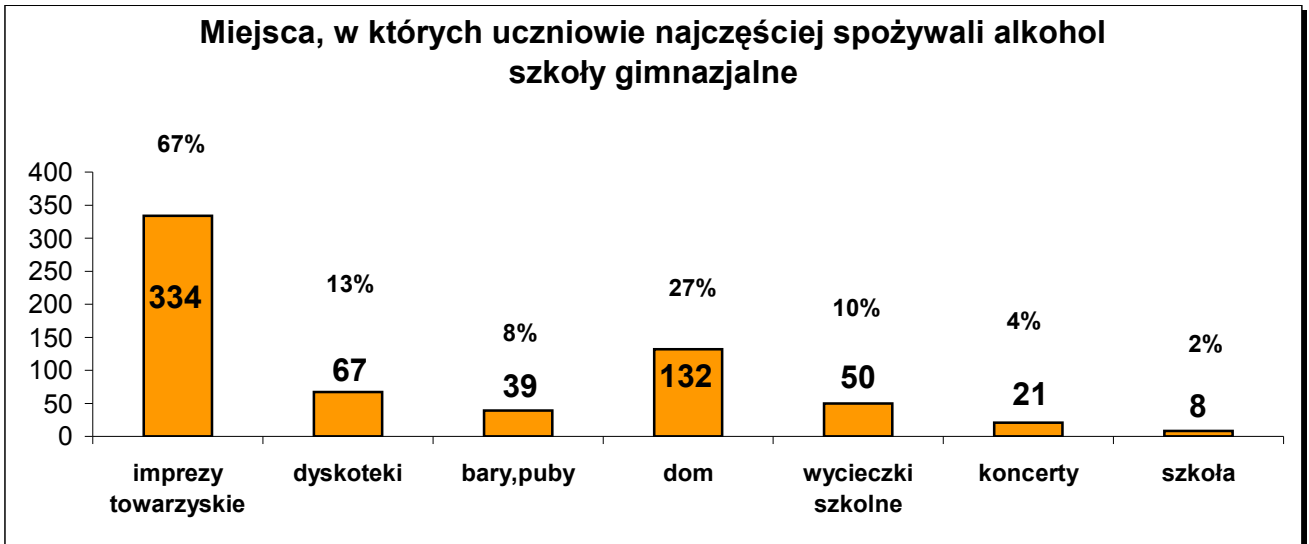
9. Miejsca spożywania alkoholu

Odpowiedzi na to pytanie mają wskazać na rozkład miejsc picia alkoholu przez młodzież. Informacje na ten temat zawarte są na wykresach od nr 41 do nr 44.

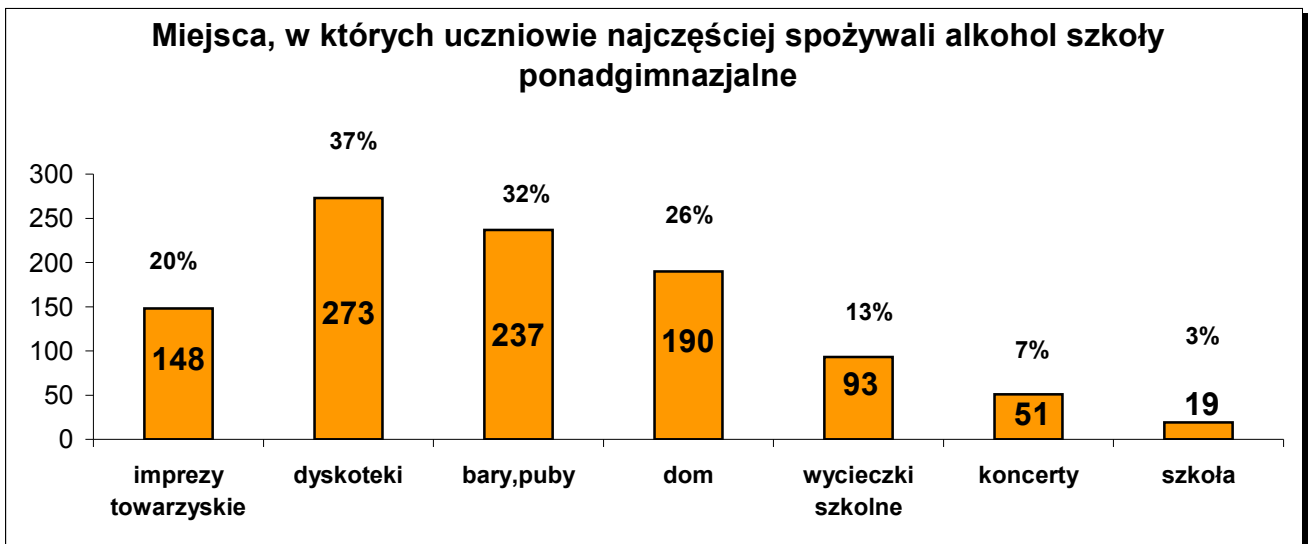
Wykres nr 41

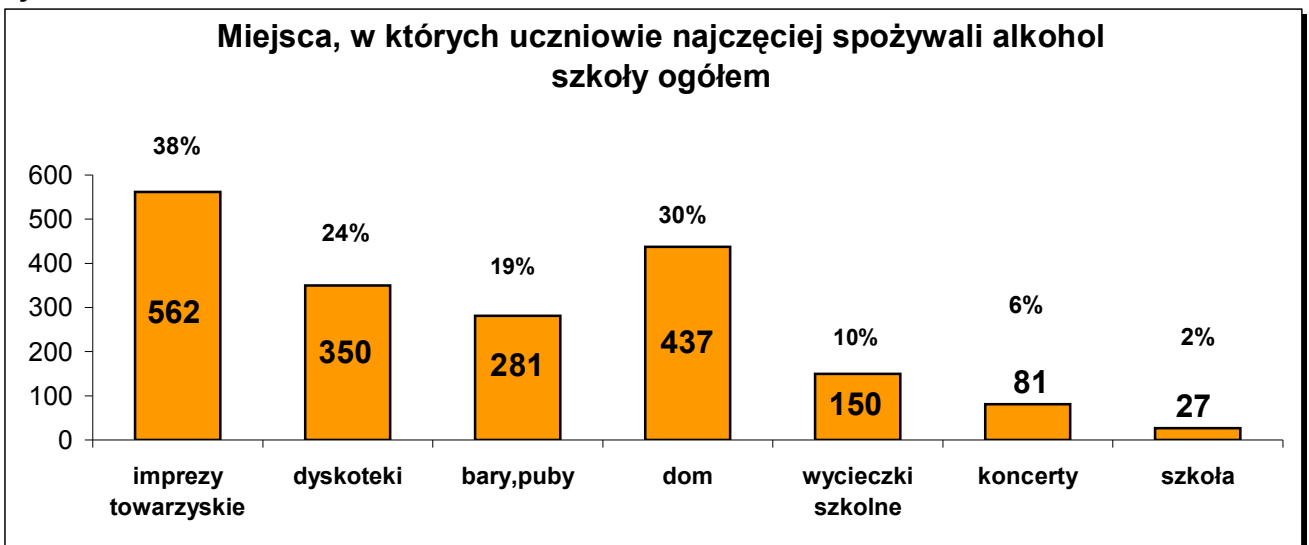
Wykres 42

Wykres 43

Wykres nr 44

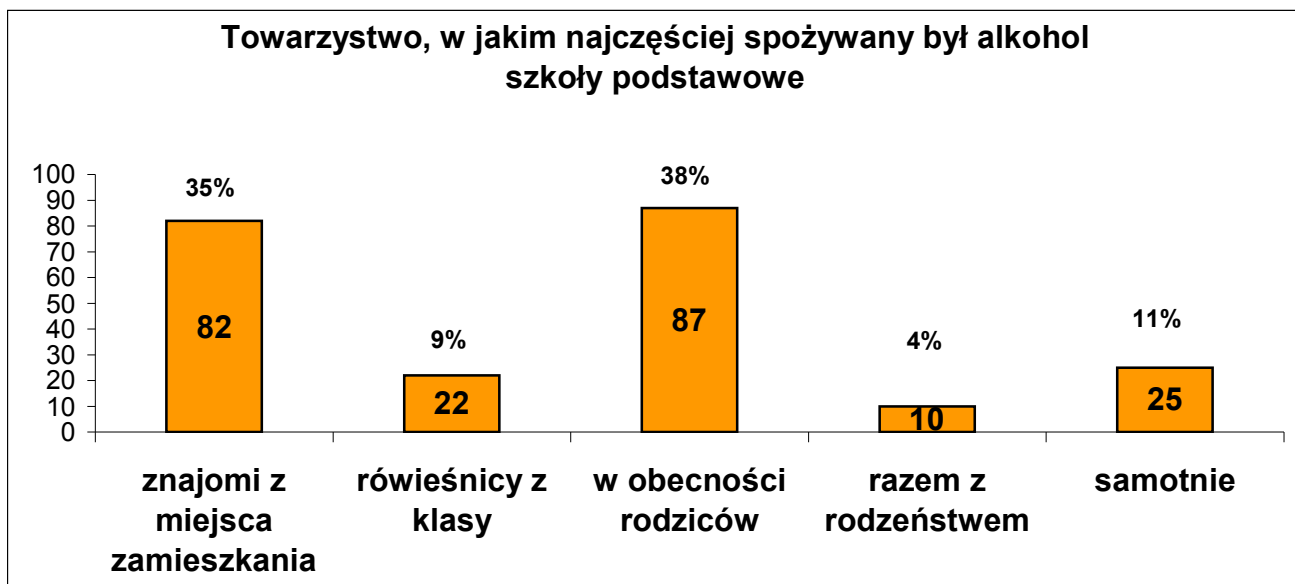

Najczęściej wskazywanymi miejscami i okolicznościami spożywania alkoholu są imprezy towarzyskie 38%, dyskoteki 24%, bary i puby 19%. Blisko co trzeci pijący uczeń spożywał napoje alkoholowe w domu, a co dziesiąty na wycieczce szkolnej.

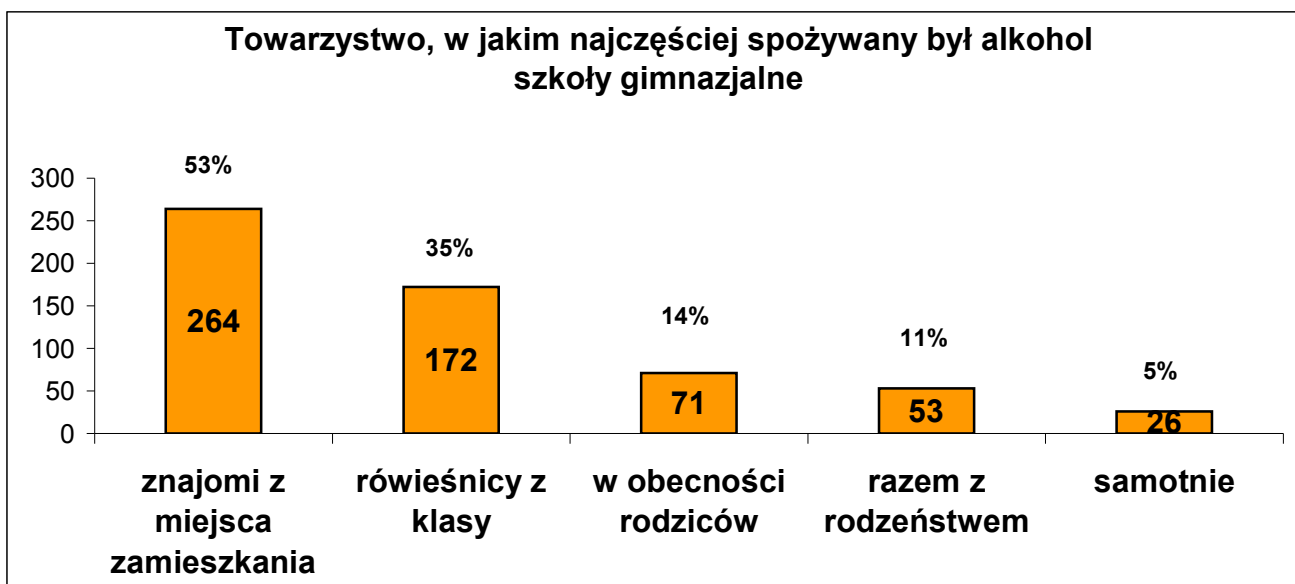
10. Towarzystwo, w jakim spożywany był alkohol

Zagadnienie to ilustruje w czym towarzystwie najczęściej uczniowie spożywają alkohol. Dla poszczególnych poziomów szkół wykazują je wykresy od nr 45 do nr 47.

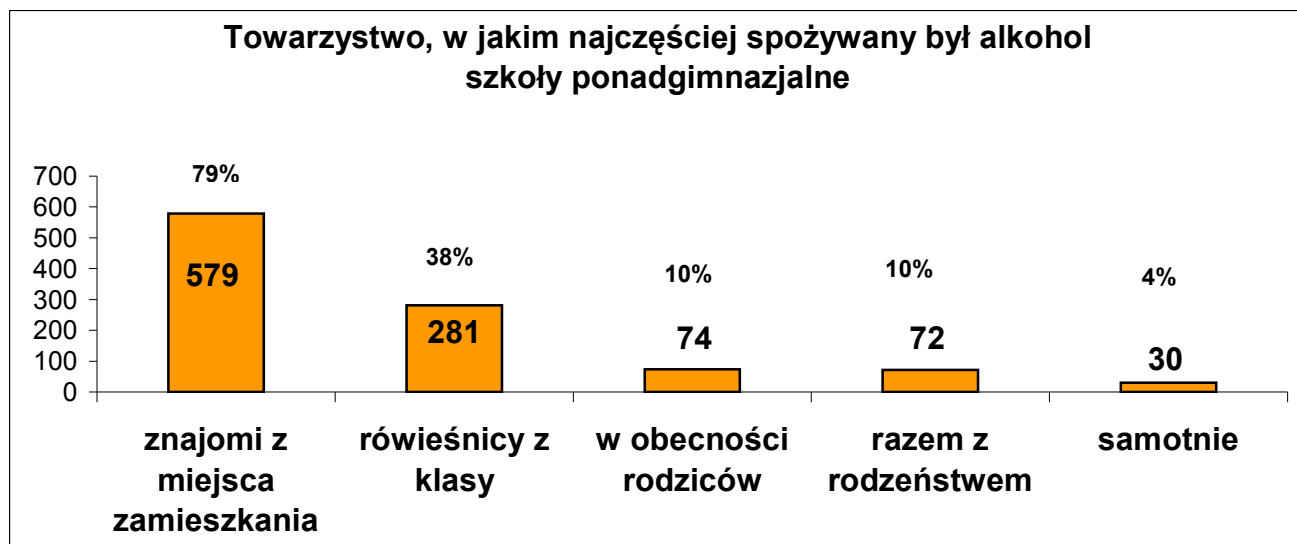
Wykres nr 45

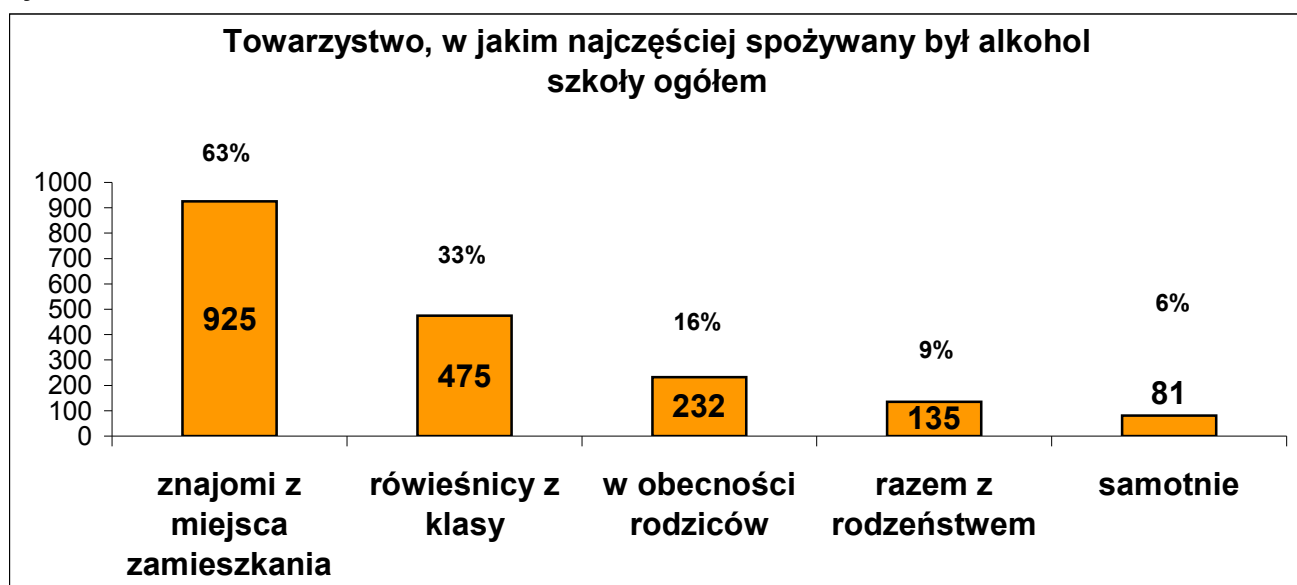
Wykres nr 46

Wykres nr 47

Wykres nr 48

Badani z wszystkich typów szkół najczęściej pili alkohol w towarzystwie znajomych z miejsca zamieszkania 63%, rówieśników z klasy 33%, w obecności rodziców 16%, z rodzeństwem 9% i samotnie 5%.

10. Picie różnych rodzajów alkoholu w czasie jednego dnia

Zbadano również występowanie sytuacji mieszania różnych rodzajów alkoholu w trakcie jednego dnia. Wyniki prezentowane są na wykresach od nr 49 do nr 52.

Wykres nr 49

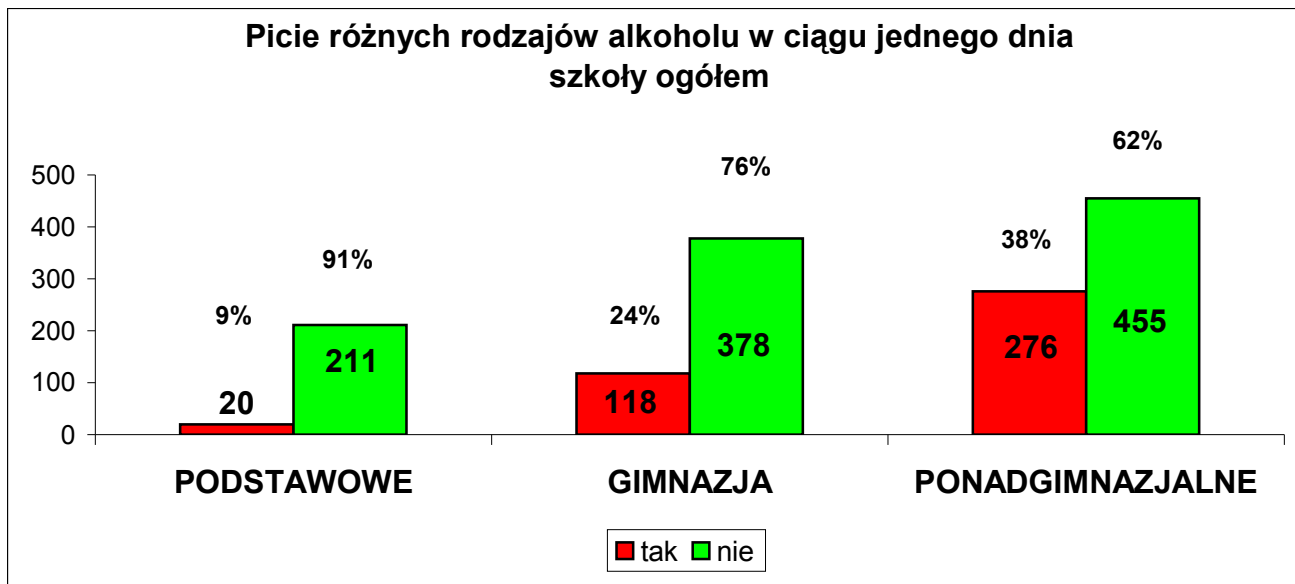
Wykres nr 50

Wykres nr 51

Wykres nr 52

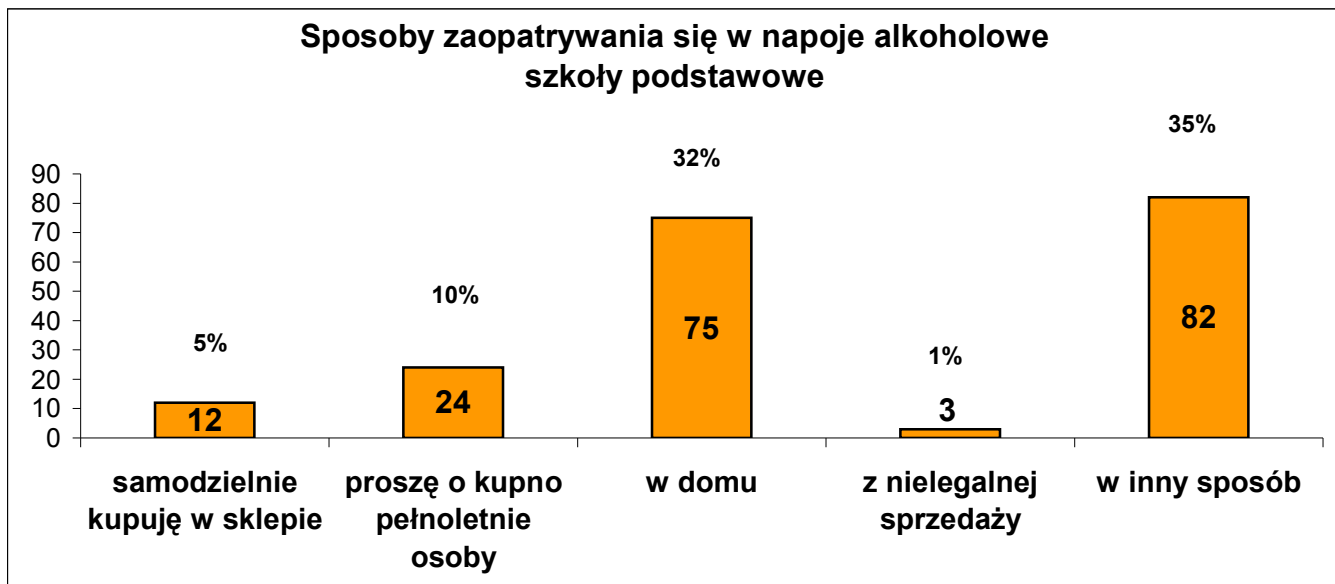

Okazało się, że co dziesiąty, pijący alkohol, uczeń szkoły podstawowej mieszał różne jego rodzaje w trakcie jednego dnia. Podobne praktyki stosowali uczniowie szkół gimnazjalnych (24%) i ponadgimnazjalnych (38%).

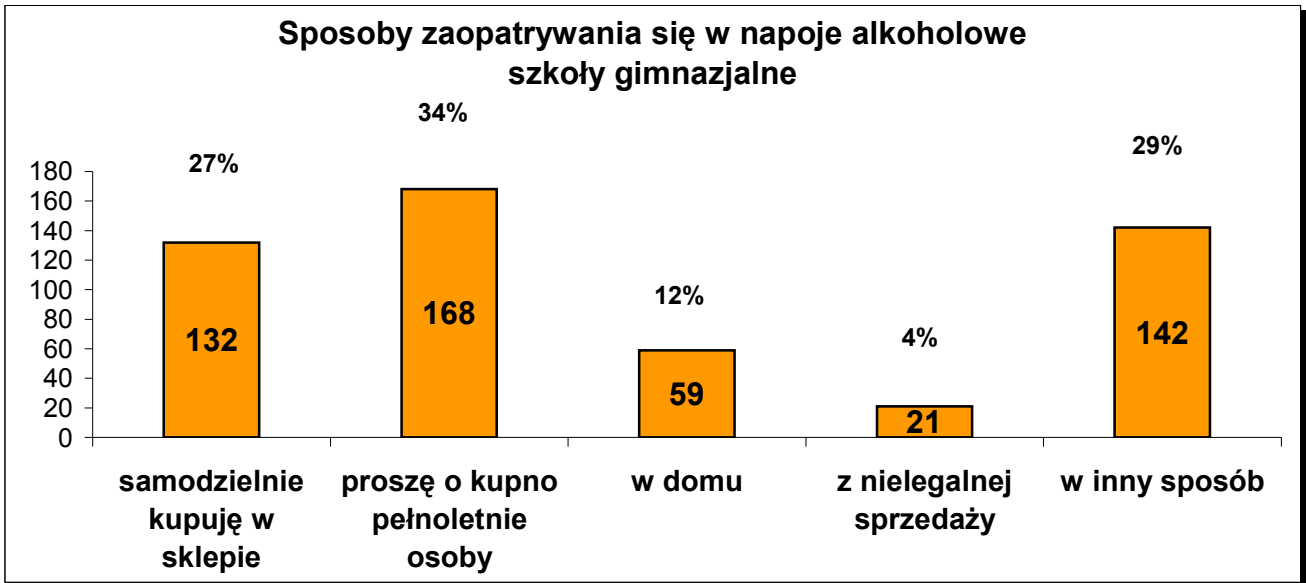
11. Sposoby zaopatrywania się w napoje alkoholowe

Sposoby zdobywania alkoholu przez młodzież ilustrują wykresy od nr 53 do nr 56.

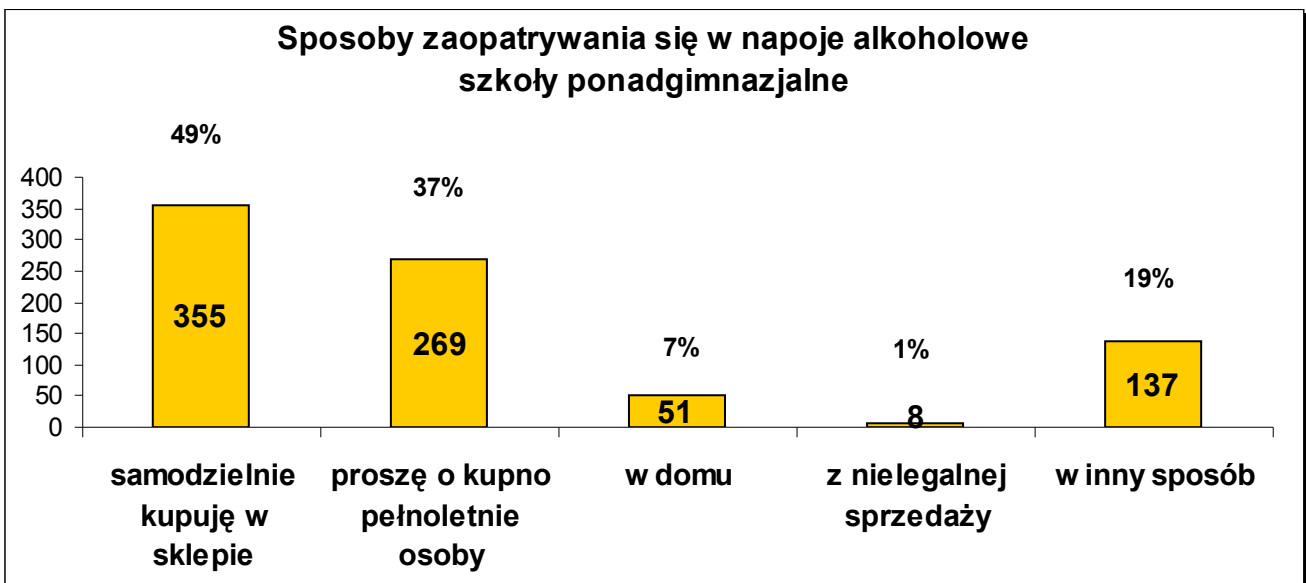
Wykres nr 53

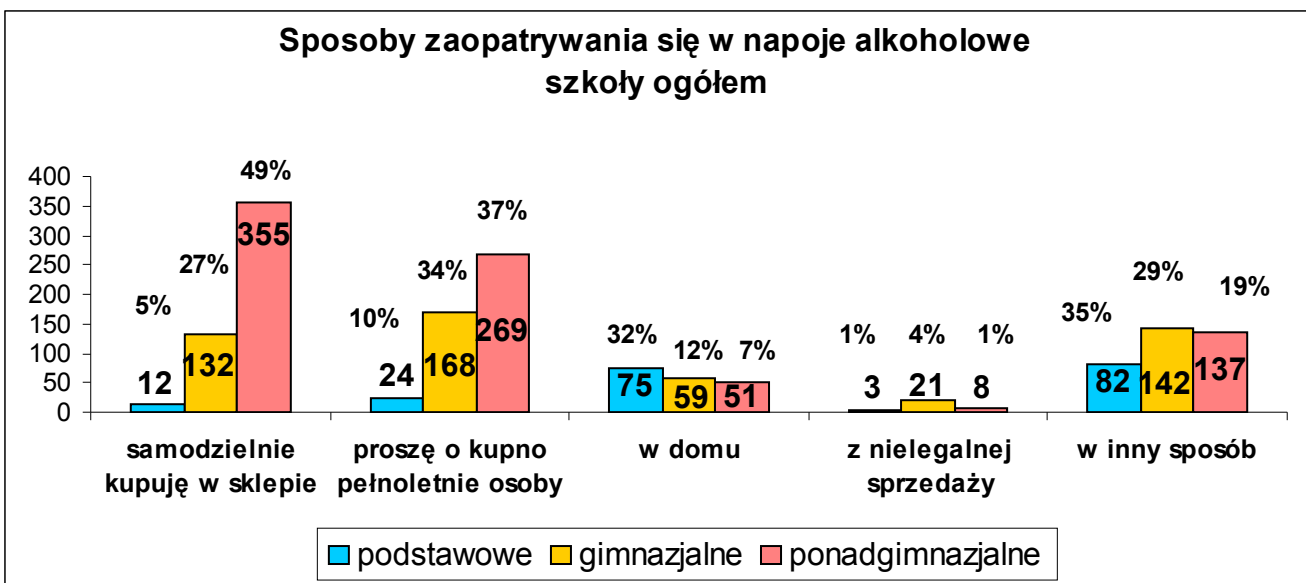
Wykres nr 54

Wykres 55

Wykres 56

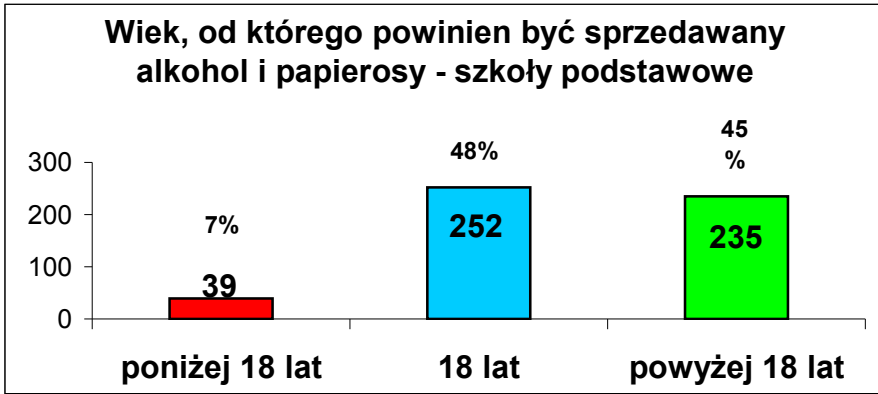

Uczniowie szkół podstawowych zaopatrują się w alkohol we własnych domach 32% a 35% podaje inny sposób, lecz nie określa jaki. 10% prosi o kupno osoby pełnoletnie, 5% kupuje samodzielnie. Natomiast w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych młodzież najczęściej kupuje alkohol samodzielnie 49% lub prosi o kupno osoby pełnoletnie 37%.

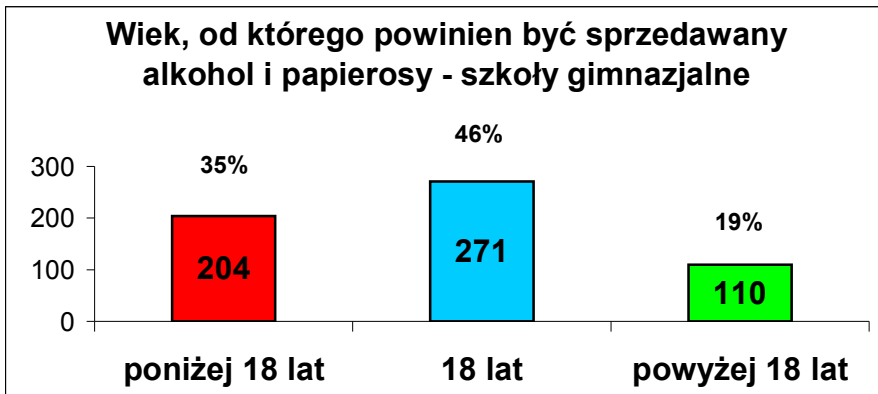
12. Wiek od jakiego powinien być sprzedawany alkohol i papierosy

Przekonania młodzieży dotyczące wieku granicznego, od jakiego powinien być sprzedawany alkohol i papierosy prezentowane są na wykresach od nr 57 do nr 60.

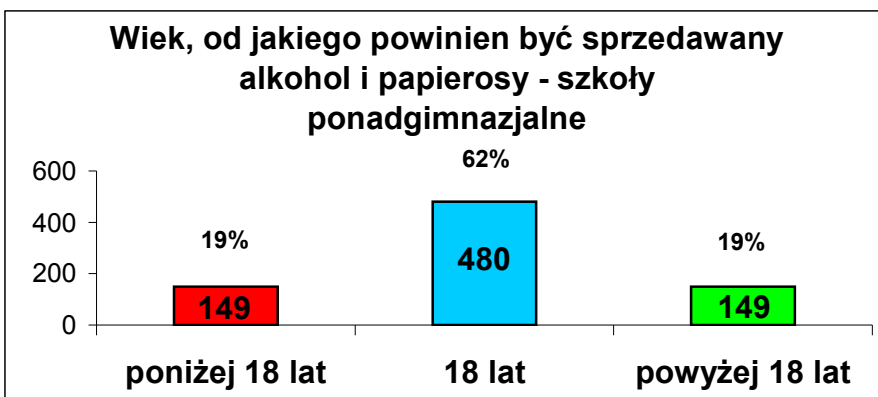
Wykres nr 57

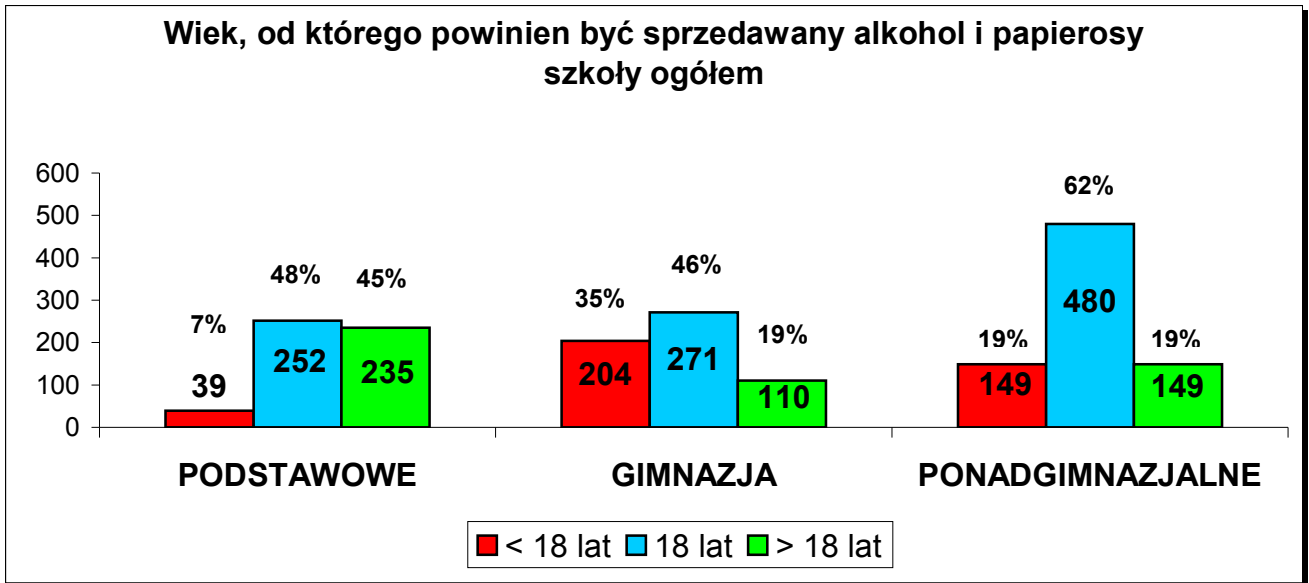
Wykres 58

Wykres nr 59

Wykres nr 60

Zdecydowana większość badanych 52% jest przekonana, że alkohol powinien być sprzedawany od 18 roku życia. Ciekawe, że 45% badanych ze szkół podstawowych i po 19% uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych uważa, że alkohol powinien być dostępny powyżej 18 roku życia

13. Próba zakupu alkoholu w sklepie

Zaistnienie sytuacji zakupu alkoholu w sklepie przedstawiają wykresy od nr 61 do nr 64.

Wykres nr 61

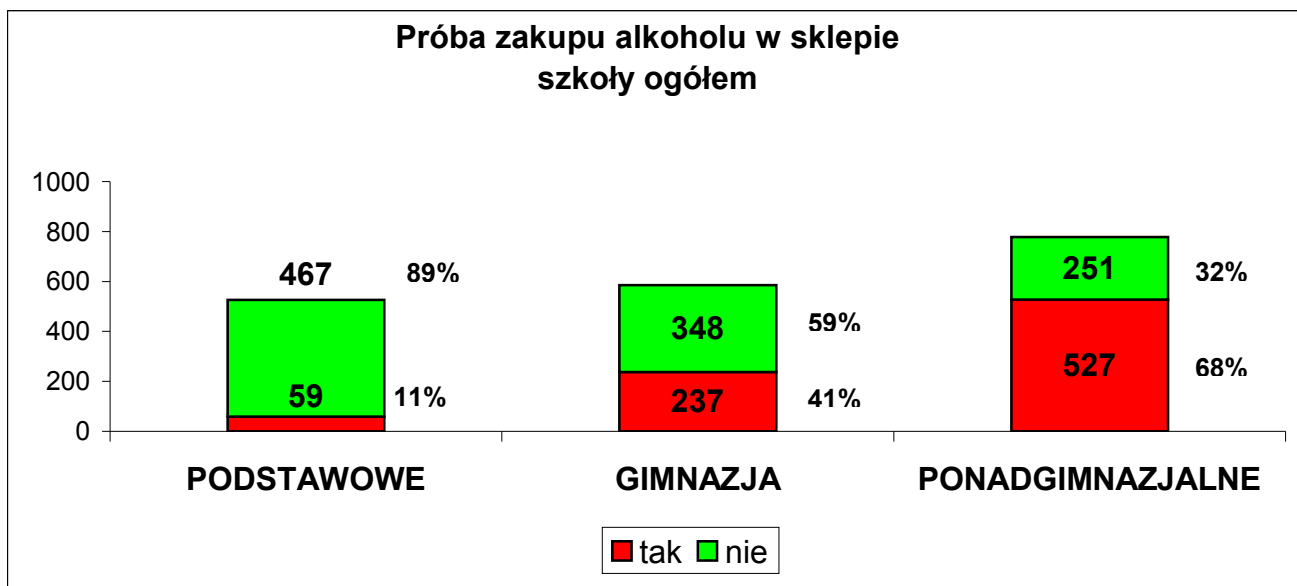
Wykres nr 62

Wykres nr 63

Wykres nr 64

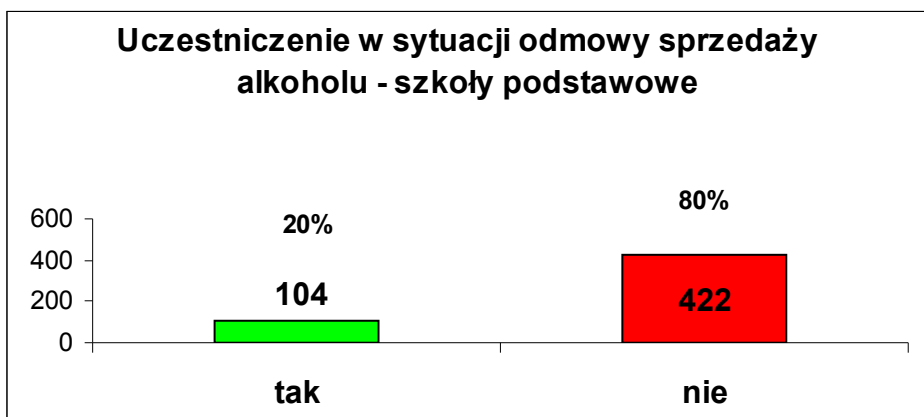

Wśród uczniów szkół podstawowych 11% (59 osób) próbowało zakupić alkohol w sklepie, próbę zakupu w sklepie podjęło 41% gimnazjalistów (237 osób) i 68% (527 osób) uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych.

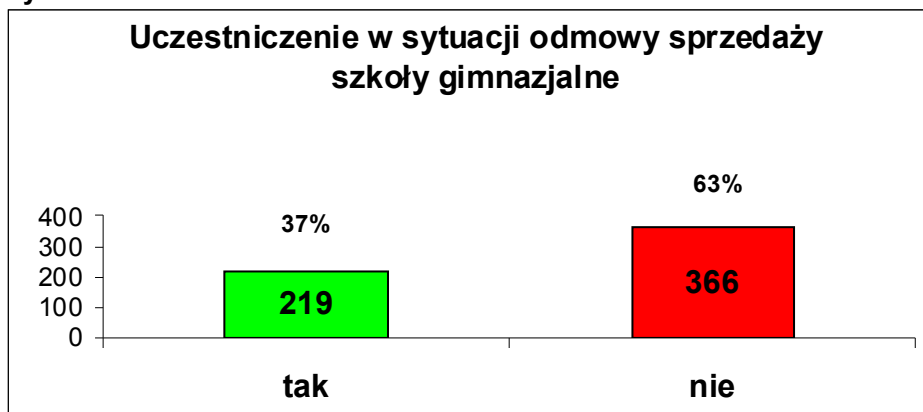
14. Zaistnienie sytuacji odmowy sprzedaży alkoholu

Doświadczenie sytuacji odmowy sprzedaży alkoholu w sklepie przedstawiają kolejne wykresy od nr 65 do nr 68.

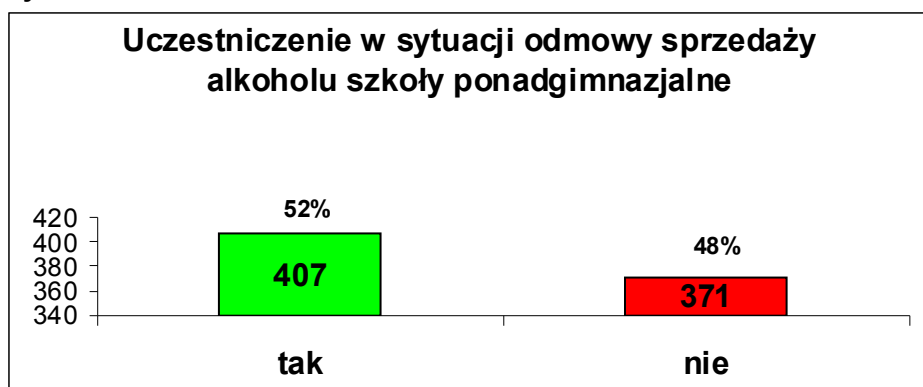
Wykres nr 65

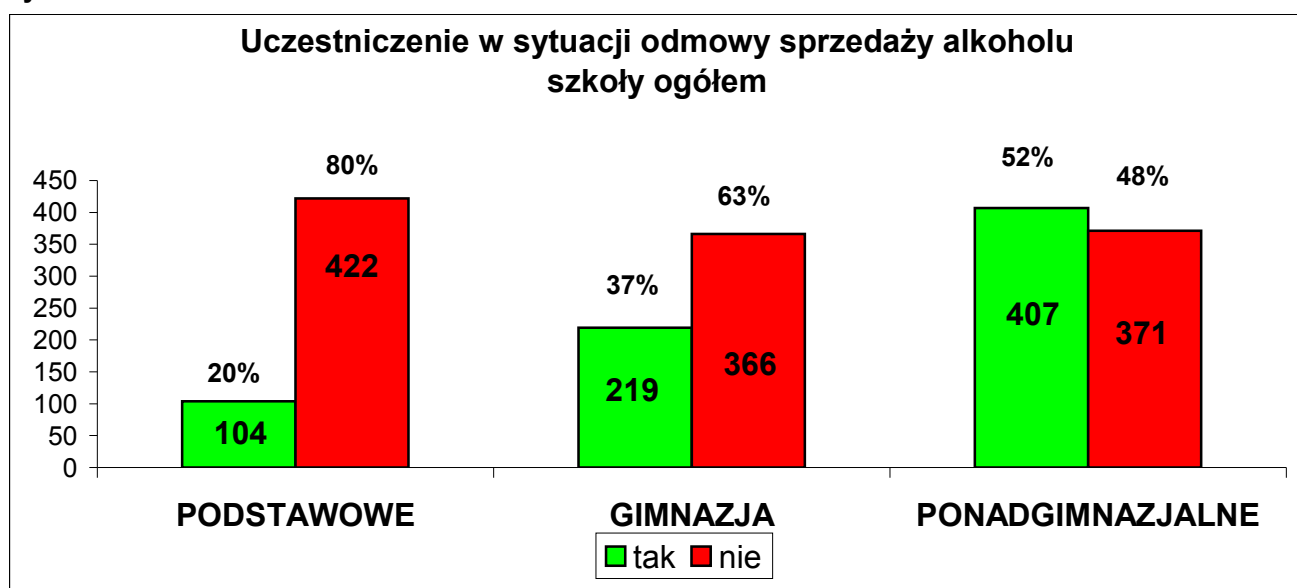
Wykres nr 66

Wykres nr 67

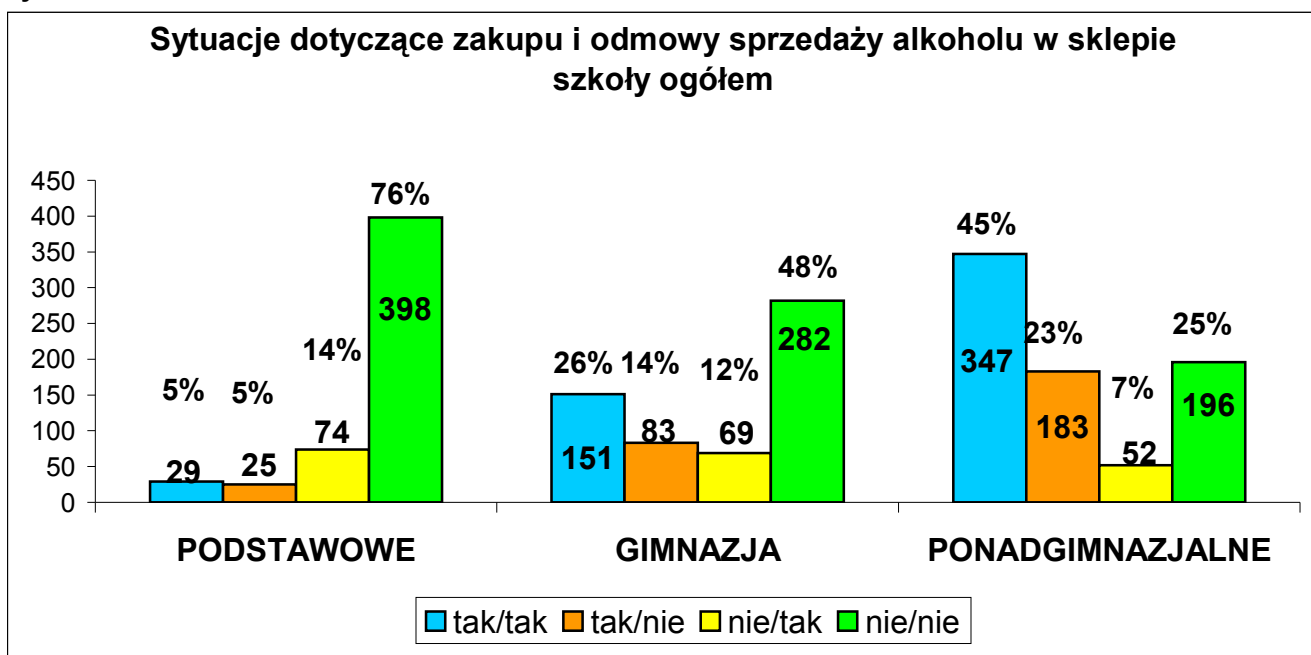
Wykres nr 68

Z odmową sprzedaży spotkało się 20% (104) wszystkich uczniów szkół podstawowych – część z nich przy próbie zakupu, część była biernymi obserwatorami. W szkołach gimnazjalnych w sytuacjach odmowy sprzedaży uczestniczyła ponad jedna trzecia badanych, a w szkołach ponadgimnazjalnych ponad połowa.

Sytuacja próby zakupu i odmowy sprzedaży alkoholu w sklepie

Wykres nr 69

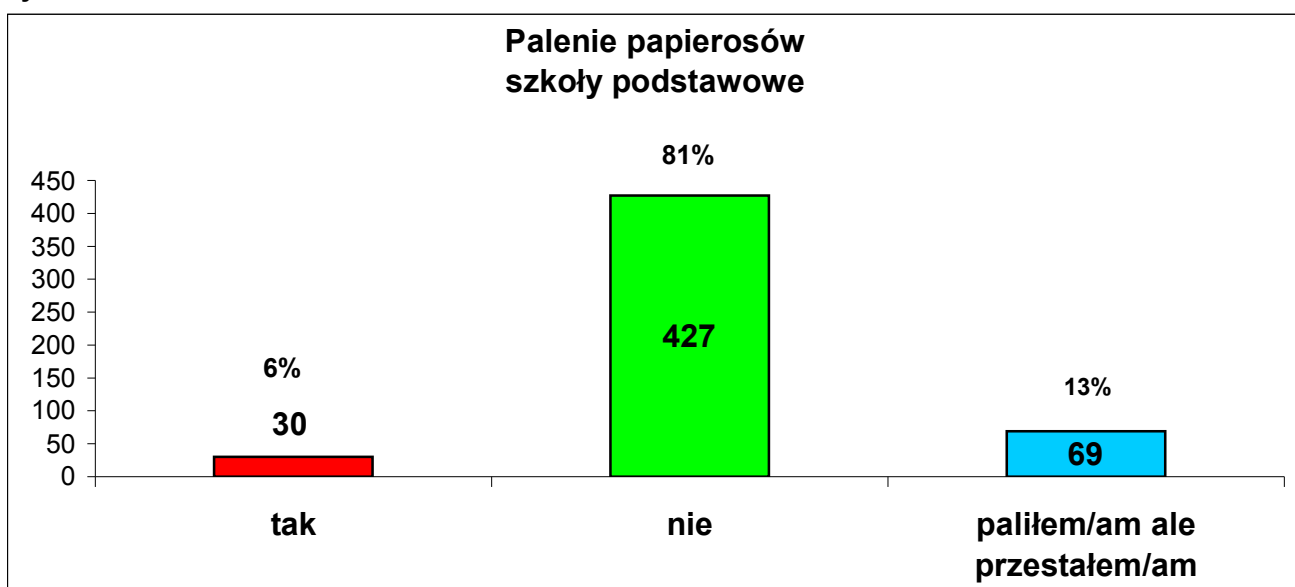
Najbardziej istotne było uchwycenie sytuacji zakupu alkoholu i nie napotkania na odmowę ze strony sprzedawców (tak/nie). W szkołach podstawowych opisywana sytuacja wydarzyła się 25 uczniom (5%), w szkołach gimnazjalnych 83 (14%), a w szkołach ponadgimnazjalnych 183 osobom (23%).

Palenie papierosów

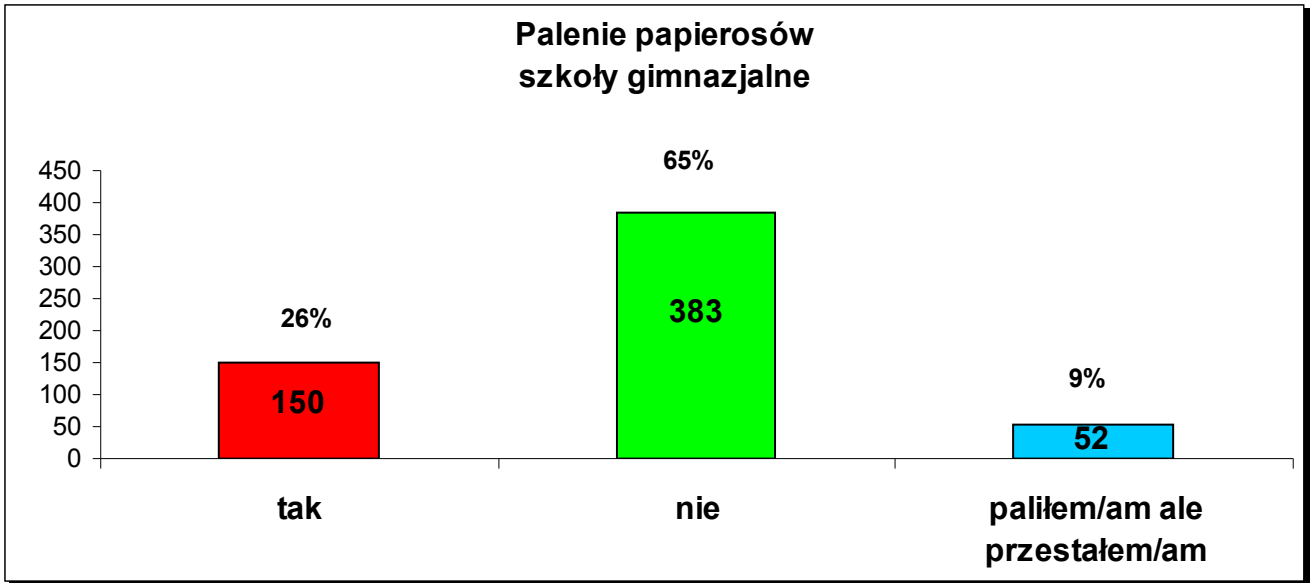
1. Palenie papierosów przez młodzież

W tym zakresie tematycznym pierwszym obszarem badawczym było określenie poziomu palenia papierosów przez uczniów. Wyniki dla poszczególnych typów szkół prezentowane są na kolejnych wykresach od nr 70 do nr 73.

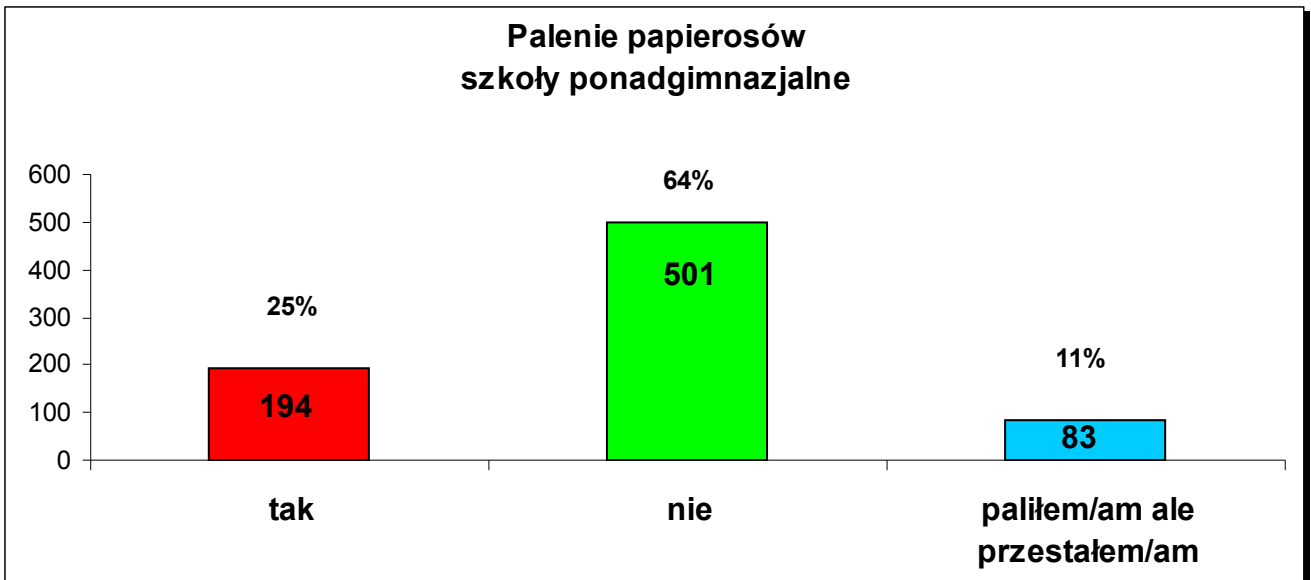
Wykres nr 70

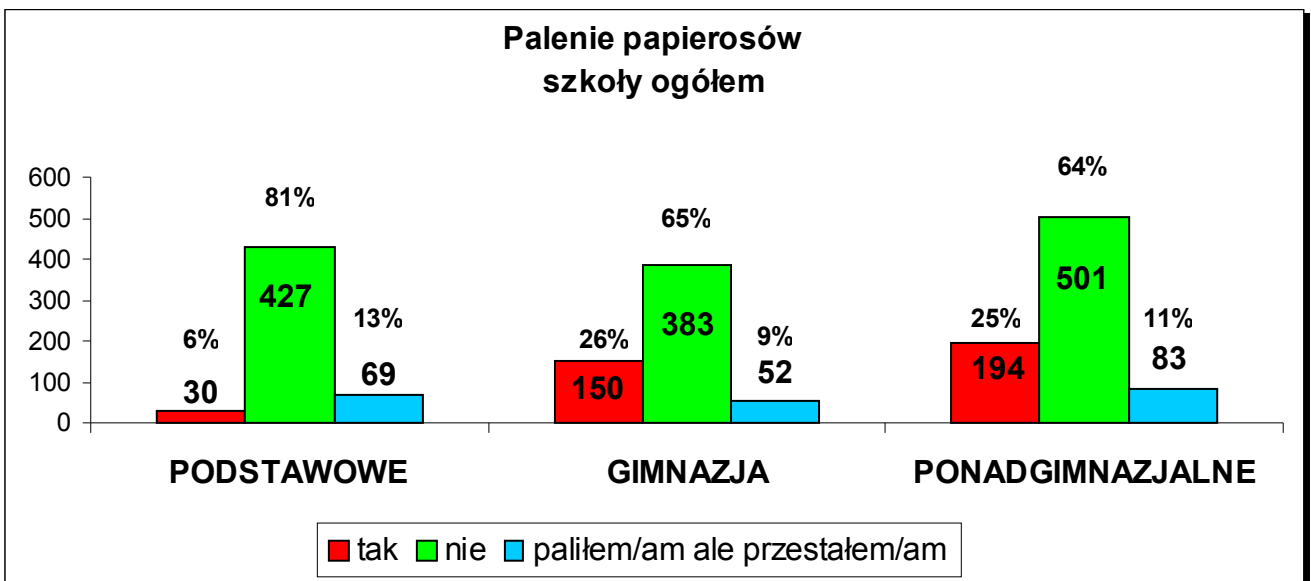
Wykres nr 71

Wykres nr 72

Wykres nr 73

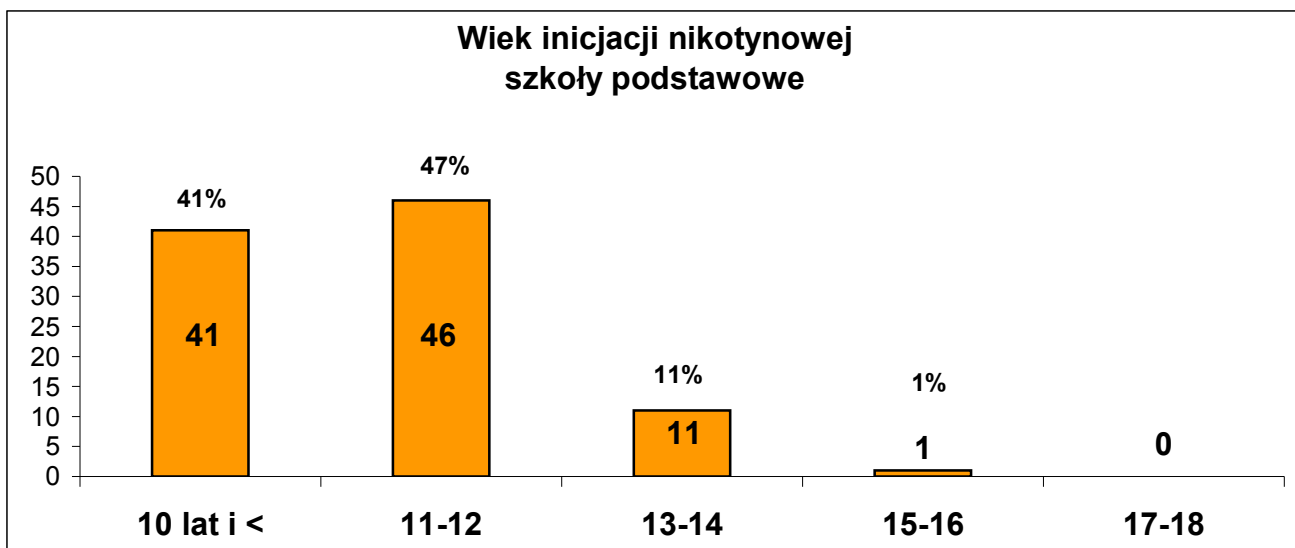

Rozpowszechnienie palenia tytoniu wśród badanych uczniów kształtuje się następująco: w szkołach podstawowych 6%, natomiast na poziomie szkół gimnazjalnych 26%, a ponadgimnazjalnych 25%.

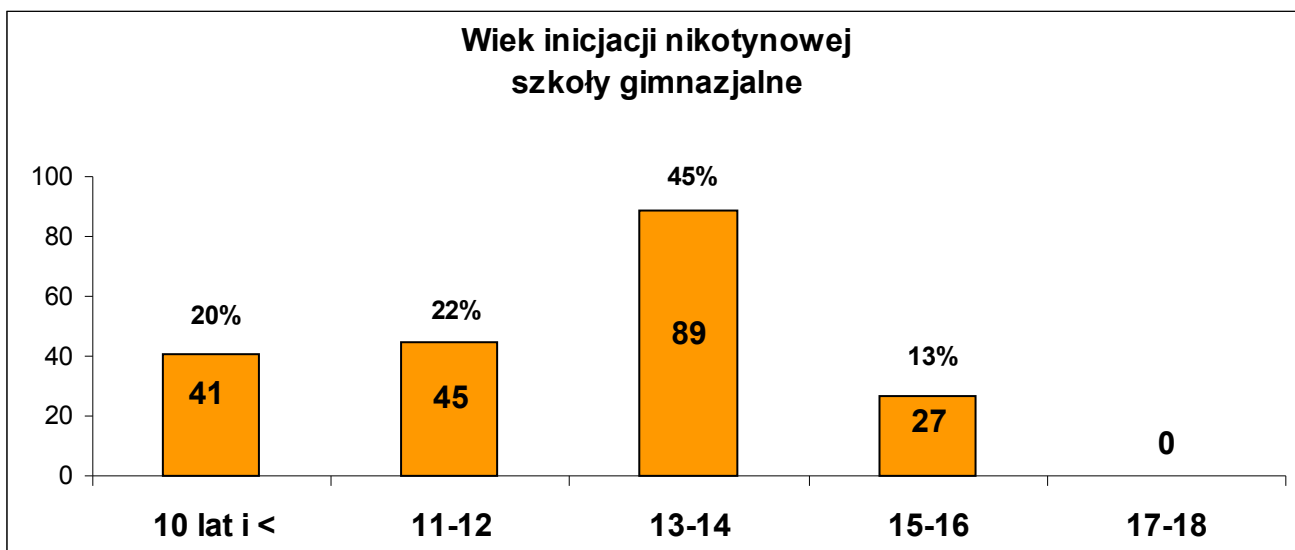
2. Wiek inicjacji nikotynowej.

Badanie wieku inicjacji nikotynowej respondentów prezentują wykresy od nr 74 do nr 77.

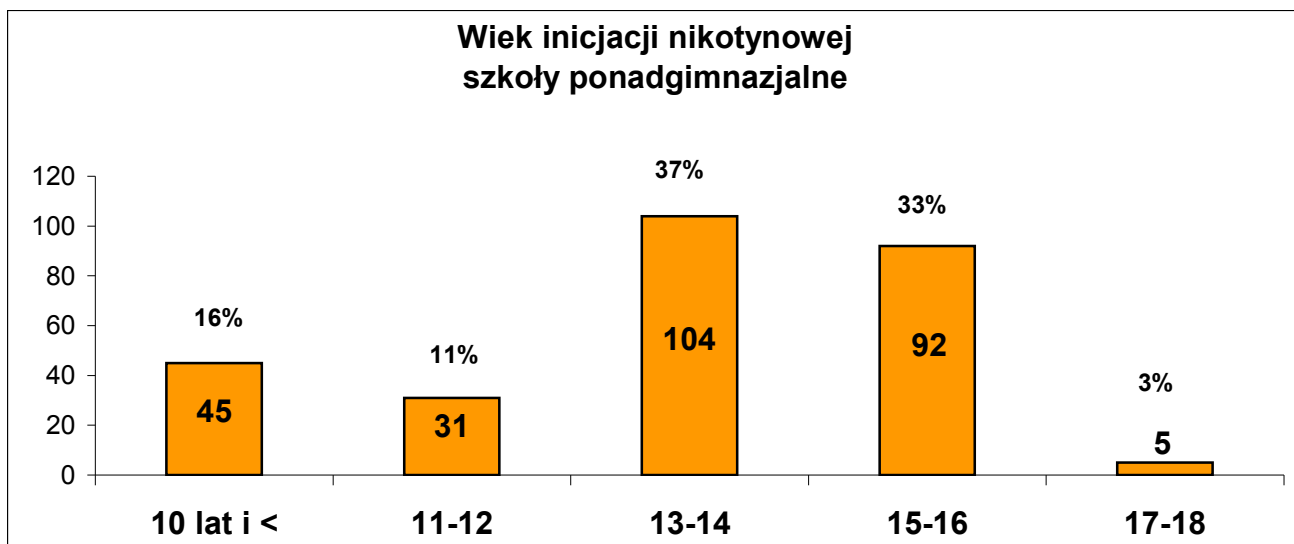
Wykres nr 74

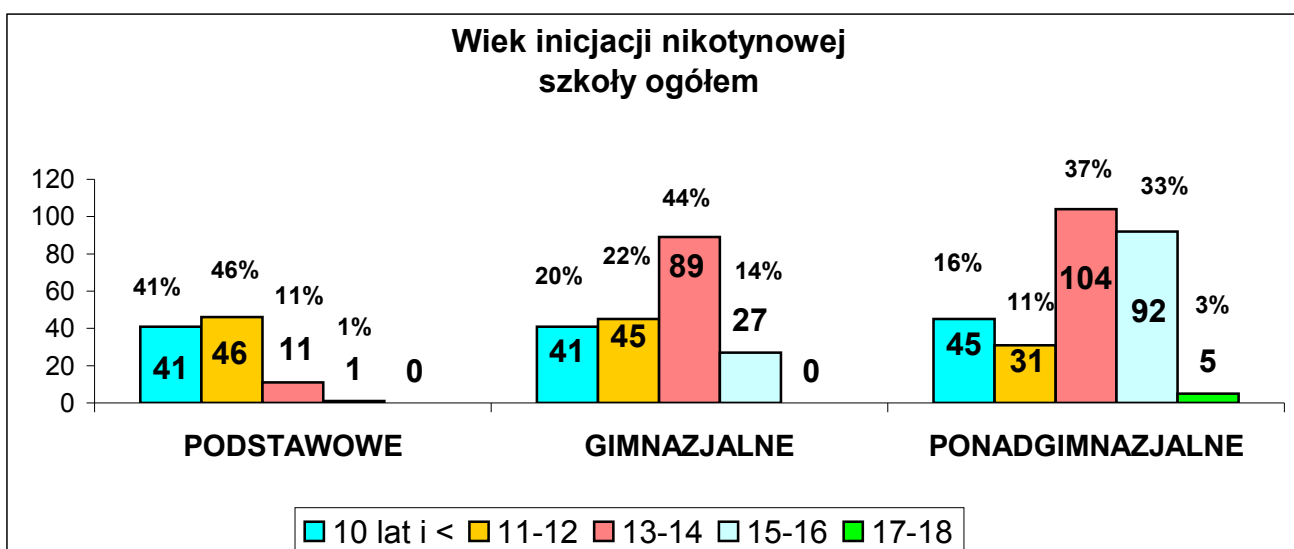
Wykres nr 75

Wykres nr 76

Wykres nr 77

Wśród uczniów szkół podstawowych, którzy potwierdzili palenie papierosów (również w przeszłości) aż 41% przyznało, że pierwszy raz zapaliło przed 10 rokiem życia, kolejne 46% podjęło pierwsze próby palenia między 11-12 rokiem życia. We wszystkich typach szkół zdecydowana większość potwierdza wiek inicjacji nikotynowej przed 15 rokiem życia, a spora część przed 12 rokiem życia (w szkołach podstawowych aż 87%, w gimnazjach 44%, w szkołach ponadgimnazjalnych 27%).

3. Częstotliwość palenia papierosów

Ważnym aspektem palenia papierosów jest częstotliwość ich używania. Ilustrują to tabele od nr 14 do nr 16 oraz wykres nr 78.

Tabela nr 14
Szkoły podstawowe

SZKOŁA	codziennie	kilka razy w tygodniu	okazjonalnie	tylko raz
PSP 1	1 -4%	2 -7%	6 -21%	19 - 68%
PSP 2	2 - 11%	1 - 6%	6 - 33%	9 - 50%
PSP 3	6 -1%	2 -12%	6 - 35%	8 -47%
PSP 4	0 - 0%	0 - 0%	4 - 31%	9 - 69%
SOSW	0 - 0%	1 - 50%	1 - 50%	0 - 0%
PSP 6	0 -0%	3 - 14%	6 - 29%	12 -57%

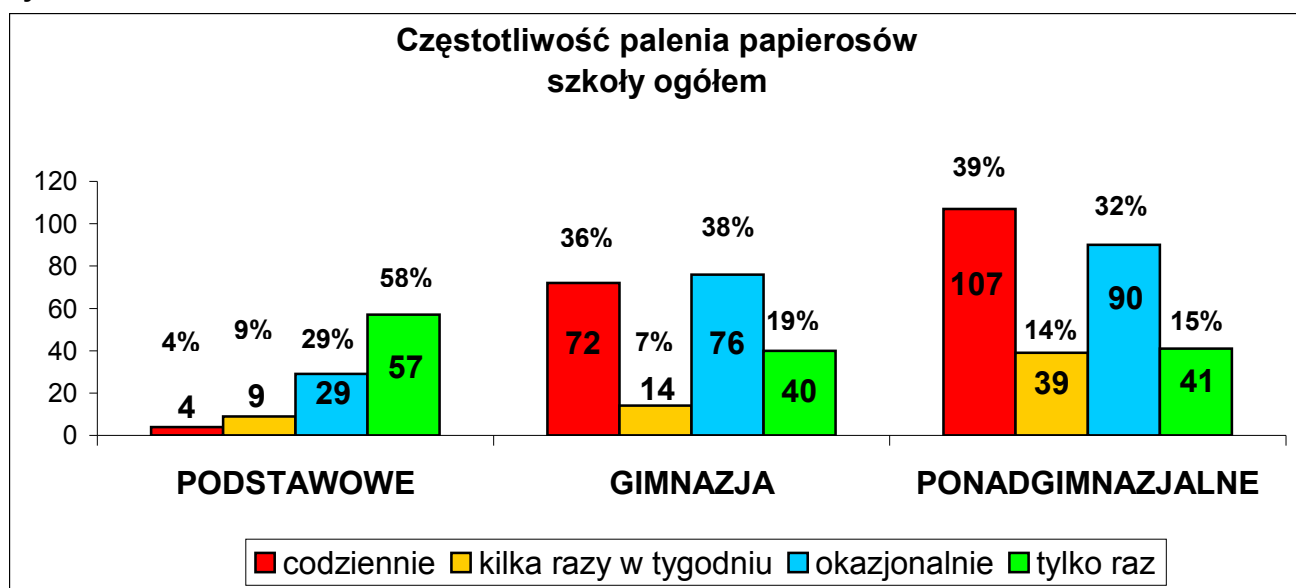
Tabela nr 15
Szkoły gimnazjalne

SZKOŁA	codziennie	kilka razy w tygodniu	okazjonalnie	tylko raz
PG 1	26 -39%	2 - 3%	22 - 33%	16 - 25%
PG 2	13 - 30%	3 - 7%	20 - 46%	7 - 17%
PG 3	14 - 25%	6 - 11%	24 - 41%	13 - 23%
PG 4	4 - 31%	1 - 7%	6 - 46%	2 - 16%
OHP	11 - 79%	2 - 14%	1 - 7%	0 - 0%
SOSW	4 - 45%	0 - 0%	3 - 33%	2 - 22%

Tabela nr 16
Szkoły ponadgimnazjalne

SZKOŁA	codziennie	Kilka razy w tygodniu	okazjonalnie	Tylko raz
ZSO	5 - 18%	5 - 18%	12 - 45%	5 - 18%
II LO	11 - 22%	3 - 6%	19 - 38%	17 - 34%
ZSE	18 - 35%	8 - 16%	20 - 39%	5 - 10%
ZSZ	56 - 54%	16 - 15%	19 - 19%	11 - 12%
SALO	1 - 10%	2 - 20%	6 - 60%	1 - 10%
ZSP	16 - 43%	5 - 13%	14 - 38%	2 - 6%

Wykres nr 78

W szkołach podstawowych spośród uczniów mających za sobą doświadczenia z paleniem papierosów tylko 4% pali codziennie, a 60% paliło tylko raz w życiu. Proporcja ta zmienia się zupełnie w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W obu typach szkół codziennie pali prawie 40%, a odsetek uczniów, którzy zapalili tylko raz w życiu spada do 19 i 15%.

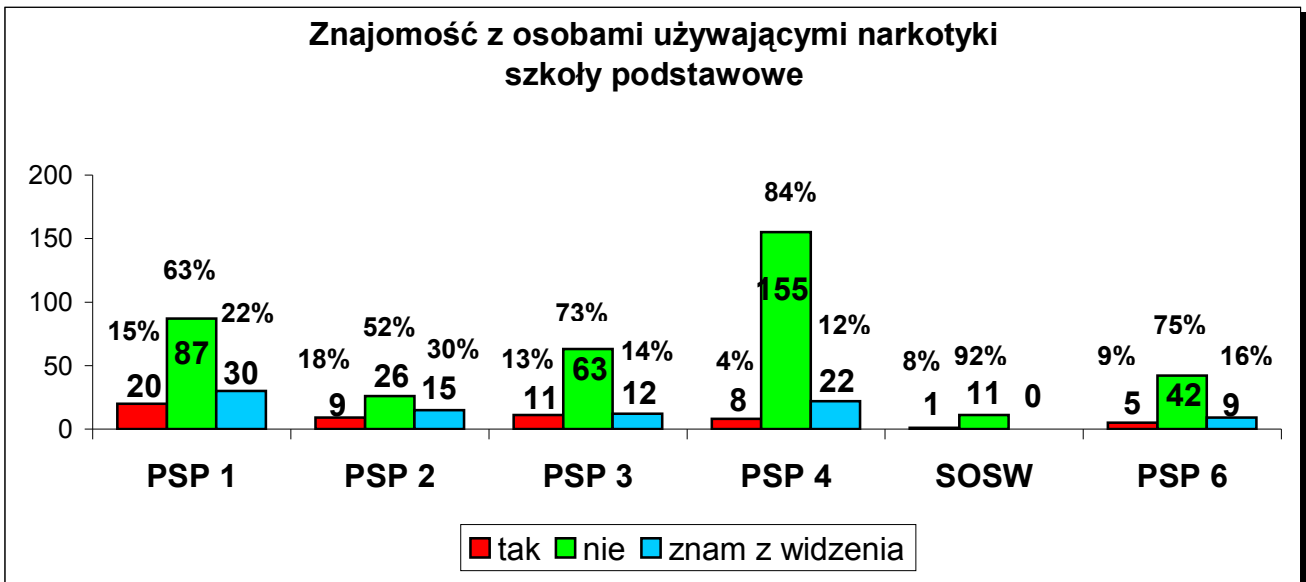
Używanie narkotyków

Blok dotyczący używania substancji psychoaktywnych innych niż alkohol i nikotyna otwierało pytanie o to, czy badani znają osoby używające narkotyki.

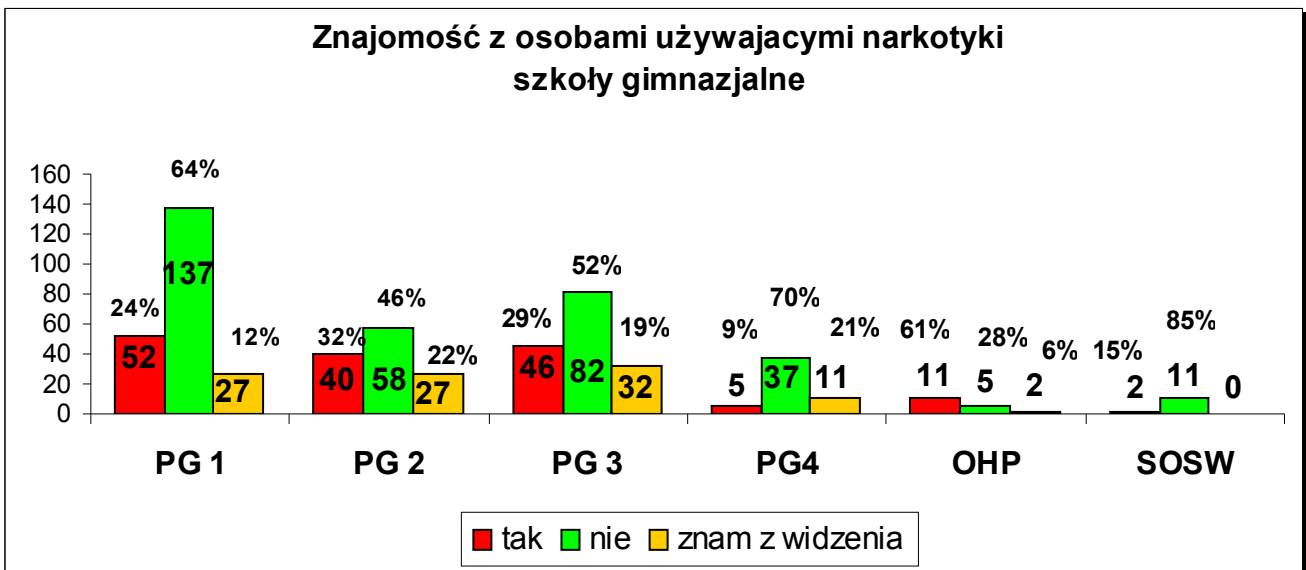
1. Znajomość z osobami używającymi narkotyków

Pytanie to dotyczyło ewentualnych kontaktów respondentów z osobami zażywającymi narkotyki. Rozkład odpowiedzi przedstawiono na wykresach od nr 79 do nr 82.

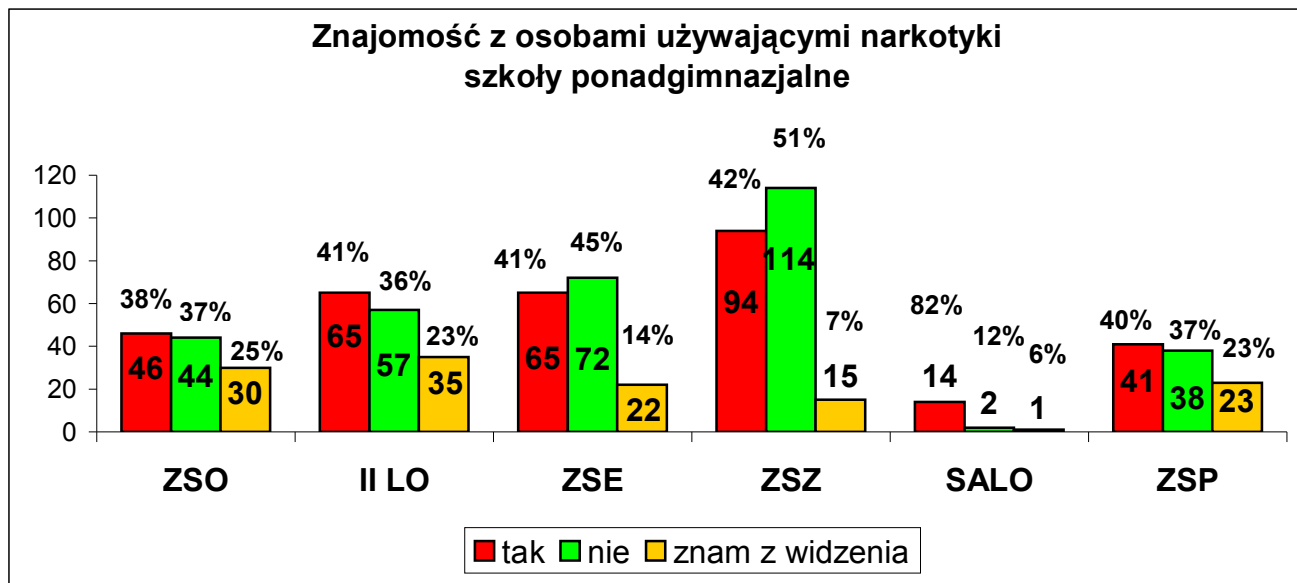
Wykres nr 79

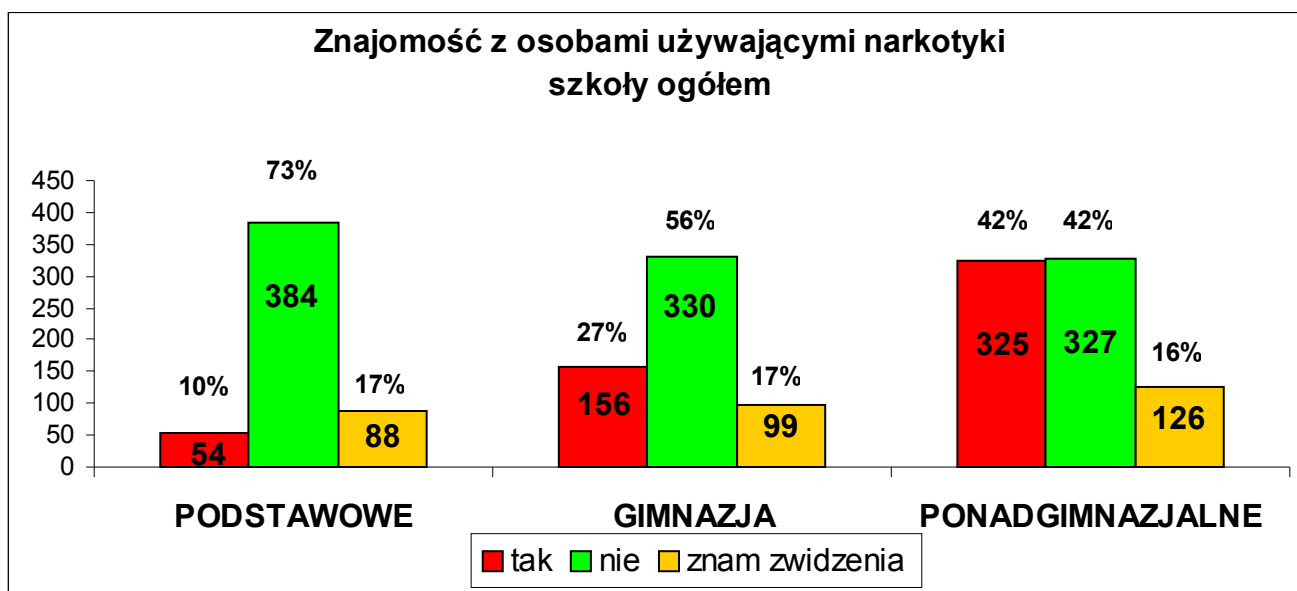
Wykres nr 80

Wykres nr 81

Wykres nr 82

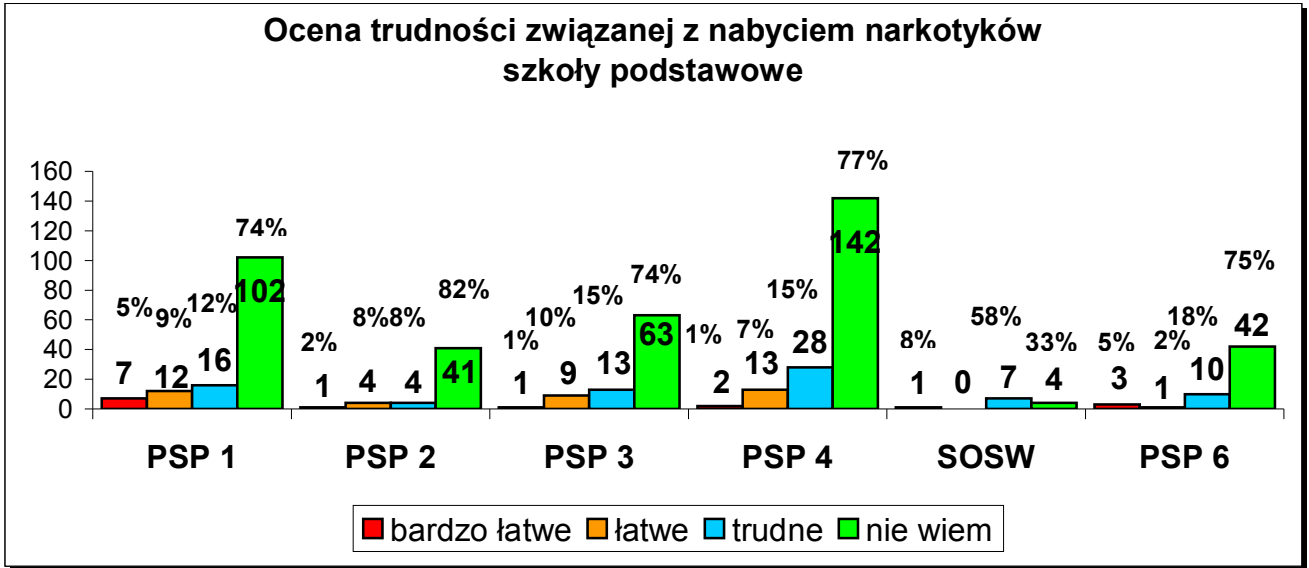

Do kontaktów i znajomości z osobami używającymi narkotyki na poziomie szkół podstawowych przyznał się co 10 uczniów. W gimnazjach jest to już jedna czwarta populacji a w szkołach ponadgimnazjalnych blisko połowa badanych.

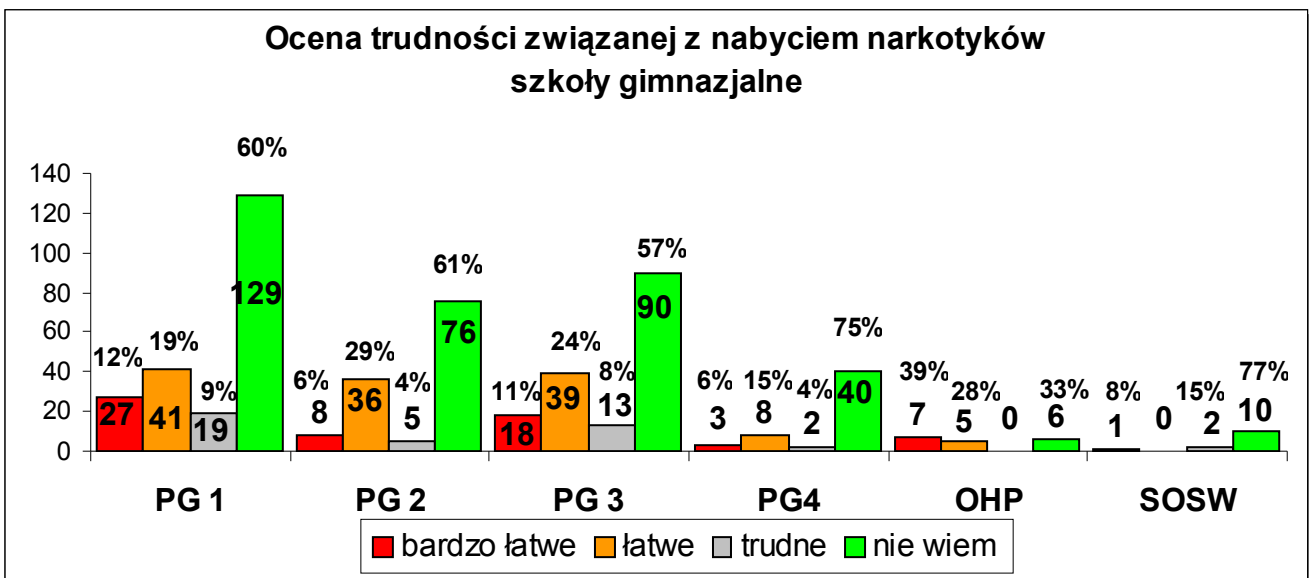
2. Ocena trudności związanej z nabyciem narkotyków

Oszacowanie, jakim problemem dla uczniów jest zdobycie narkotyków przedstawiają wykresy od nr 83 do nr 86.

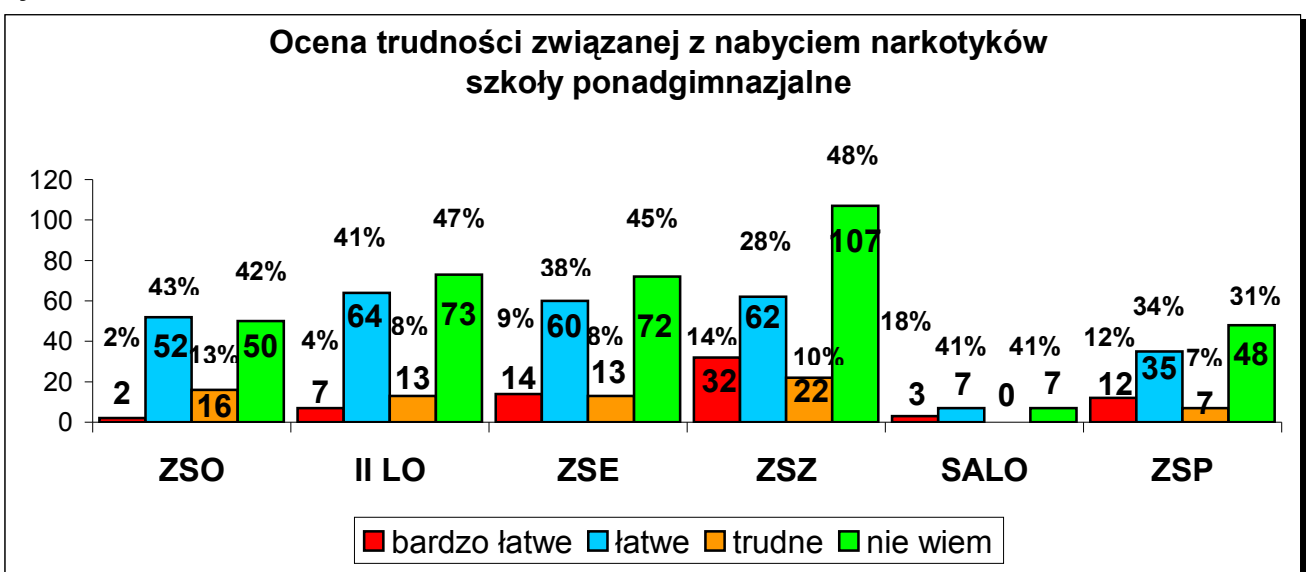
Wykres nr 83

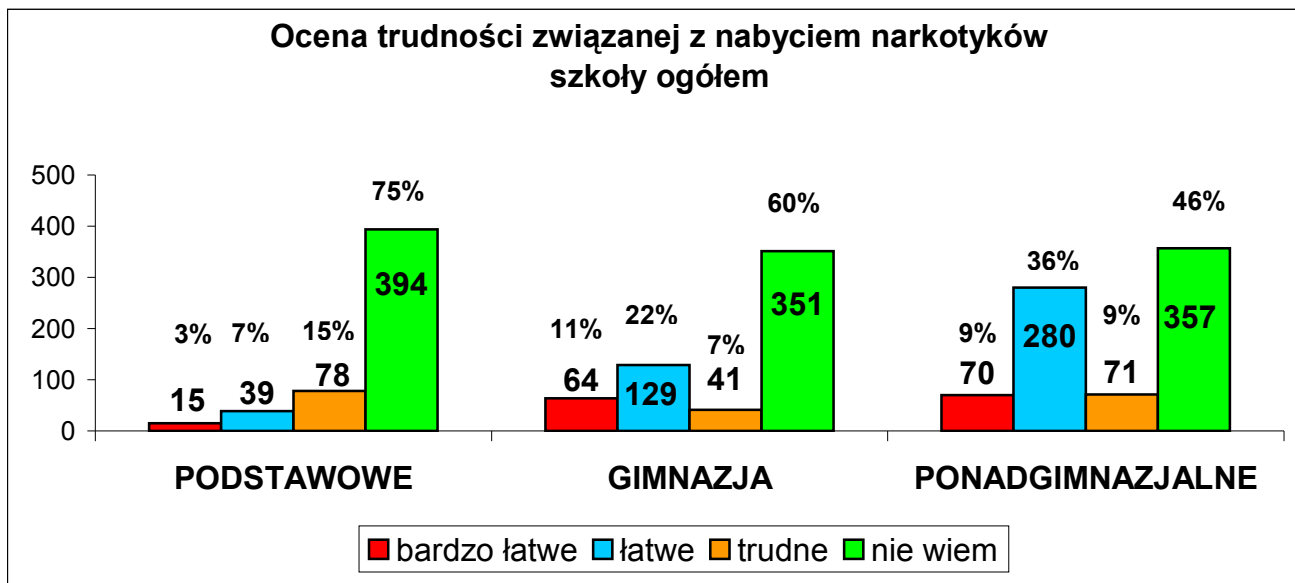
Wykres nr 84

Wykres nr 85

Wykres nr 86

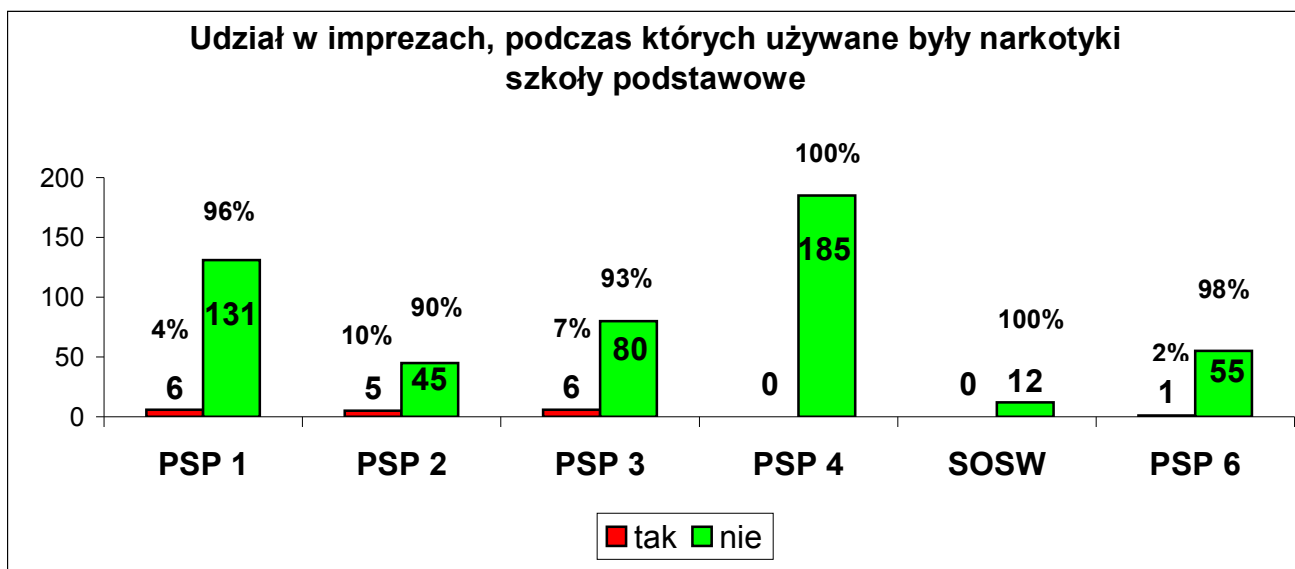

W szkołach podstawowych bardzo łatwy dostęp do narkotyków deklaruje 15 uczniów (3%). Na poziomie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych przeciętnie już co 10 uczniów zgłasza bardzo łatwą dostępność do substancji narkotycznych.

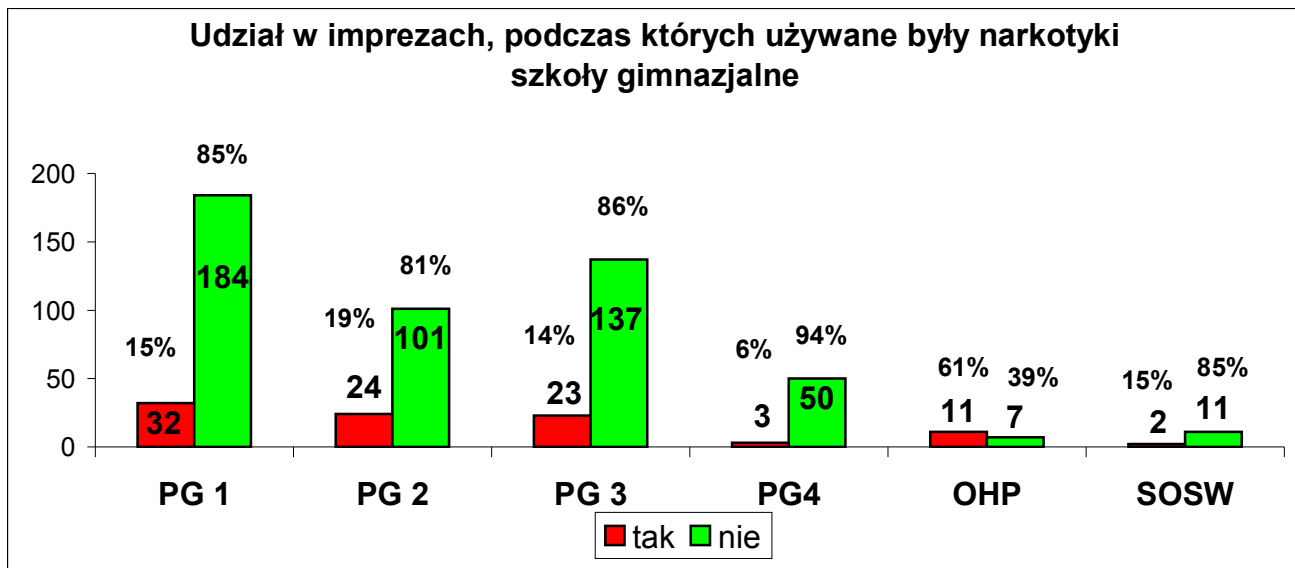
3. Udział w spotkaniach towarzyskich, podczas których używane były narkotyki

Uczestnictwo uczniów w różnego typu spotkaniach towarzyskich (dyskoteki, imprezy, prywatne spotkania), w trakcie których używane były narkotyki, ilustrują wykresy od nr 87 do nr 90.

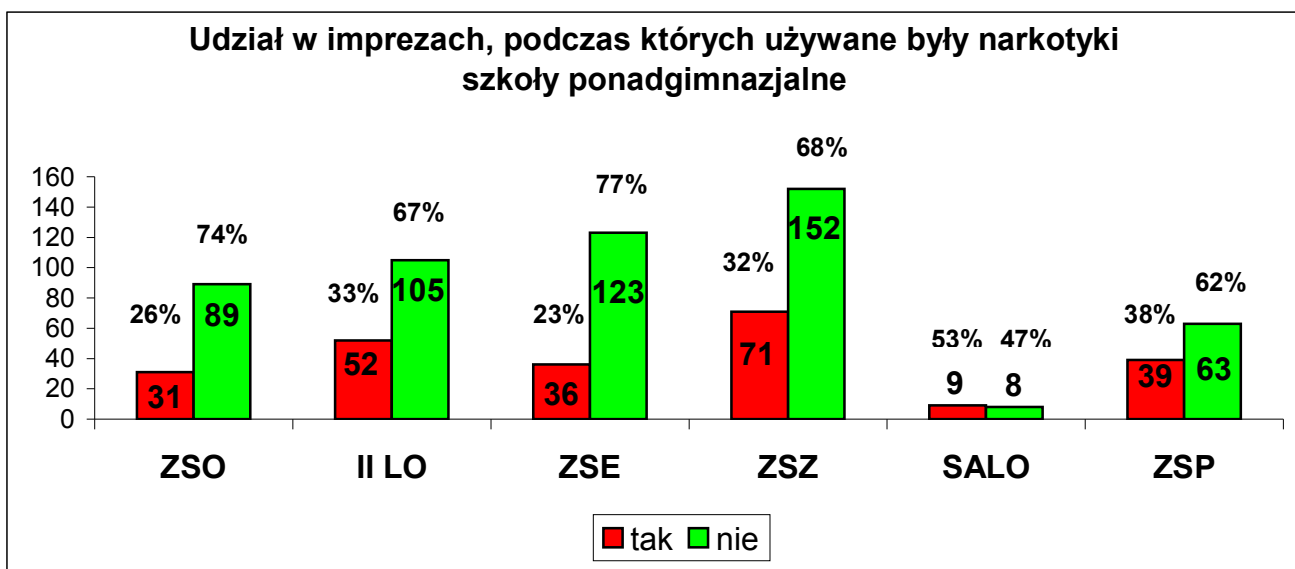
Wykres nr 87

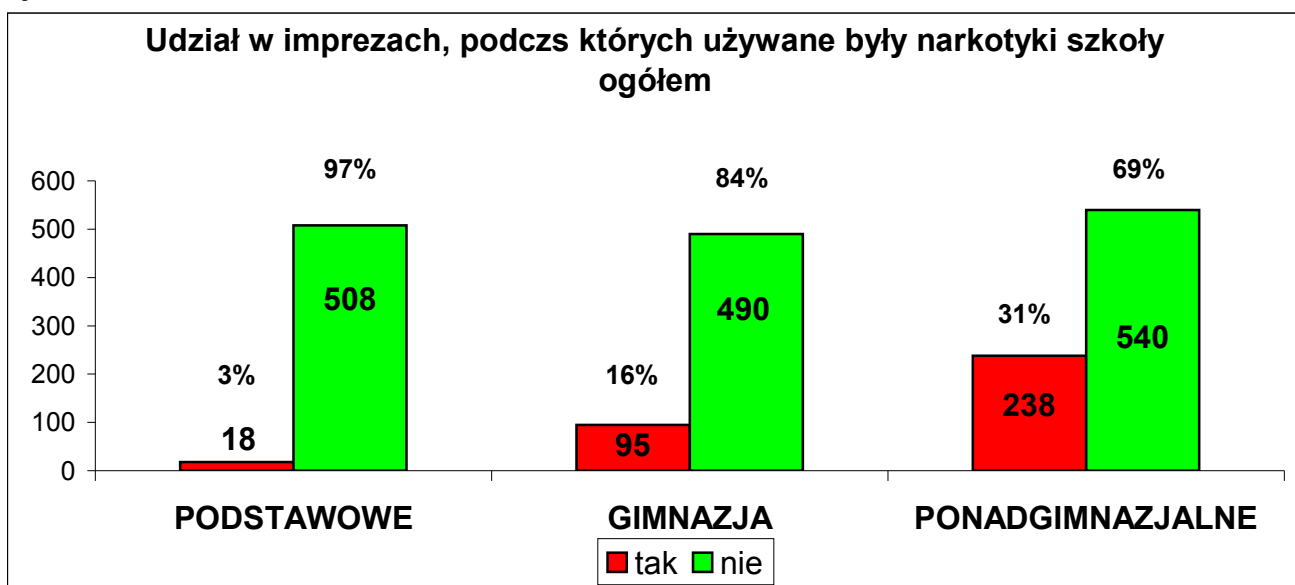
Wykres nr 88

Wykres nr 89

Wykres nr 90

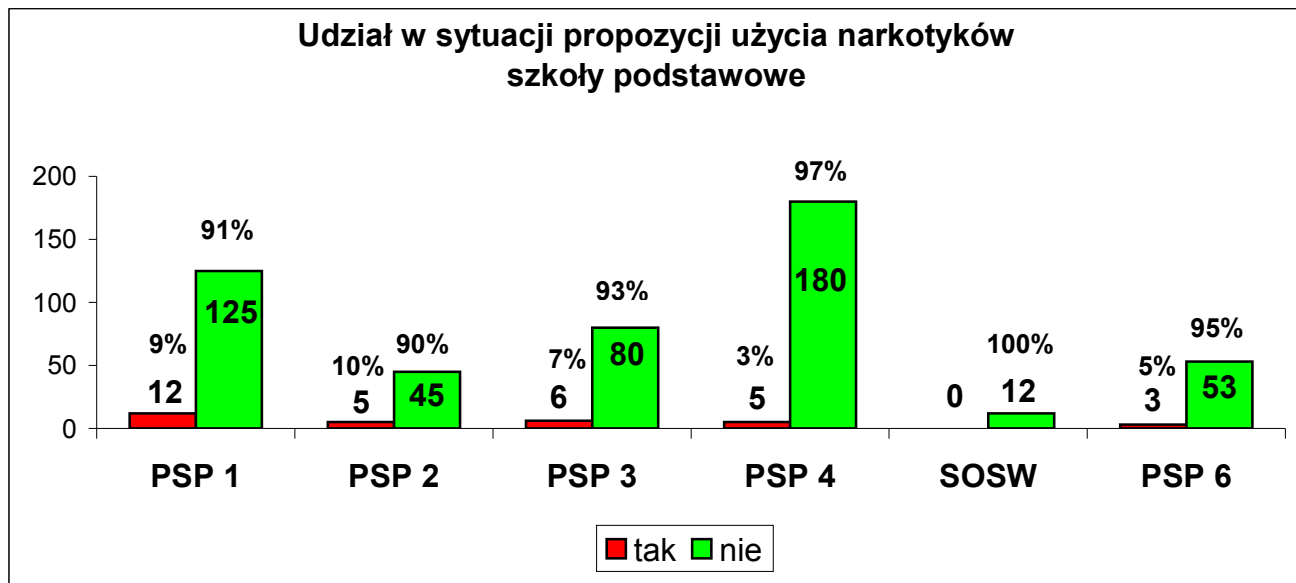

Choćby jednorazowy udział w spotkaniu towarzyskim, podczas którego używane były narkotyki wśród uczniów szkół podstawowych potwierdziło 18 uczniów (3%). W szkołach gimnazjalnych to już 95 badanych (16%), a w szkołach ponadgimnazjalnych 238 czyli blisko jedna trzecia respondentów.

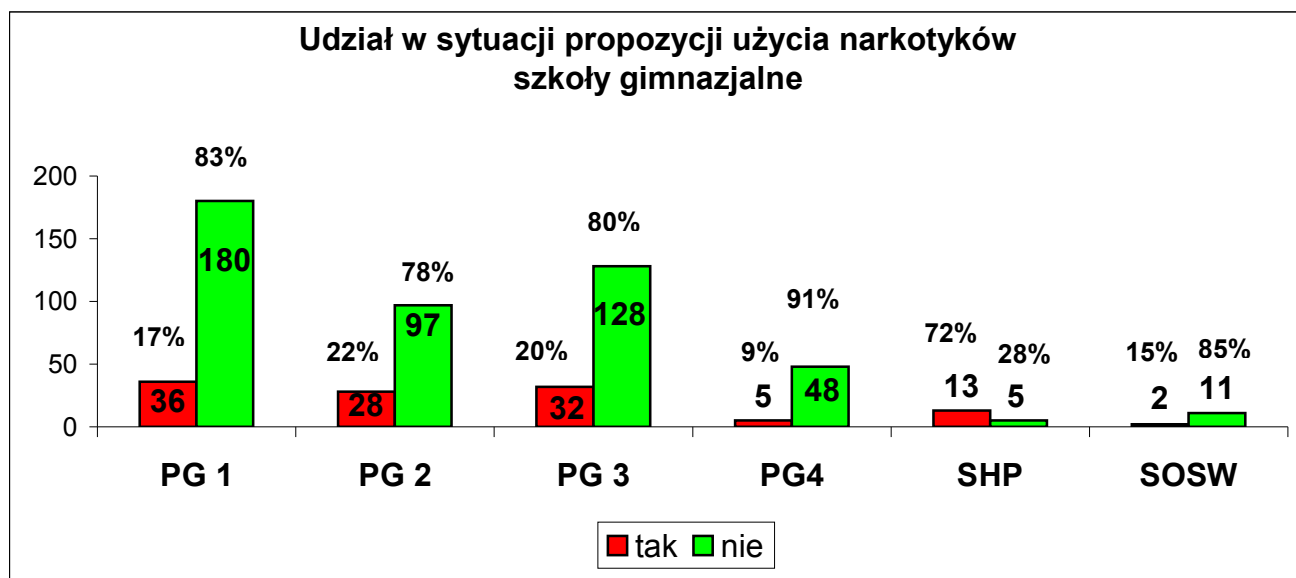
4. Uczestniczenie w sytuacji propozycji użycia narkotyku

Uczestnictwo młodzieży w sytuacjach, w których proponowano użycie narkotyku przedstawiają wykresy od nr 91 do nr 94.

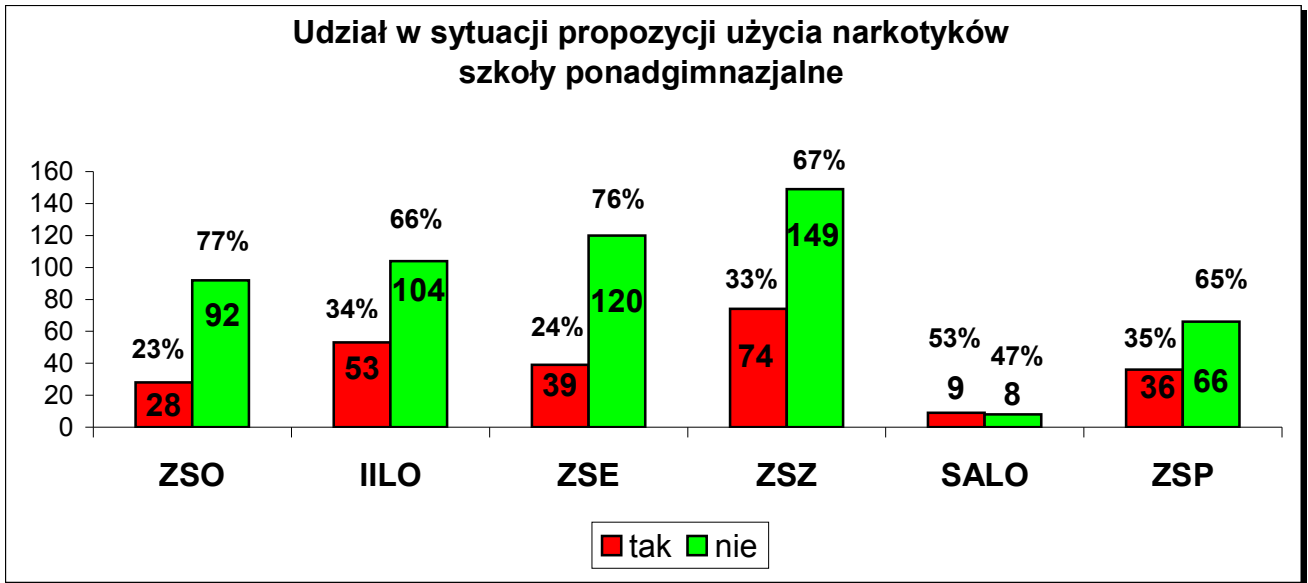
Wykres nr 91

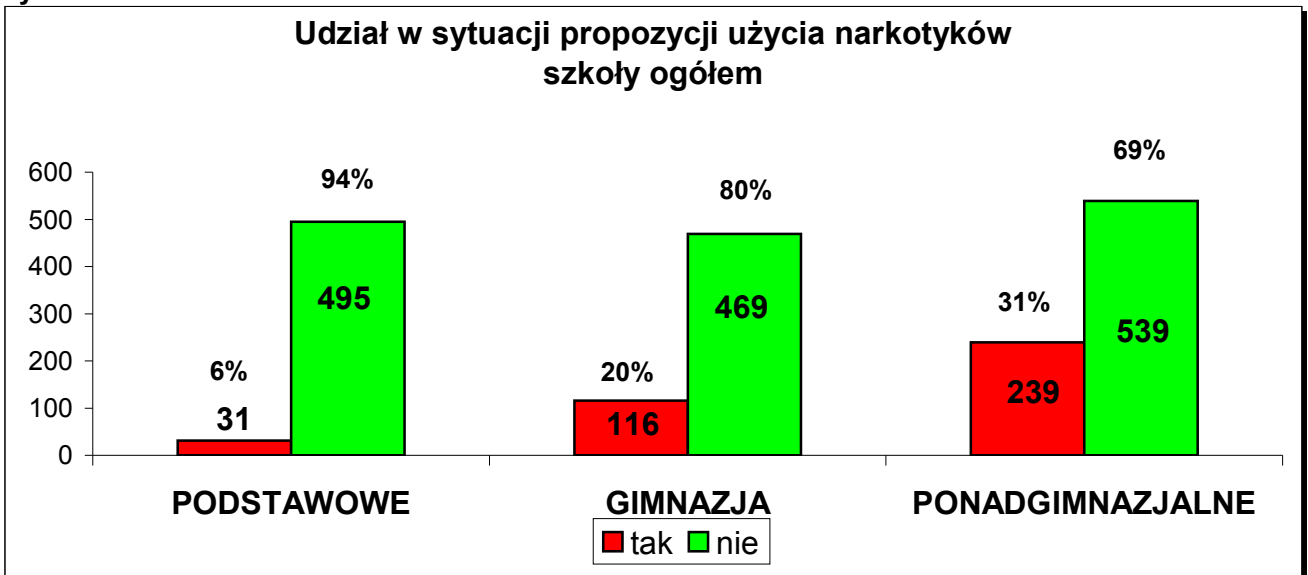
Wykres nr 92

Wykres nr 93

Wykres nr 94

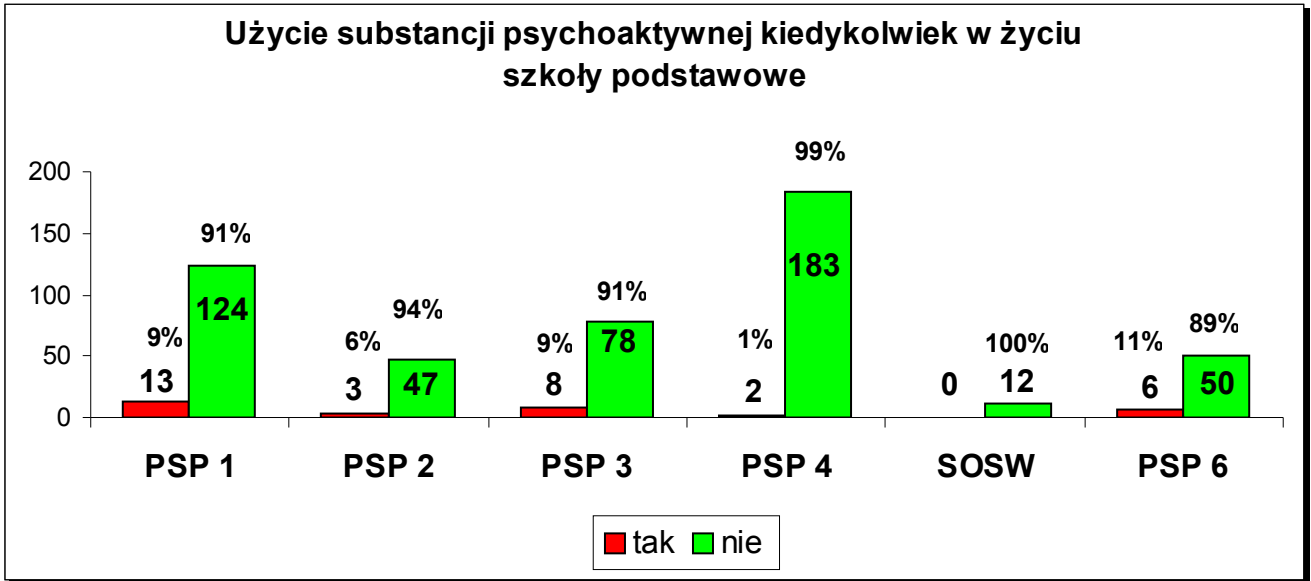

Ogólnie propozycję użycia narkotyków w szkołach podstawowych złożono 31 uczniom, czyli 6% badanej populacji. W szkołach gimnazjalnych co piąty uczeń znalazł się w takiej sytuacji, a w szkołach ponadgimnazjalnych już co trzeci. Należy pamiętać, że są to zdarzenia niosące wysokie ryzyko inicjacji narkotycznej.

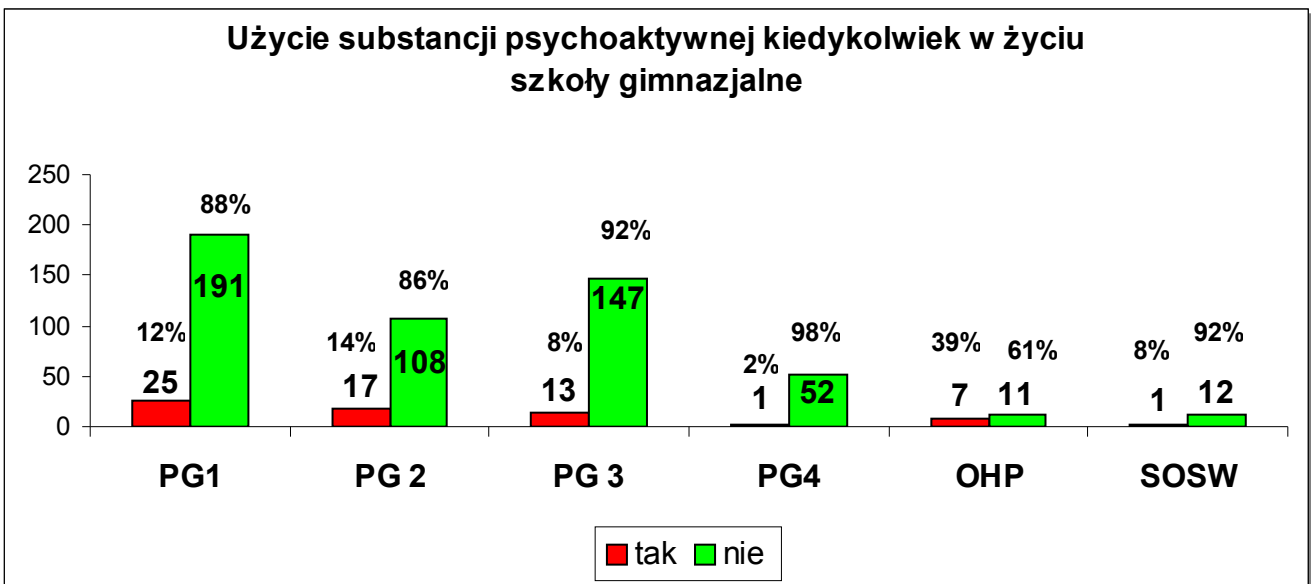
5. Użycie substancji psychoaktywnej (narkotyki) kiedykolwiek w życiu

Do listy typowych narkotyków dołączone zostały substancje legalne takie jak leki przeciwbólowe i nasenne, substancje wziewne, sterydy anaboliczne oraz tzw. „dopalacze”. Rozkład odpowiedzi na pytanie czy młodzież szkolna sięgała po substancje psychoaktywne inne niż alkohol i tytoń przedstawiono na wykresach od nr 95 do nr 98.

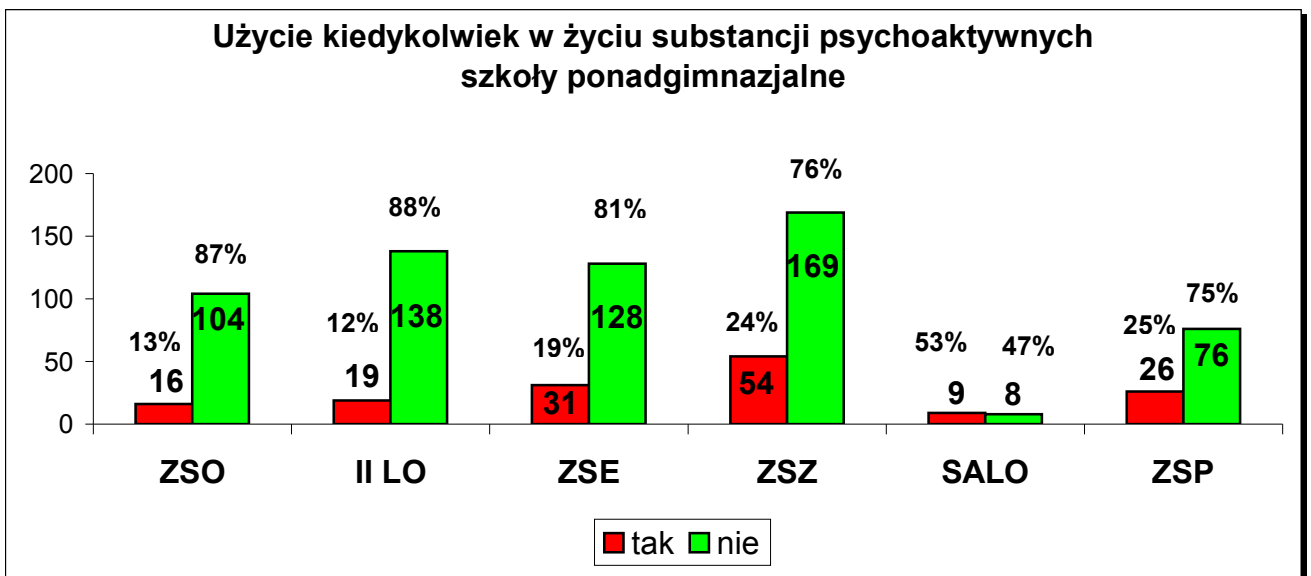
Wykres nr 95

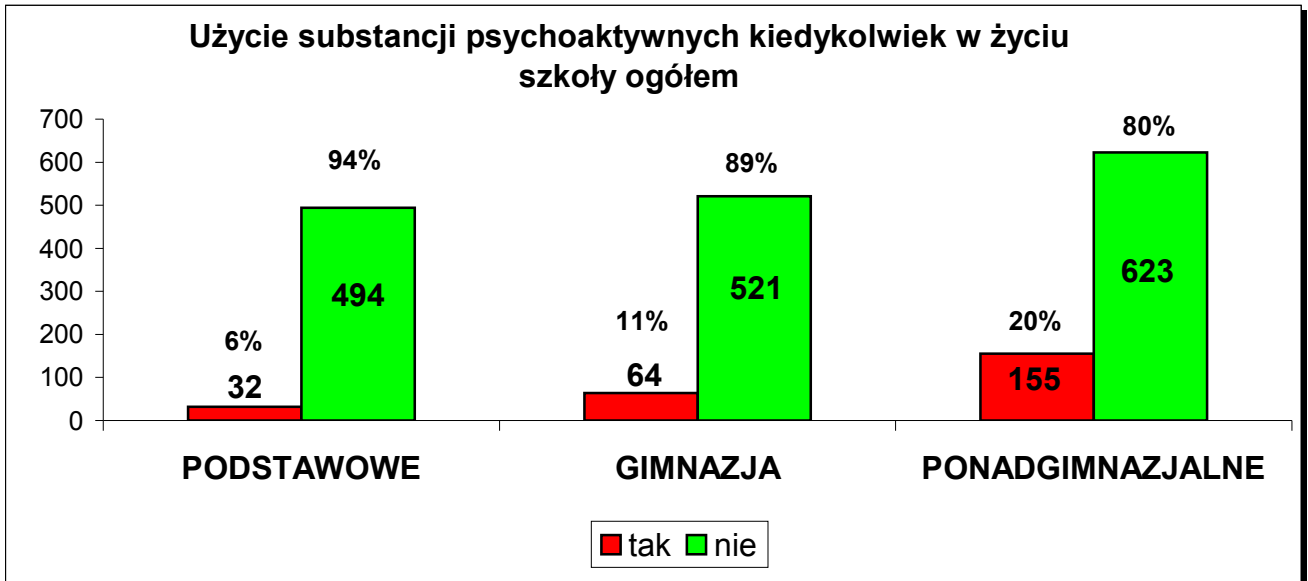
Wykres nr 96

Wykres nr 97

Wykres nr 98

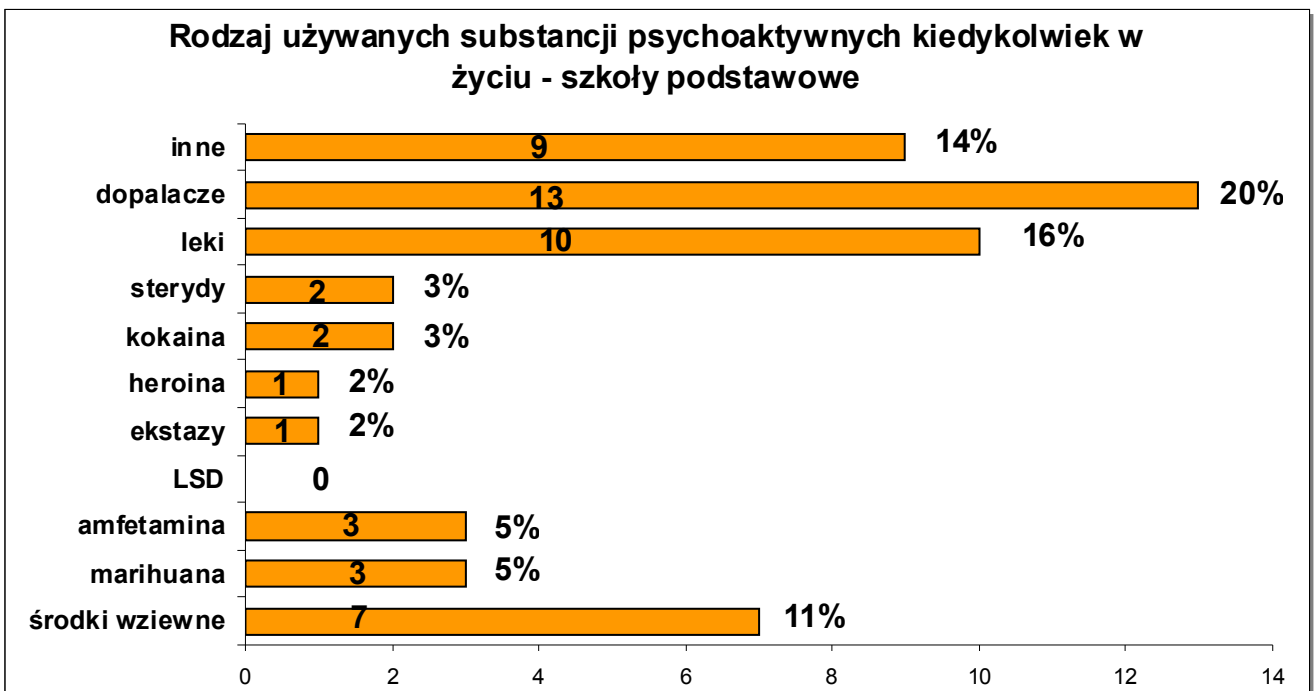

Na poziomie szkół podstawowych przeciętnie co dwudziesty uczeń przyznaje się do użycia substancji psychoaktywnej. Wśród gimnazjalistów na podobne zdarzenie wskazuje co dziesiąty uczeń. W szkołach ponadgimnazjalnych użycie substancji psychoaktywnej potwierdza co 5 badany.

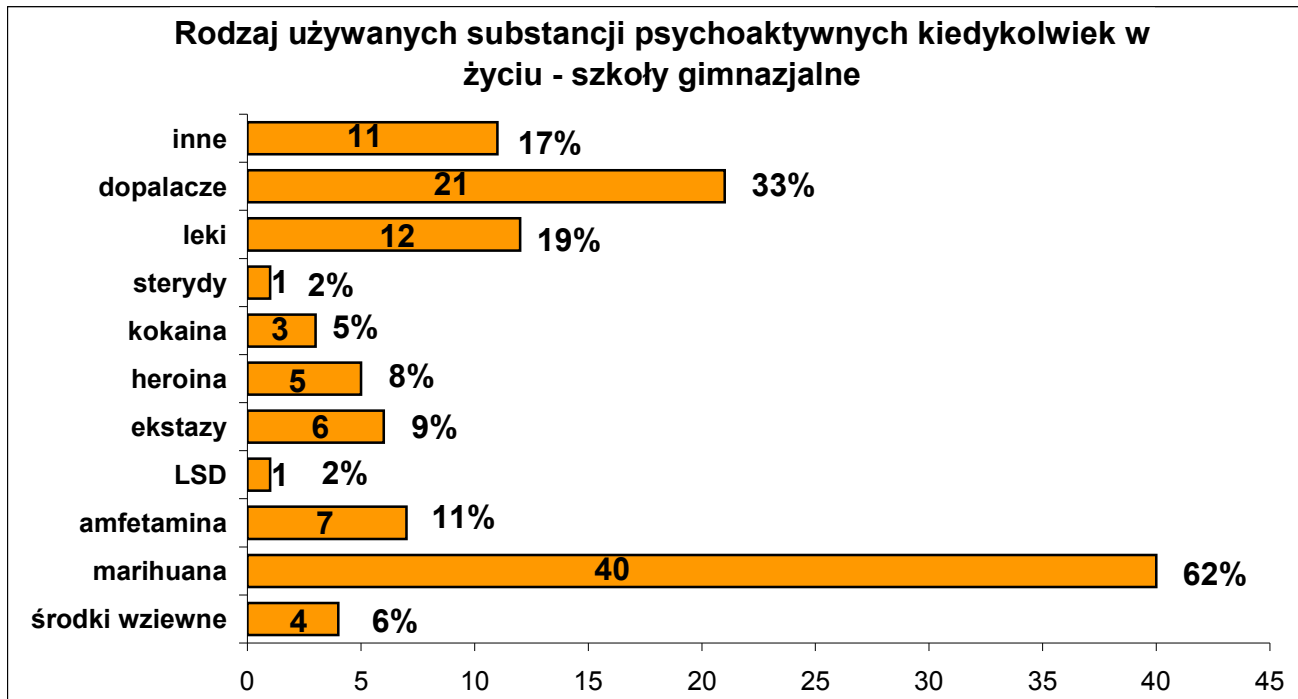
6. Rodzaj używanych substancji psychoaktywnych – kiedykolwiek w życiu

W tym pytaniu badani mieli zaznaczyć jakie substancje psychoaktywne użyli choćby raz w życiu. Wskazania uczniów przedstawiają wykresy od nr 99 do nr 102.

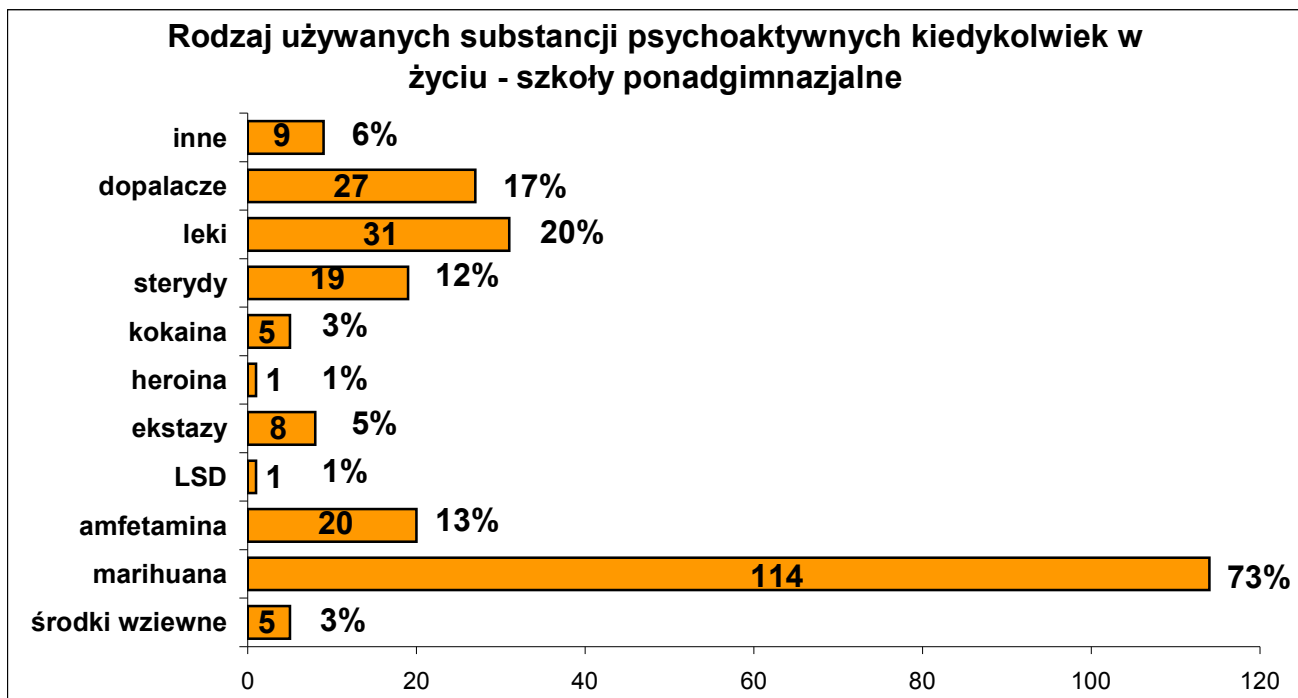
Wykres nr 99

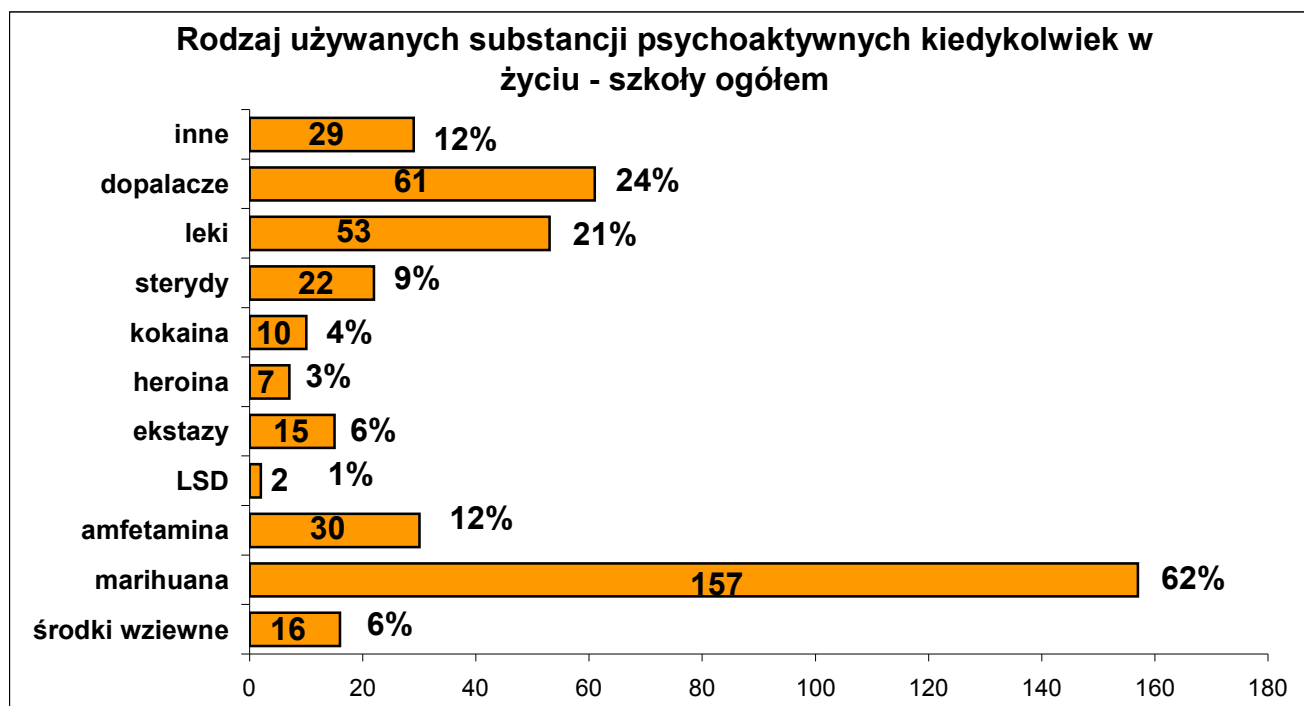
Wykres nr 100

Wykres nr 101

Wykres nr 102

Spośród uczniów, którzy potwierdzili używanie narkotyków, aż 62% przyznało się do kontaktów z marihuaną (w szkołach ponadgimnazjalnych 73%). Na kolejnych pozycjach znalazły się: dopalacze – 24%, leki uspakajające lub nasenne (bez zalecenia lekarza) – 21%, amfetamina i inne po 12%. Używanie pozostałych substancji nie przekracza 9%. Uważam za mało prawdopodobne używanie przez uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych dość trudno dostępnej i drogiej kokainy.

7. Częstotliwość stosowania substancji psychoaktywnych – kiedykolwiek w życiu

Odpowiedzi na to pytanie miały wskazać z jaką częstotliwością badani stosowali substancje psychoaktywne. Wyniki prezentowane są w tabelach od nr 17 do nr 20.

Tabela nr 17
Szkoły podstawowe

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	7 - 22%	2 - 6%	0 - 0%
marihuana	2 - 6%	1 - 3%	0 - 0%
amfetamina	2 - 6%	1 - 3%	0 - 0%
LSD	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	0 - 0%	1 - 3%	0 - 0%
heroina	1 - 3%	0 - 0%	0 - 0%
kokaina	1 - 3%	0 - 0%	0 - 0%
sterydy	1 - 3%	1 - 3%	0 - 0%
leki	6 - 19%	4 - 12%	0 - 0%
dopalacze	3 - 9%	6 - 19%	3 - 9%
inne	7 - 22%	1 - 3%	1 - 3%

Tabela nr 18
Szkoły gimnazjalne

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	4 - 6%	0 - 0%	0 - 0%
marihuana	20 - 31%	11 - 17%	9 - 14%
amfetamina	2 - 3%	3 - 5%	2 - 3%
LSD	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	4 - 6%	1 - 2%	0 - 0%
heroina	3 - 5%	1 - 2%	1 - 2%
kokaina	2 - 3%	0 - 0%	1 - 2%
sterydy	1 - 2%	0 - 0%	0 - 0%
leki	4 - 6%	5 - 8%	1 - 2%
dopalacze	8 - 12%	4 - 6%	7 - 11%
inne	4 - 6%	5 - 8%	2 - 3%

Tabela nr 19
Szkoły ponadgimnazjalne

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	4 - 3%	1 - 1%	1 - 1%
marihuana	57 - 37%	35 - 23%	22 - 14%
amfetamina	14 - 9%	4 - 3%	2 - 1%
LSD	1 - 1%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	7 - 4%	0 - 0%	1 - 1%
heroina	1 - 1%	0 - 0%	0 - 0%
kokaina	5 - 3%	0 - 0%	0 - 0%
sterydy	9 - 6%	8 - 5%	2 - 1%
leki	13 - 8%	13 - 8%	5 - 3%
dopalacze	14 - 9%	6 - 4%	8 - 5%
inne	5 - 3%	1 - 1%	2 - 1%

Tabela nr 20
Szkoły ogółem

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	15 - 6%	3 - 1%	1 - 1%
marihuana	76 - 30%	47 - 19%	31 - 12%
amfetamina	18 - 7%	8 - 3%	4 - 2%
LSD	1 - 1%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	11 - 4%	2 - 1%	1 - 1%
heroina	5 - 2%	1 - 1%	1 - 1%
kokaina	8 - 3%	0 - 0%	1 - 1%
sterydy	11 - 4%	9 - 4%	2 - 1%
leki	23 - 9%	22 - 9%	6 - 4%
dopalacze	25 - 10%	16 - 6%	18 - 7%
inne	16 - 6%	7 - 3%	5 - 2%

Uczniowie szkół podstawowych używający substancji psychoaktywnych potwierdzają kilkukrotne stosowanie tzw. dopalaczy 19%, leków 12% oraz środków wziewnych 6%. Na wielokrotne używanie dopalaczy wskazuje 9%.

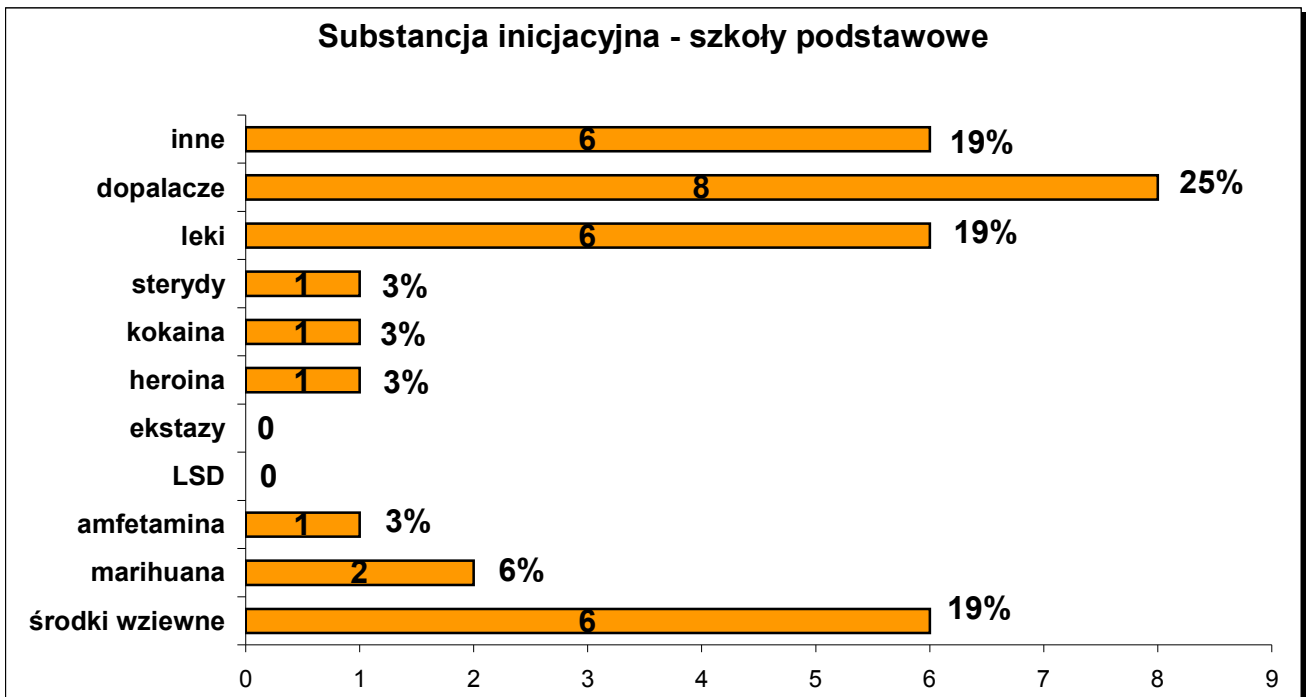
W gimnazjach najczęściej przyjmowaną substancją jest marihuana (17% kilkrotnie i 14% wielokrotnie). Dopalać kilka razy użyło 6% badanych a 11% stosowało je wielokrotnie. Kilkukrotne przyjmowanie amfetaminy potwierdza 5% respondentów, wielokrotne 3%.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych najczęściej przyjmują marihuanę – kilkukrotne używanie potwierdza 23% badanych, wielokrotne 14%. Leki uspokajające bądź nasenne brało kilkukrotnie 8% uczniów a wielokrotnie 3%. Dopalać kilkukrotnie używało 4% biorących respondentów, wielokrotnie 5%.

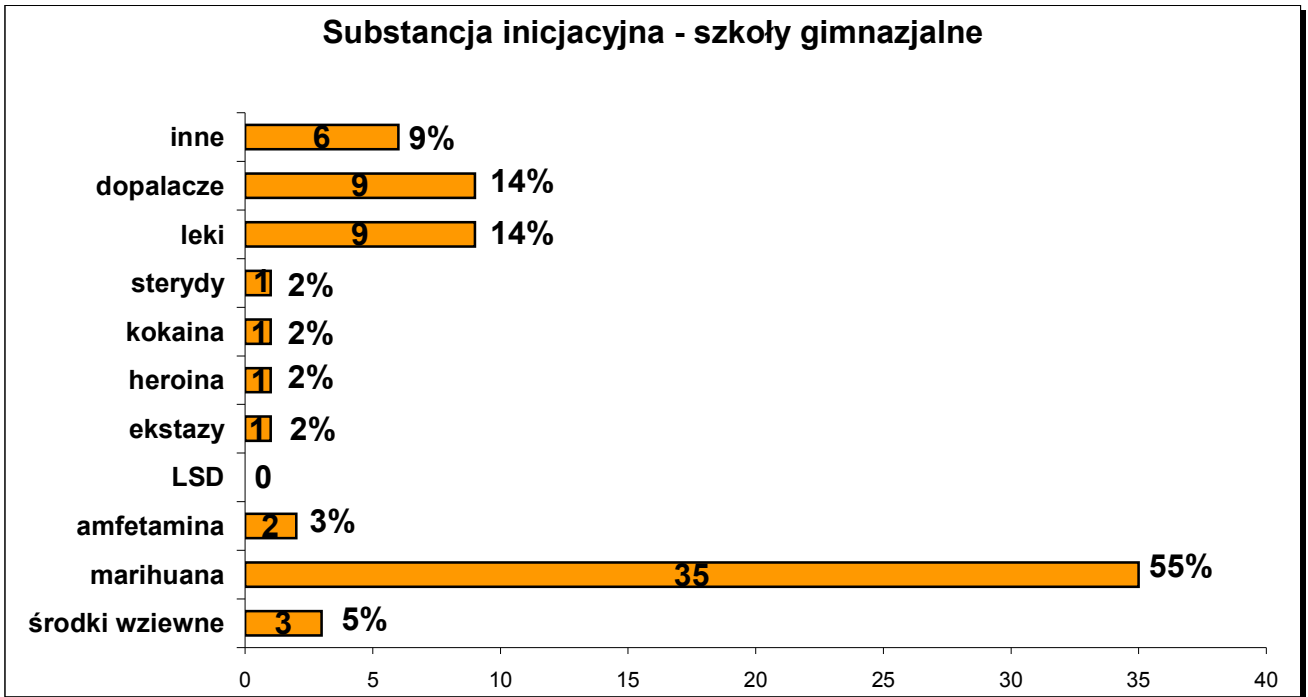
8. Substancja inicjacyjna

Kolejne pytanie kwestionariusza pozwala określić typ substancji przyjętej jako pierwszej w życiu. Wskazania uczniów ilustrują wykresy od nr 103 do nr 106.

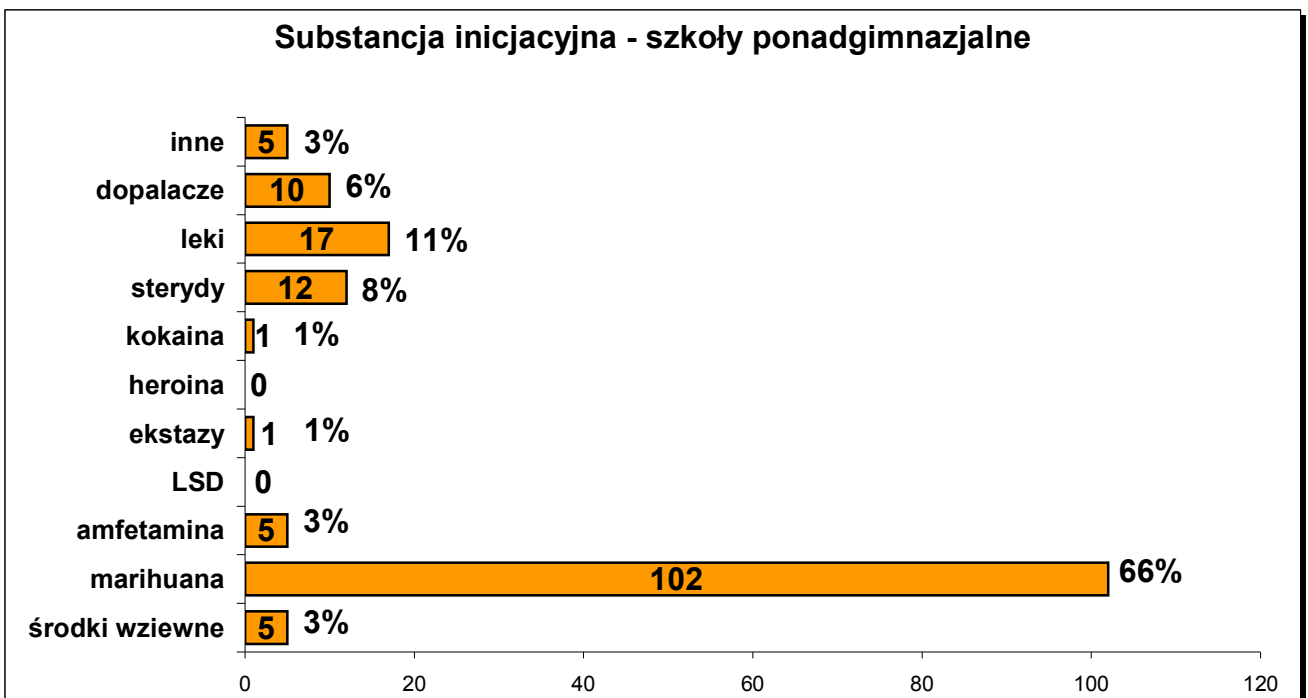
Wykres nr 103

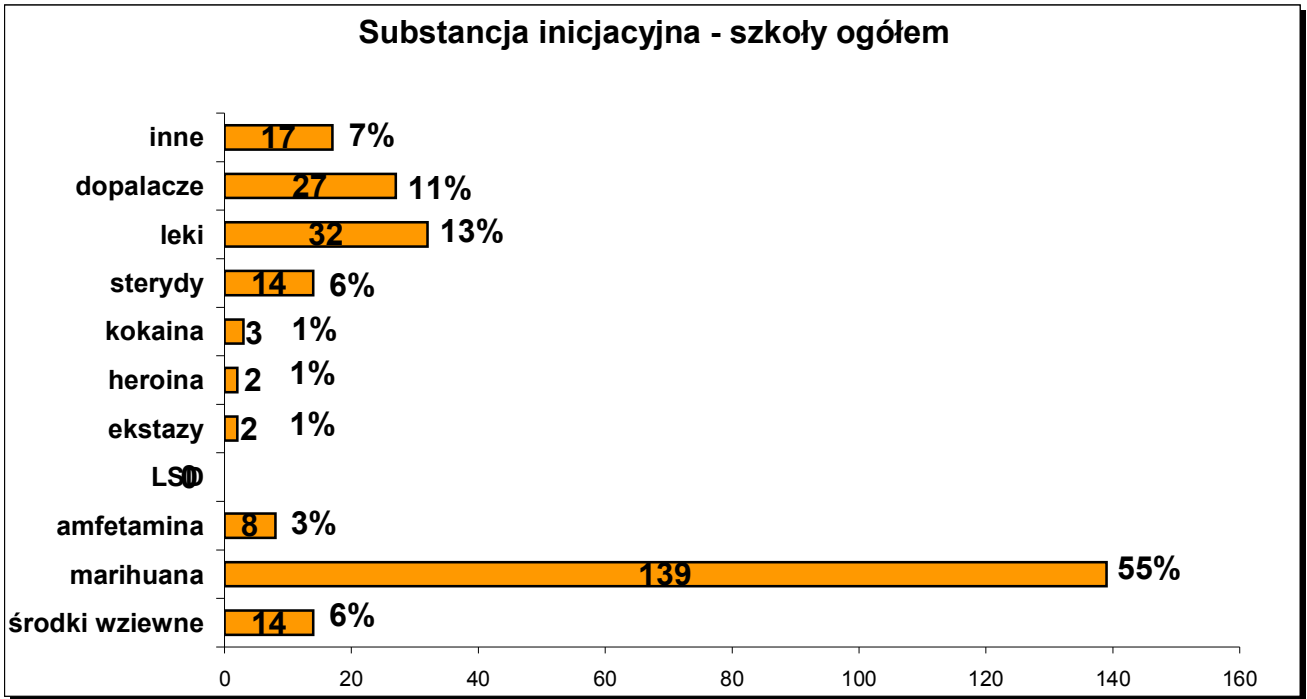
Wykres nr 104

Wykres nr 105

Wykres nr 106

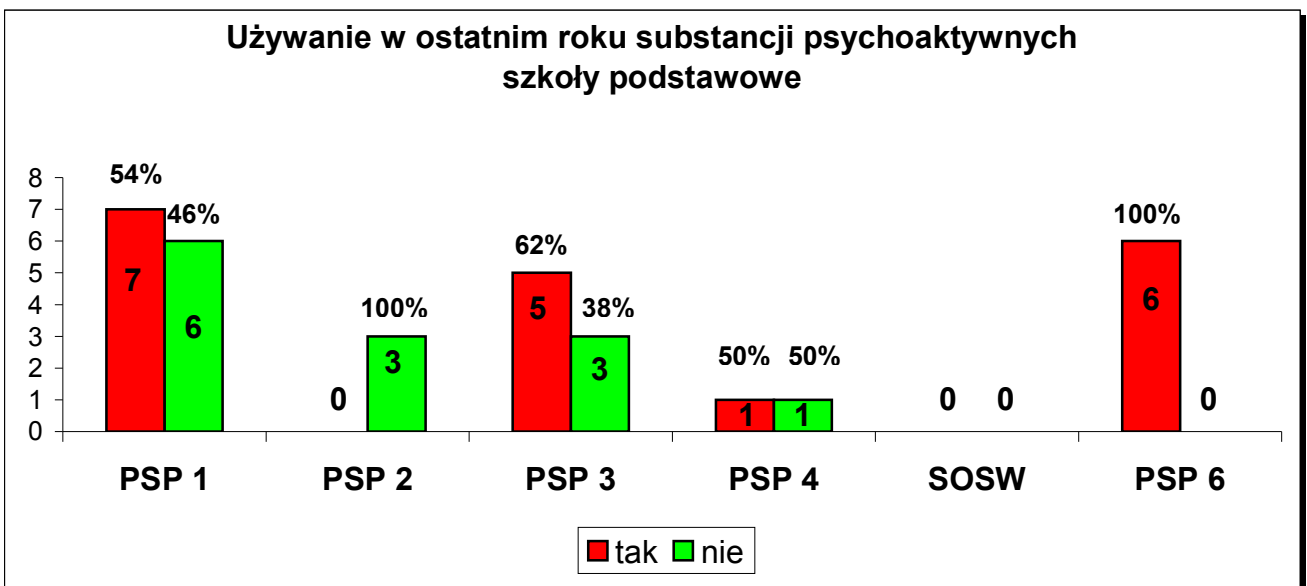

Jako główną substancję inicjującą respondenci wskazali marihuanę (55%). Na kolejnych pozycjach znalazły się leki uspokajające oraz nasenne i dopalacze. Nieliczni tylko inicjowali swoje kontakty z narkotykami przy użyciu innych substancji (środki wziewne – 6% czy amfetamina – 3%).

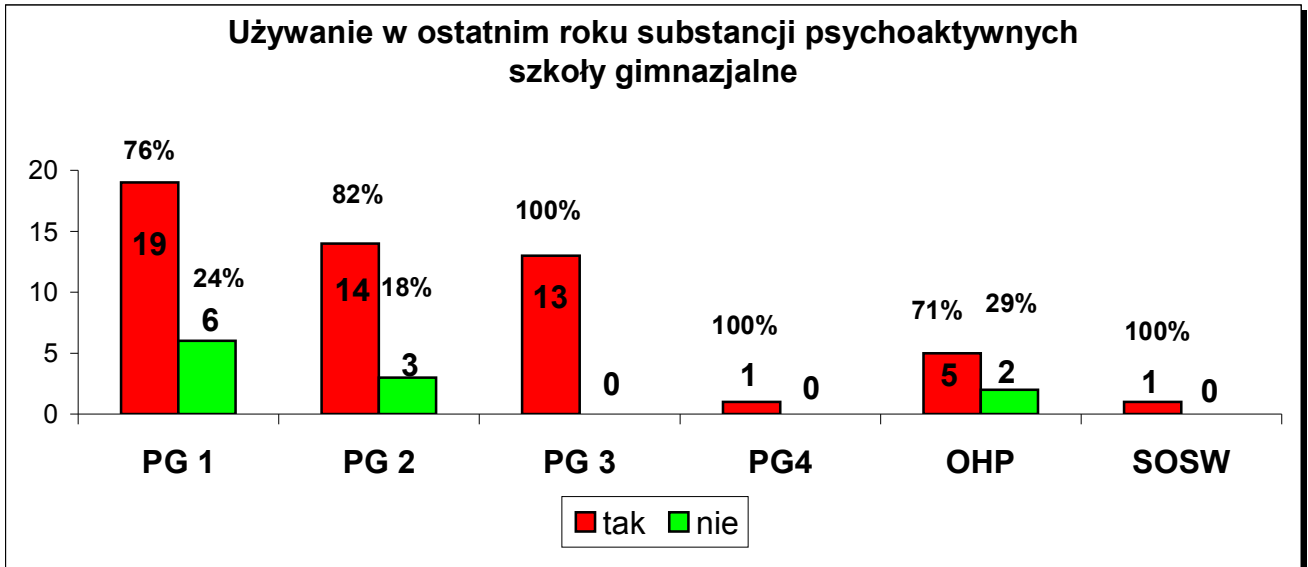
9. Używanie substancji psychoaktywnych w ostatnim roku

Odpowiedzi na pytania od nr 31 do nr 36 określają częstotliwość i rodzaj najczęściej używanych substancji. Wyniki dla poszczególnych typów szkół prezentowane są na kolejnych wykresach.

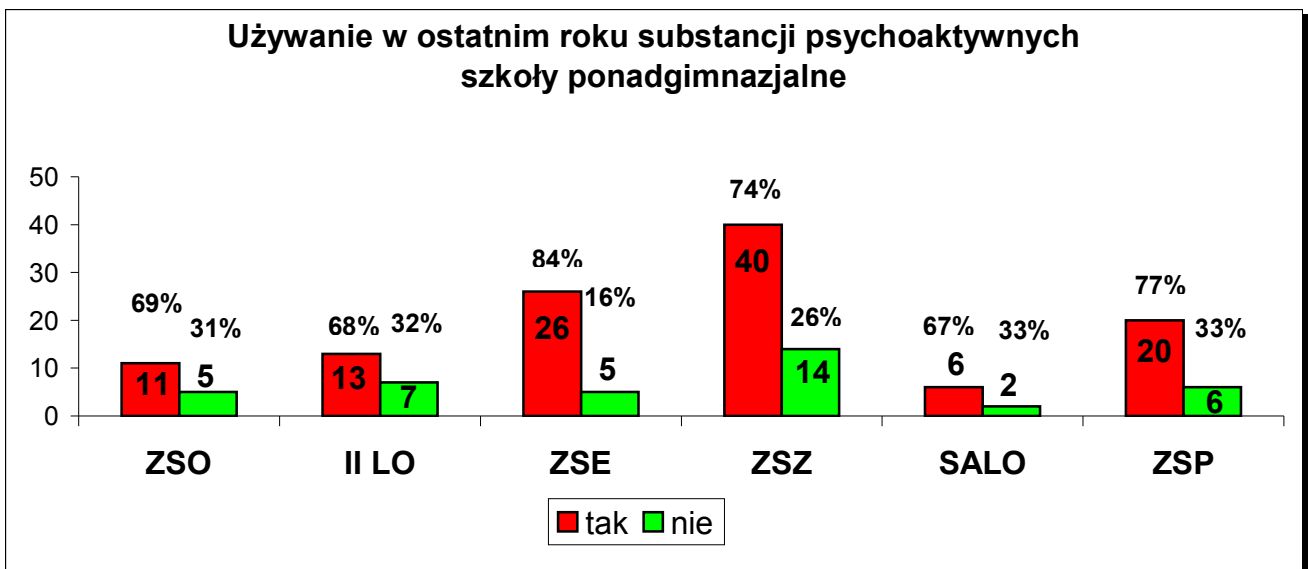
Wykres nr 107

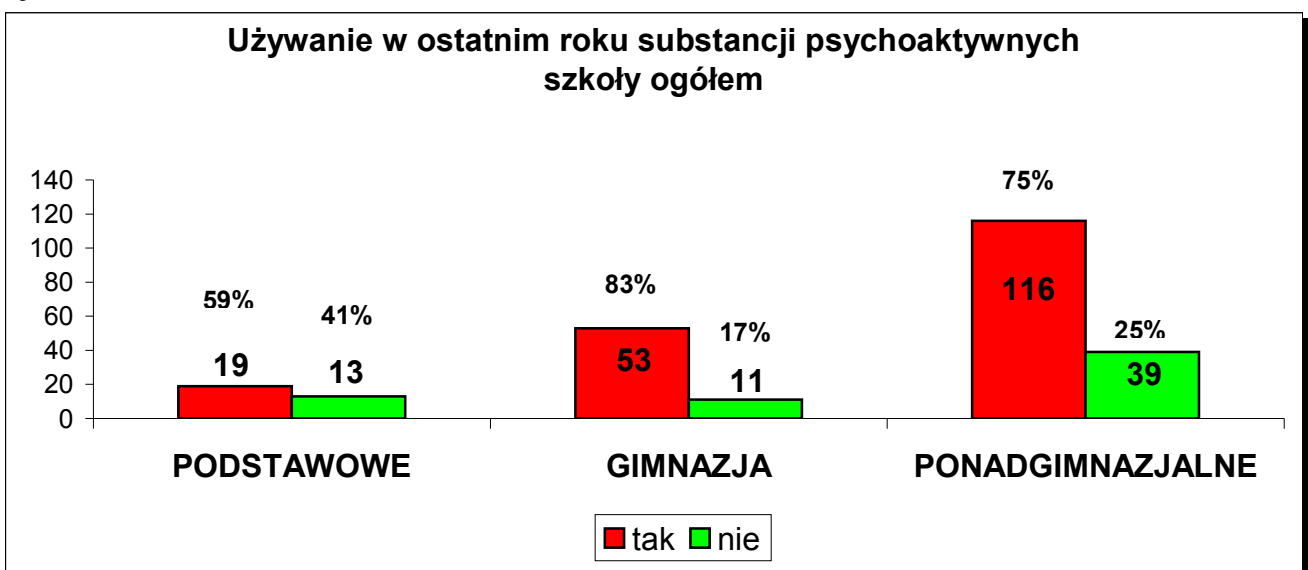
Wykres nr 108

Wykres nr 109

Wykres nr 110

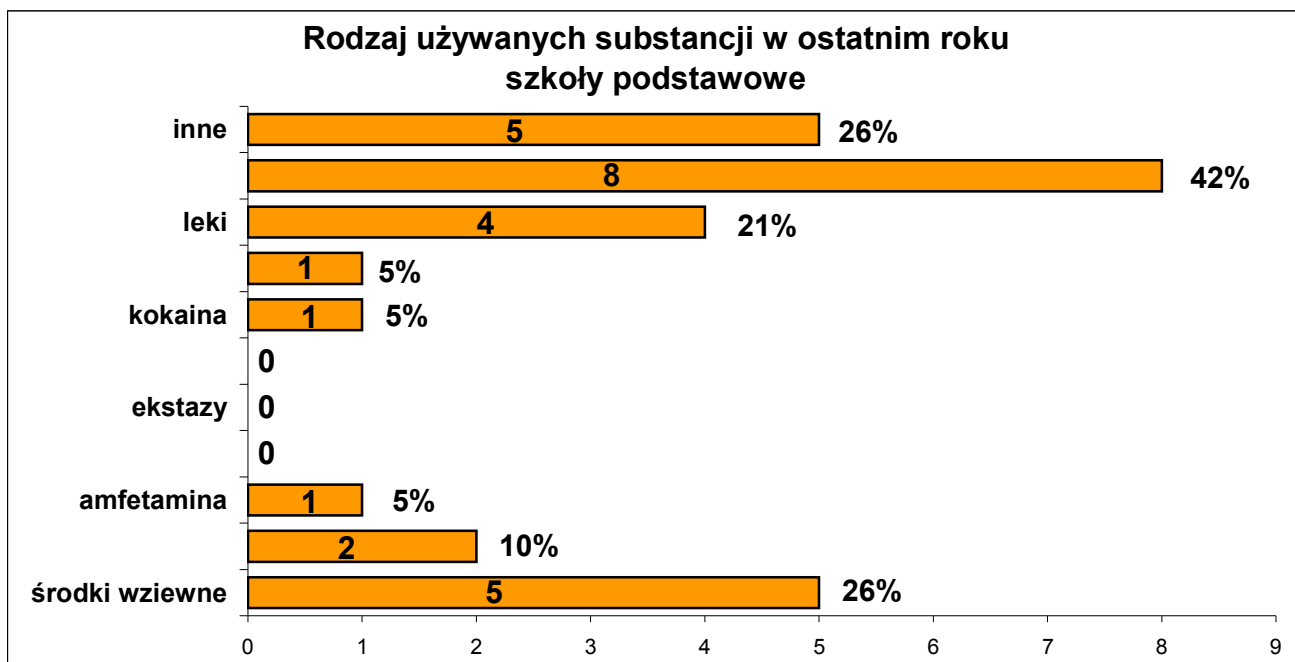

W szkołach podstawowych 59% uczniów używających narkotyków kiedykolwiek w życiu potwierdza również ich stosowanie w ostatnim roku. W przypadku szkół gimnazjalnych jest to już 83%. Odsetek ten spada w szkołach ponadgimnazjalnych do 75%.

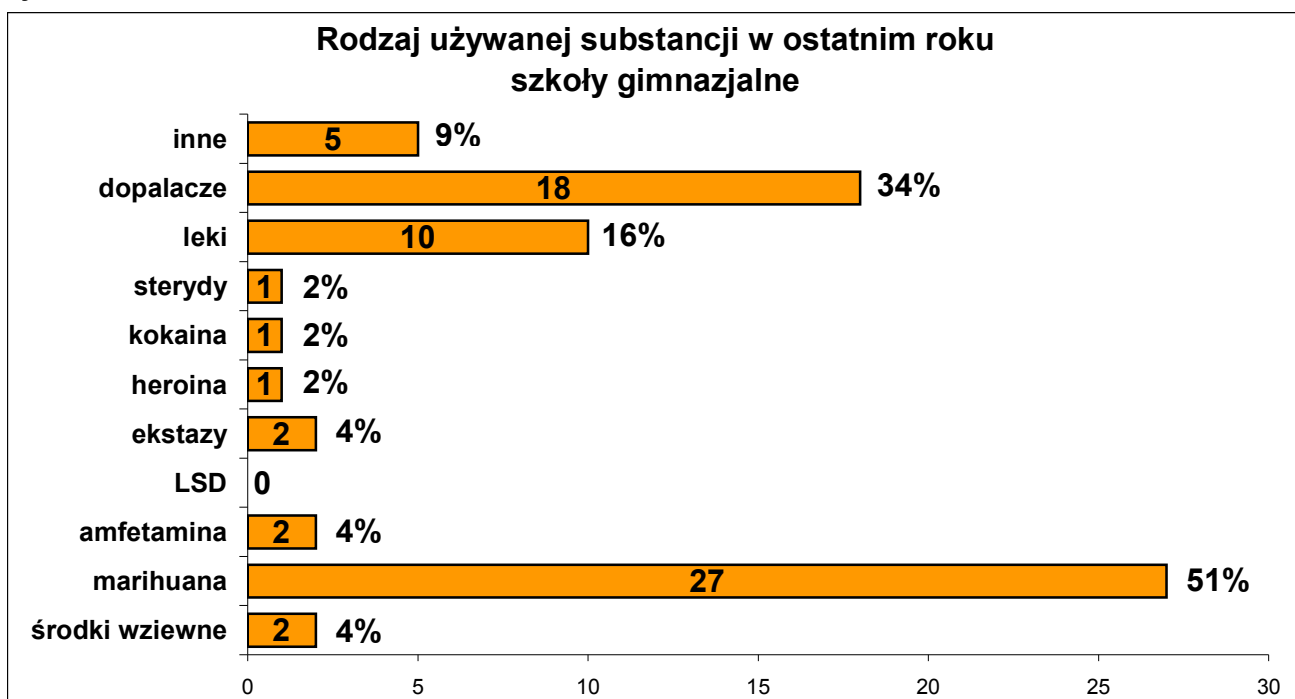
10. Rodzaj używanych substancji psychoaktywnych w ostatnim roku

W tym pytaniu badani mieli zaznaczyć jakie substancje psychoaktywne używali w ostatnim roku. Wskazania młodzieży przedstawiają wykresy od nr 111 do nr 114.

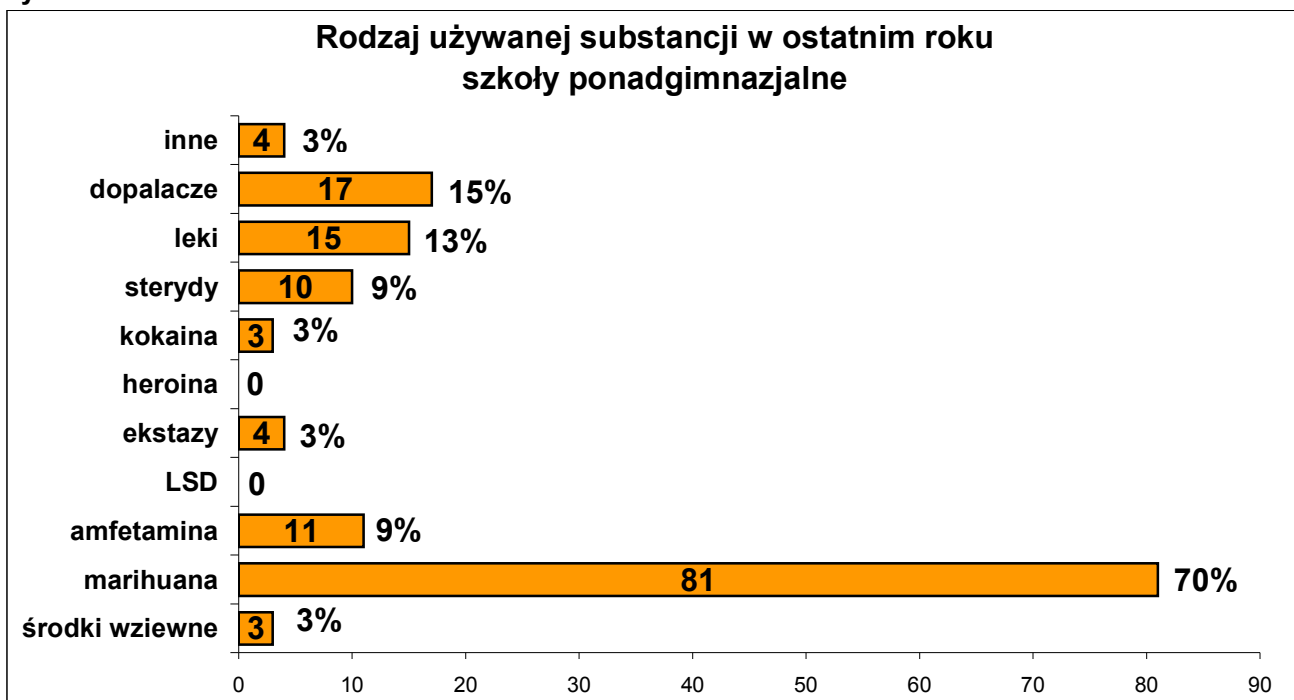
Wykres nr 111

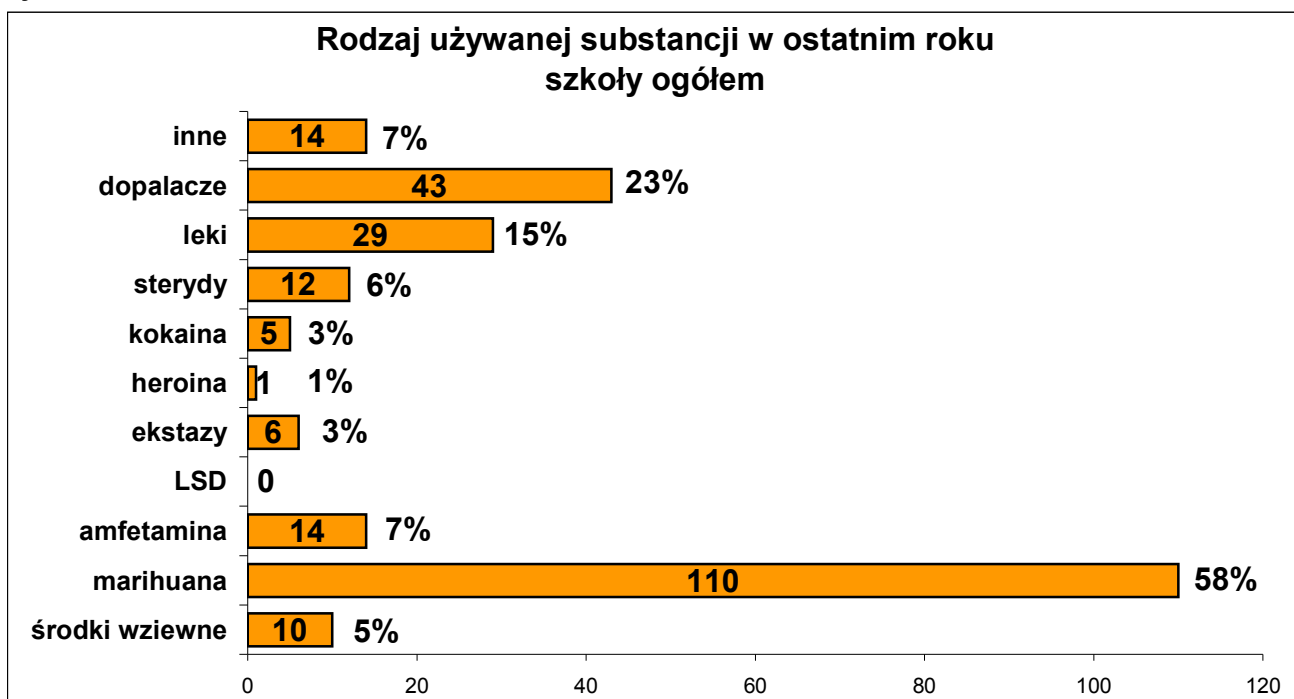
Wykres nr 112

Wykres nr 113

Wykres nr 114

Na przestrzeni ostatniego roku najczęściej przyjmowanymi przez młodzież substancjami są: marihuana - 58%, dopalacze – 23%, leki – 15%. Rzadziej pojawiają się inne substancje i amfetamina po 7%, sterydy – 6% czy substancje wziewne tzw. „kleje” – 5%.

11. Częstotliwość stosowania substancji psychoaktywnych w ostatnim roku

Odpowiedzi badanych miały wykazać z jaką częstotliwością używane były substancje psychoaktywne podczas ostatniego roku. Wyniki przedstawiane są w tabelach od nr 21 do nr 24.

Tabela nr 21
Szkoły podstawowe

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	3 - 16%	0 - 0%	1 - 5%
marihuana	2 - 10%	0 - 0%	0 - 0%
amfetamina	1 - 5%	0 - 0%	0 - 0%
LSD	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
heroina	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
kokaina	0 - 0%	1 - 5%	0 - 0%
sterydy	0 - 0%	1 - 5%	0 - 0%
leki	2 - 10%	0 - 0%	0 - 0%
dopalacze	0 - 0%	4 - 21%	3 - 16%
inne	3 - 16%	3 - 16%	0 - 0%

Tabela nr 22
Szkoły gimnazjalne

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	3 - 6%	1 - 2%	0 - 0%
marihuana	16 - 30%	8 - 15%	4 - 7%
amfetamina	1 - 2%	1 - 2%	0 - 0%
LSD	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	1 - 2%	1 - 2%	0 - 0%
heroina	1 - 2%	0 - 0%	0 - 0%
kokaina	1 - 2%	0 - 0%	0 - 0%
sterydy	0 - 0%	6 - 11%	4 - 7%
leki	2 - 4%	6 - 11%	2 - 4%
dopalacze	9 - 17%	6 - 11%	3 - 6%
inne	3 - 6%	2 - 4%	0 - 0%

Tabela nr 23
Szkoły ponadgimnazjalne

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	2 - 2%	2 - 2%	1 - 1%
marihuana	37 - 32%	29 - 25%	17 - 15%
amfetamina	7 - 6%	2 - 2%	2 - 2%
LSD	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	3 - 3%	0 - 0%	1 - 1%
heroina	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
kokaina	2 - 2%	0 - 0%	0 - 0%
sterydy	3 - 3%	5 - 4%	2 - 2%
leki	3 - 3%	6 - 5%	6 - 5%
dopalacze	9 - 8%	3 - 3%	5 - 4%
inne	1 - 1%	1 - 1%	2 - 2%

Tabela nr 24
Szkoły ogółem

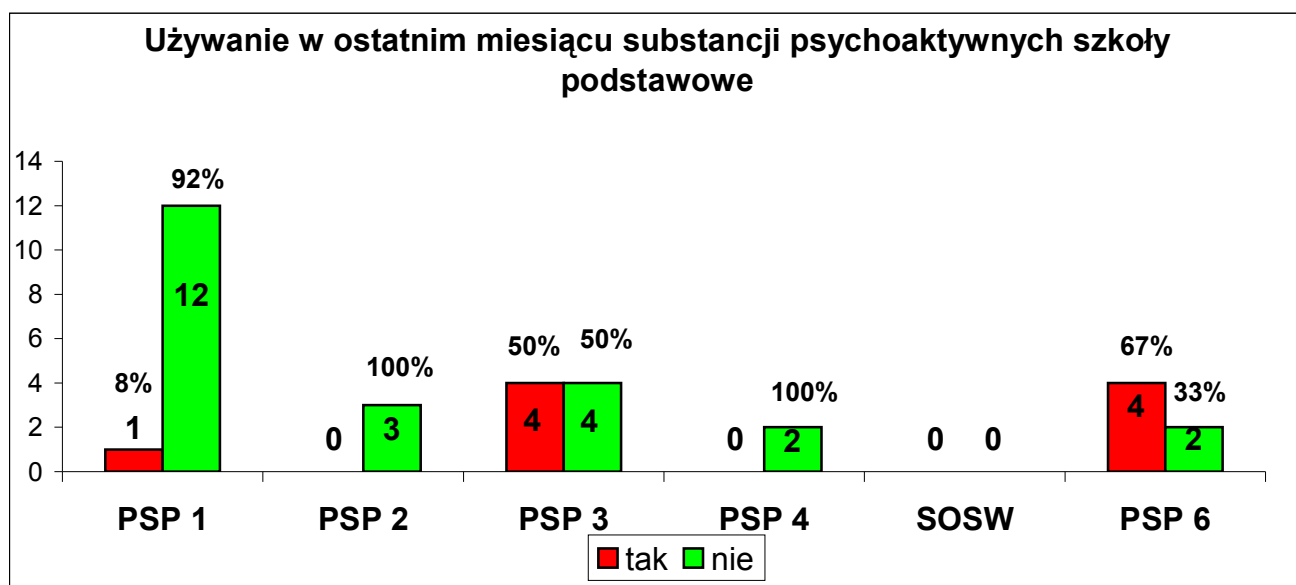
RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	8 – 7%	3 – 3%	2 – 2%
marihuana	55 – 47%	37 – 32%	21 – 18%
amfetamina	9 – 8%	3 – 3%	2 – 2%
LSD	0 – 0%	0 – 0%	0 – 0%
ekstazy	4 – 3%	1 – 1%	1 – 1%
heroina	1 – 1%	0 – 0%	0 – 0%
kokaina	3 – 3%	1 – 1%	0 – 0%
sterydy	3 – 3%	12 – 10%	6 – 5%
leki	7 – 6%	12 – 10%	8 – 7%
dopalacze	18 – 15%	13 – 11%	11 – 9%
inne	7 – 6%	6 – 5%	2 – 2%

Uczniowie szkół podstawowych najczęściej używają tzw. dopalaczy. 21% spośród potwierdzających przyjmowanie substancji brało je kilkakrotnie, a 16% wielokrotnie. Gimnazjaliści najczęściej używają marihuany. 15% paliło ją kilkakrotnie, a 7% wielokrotnie. Drugą pozycję zajmują sterydy, leki i dopalacze przyjmowane kilkakrotnie przez 11% badanych. Wielokrotnie przyjmowaną substancją są sterydy 7% i dopalacze 6%. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych najczęściej przyjmują marihuanę 25% kilkakrotnie, 15% wielokrotnie. Drugą ze względu na częstotliwość przyjmowania substancją są leki uspokajające i nasenne 5%, a dalej dopalacze 45 i amfetamina 2%.

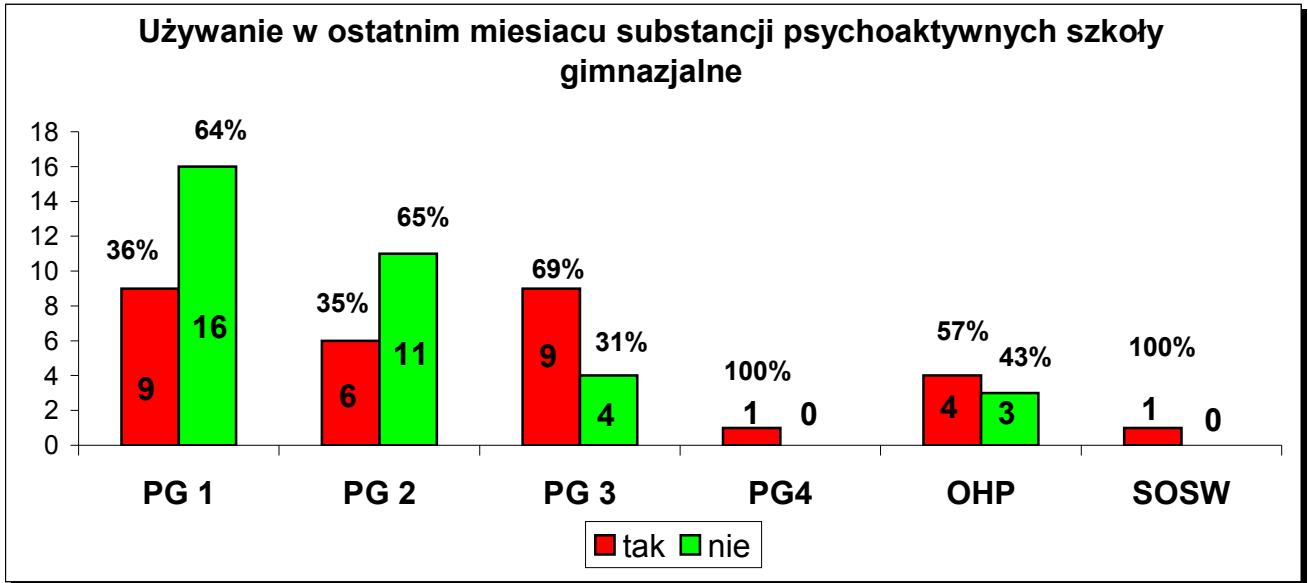
12. Używanie substancji psychoaktywnych w ostatnim miesiącu

Kolejnym przedziałem czasowym dotyczącym przyjmowania substancji psychoaktywnych jest okres ostatniego miesiąca. Wyniki prezentują wykresy od nr 115 do nr 118.

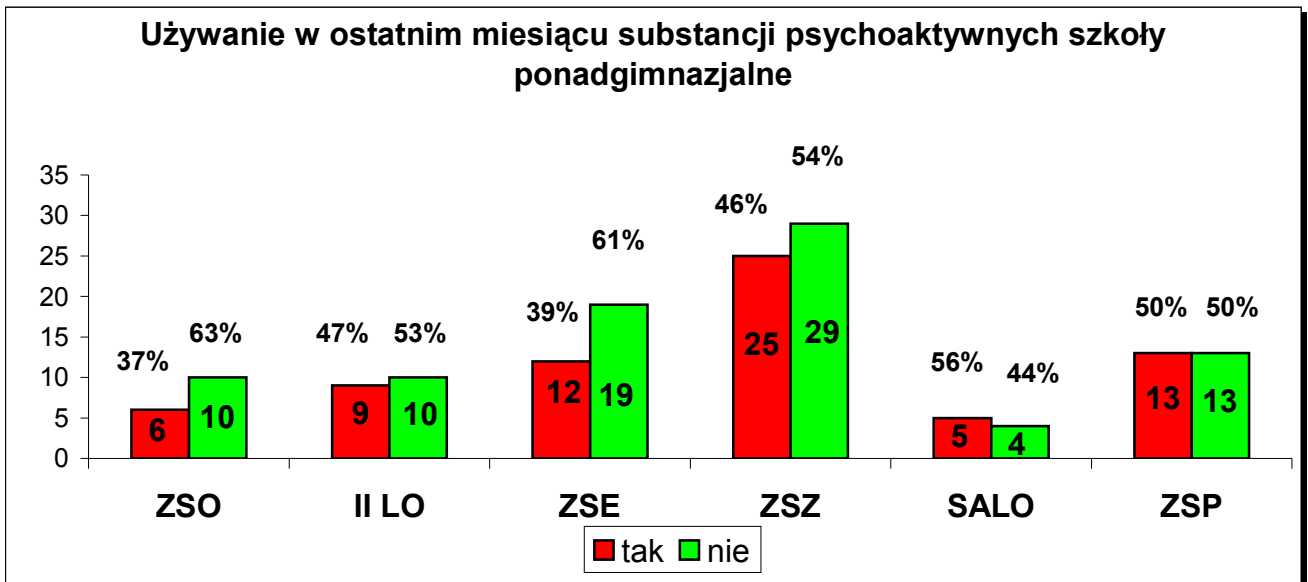
Wykres nr 115

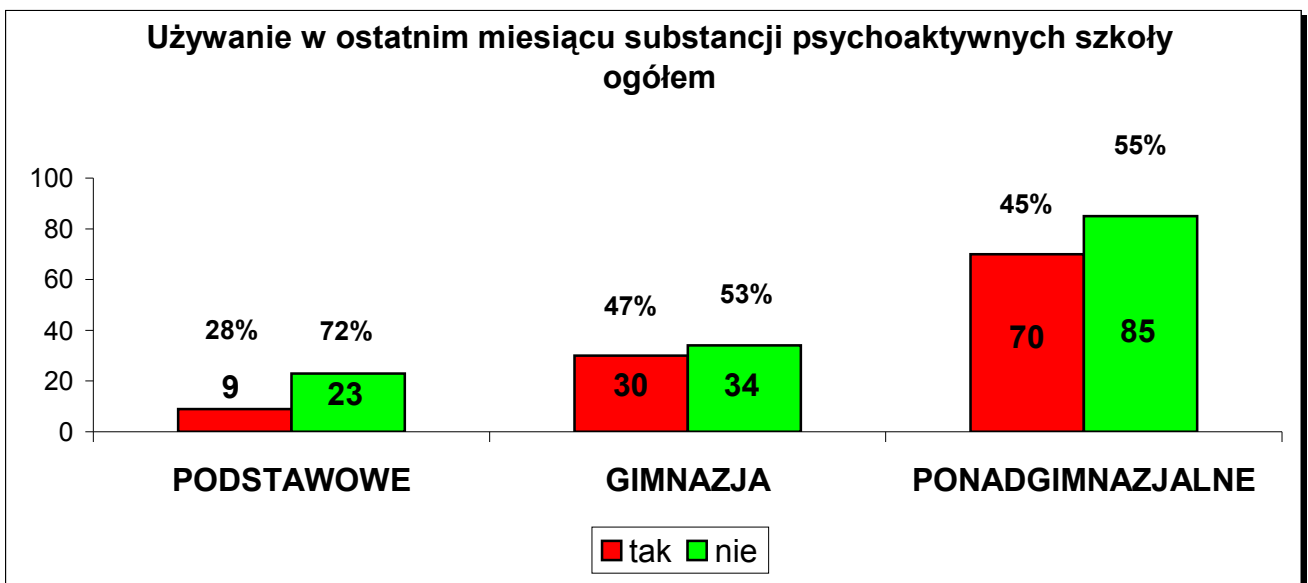
Wykres nr 116

Wykres nr 117

Wykres nr 118

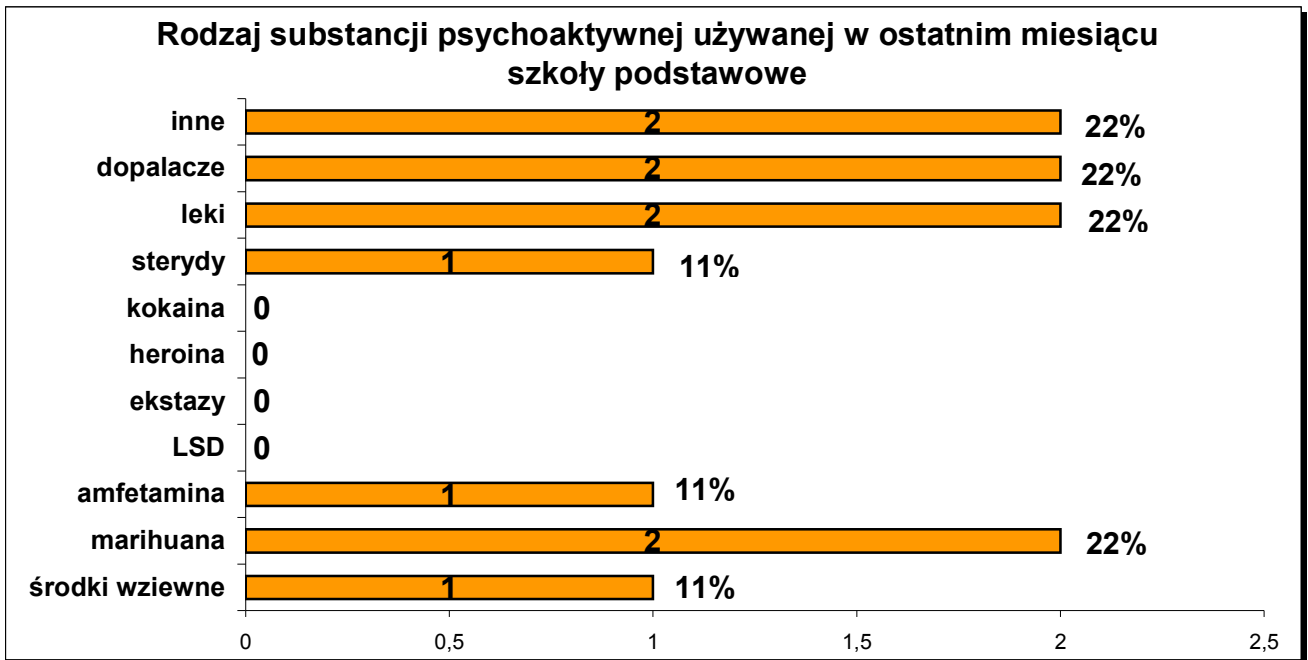

W szkołach podstawowych 28% uczniów używających narkotyków kiedykolwiek w życiu potwierdza również ich stosowanie w ostatnim miesiącu. W przypadku szkół gimnazjalnych jest to już 47%. Odsetek ten minimalnie spada w szkołach ponadgimnazjalnych (do 45%).

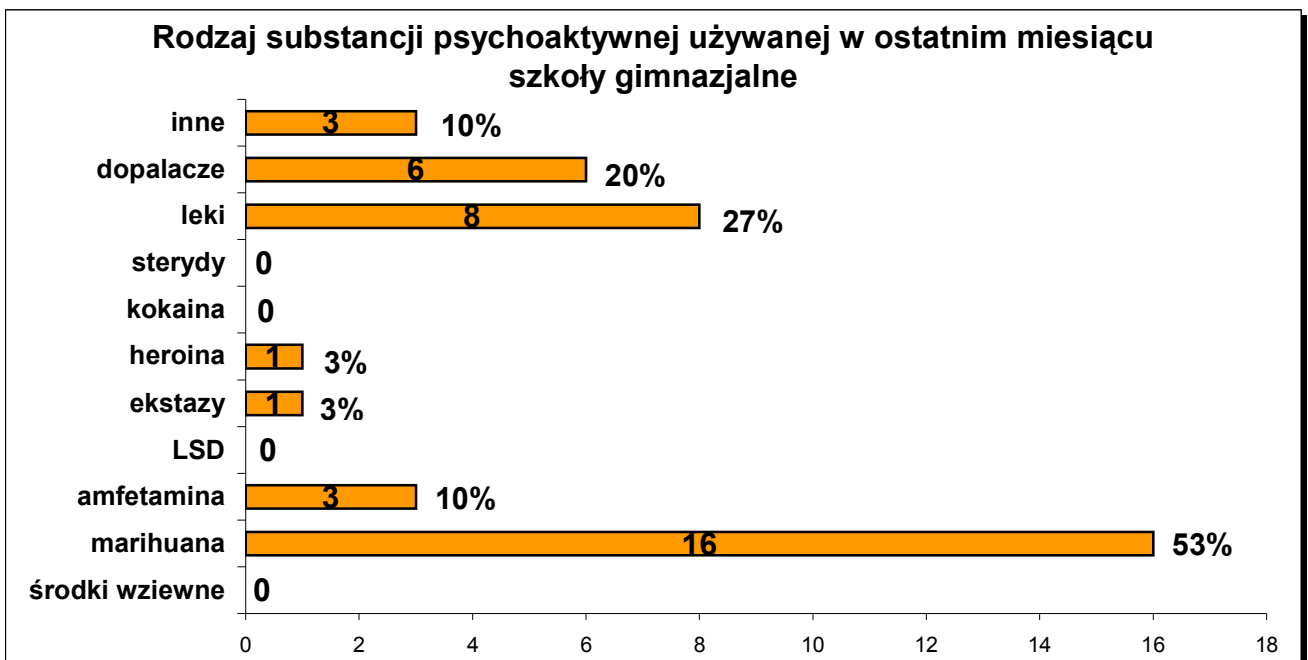
13. Rodzaj używanych substancji psychoaktywnych w ostatnim miesiącu

W kolejnym pytaniu uczniowie mieli wskazać jakie substancje psychoaktywne używali w ostatnim miesiącu. Identyfikację tych substancji przedstawiają wykresy od nr 119 do nr 122.

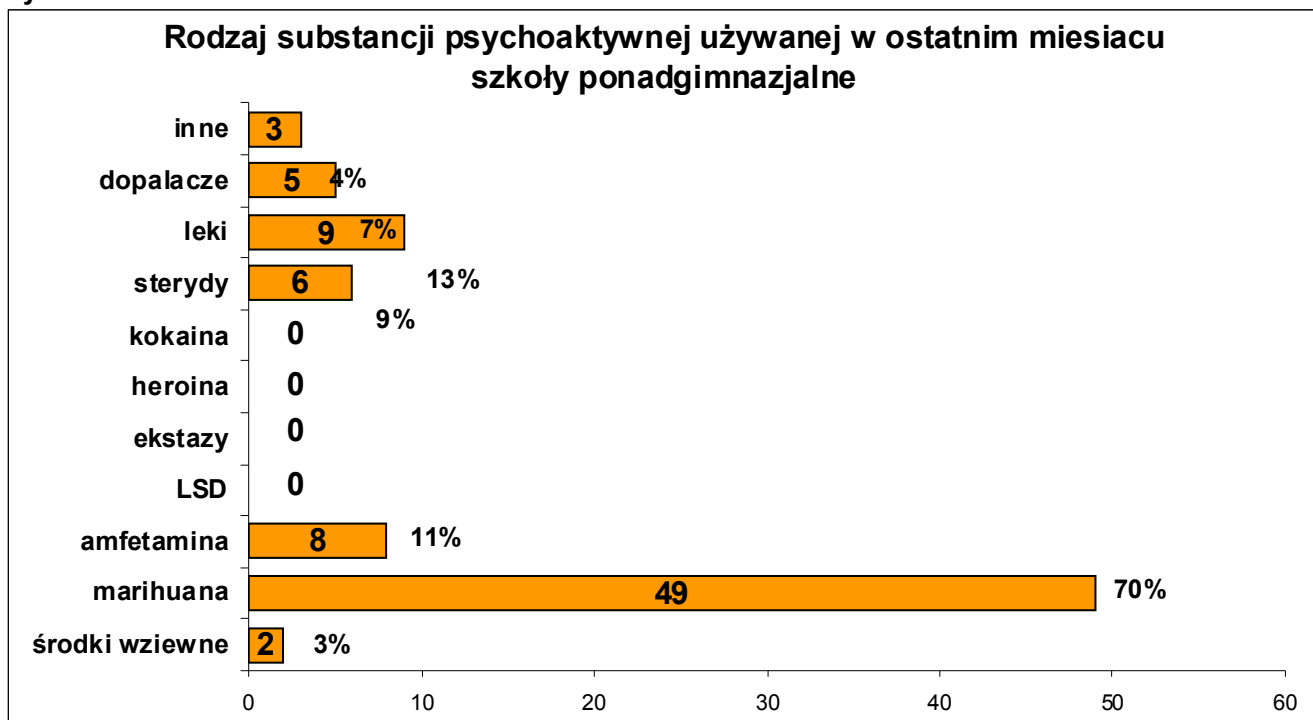
Wykres nr 119

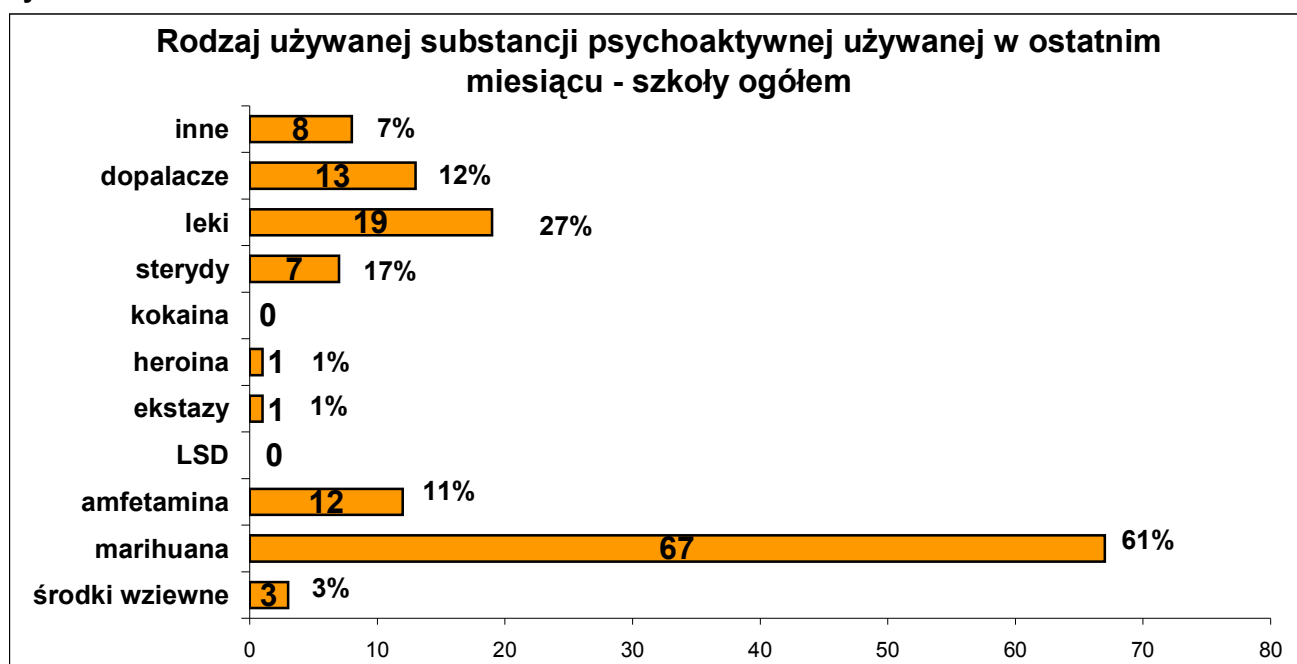
Wykres nr 120

Wykres nr 121

Wykres nr 122

Główną substancją wskazywaną przez respondentów jest marihuana, na którą wskazuje (55%) używających w ostatnim miesiącu. Na kolejnych pozycjach znalazły się leki uspokajające bądź nasenne oraz dopalacze i amfetamina.

14. Częstotliwość stosowania substancji psychoaktywnych w ostatnim miesiącu

Częstotliwość z jaką młodzież używała substancje psychoaktywne podczas ostatniego miesiąca przedstawiają tabele od nr 25 do nr 28.

Tabela nr 25
Szkoły podstawowe

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	1 - 11%	0 - 0%	0 - 0%
marihuana	2 - 22%	0 - 0%	0 - 0%
amfetamina	1 - 11%	0 - 0%	0 - 0%
LSD	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
heroina	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
kokaina	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
sterydy	0 - 0%	1 - 11%	0 - 0%
leki	1 - 11%	0 - 0%	1 - 11%
dopalacze	0 - 0%	1 - 11%	2 - 22%
inne	2 - 22%	0 - 0%	0 - 0%

Tabela nr 26
Szkoły gimnazjalne

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
marihuana	10 - 33%	3 - 10%	3 - 10%
amfetamina	3 - 10%	0 - 0%	0 - 0%
LSD	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	1 - 3%	0 - 0%	1 - 3%
heroina	1 - 3%	0 - 0%	0 - 0%
kokaina	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
sterydy	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
leki	4 - 13%	2 - 7%	3 - 10%
dopalacze	2 - 7%	1 - 3%	3 - 10%
inne	1 - 3%	0 - 0%	2 - 7%

Tabela nr 27
Szkoły ponadgimnazjalne

RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	1 - 1%	0 - 0%	1 - 1%
marihuana	28 - 40%	13 - 19%	9 - 13%
amfetamina	3 - 4%	4 - 6%	1 - 1%
LSD	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	1 - 1%	0 - 0%	0 - 0%
heroina	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
kokaina	1 - 1%	0 - 0%	0 - 0%
sterydy	1 - 1%	6 - 9%	0 - 0%
leki	2 - 3%	4 - 6%	4 - 6%
dopalacze	3 - 4%	2 - 3%	0 - 0%
inne	0 - 0%	1 - 1%	2 - 3%

Tabela nr 28
Szkoły ogółem

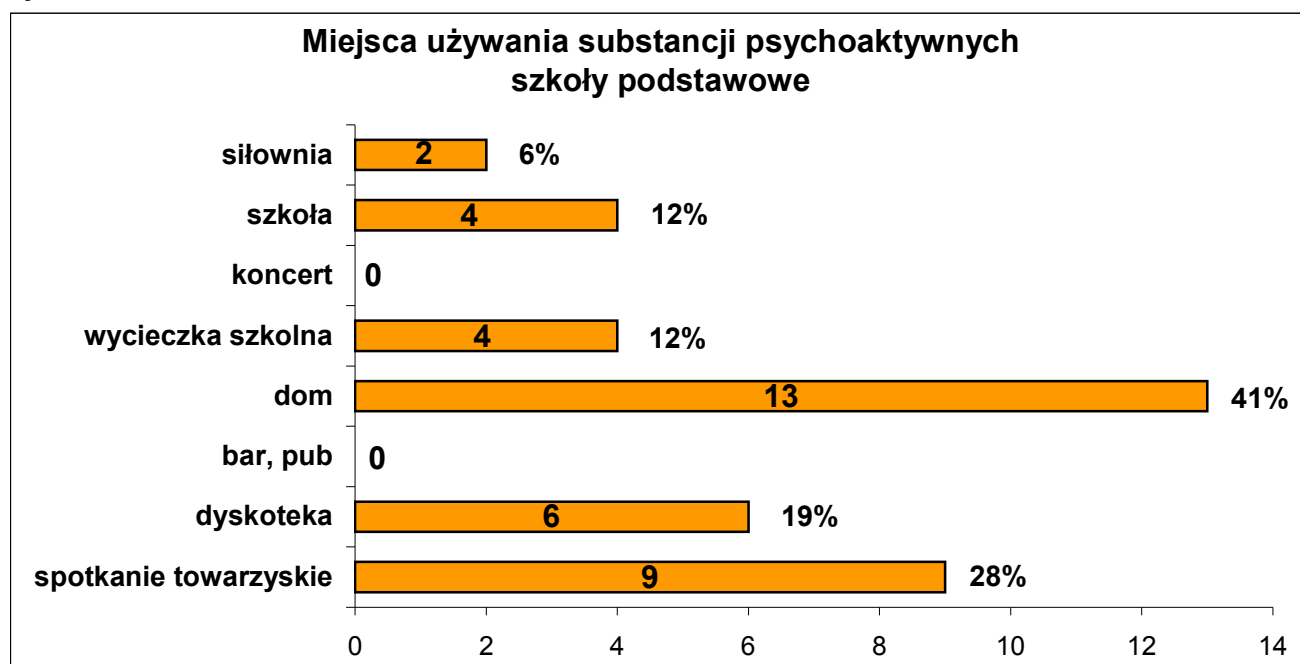
RODZAJ	Raz lub dwa	Kilka razy	Wielokrotnie
środki wziewne	2 - 2%	0 - 0%	1 - 1%
marihuana	40 - 37%	16 - 15%	12 - 11%
amfetamina	7 - 6%	4 - 4%	1 - 1%
LSD	0 - 0%	0 - 0%	0 - 0%
ekstazy	2 - 2%	0 - 0%	1 - 1%
heroina	1 - 1%	0 - 0%	0 - 0%
kokaina	1 - 1%	0 - 0%	0 - 0%
sterydy	1 - 1%	7 - 6%	0 - 0%
leki	7 - 6%	6 - 5%	8 - 7%
dopalacze	5 - 5%	4 - 4%	5 - 5%
inne	3 - 3%	1 - 1%	4 - 4%

Najczęściej używaną przez młodzież substancją jest marihuana. Kilkakrotne przyjmowanie jej potwierdza 15%, a wielokrotne 11%. Drugą pozycję zajmują sterydy przyjmowane kilkakrotnie przez 6% biorących. Leki znajdują się na trzeciej pozycji – kilkakrotnie przyjmowało je 5%, a wielokrotnie 7%. Dopalacze przyjmowało kilkakrotnie 4% i wielokrotnie 5% spośród osób potwierdzających używanie substancji psychoaktywnych w ostatnim miesiącu.

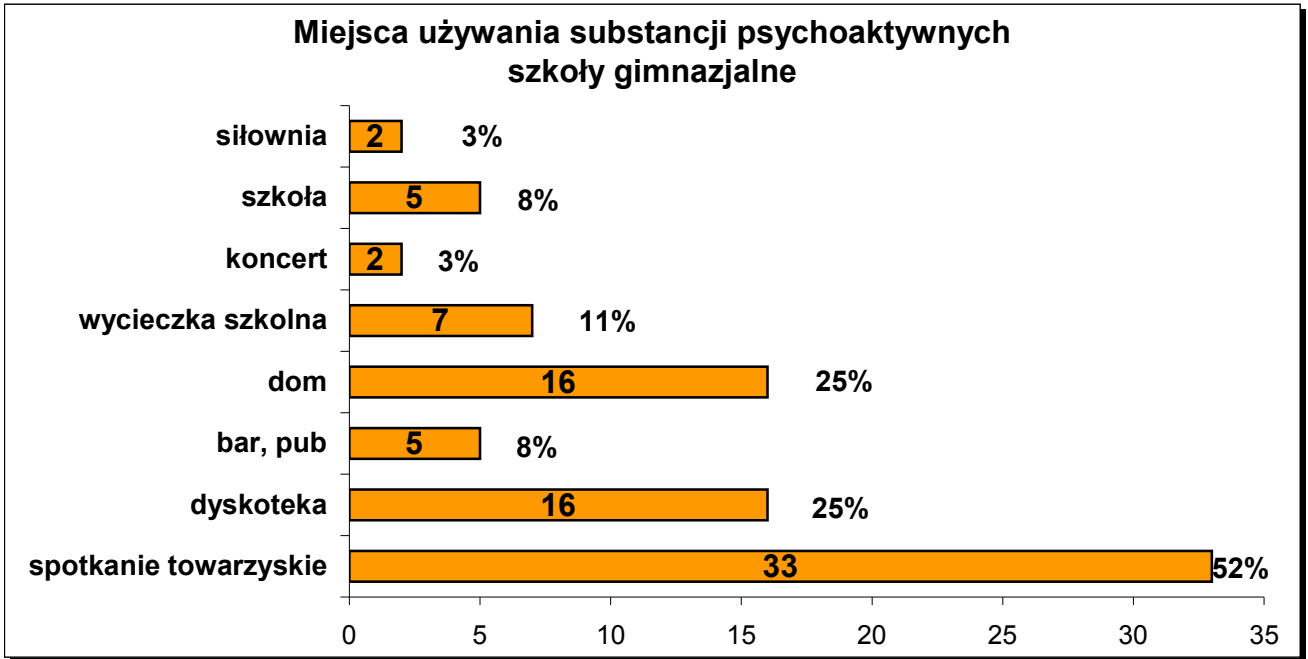
15. Miejsca używania narkotyków

Odpowiedzi na to pytanie miały pokazać rozkład miejsc używania substancji narkotycznych przez młodzież. Dane na ten temat zawarte są na wykresach od nr 123 do nr 126.

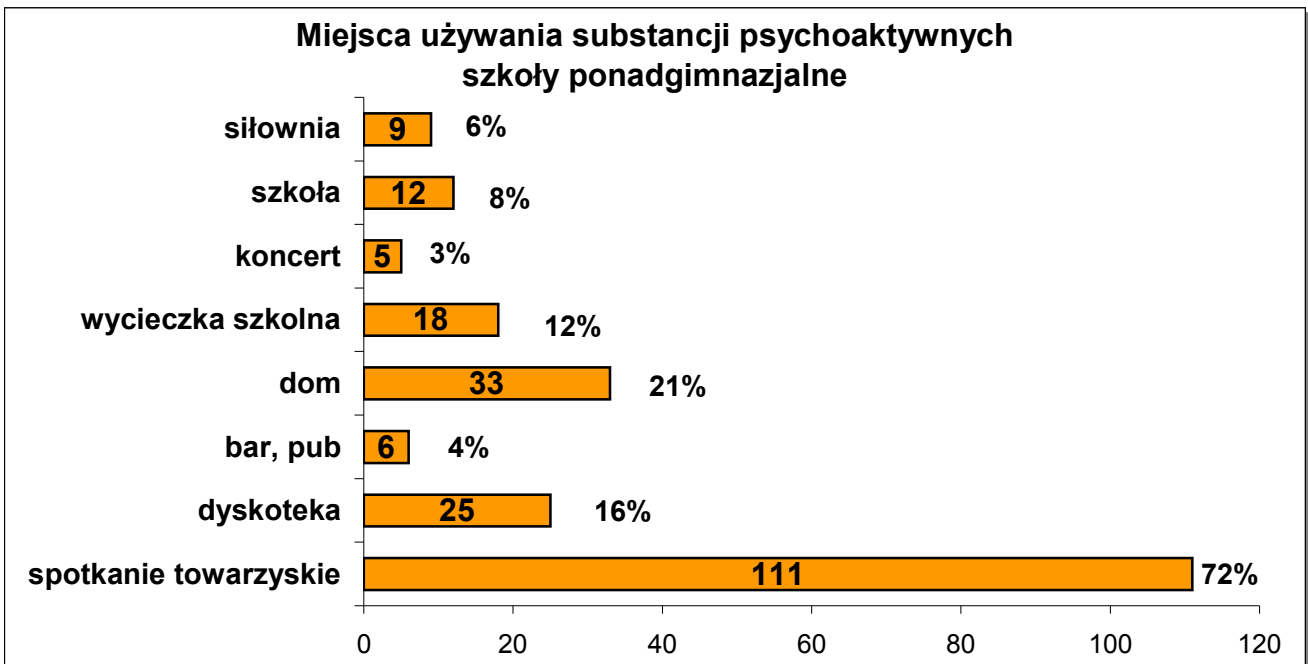
Wykres nr 123

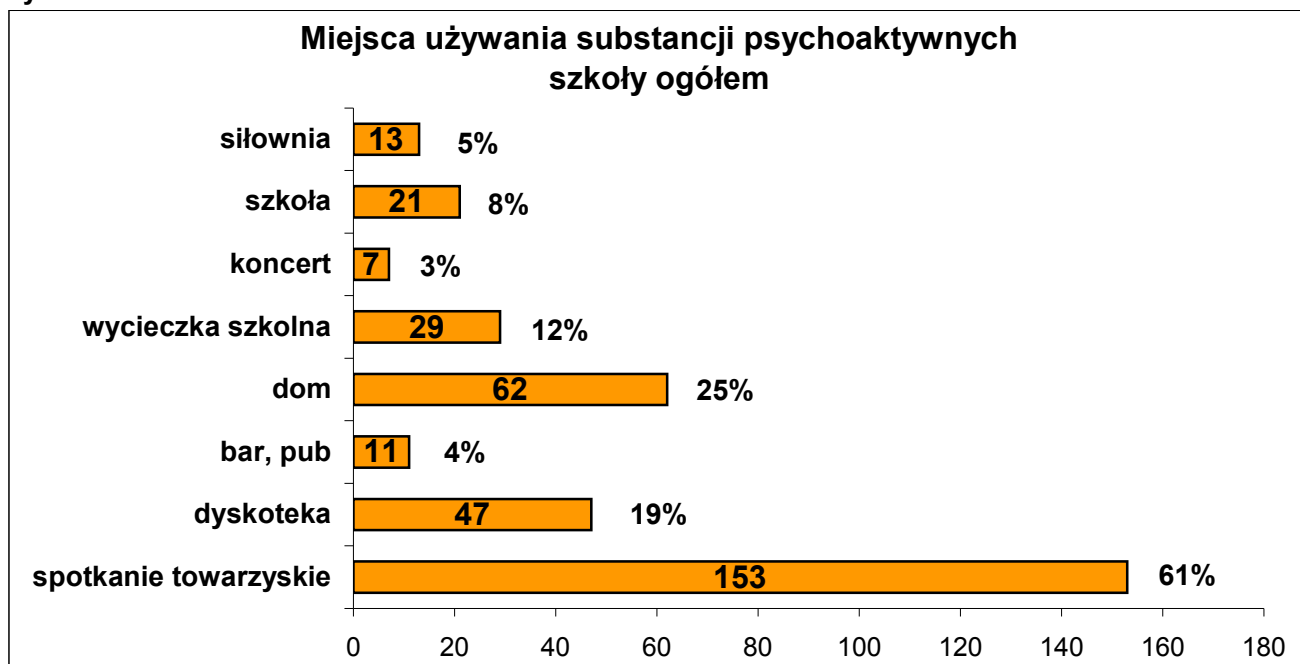
Wykres nr 124

Wykres nr 125

Wykres nr 126

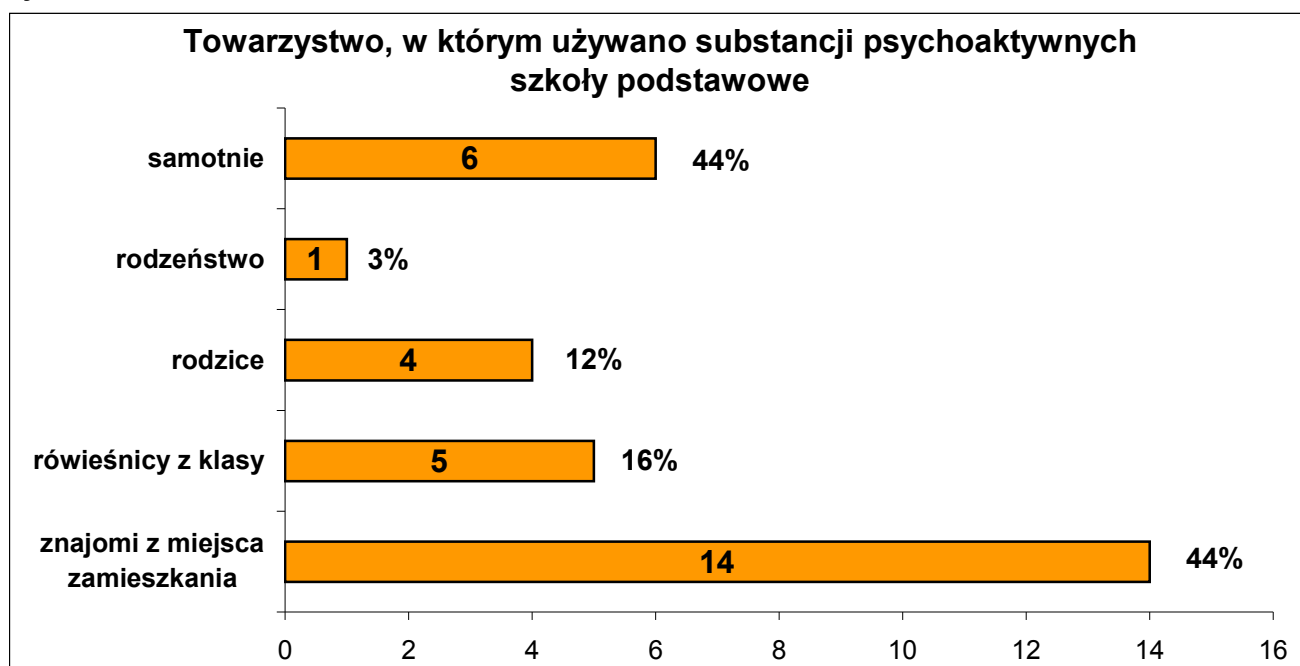

Ponad połowa badanych jako miejsca używania substancji psychoaktywnych podaje prywatne spotkania towarzyskie. Jedna czwarta uczniów wskazała na dom, a na kolejnych miejscach znalazły się dyskoteka (19%) i wycieczki szkolne (12%).

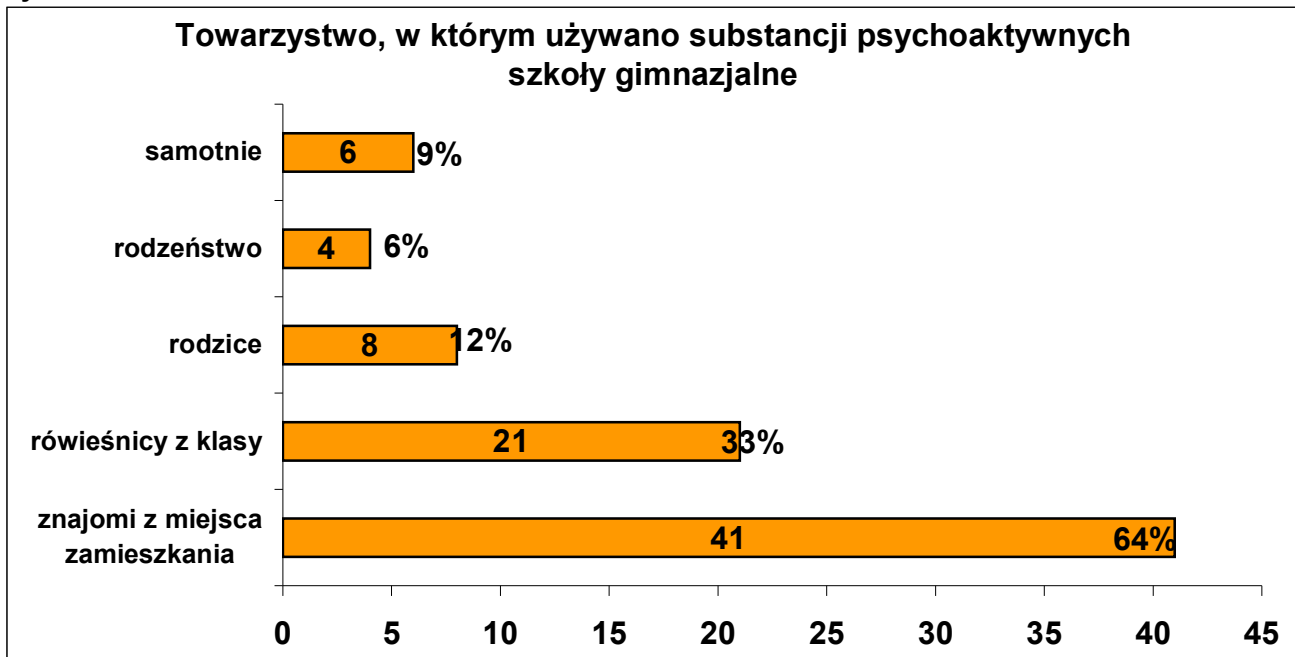
16. Towarzystwo, w jakim używane były narkotyki

Kolejne zagadnienie ilustruje w czym towarzystwie najczęściej uczniowie zażywali narkotyki. Dla poszczególnych poziomów szkół wykazują je wykresy od nr 127 do nr 130.

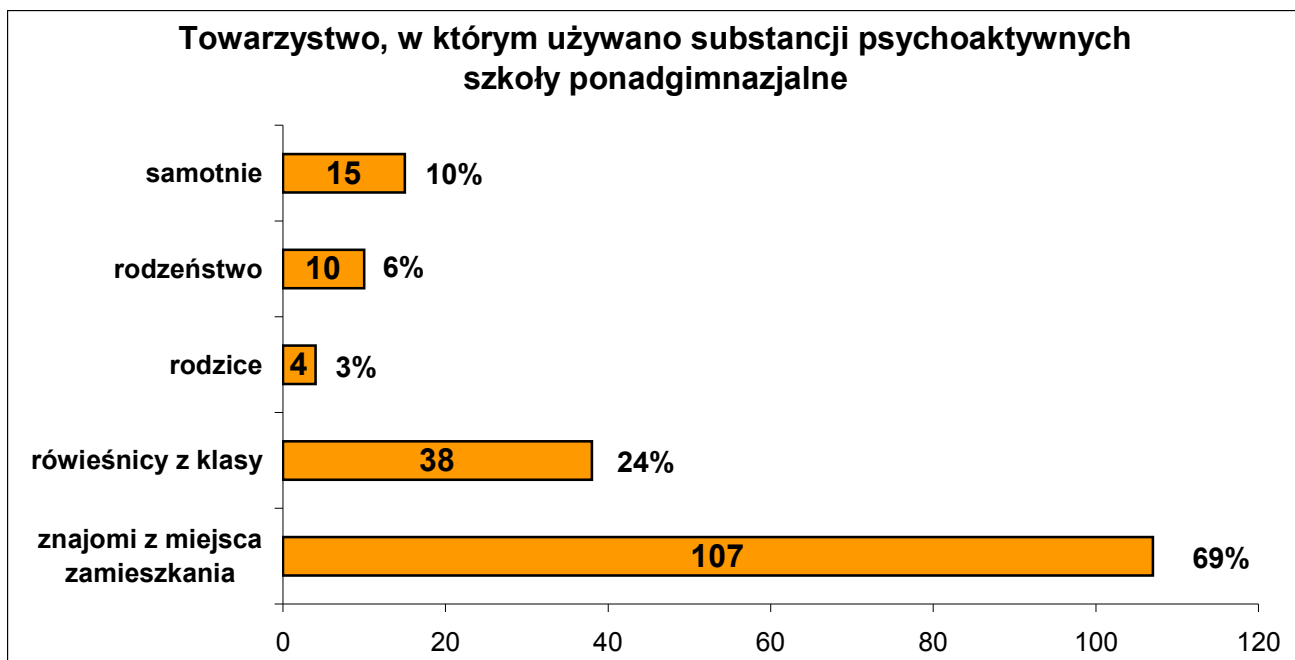
Wykres nr 127

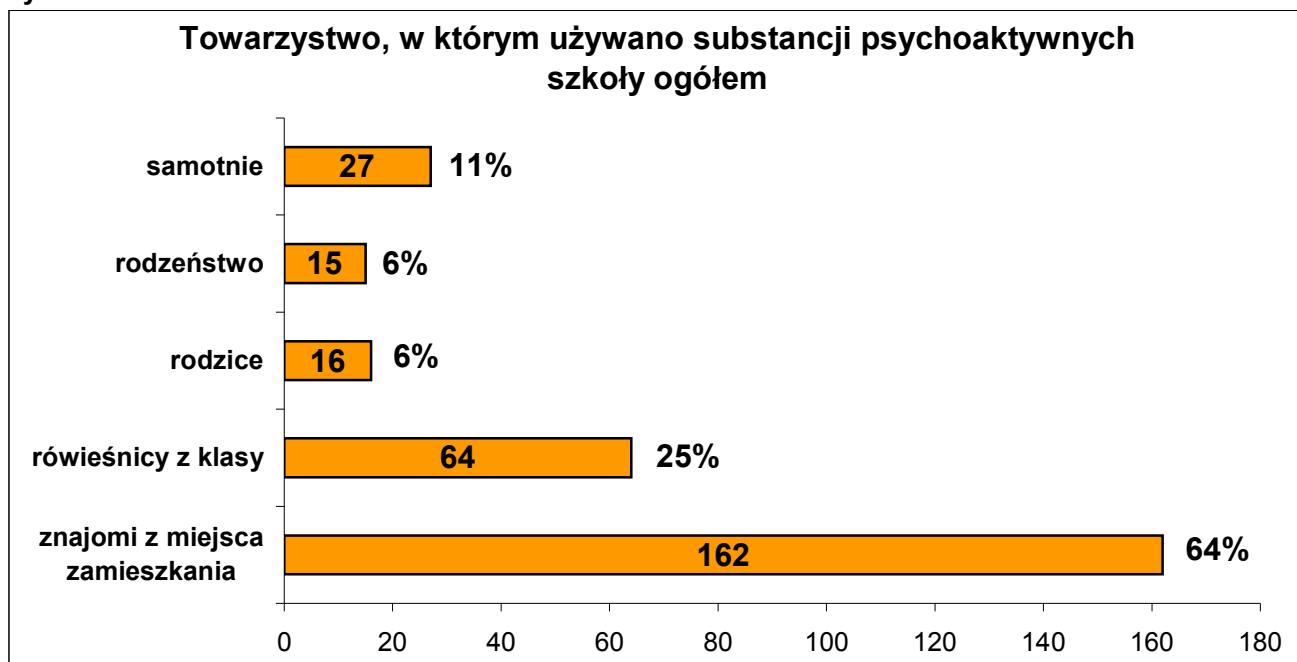
Wykres nr 128

Wykres nr 129

Wykres nr 130

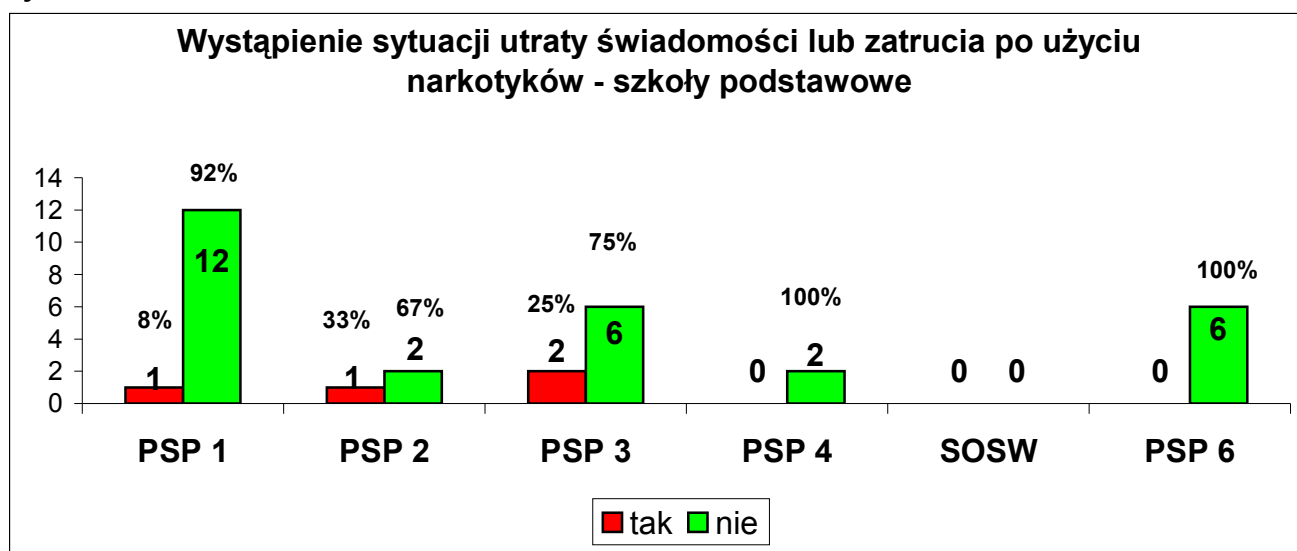
Młodzież najczęściej używa substancji psychoaktywnych w towarzystwie znajomych z miejsca zamieszkania (64%) i rówieśników z klasy (25%). Co dziesiąty badany stosujący narkotyki używa ich w samotności. Zastanawiający jest fakt przyjmowania substancji psychoaktywnych w towarzystwie rodziców (6%).

17. Utrata świadomości lub zatrucie po użyciu narkotyków

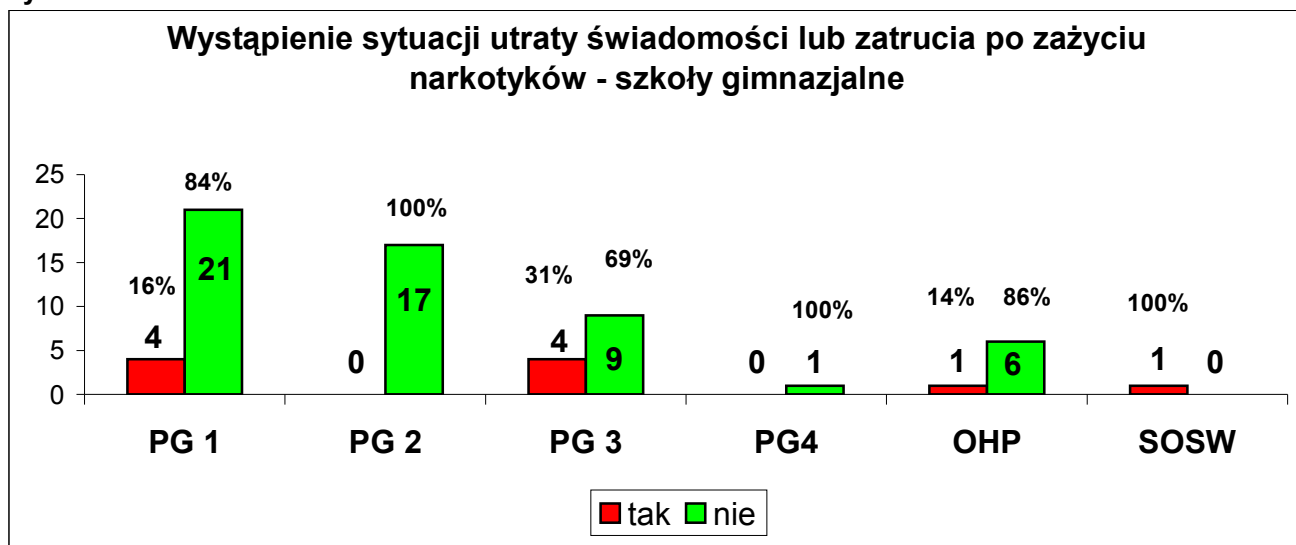
Odpowiedzi na pytanie dotyczące utraty świadomości lub zatrucia mają wykazać czy respondenci doznali szkód zdrowotnych w związku z używaniem substancji psychoaktywnych.

Dla poszczególnych poziomów szkół wykazują je wykresy od nr 131 do nr 134.

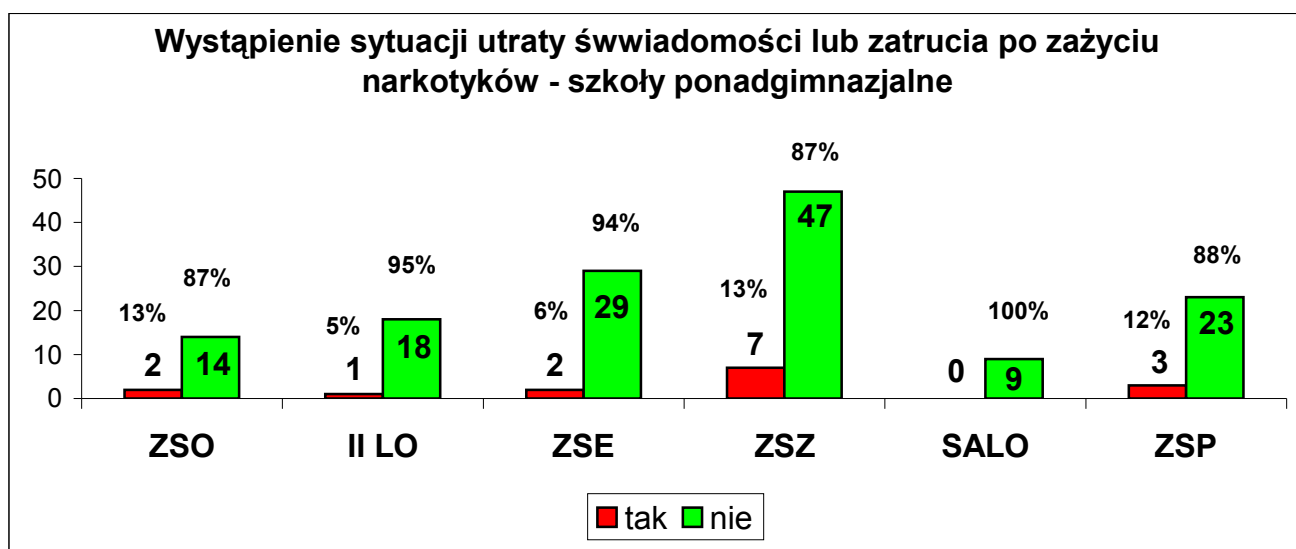
Wykres nr 131

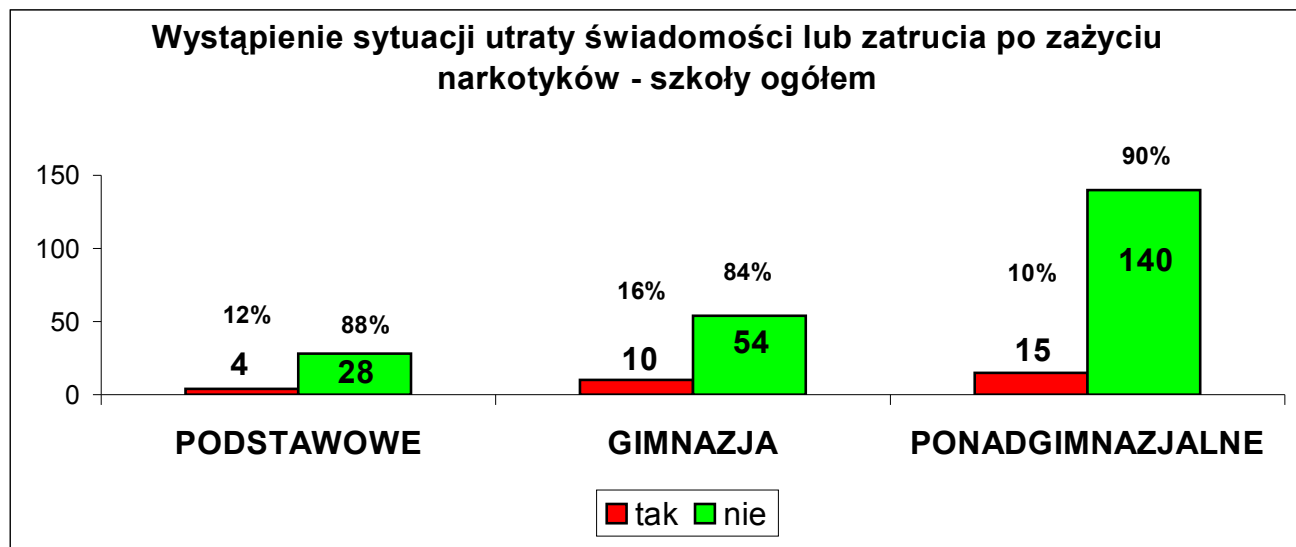
Wykres nr 132

Wykres nr 133

Wykres nr 134

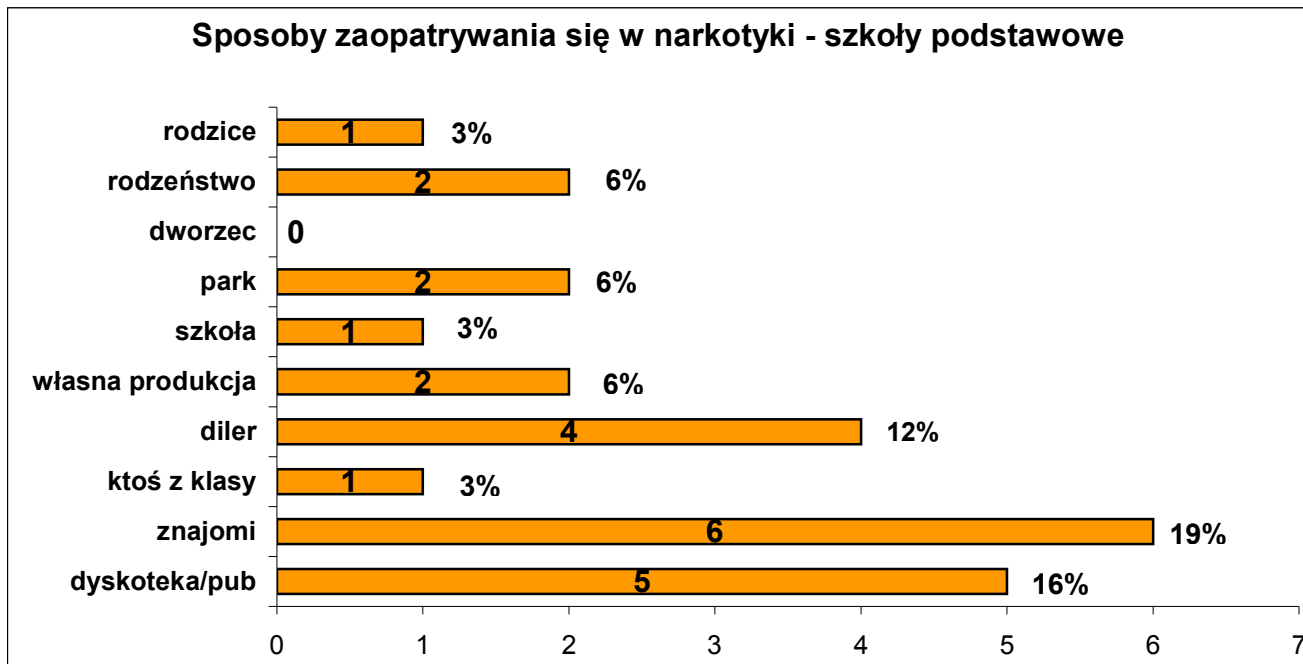

W przekonaniu młodzieży sytuacje zatrucia lub utraty świadomości zdarzyły się na poziomie szkół podstawowych 4 razy. W szkołach gimnazjalnych takie zdarzenie zgłasza 10 a na poziomie szkół ponadgimnazjalnych 15 uczniów.

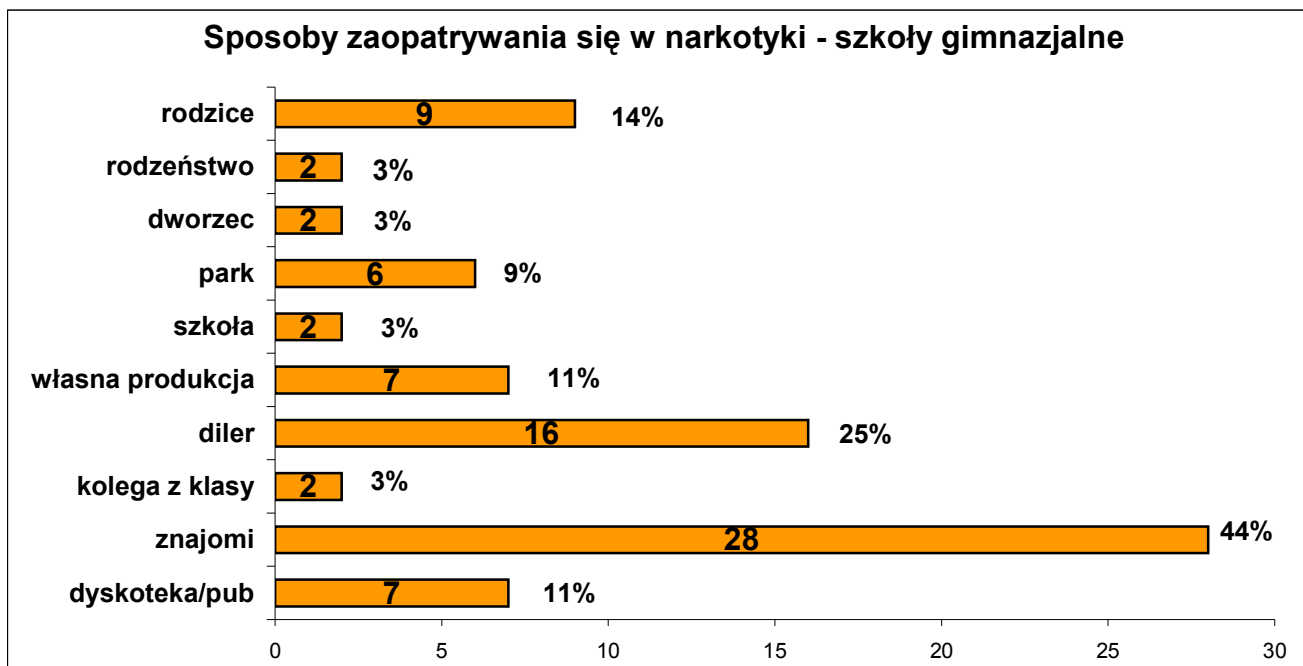
18. Sposoby zaopatrywania się w narkotyki

Kolejne pytanie miało zidentyfikować źródła zaopatrywania się uczniów w narkotyki. Rezultaty zilustrowane są na wykresach od nr 135 do nr 137.

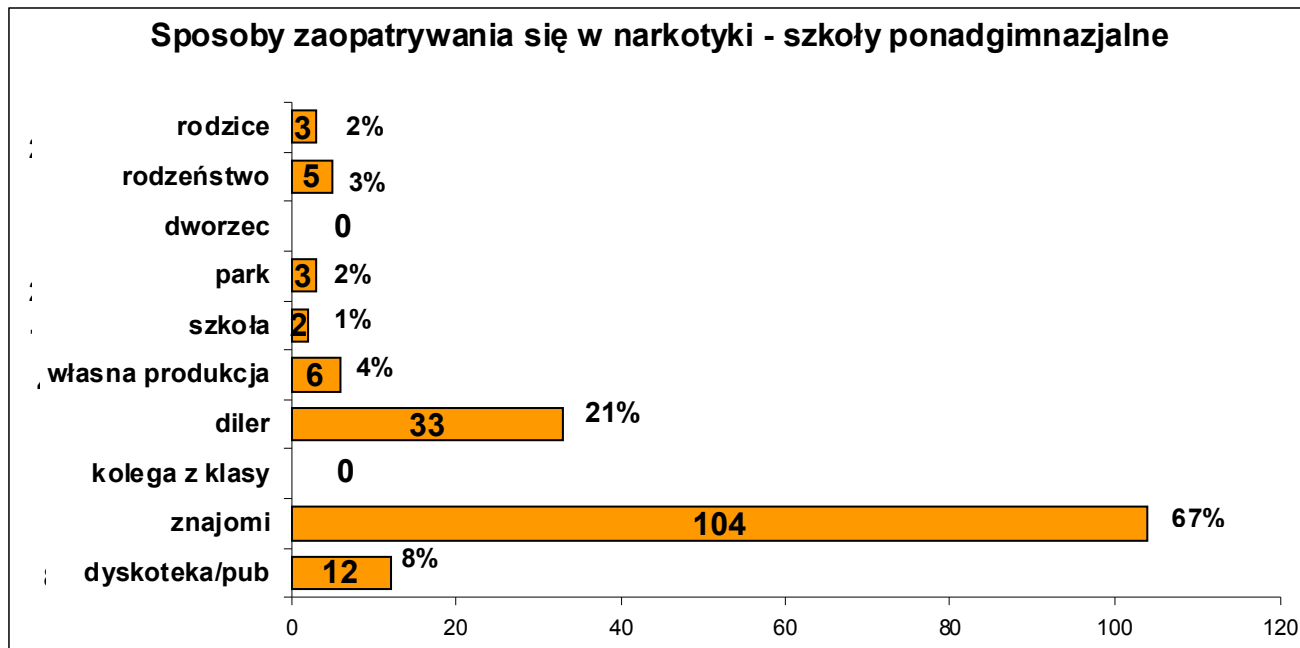
Wykres nr 135

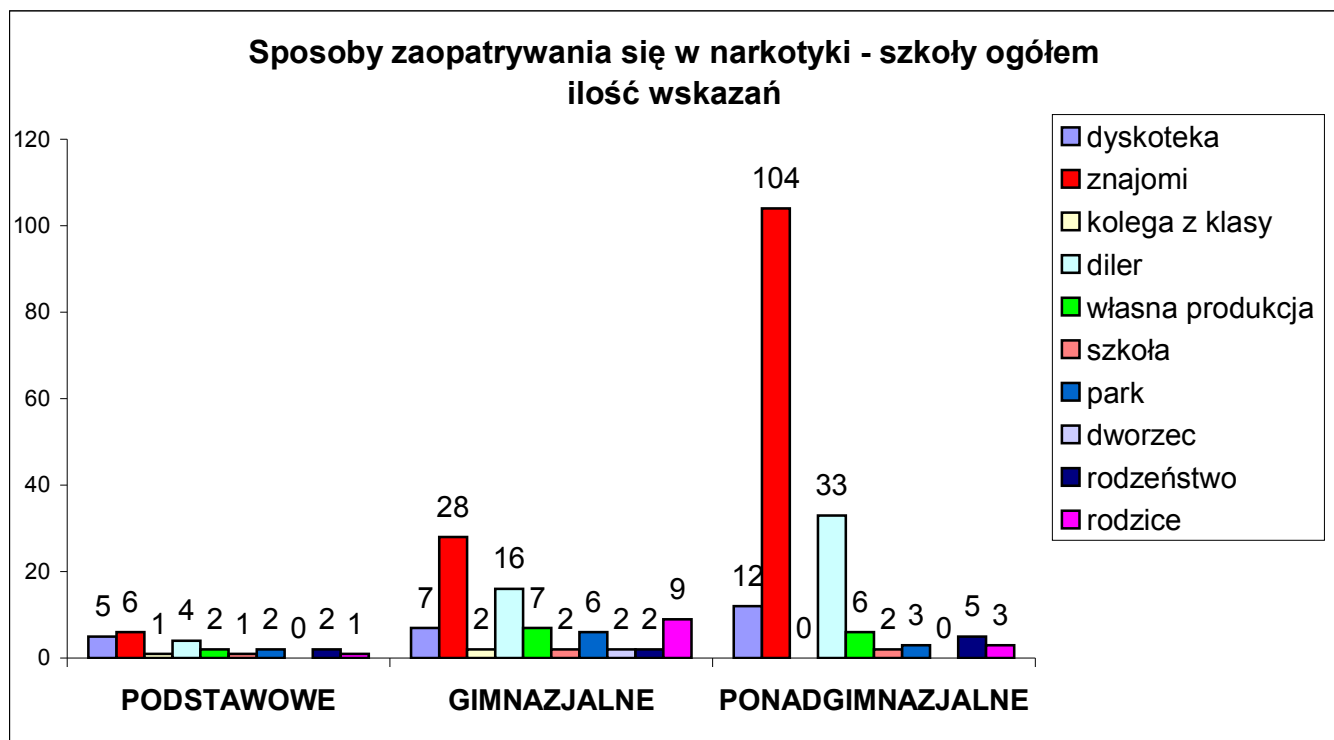
Wykres 136

Wykres nr 137

Wykres nr 138

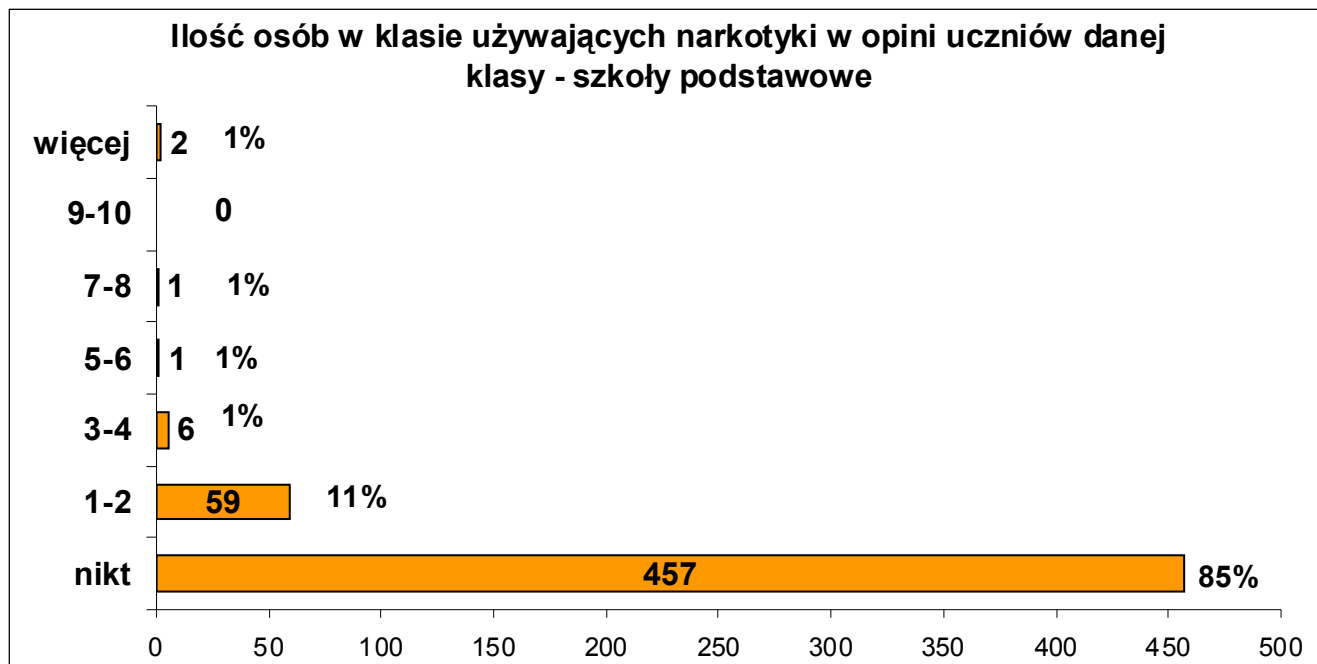

We wszystkich typach szkół najczęściej wybieranymi odpowiedziami dotyczącymi źródeł zaopatrywania się w narkotyki są: znajomi, diler i dyskoteka. Na poziomie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych częściej wymienianymi sposobami nabycia są: własna produkcja, park, rodzeństwo, rodzice.

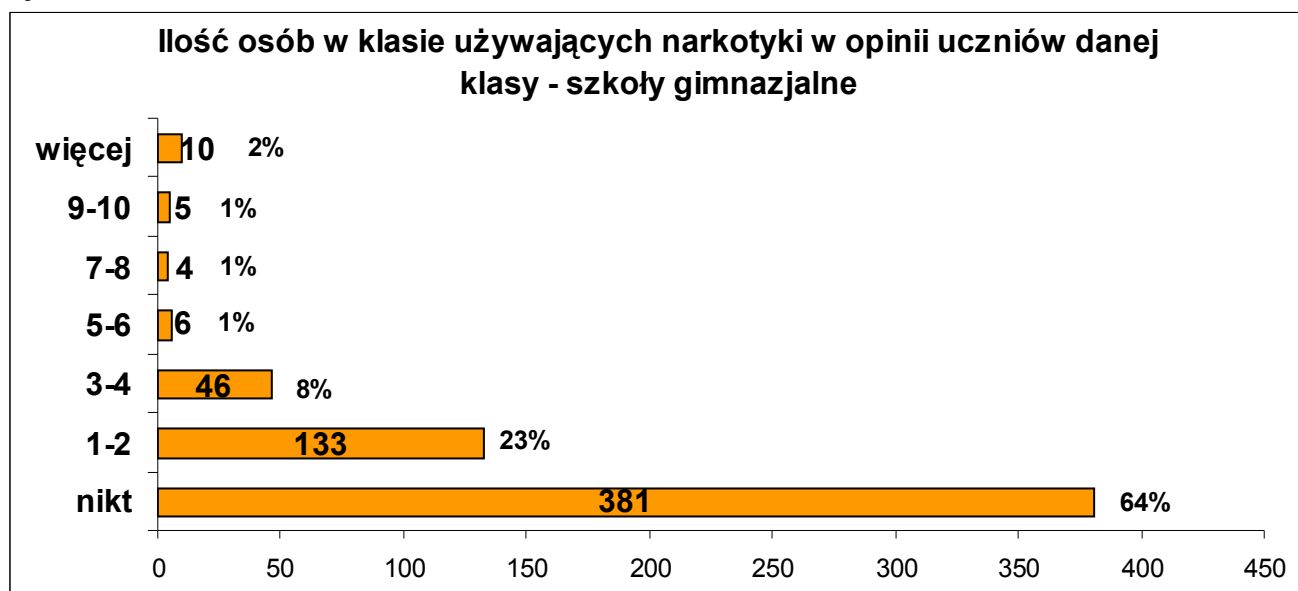
19. Ilość osób w klasie używających narkotyki w opinii uczniów danej klasy

Odpowiedzi na pytanie o to, ilu rówieśników z klasy respondenta używa substancji psychoaktywnych dostarczają dodatkowych informacji na temat rozpowszechnienia używania tych środków przez młodzież. Opinie badanych przedstawione są na wykresach od nr 139 do nr 142.

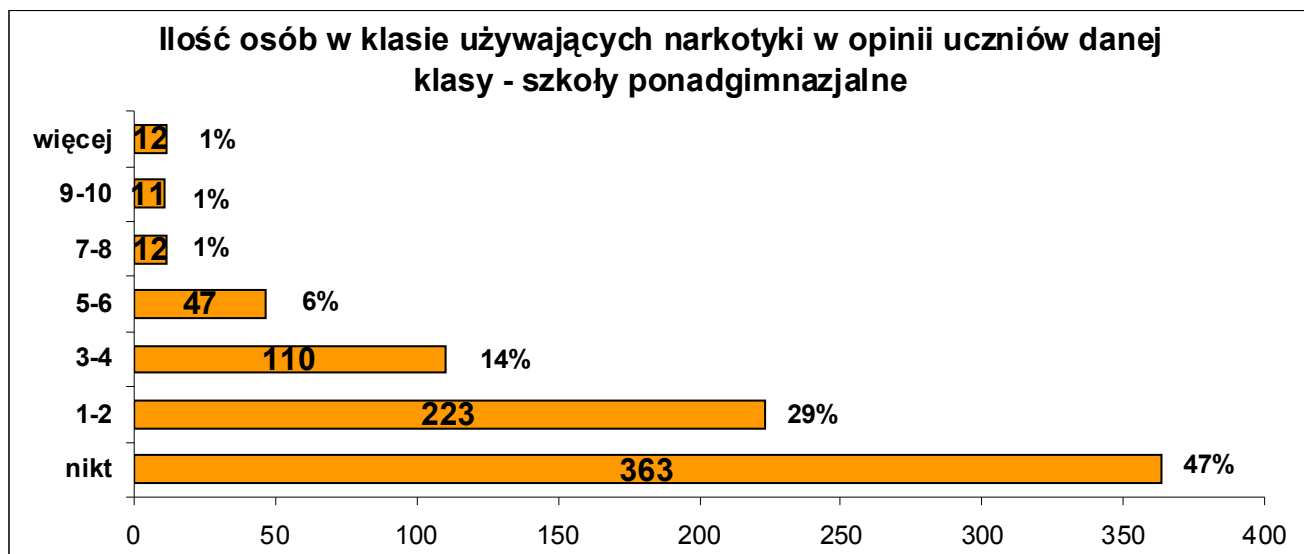
Wykres nr 139

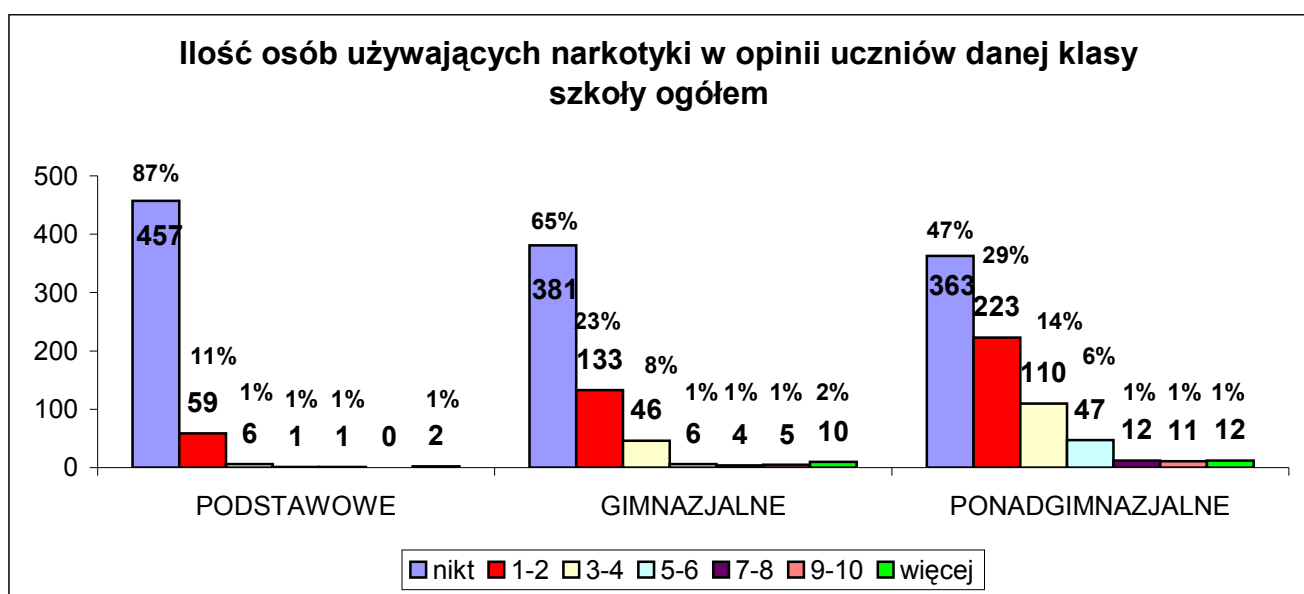
Wykres nr 140

Wykres nr 141

Wykres nr 142

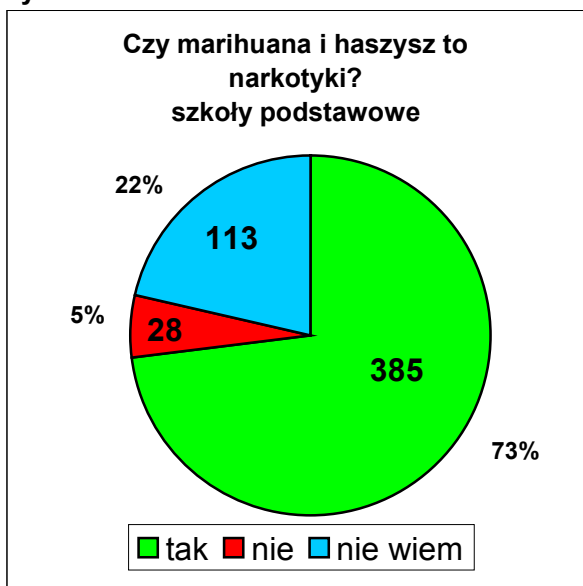

Zdecydowana większość badanych uczniów twierdzi, że w ich klasie nikt nie używa narkotyków. 11% uczniów szkół podstawowych, 23% szkół gimnazjalnych i 29% szkół ponadgimnazjalnych wskazuje na jedną do dwóch osób stosujących narkotyki w klasie.

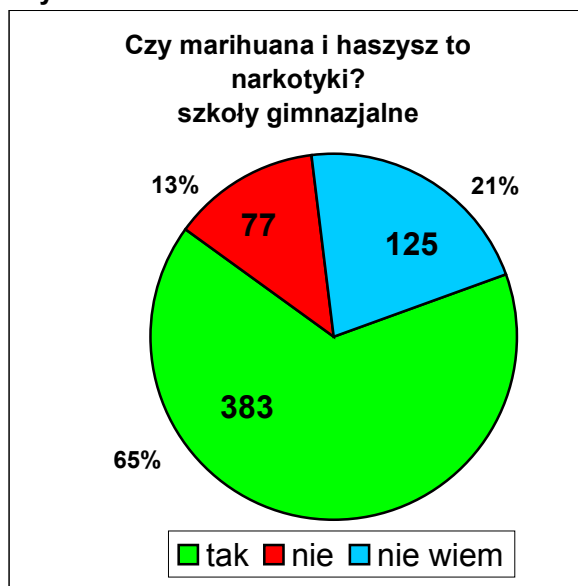
20. Przekonania młodzieży – Czy marihuana i haszysz to narkotyki?

Przekonania młodzieży dotyczące zakwalifikowania marihuany i haszyszu do narkotyków przedstawiają wykresy od nr 143 do nr 146.

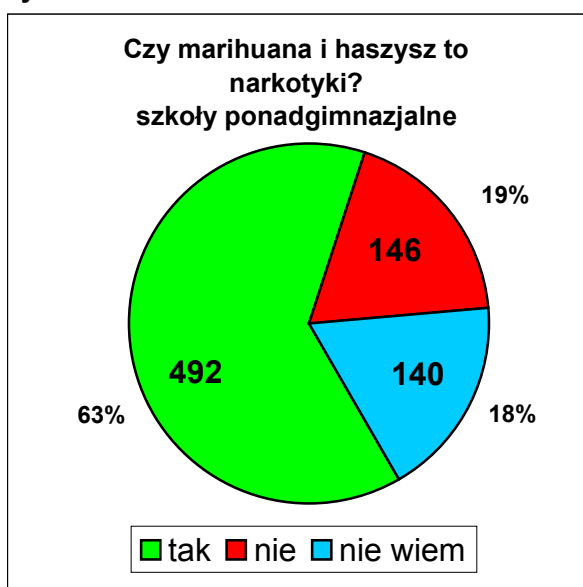
Wykres nr 143

Wykres nr 144

Wykres nr 145

Wykres nr 146

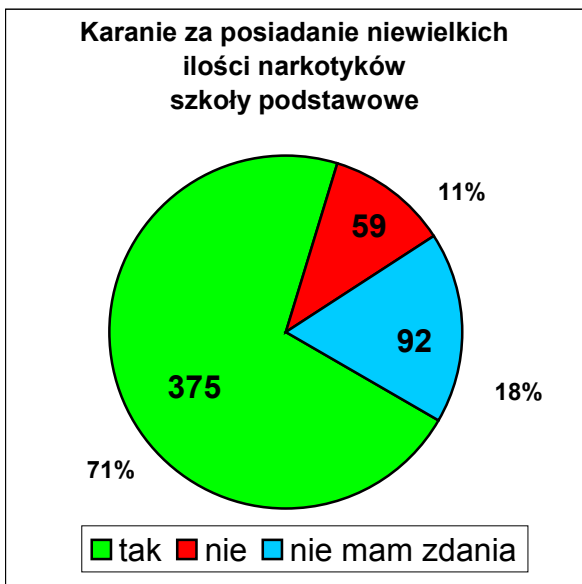

Zdecydowana większość młodzieży zalicza marihuanę i haszysz do środków odurzających. Co piąty z uczniów nie ma zdania na ten temat, a 13% zaprzecza aby te substancje były narkotykami.

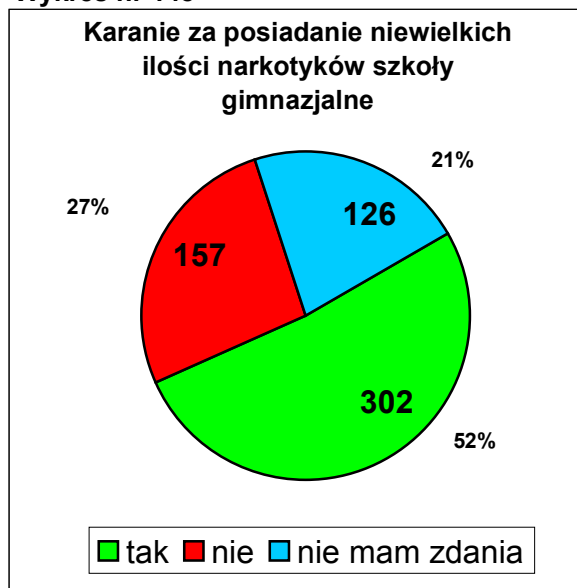
21. Przekonania młodzieży – Karanie za posiadanie narkotyków

Przekonania badanych na temat karalności za posiadanie niewielkich ilości narkotyków odzwierciedlają wykresy od nr 147 do nr 150.

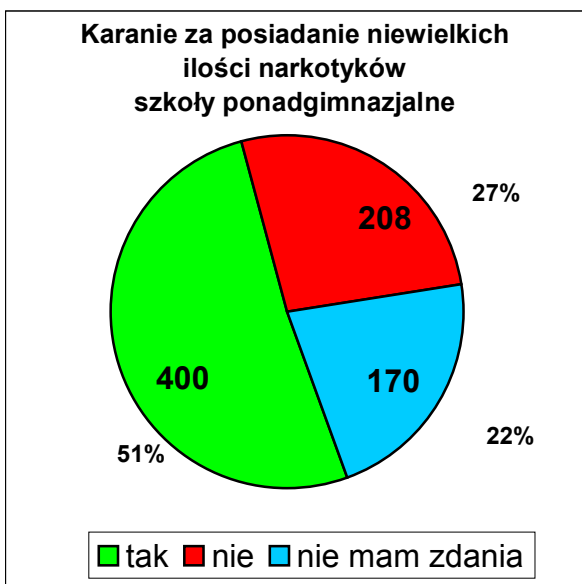
Wykres nr 147

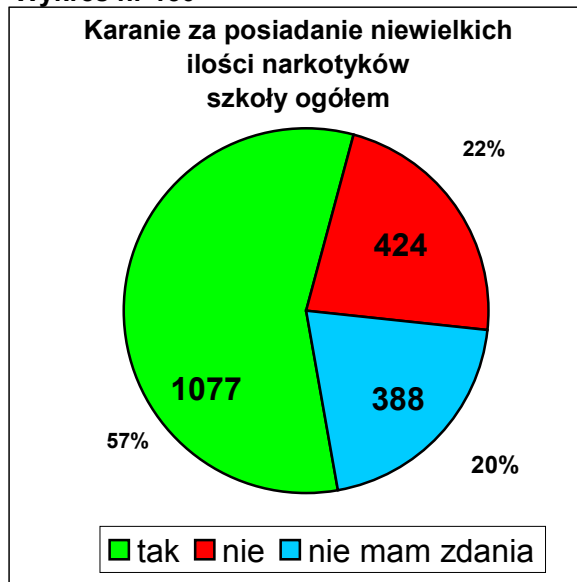
Wykres nr 148

Wykres nr 149

Wykres nr 150

Ponad połowa badanych jest zdania, że posiadanie narkotyków powinno być karalne. Średnio, co piąty uczeń jest odmiennego zdania.

22. Przekonania młodzieży – Legalność marihuany

W odpowiedzi na kolejne pytanie młodzież dzieliła się swoimi poglądami dotyczącymi legalności marihuany. Opinie w tym zakresie przedstawiają wykresy od nr 151 do nr 154.

Wykres nr 151

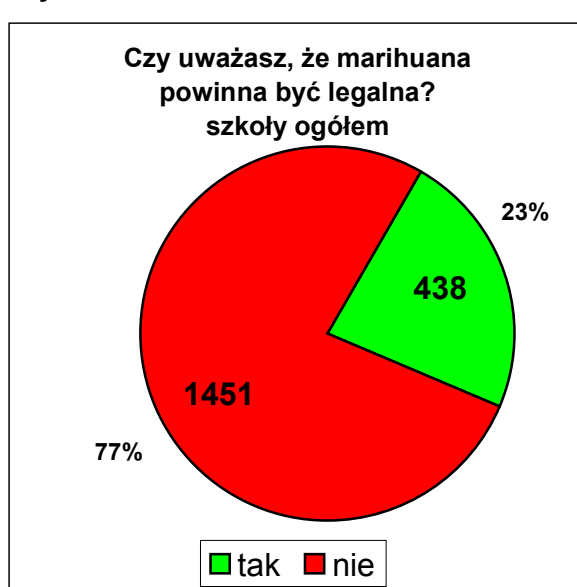
Wykres nr 152

Wykres nr 153

Wykres nr 154

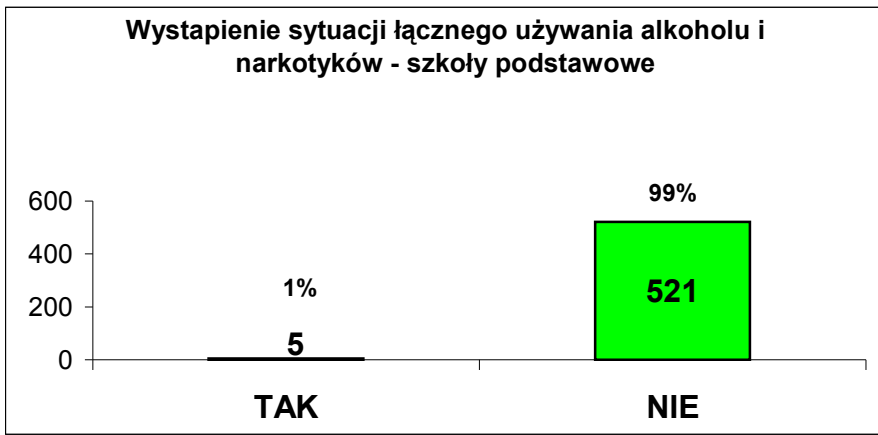

Ponad trzy czwarte badanych uczniów jest przeciwne legalizacji marihuany. Pozostała część wyraża odmienne zdanie.

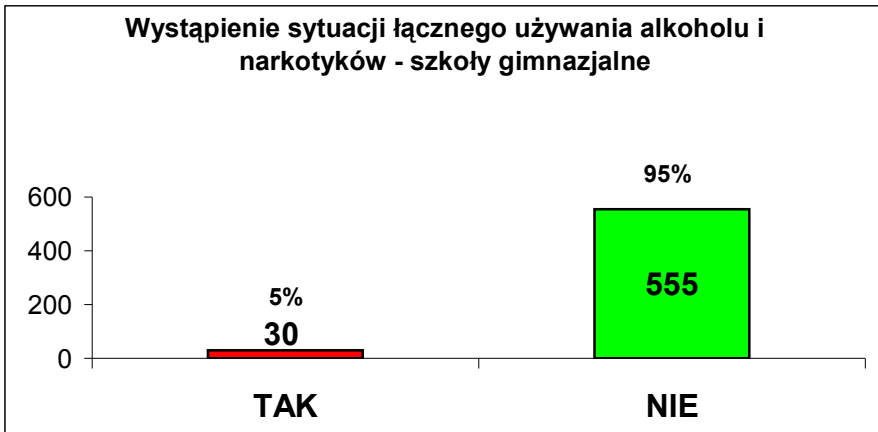
23. Łączne używanie alkoholu i narkotyków

Odpowiedzi na kolejne pytanie miały doprecyzować kwestię występowania sytuacji łącznego używania alkoholu i narkotyków. Na wykresach od nr 155 do nr 158 zestawiono odsetki potwierdzeń i zaprzeczeń w tym zakresie.

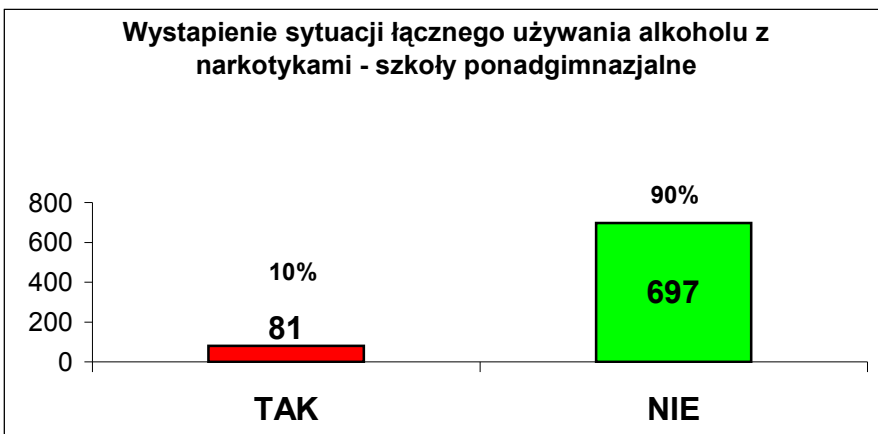
Wykres nr 155

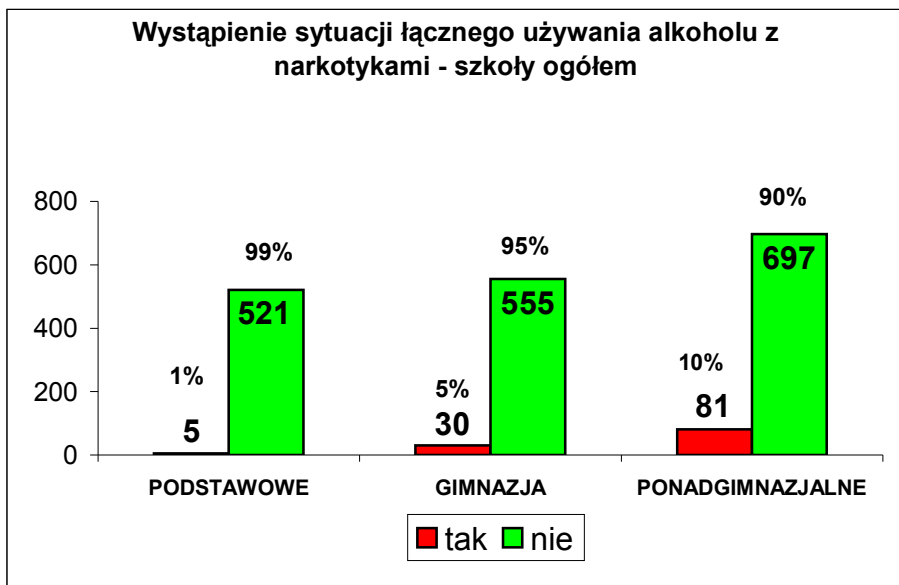
Wykres nr 156

Wykres nr 157

Wykres nr 158

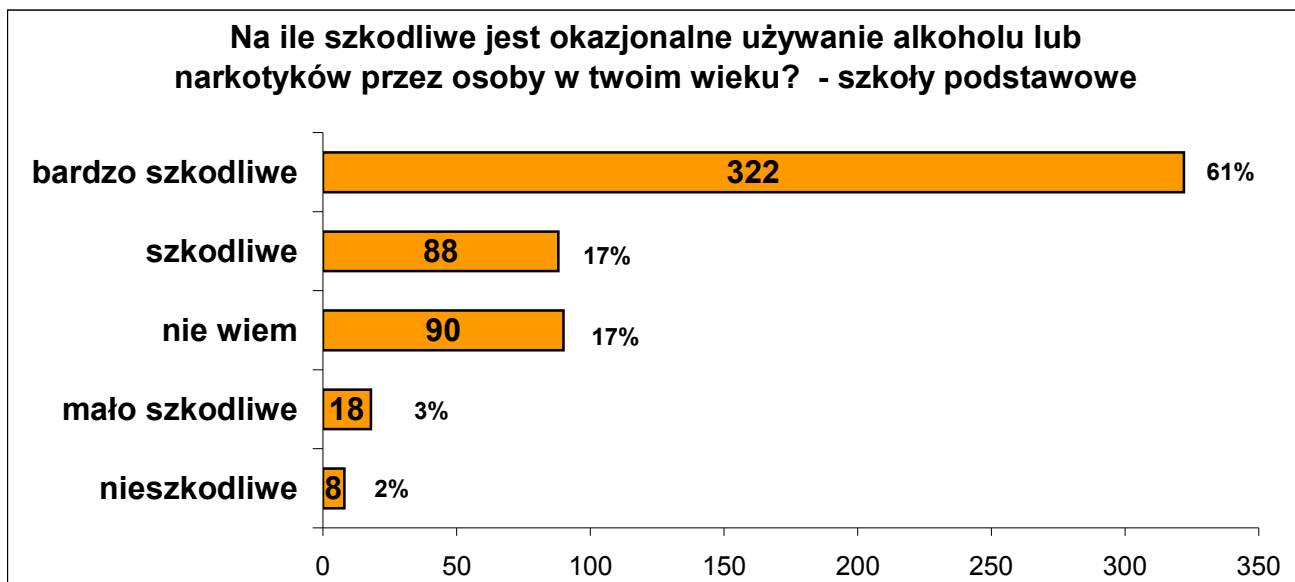

Łączenie alkoholu z narkotykami potwierdza 1% uczniów szkół podstawowych, 5% gimnazjalistów i 10% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

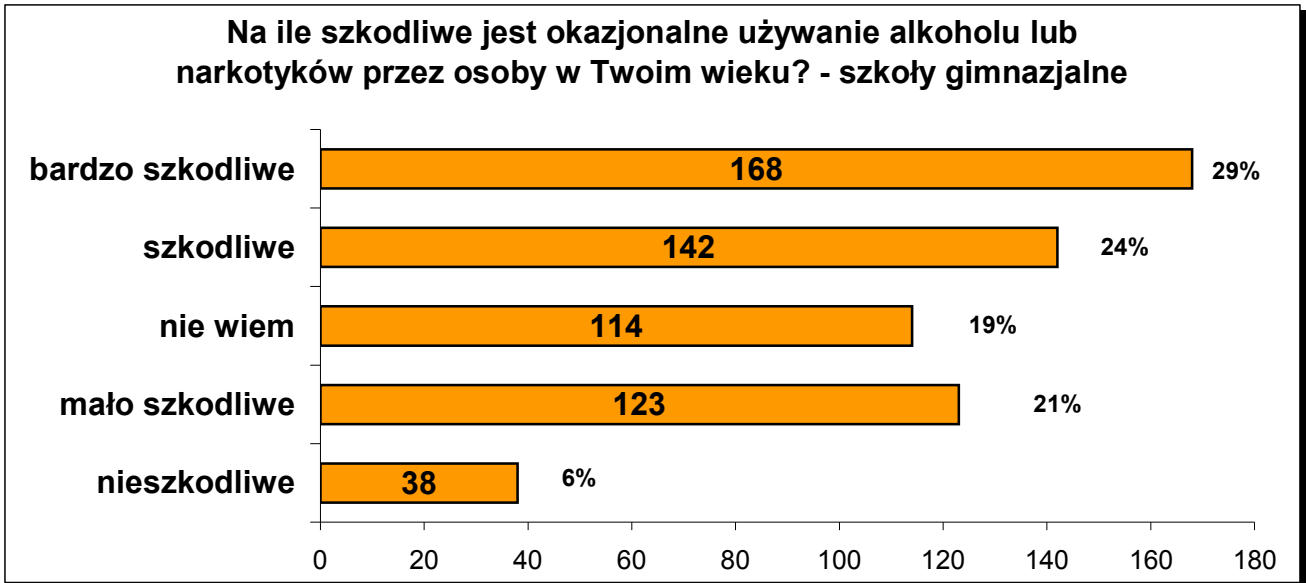
24. Szkodliwość okazjonalnego używania alkoholu lub narkotyków

Badani wypowiadali się na ile ich zdaniem szkodliwe jest okazjonalne używanie alkoholu lub narkotyków przez osoby w ich wieku. Skalę odpowiedzi wyznaczały dwie skrajne możliwości: „nieszkodliwe” oraz „bardzo szkodliwe”. Istniała też możliwość odpowiedzi „nie wiem”. Pełen rozkład odpowiedzi uczniów przedstawiają wykresy od nr 159 do nr 162.

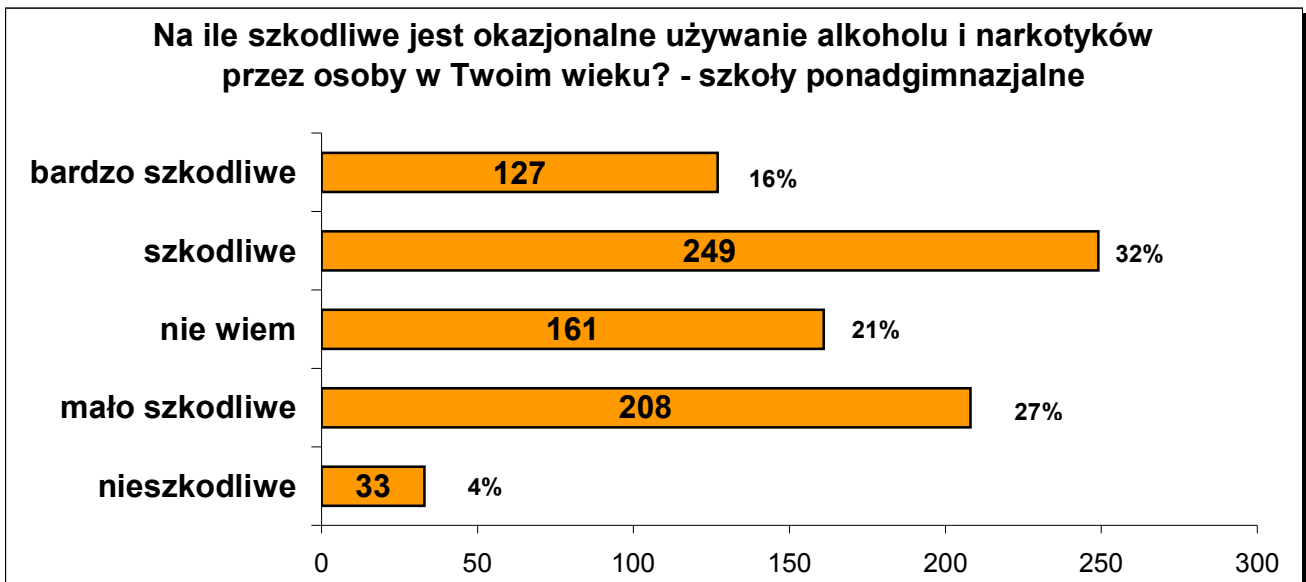
Wykres nr 159

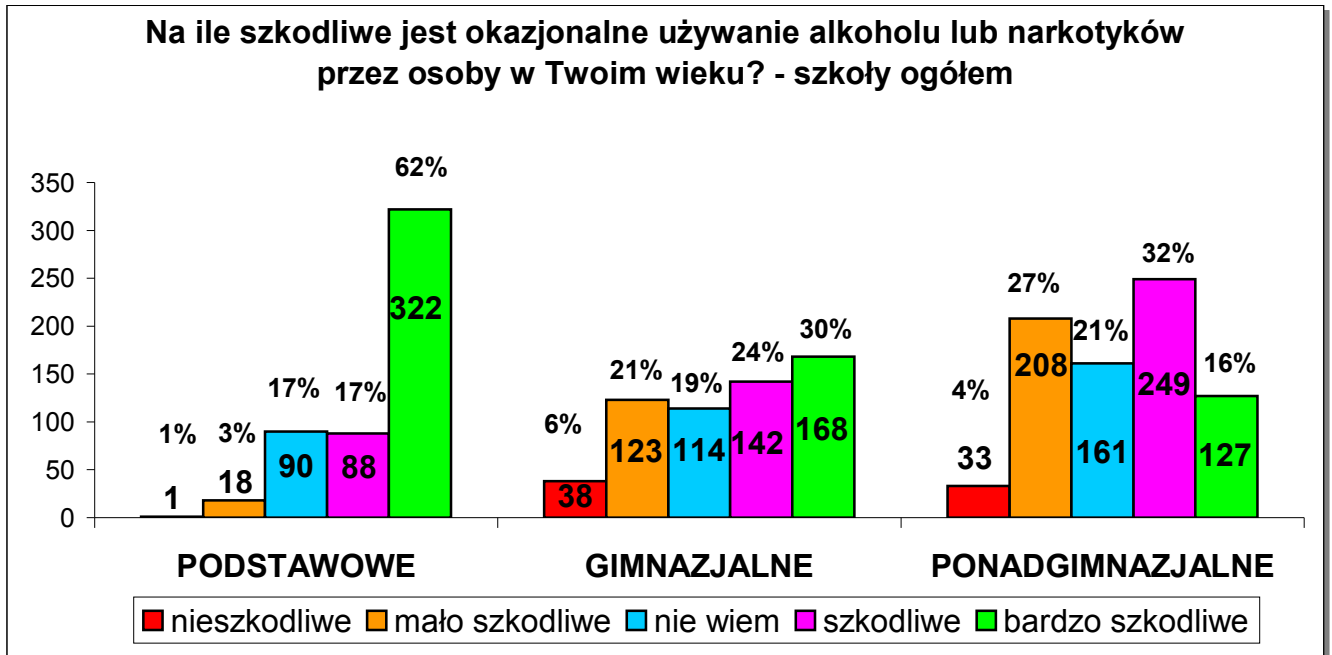
Wykres nr 160

Wykres nr 161

Wykres nr 162

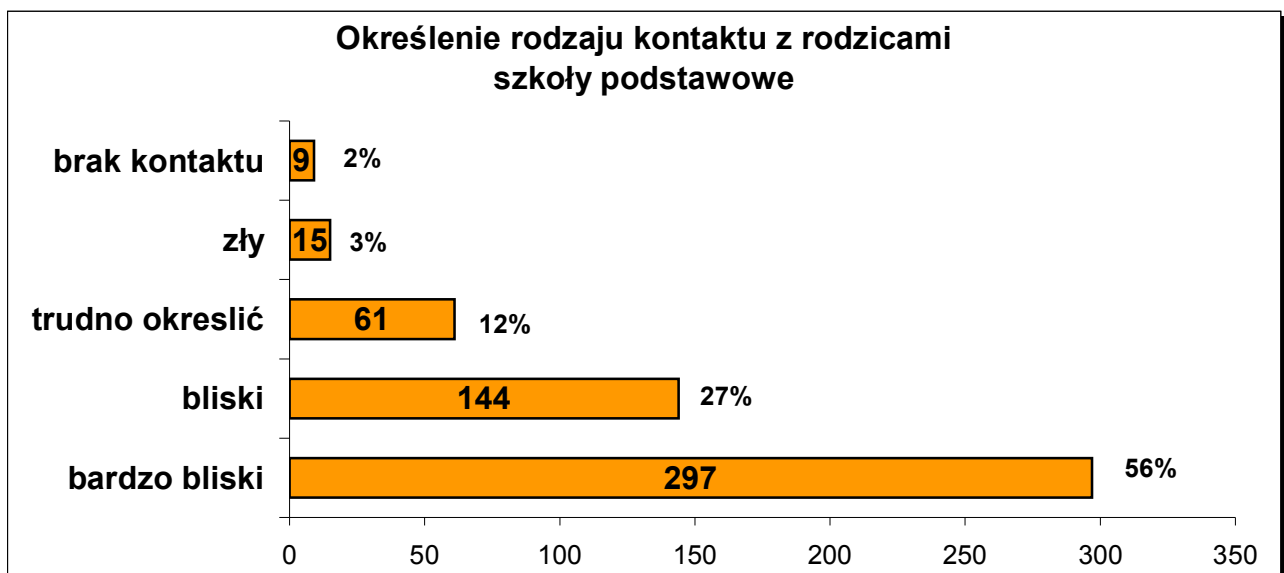

O wysokiej szkodliwości okazjonalnego używania alkoholu lub narkotyków na poziomie szkół podstawowych jest przekonanych 62% badanych. W szkołach gimnazjalnych odsetek ten spada do 30%, a w szkołach ponadgimnazjalnych sięga tylko 16%.

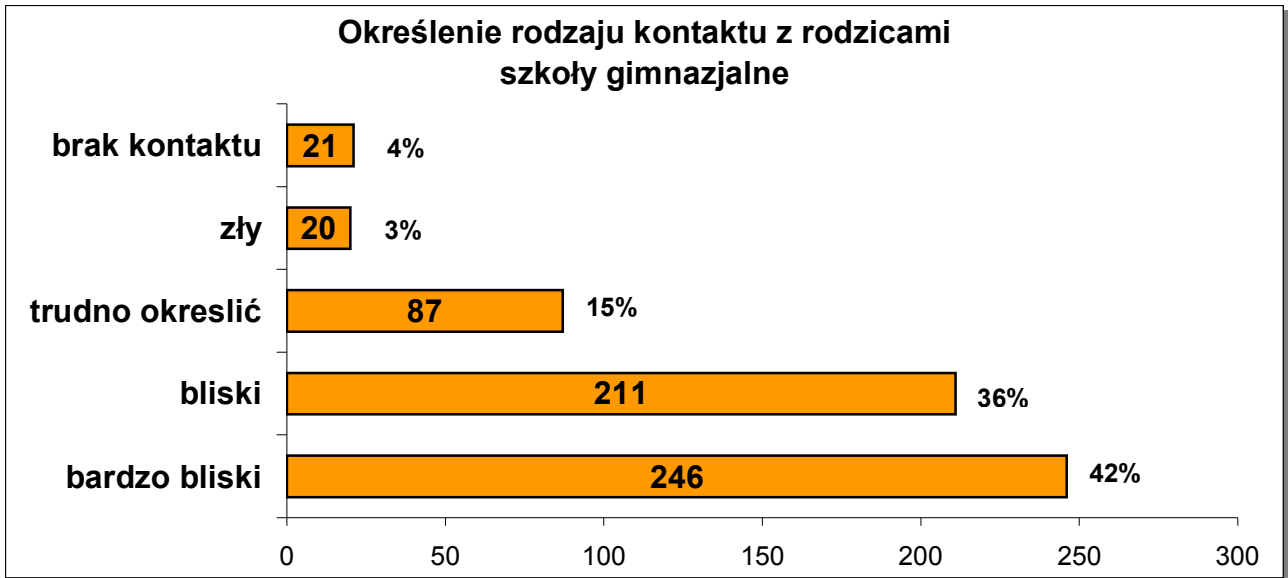
25. Określenie rodzaju kontaktu z rodzicami

Jednym z obszarów badawczych był poziom więzi w relacjach z rodzicami. Skalę odpowiedzi wyznaczały dwie krańcowe możliwości od „bardzo bliski” do „brak kontaktu”. Wykresy od nr 163 do nr 166 ilustrują to zagadnienie.

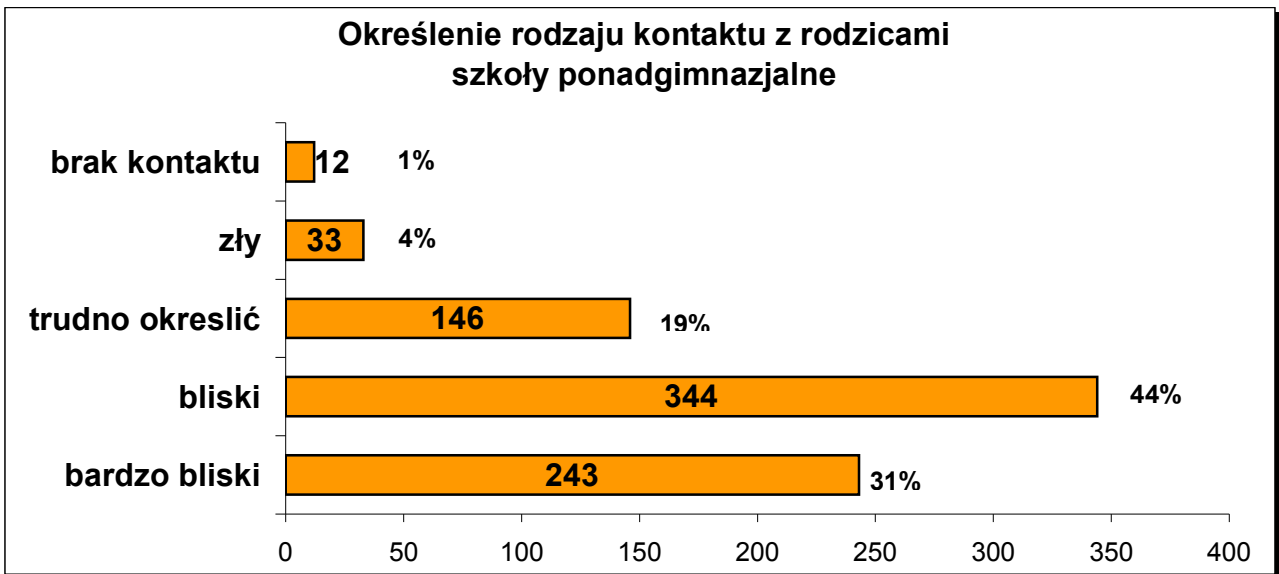
Wykres nr 163

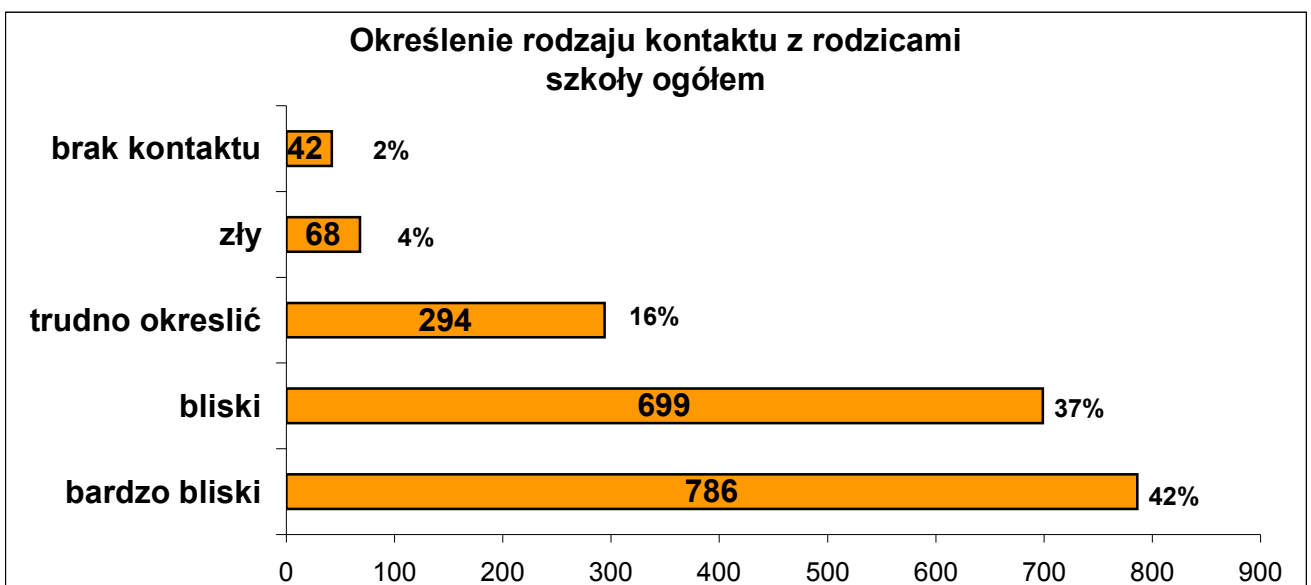
Wykres nr 164

Wykres nr 165

Wykres nr 166

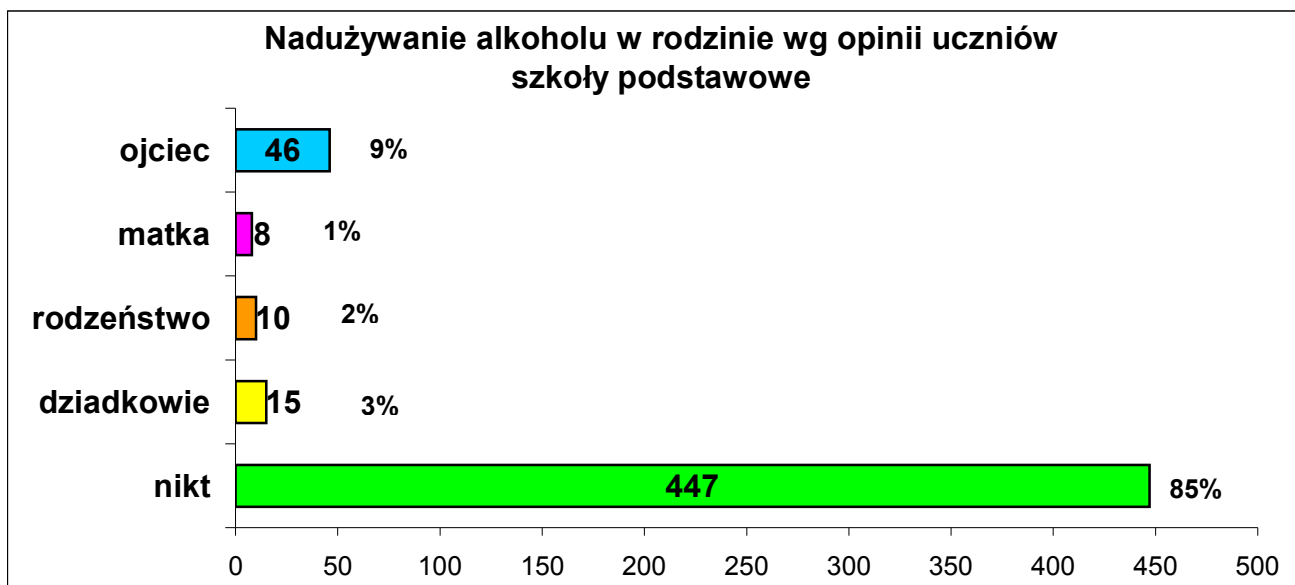

Większość badanych uczniów określa relację z rodzicami jako bardzo bliską i bliską. Tylko 4% uważa, że ma kontakt z rodzicami zły lub nie ma kontaktu (2%).

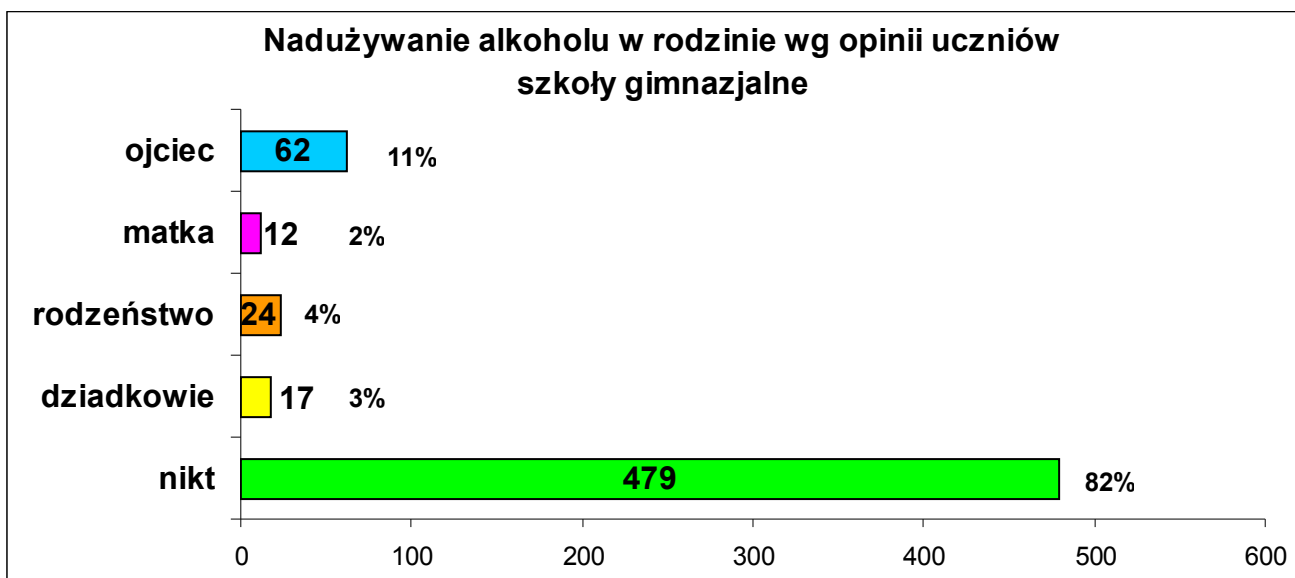
26. Nadużywanie alkoholu w rodzinie

Odpowiedzi badanych miały wykazać sytuację nadużywania alkoholu przez któregoś z członków rodziny. Możliwość zaistnienia takiego stanu rzeczy prezentować będą wykresy od nr 167 do nr 170.

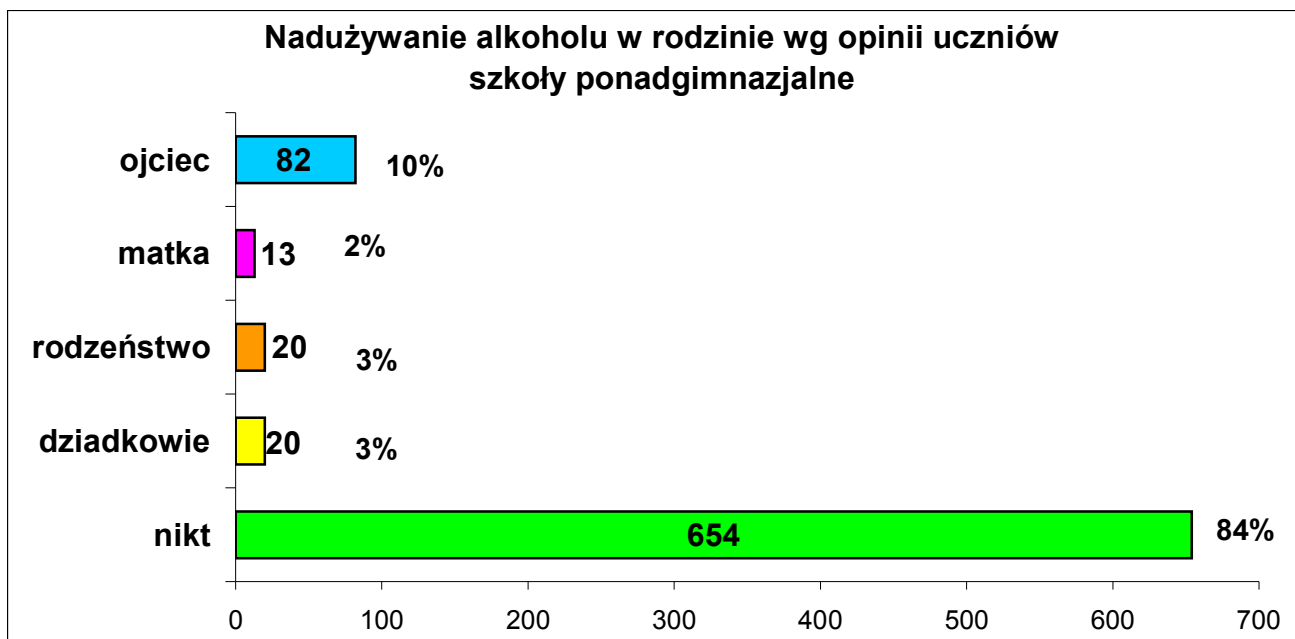
Wykres nr 167

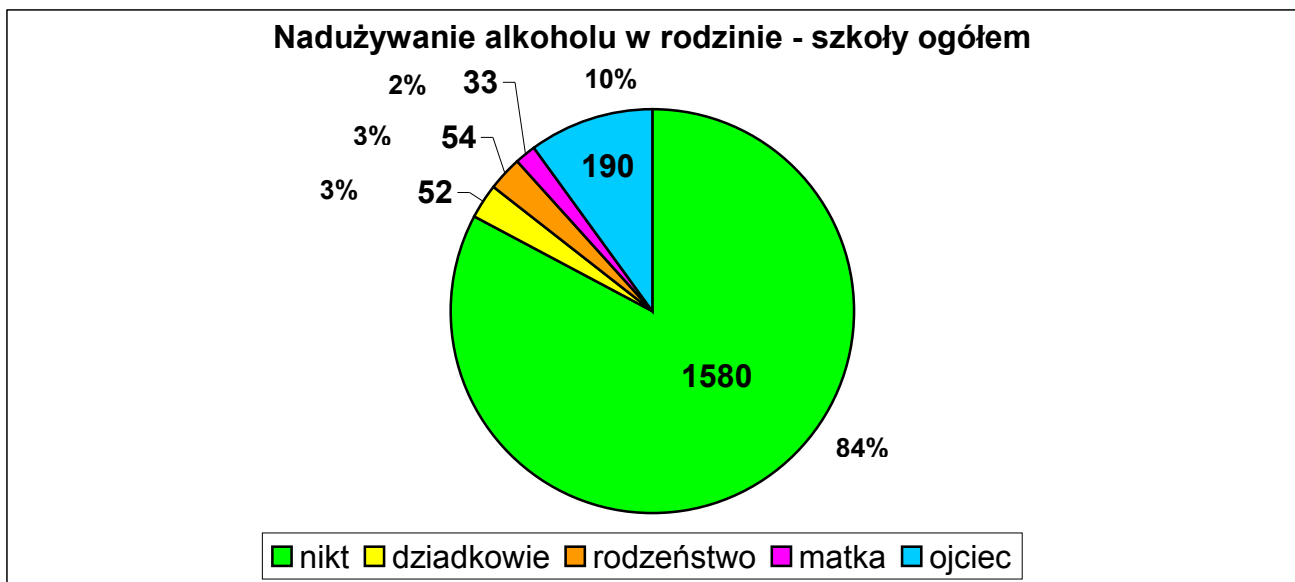
Wykres nr 168

Wykres nr 169

Wykres nr 170

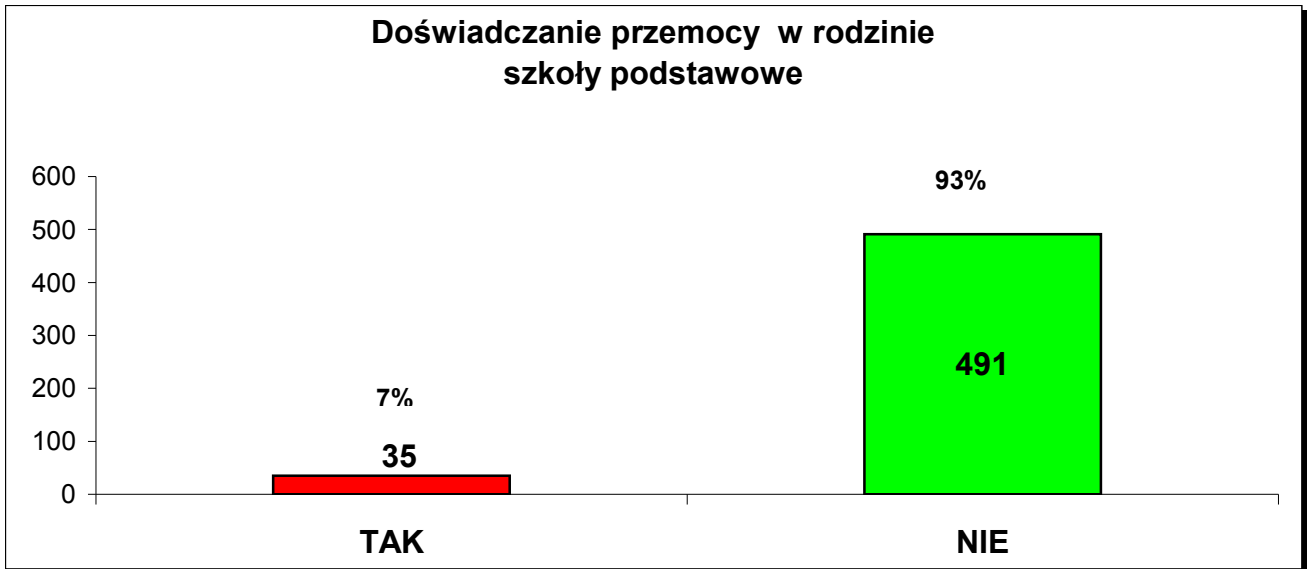
Zdecydowana większość respondentów (84%) nie zgłasza problemu nadużywania alkoholu w rodzinie. Co dziesiąty uczeń stwierdza alkoholizm ojca. Pozostałe przypadki nadużywania napojów alkoholowych przez rodzeństwo, matkę czy dziadków pojawiają się w dużo mniejszym zakresie od 3 do 2 procent.

Przemoc

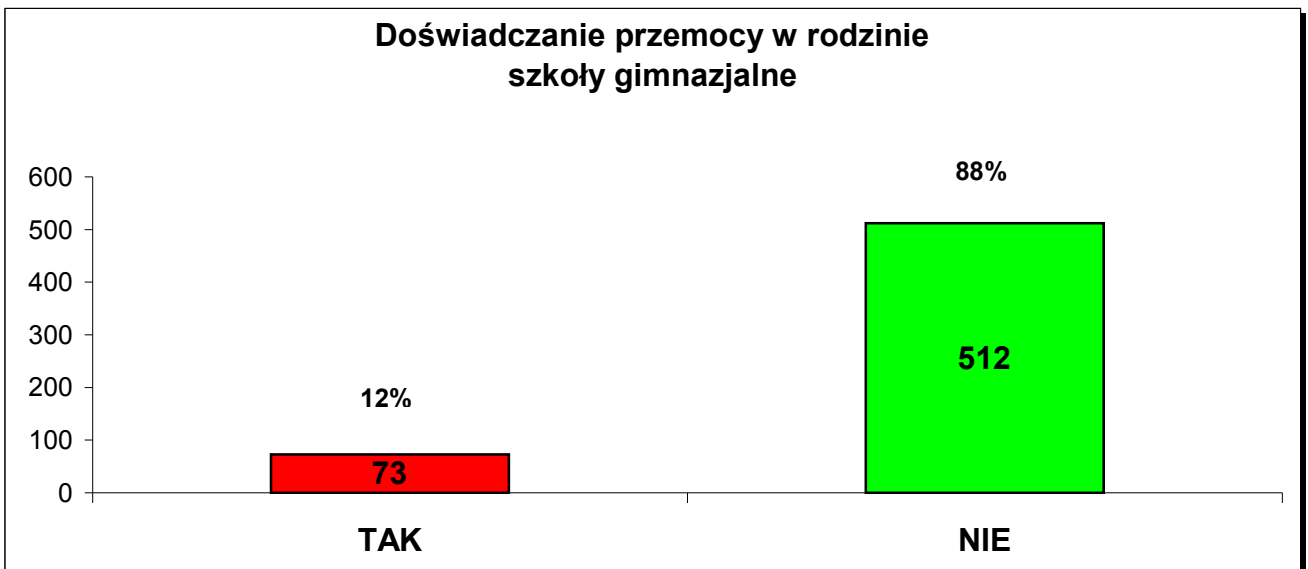
1. Doznanie przemocy w rodzinie

W tym obszarze tematycznym pierwszym badanym zagadnieniem jest doświadczanie przez uczniów przemocy domowej. Wyniki w poszczególnych typach szkół prezentowane są na kolejnych wykresach od nr 171 do nr 174.

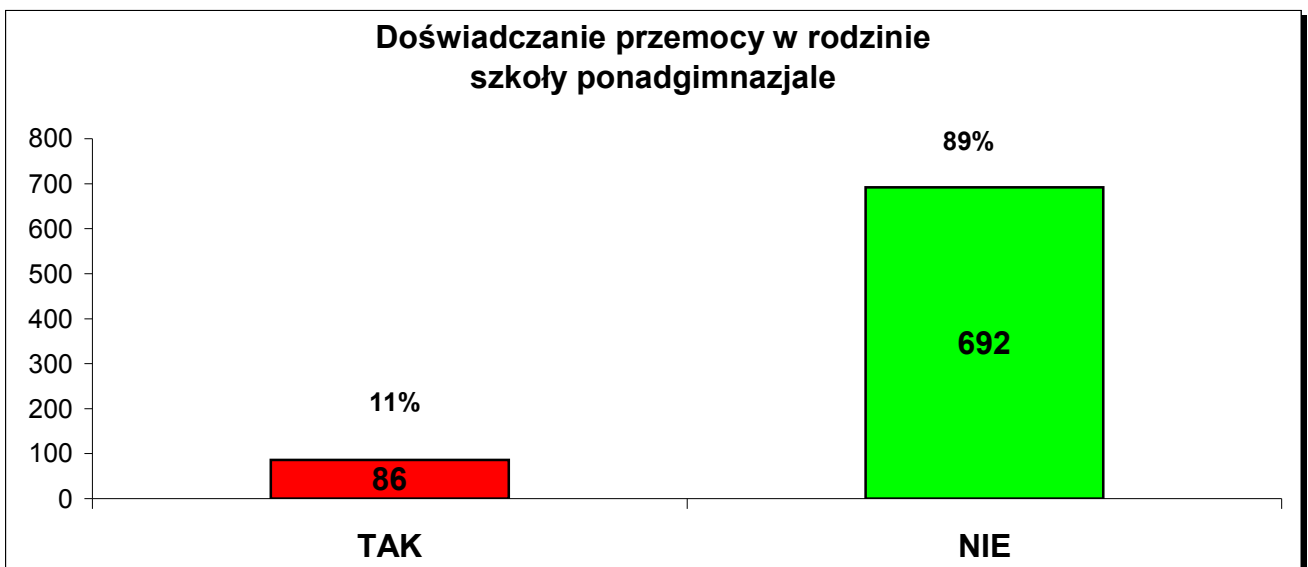
Wykres nr 171

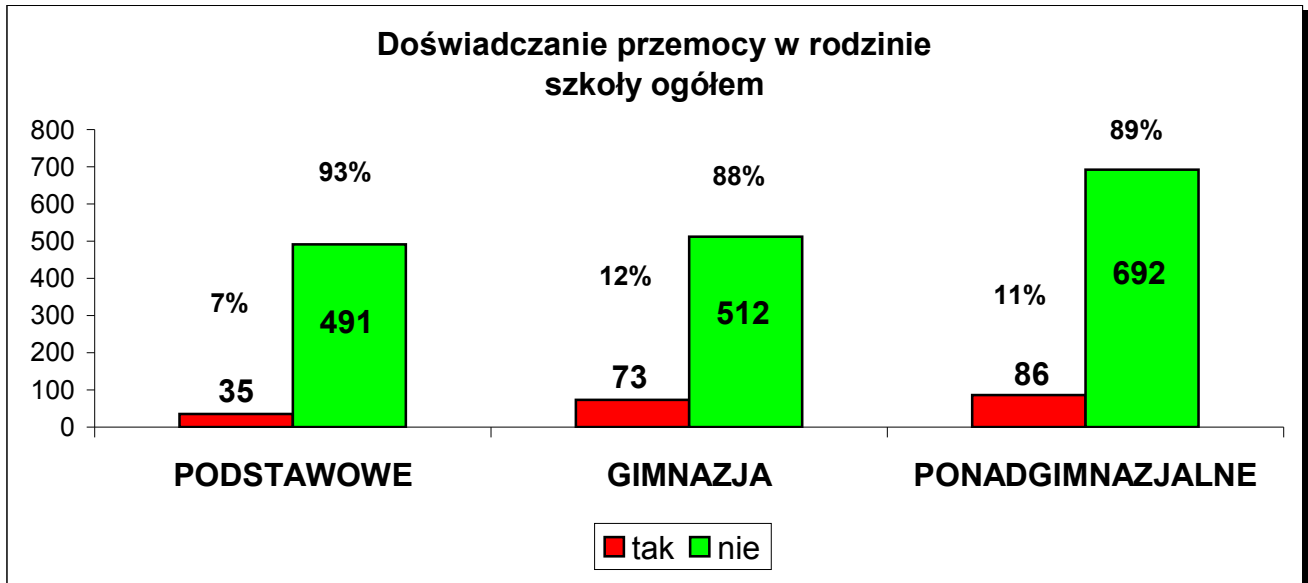
Wykres nr 172

Wykres nr 173

Wykres nr 174

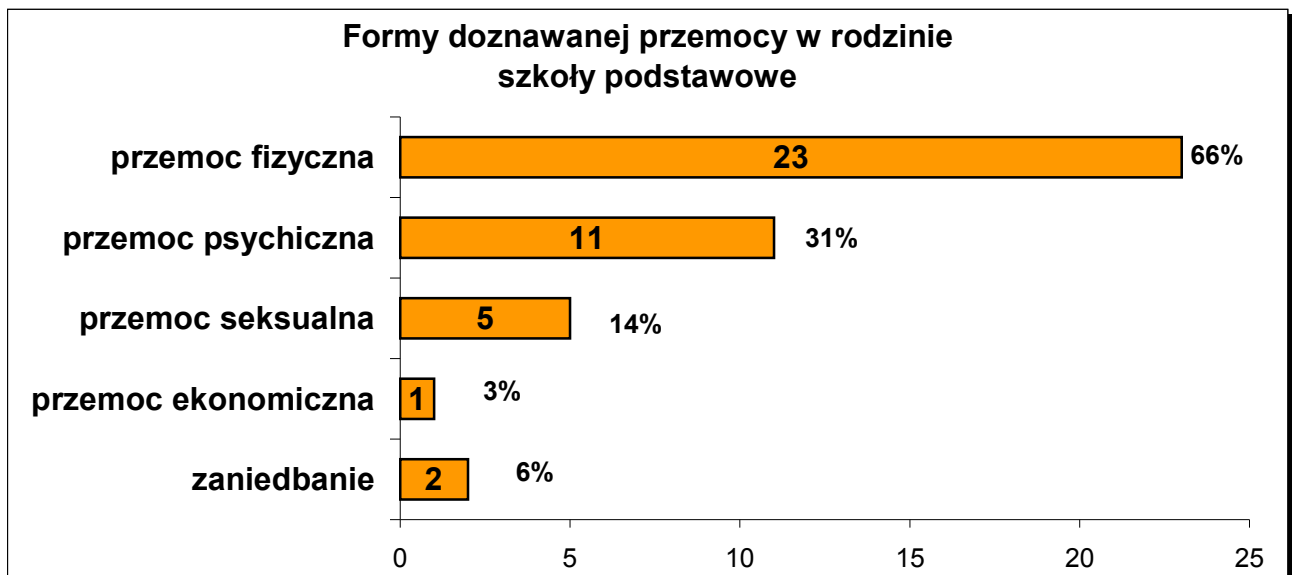

Doświadczanie aktów przemocy domowej na poziomie szkół podstawowych zgłasza 7% badanych. W przypadku szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych ilość potwierdzeń jest zbliżona i nie przekracza 12%, wynika z tego, że przeciętnie co 10 uczeń doznaje różnych form przemocy w rodzinie.

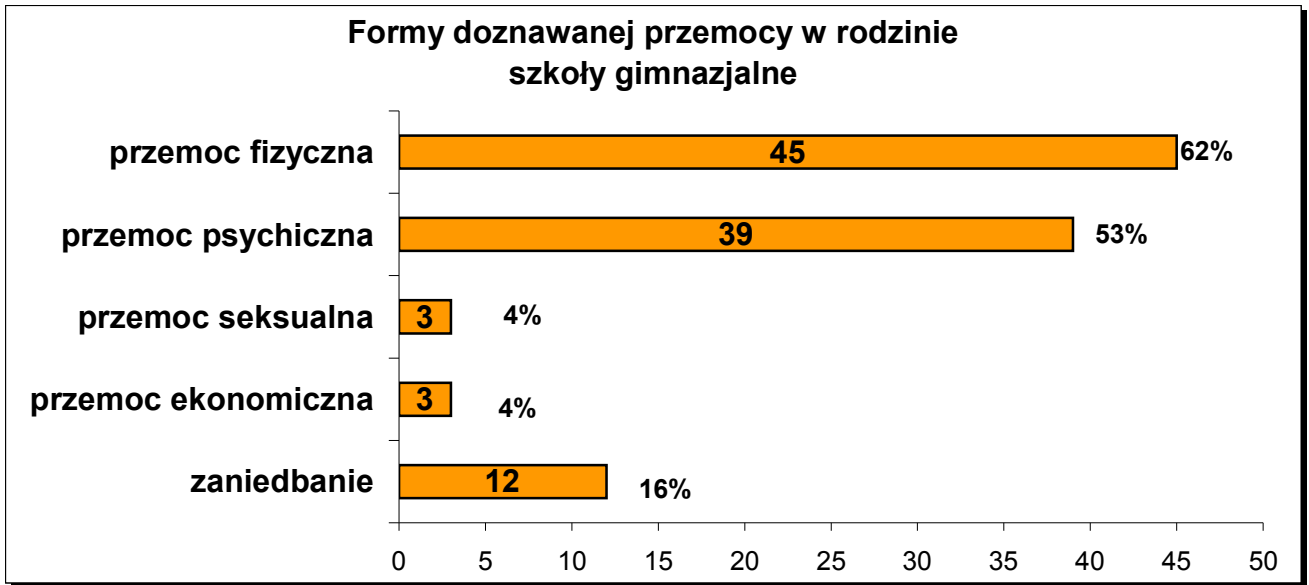
2. Formy doznawanej przemocy domowej

Badani, którzy potwierdzili doświadczanie aktów przemocy w rodzinie określali również jej formy. Wyniki prezentują wykresy od nr 175 do nr 178.

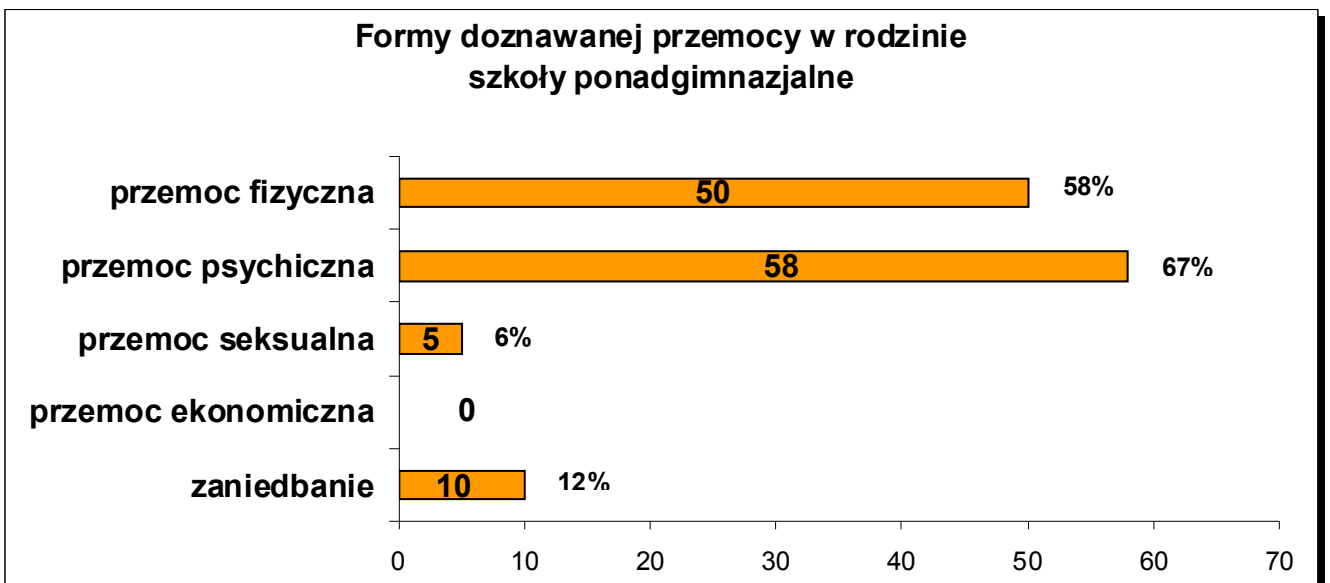
Wykres nr 175

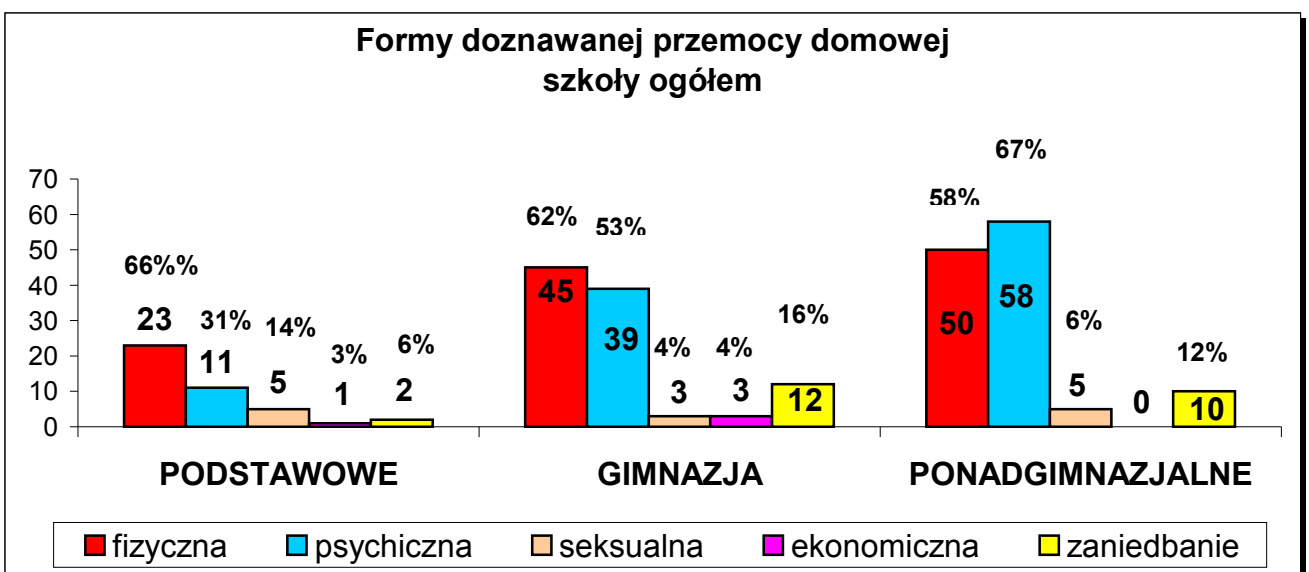
Wykres nr 176

Wykres nr 177

Wykres nr 178

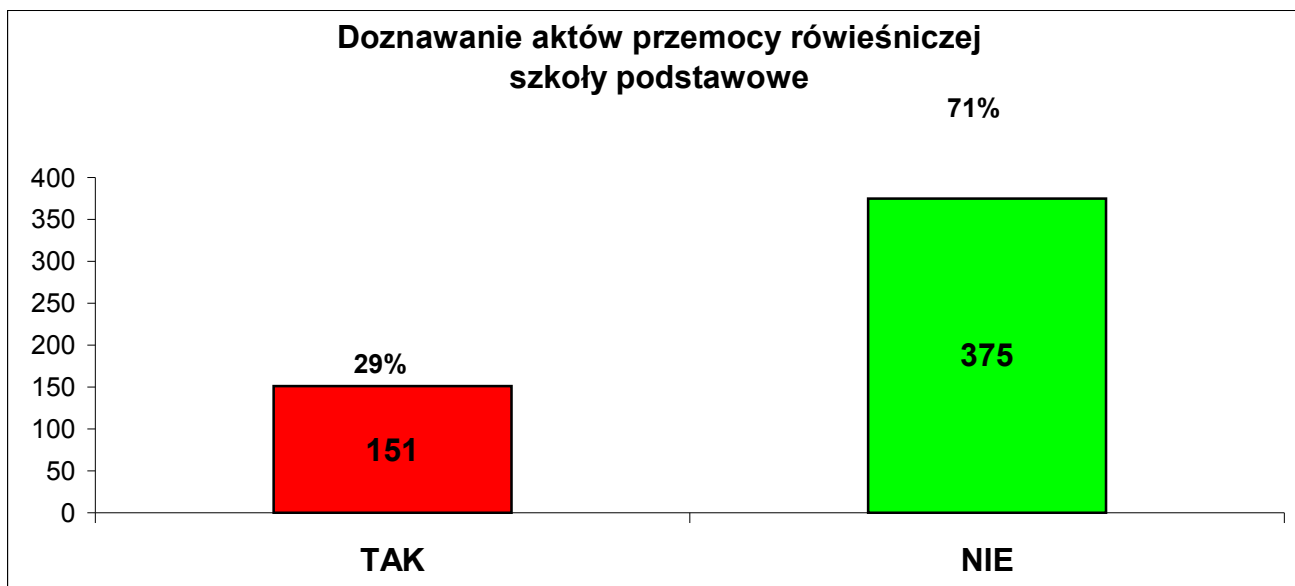

Dla młodzieży wszystkich typów szkół dane jakościowe i ilościowe są dość porównywalne. Wyjątek stanowi przemoc psychiczna – odsetek młodzieży doświadczającej tej formy przemocy wzrasta dwukrotnie 31% - 53% - 67% z wiekiem. Odwrotna proporcja dotyczy przemocy seksualnej. Doświadcza jej 14% młodzieży szkół podstawowych oraz 4% i 6% gimnazjalistów i młodzieży szkół ponadgimnazjalnych.

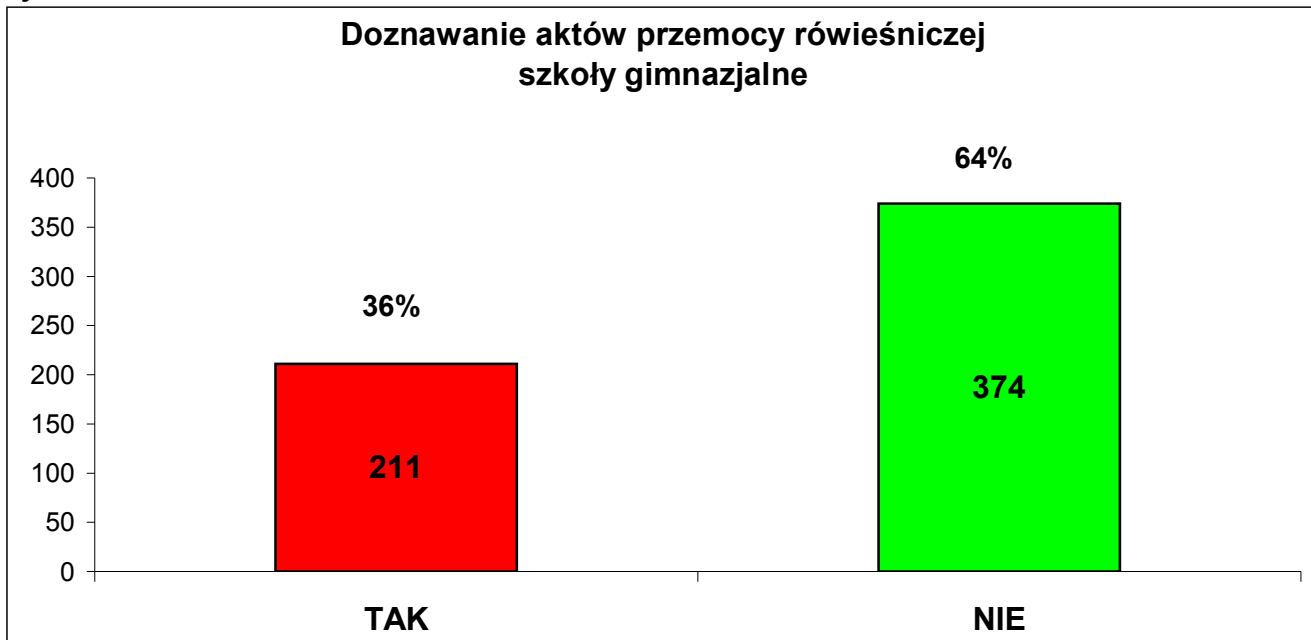
3. Przemoc rówieśnicza

Badana młodzież szkolna miała za zadanie określić czy doznawała aktów przemocy rówieśniczej. Wykresy od nr 179 do nr 182 obrazują ten problem.

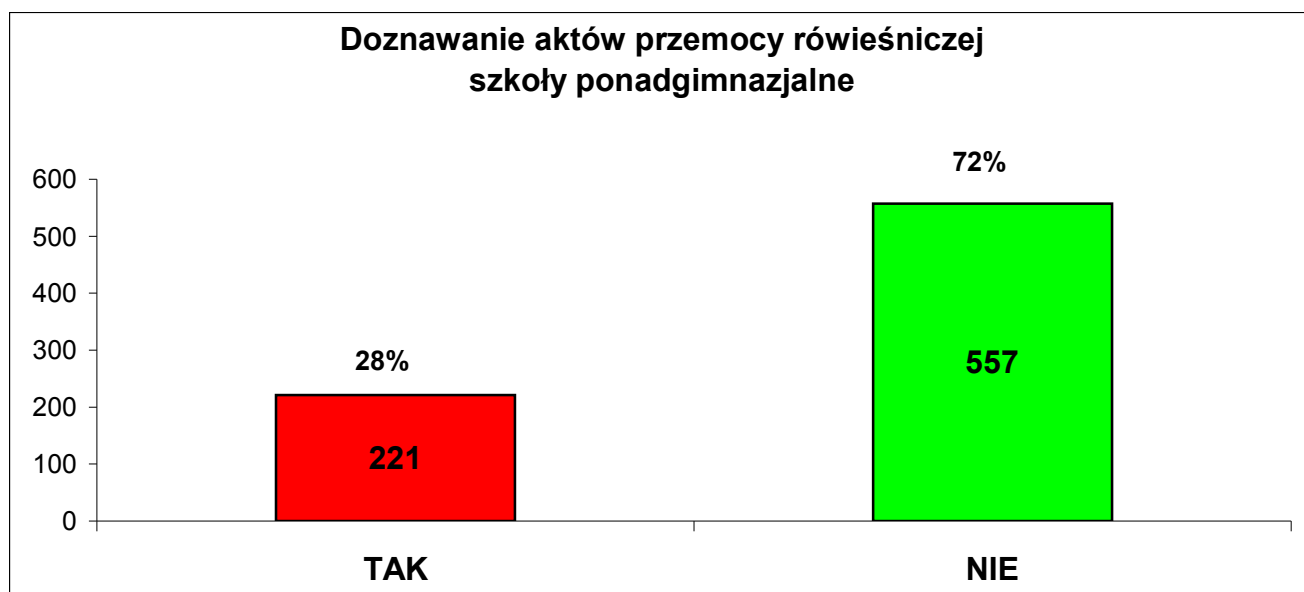
Wykres nr 179

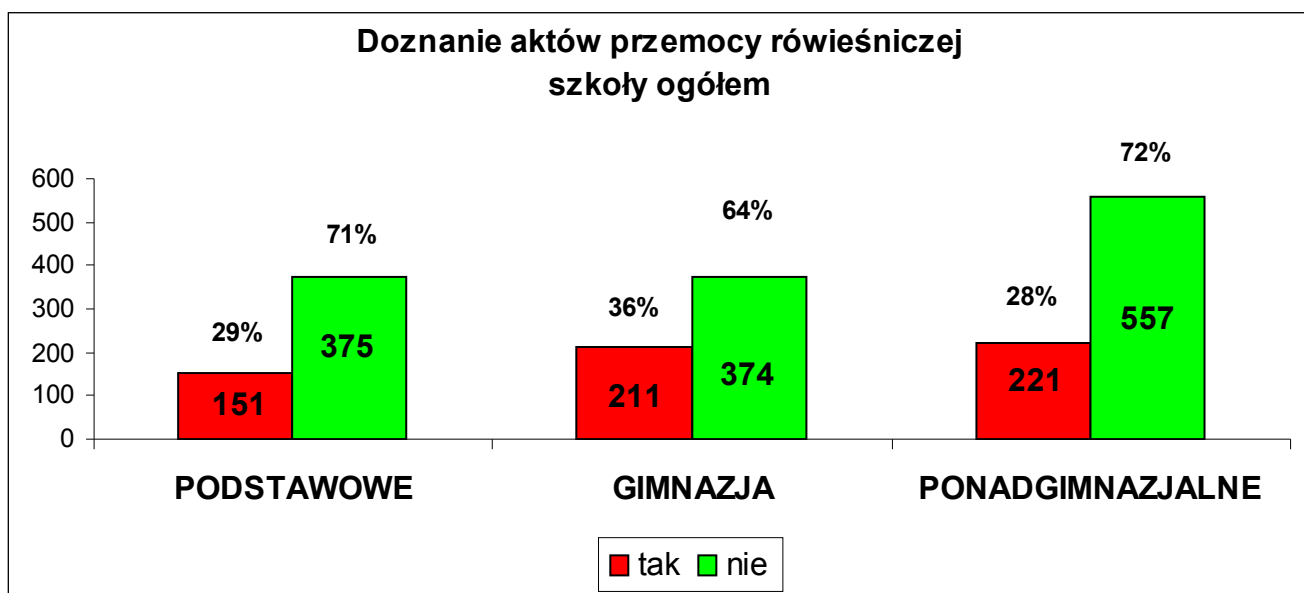
Wykres 180

Wykres 181

Wykres nr 182

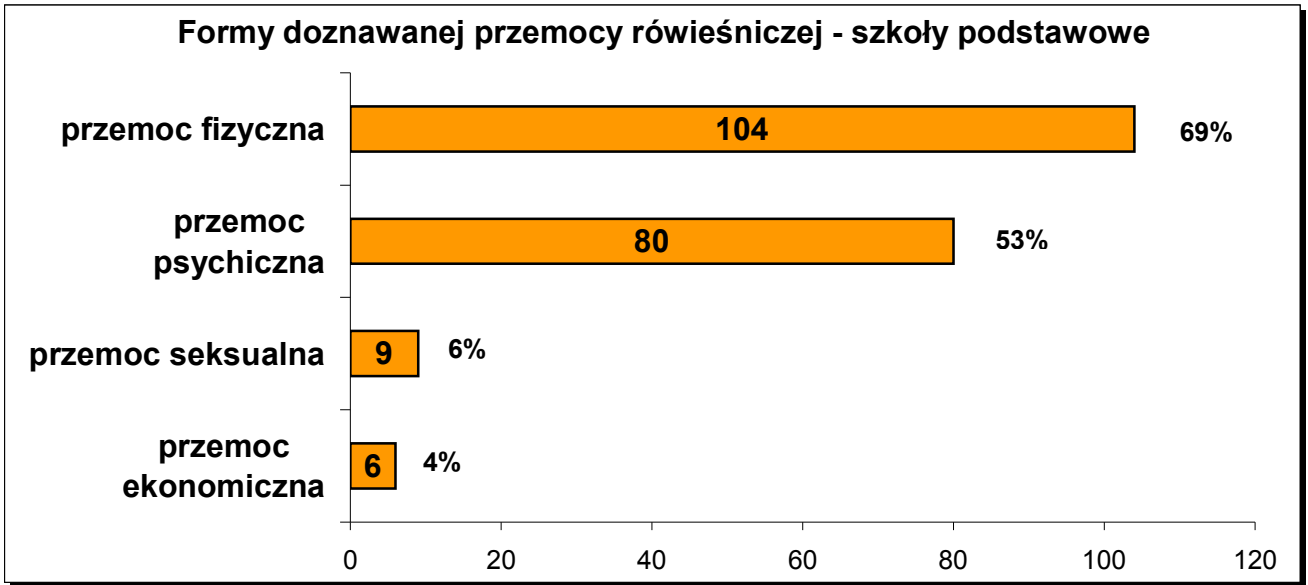

Wśród uczniów szkół podstawowych, aktów przemocy rówieśniczej doznało 29% badanych. Najwięcej tego typu zachowań zaobserwowano na poziomie szkół gimnazjalnych 36%.

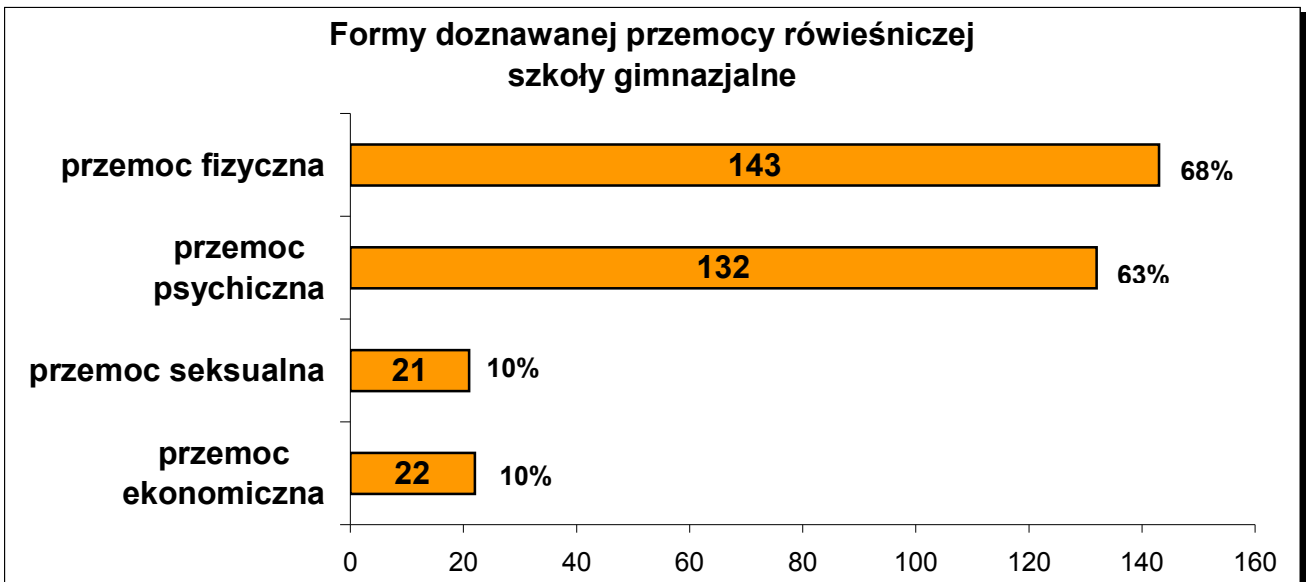
4. Formy przemocy rówieśniczej.

Zadaniem uczniów było wskazanie jakich form przemocy rówieśniczej doznali. Rozkład odpowiedzi przedstawiono na wykresach od nr 183 do nr 186.

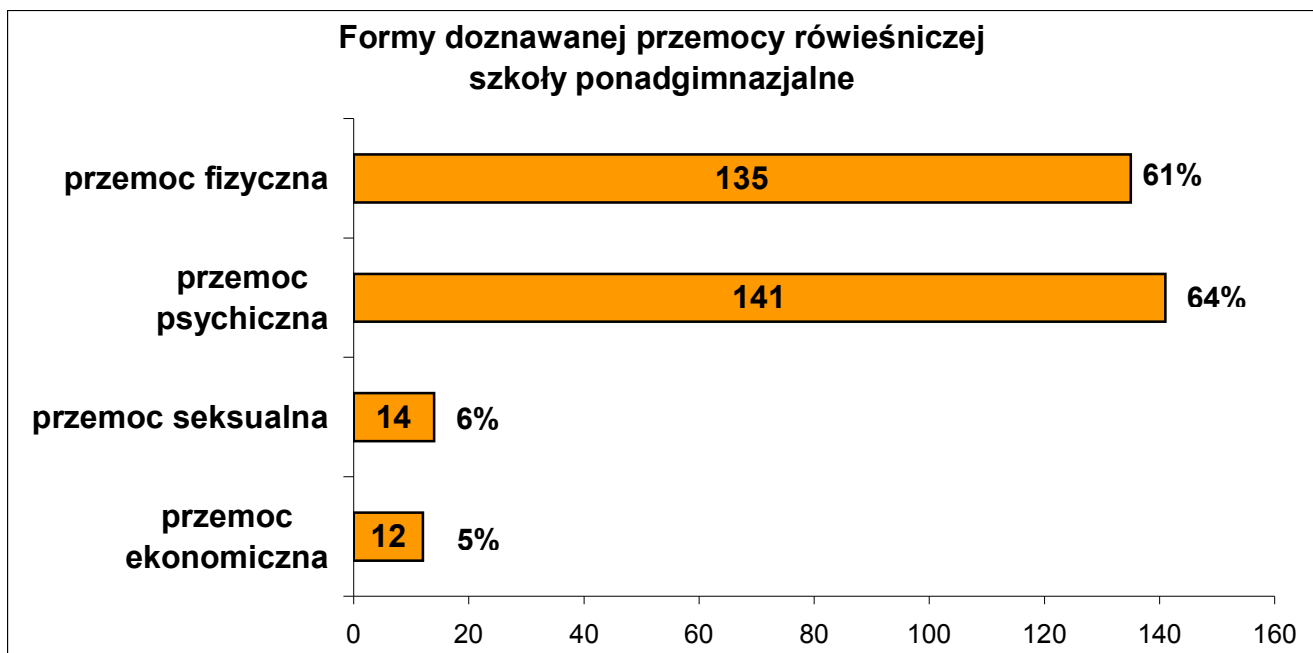
Wykres nr 183

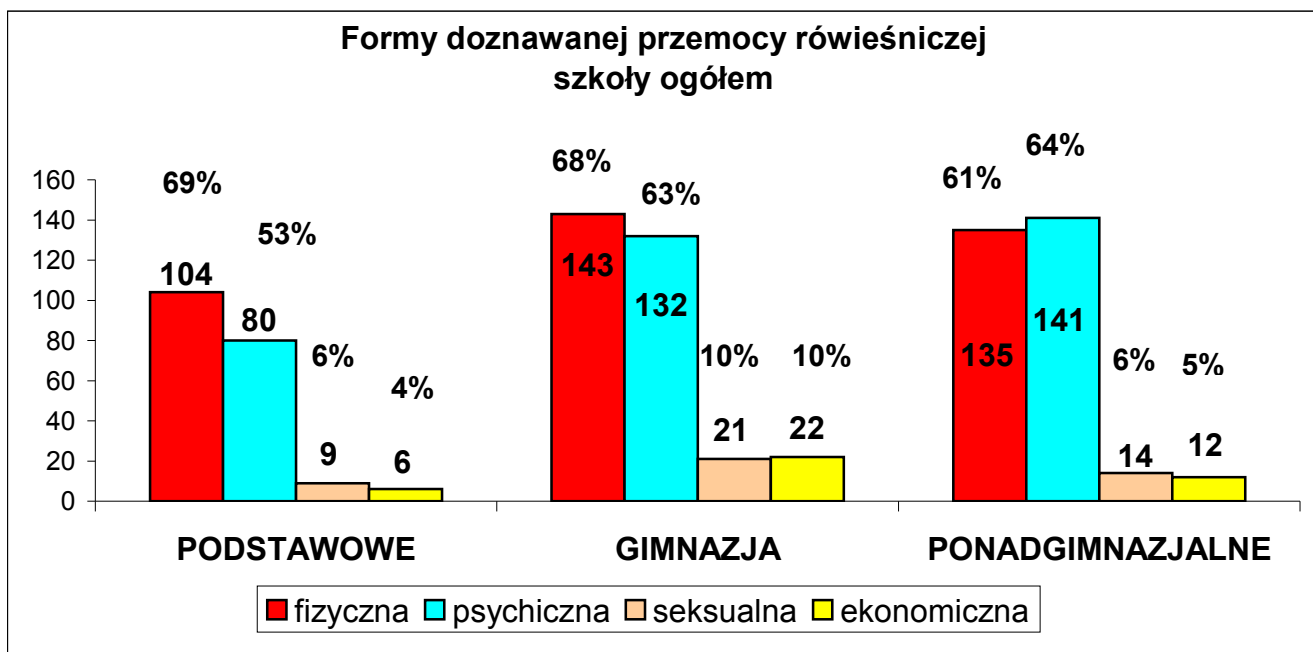
Wykres nr 184

Wykres nr 185

Wykres nr 186

Najczęściej występujące formy przemocy rówieśniczej to przemoc fizyczna i psychiczna. Doświadcza jej ponad dwie trzecie uczniów wszystkich typów szkół. Na poziomie szkół gimnazjalnych rośnie ilość zachowań dotyczących przemocy seksualnej i ekonomicznej. W szkołach ponadgimnazjalnych zachowania te stabilizują się i spadają prawie o połowę.

PODSUMOWANIE

W czerwcu 2009 roku na zlecenie Gminy Miejskiej Starogard Gdański zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej 1915 uczniów.

Badaniami objęto trzy próby:

- uczniów wszystkich klas VI ze starogardzkich szkół podstawowych 532 uczniów – 25 klas
- uczniów wszystkich klas II starogardzkich szkół gimnazjalnych 594 uczniów – 27 klas
- uczniowie klas I starogardzkich szkół ponadgimnazjalnych +ZSP w Owidzu 789 uczniów – 33 klasy

Materiał badawczy uzyskany od 1915 osób zweryfikowano i ze względu na poważne błędy formalne odrzucono 26 kwestionariuszy. Analizie poddano więc 1889 ankiet. Badania przeprowadzono wg metodologii opracowanej przez Agencję Usług profilaktycznych „Siloe”.

Zebranie informacji dotyczących używania przez młodzież szkolną substancji psychoaktywnych, rozpoznanie postaw młodzieży w tym zakresie oraz pozyskanie informacji na temat doświadczania różnych form przemocy to cele główne badania.

Przy wyznaczaniu głównego celu ustalono kilka celów operacyjnych:

- zbadanie zjawiska używania przez młodzież szkolną alkoholu
- oszacowanie ilościowe problemu palenia tytoniu
- zbadanie zagadnień związanych z używaniem substancji psychoaktywnych innych niż alkohol i nikotyna
- rozpoznanie związków między rodzajem więzi a przemocą w rodzinie i przemocą rówieśniczą

ZJAWISKO PICIA PRZEZ MŁODZIEŻ ALKOHOLU

- Na poziomie szkół podstawowych alkohol piło chociaż raz w życiu 44% badanych; w gimnazjach potwierdziło picie alkoholu aż 85% badanej populacji; w szkołach ponadgimnazjalnych odsetek ten sięgnął 94%
- Blisko 1/3 badanych ze szkół podstawowych przeszła inicjację alkoholową w wieku 10 lat lub wcześniej ; w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych najczęściej podawany wiek inicjacyjny to 13 – 14 lat (50% badanych w obu typach szkół). Zestawienie uzyskanych danych świadczy o niebezpiecznym obniżaniu się wieku inicjacji alkoholowej.
- W czasie ostatniego miesiąca przed badaniem picie alkoholu potwierdza 23% uczniów szkół podstawowych, 56% gimnazjalistów, 71% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
Wielokrotnie w ciągu miesiąca używali alkoholu uczniowie gimnazjów 6% i szkół ponadgimnazjalnych 7%. Kilkakrotnie upijało się na przestrzeni miesiąca 2% dzieci szkół podstawowych i aż 11-12% młodzieży szkół ponadpodstawowych. Powyższa grupa z całą pewnością jest zagrożona uzależnieniem.
- Najbardziej popularnym napojem alkoholowym w całej badanej populacji jest piwo. W szkołach ponadpodstawowych na drugim, co do popularności, miejscu znajduje się wódka.
- Młodzież pije najczęściej w towarzystwie znajomych z miejsca zamieszkania lub z rówieśnikami z klasy w trakcie imprez towarzyskich, dyskotek lub po prostu w

domu. Niepokojący jest fakt, że zdarza się to również w czasie wycieczek szkolnych oraz w towarzystwie rodziców.

- Połowa badanych ze szkół ponadpodstawowych zaopatruje się w alkohol samodzielnie. Pozostali proszą o kupno osoby pełnoletnie lub korzystają z alkoholu znajdującego się w domu. Uczniowie podejmujący próby samodzielnego zakupu alkoholu tylko czasami spotykają się z odmową sprzedaży lub są proszeni o okazanie dokumentu tożsamości.

PALENIE TYTONIU

- Wśród uczniów szkół podstawowych niewielki odsetek pali papierosy codziennie. Część uczniów podejmowała eksperymenty ale ponad 80% nigdy nie paliło. W szkołach ponadpodstawowych ilość osób palących wzrasta do 1/4 badanej populacji, z czego spora część pali już codziennie.
- Wiek inicjacji nikotynowej przypada między 11 a 14 rokiem życia, w szkołach podstawowych blisko połowa palących uczniów pierwszy raz spróbowała nikotyny przed 10 rokiem życia. Podobnie jak w przypadku alkoholu wiek inicjacji nikotynowej obniżył się w ciągu ostatnich 2 – 3 lat.
- Palący codziennie uczniowie szkół podstawowych stanowią 4% badanej populacji, w gimnazjach codziennie pali 36% badanych, w szkołach ponadgimnazjalnych odsetek takich uczniów wynosi 39%. Wszyscy palący codziennie stanowią grupę wysokiego ryzyka uzależnienia od nikotyny.

UŻYWANIE NARKOTYKÓW

- Dostęp i możliwość zakupu narkotyków określa jako bardzo łatwe lub łatwe 10% uczniów szkół podstawowych, w gimnazjach 33% uczniów a w szkołach ponadgimnazjalnych 45%.
- Co 20 uczeń szkoły podstawowej potwierdza użycie narkotyku choćby raz w życiu, wśród gimnazjalistów potwierdza co 10, a w szkołach ponadgimnazjalnych co 5 badany.
- Wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych najbardziej popularnym środkiem jest marihuana. Preferuje ją 2/3 uczniów potwierdzających używanie substancji psychoaktywnych, 1/4 preferuje tzw. dopalacze a 1/5 leki uspokajające. W szkołach podstawowych najpopularniejsze są dopalacze, substancje wziewne a na trzecim miejscu leki.
- Substancje inicjacyjne są tożsame z preferowanymi w danym typie szkoły. W wypowiedziach uczniów szkół ponadgimnazjalnych pojawiają się jako inicjujące sterydy anaboliczne.
- Kilkakrotne i wielokrotne stosowanie marihuany w ciągu ostatniego miesiąca przed badaniem potwierdza 26% używających respondentów szkół ponadpodstawowych, 15% potwierdza przyjmowanie leków uspokajających bez zalecenia lekarza, 9% przyjmuje sterydy. Badani ze szkół podstawowych sięgający po środki w ostatnim miesiącu przyjmowali kilkakrotnie dopalacze 33%.
- Młodzież przyjmuje substancje odurzające najczęściej w towarzystwie znajomych z miejsca zamieszkania lub wspólnie z rówieśnikami z klasy podczas prywatnych spotkań, imprez lub na dyskotekach.
- Pozyskiwanie środków odbywa się poprzez znajomych, od dilerów, na dyskotekach. Pojawiły się również odpowiedzi „produkcja własna” (15 osób) w całej badanej populacji.

- Część młodzieży postuluje za legalizacją marihuany i nie traktuje jej jako narkotyku.

DOŚWIADCZANIE PRZEMOCY

- Młodzież określa swoje relacje z rodzicami jako bardzo bliskie lub bliskie 79% wszystkich badanych. Brak kontaktu lub zły kontakt podaje jedynie 6% badanych.
- Spośród wszystkich badanych 30% potwierdza doświadczanie przemocy w rodzinie we wszystkich możliwych formach.
- Przemoc fizyczna i psychiczna stanowi najwyższy odsetek spośród wszystkich form przemocy.
- Analiza porównawcza przemocy doświadczanej w rodzinie i przemocy rówieśniczej wskazuje trzykrotny wzrost. Dzieci i młodzież krzywdzona w domu trzykrotnie częściej doświadcza przemocy rówieśniczej.
- Eskalacja przemocy rówieśniczej jest niepokojącym zjawiskiem. Doświadcza jej aż 2/3 uczniów wszystkich typów szkół.

WNIOSKI

- Młodzież starogardzka jest mocno zagrożona używaniem legalnej substancji psychoaktywnej jaką jest alkohol. Chociaż dla osób niepełnoletnich jest również nielegalny, jednak przekonania społeczne i powszechność używania alkoholu oraz zbyt łatwa dostępność zachęcają młodzież do jego stosowania. Należy zwrócić szczególną uwagę na kwestie sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Zweryfikowanie działań kontrolnych i wyciąganie konsekwencji wobec osób łamiących prawo wydaje się być koniecznym dopełnieniem działań profilaktycznych.
- Konieczne jest dalsze prowadzenie działań profilaktycznych nastawionych zarówno na pracę z młodzieżą jak i rodzicami. Działania te powinny mieć charakter komplementarny i powinny obejmować problematykę używania różnych substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, nikotyna). Ze względu na obniżanie się wieku inicjacji istotne jest realizowanie programów wczesnej profilaktyki.
- Przemyslenia wymaga stworzenie oferty pomocy dla młodych osób, które nie chcą zrezygnować z ryzykownego stylu życia, a działania represyjne nie przynoszą żadnych rezultatów.
- Wskazane jest stworzenie możliwości prowadzenia regularnej diagnozy problemów społecznych w celu obserwowania kierunków i trendów badanych zjawisk.

ALKOHOL, NARKOTYKI I PRZEMOC

**Raport dotyczący informacji statystycznych otrzymanych z placówek
świadczących pomoc osobom w kryzysie za rok 2008**

**Informacje zebrano na zlecenie
Gminy Miejskiej
Starogard Gdański**

Starogard Gdański 2009 rok

**DANE DO DIAGNOZY PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
ŚRODOWISKA LOKALNEGO
STAROGARDU GDAŃSKIEGO
ROK 2008**

I. PLACÓWKI LECZNICTWA ODWYKOWEGO

1. Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych

Oddział Detoksykacyjny (oddz. V)
Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu (oddz. XX)
177 pacjentów

grupowe zajęcia psychoedukacyjne oraz spotkania indywidualne – **30 pacjentów**

Spotkania absolwentów i wspierające – **31 pacjentów**

2. SP ZOZ Przychodnia Leczenia Uzależnień

Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu

uzależnieni od alkoholu – **257 pacjentów**

ilość udzielonych świadczeń – **3 982**

w tym:

konsultacje indywidualne – **1 862**

zajęcia grupowe – **2 120**

osoby współuzależnione – **228 pacjentów**

dzieci i młodzież – **99 pacjentów**

ilość udzielonych świadczeń – **856**

w tym:

konsultacje indywidualne – **493**

zajęcia grupowe – **363**

ilość osób uzależnionych – **6**

osoby z problemami dotyczącymi przemocy – **61 pacjentów**

liczba konsultacji indywidualnych – **555**

liczba zajęć grupowych – **53**

liczba konsultacji radcy prawnego – **79**

ilość konsultacji psychiatri – **33**

Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych

osoby uzależnione – **27 pacjentów**
ilość udzielonych świadczeń – **190**

osoby współuzależnione – **11 pacjentów**
ilość udzielonych świadczeń – **59**

przesłuchania małoletnich dzieci w „Niebieskim Pokoju” - **36 dzieci**

3. Punkt Konsultacyjny dla Młodzieży Uzależnionej „Siloe”

osoby eksperymentujące, przyjmujące szkodliwie, osoby uzależnione
48 pacjentów

osoby współuzależnione, rodzice
42 pacjentów

konsultacje bezpośrednie – **271**
osobistych – **165**
rodzinnych – **106**

konsultacji telefonicznych – **125**
porady jawne – **83**
porady anonimowe – **42**

profilaktyka uzależnień – **35**
profilaktyka bezpośrednia – **361 osób** (168 spotkań)
profilaktyka informacyjno-badawcza – **43 osoby**
profilaktyka terenowa – **2**
akcje profilaktyczne – **33**

zajęcia warsztatowe dla młodzieży – **21 klas**
400 uczniów

spotkania edukacyjno-informacyjne dla rodziców uczniów szkół – **5**
250 rodziców

szkolenia z zakresu problematyki uzależnień dla nauczycieli – **3**
100 osób

działania informacyjne - dla przedstawicieli różnych grup zawodowych, którzy z racji zawodu stykają się z problemami uzależnień – **389**
spotkania bezpośrednie – **50**
rozmowy informacyjne – **339**

readaptacja – po ukończeniu programu długoterminowego
3 pacjentów

skierowania
badania – **42 osoby**

testy - HIV/AIDS
10 osób

badania lekarskie
1 osoba

detoksykacja
2 osoby

placówka terapeutyczna
34 osoby

redukcja szkód
mikroedukacja – **13 osób**
wymiana sprzętu medycznego – **10 osób**

II. PLACÓWKI WSPOMAGAJĄCE LECZNICTWO ODWYKOWE

1. Klub Abstynenta „Razem”

54 członków
wraz z rodzinami – **200 osób**

grupy spotykające się w Klubie
AA - Grupa „Radość”
AL. – ANON - Grupa „Anka”,
AN

światlica środowiskowa dla dzieci – **20 dzieci**

2. Grupy AA

Grupa „Trzeźwość”
Grupa „Radość”
Grupa „Ziarno”
Grupa „Płomyk”
Grupa „Promyk”

Ze względu na idee ruchu samopomocowego - anonimowość jego uczestników - ilość osób oraz dane osobowe nie mogą być rejestrowane.

3. Komisja ds. rozpatrywania wniosków dotyczących zobowiązania do leczenia odwykowego

posiedzenia – **20**

wpłynęło – **182 wniosków**

zawieszono – **61 wniosków** (na prośbę wnioskodawców)
umorzono – **5 wniosków** (z powodu aktualnych postanowień)

badania biegłych – **136 osób**

opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – **97 opinii** (8 osób nie wykazało cech uzależnienia)

przekazano do Sądu – **53 sprawy** (w tym 38 spraw z pełną dokumentacją)

leczenie dobrowolne – **6 osób**

zobowiązanie do leczenia – **63 osoby**

sprawy oddalone – **2 sprawy**

wezvano na posiedzenia – **325 osób**

wnioskodawcy:

- Sad Rejonowy
- kuratorzy
- MOPS

IV. INNE PLACÓWKI I ORGANIZACJE

1. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

rozpatrzone sprawy – **40**

interwencje – **13 rodziny**

w tym:

interwencje w Sądzie Rejonowym – **10**

interwencje w Prokuraturze – **2**

interwencje w Urzędzie Miasta – **1**

W dokumentach zespołu zarejestrowane jest 60 rodzin z terenu miasta Starogard , w których były podejmowane interwencje w związku przemocą w rodzinie.

2. Komenda Powiatowa Policji

Demoralizacja i przestępczość nieletnich

czynów karalnych dokonało – **96 nieletnich**

nieletni dokonali – **118 przestępstw**

nieletni pod wpływem alkoholu – **68**

nieletni pod wpływem narkotyków – **2**

wnioski o wgląd w sytuację rodziny – **7**

interwencje w starogardzkich szkołach w związku z używaniem przez młodzież i dzieci alkoholu i innych środków psychoaktywnych – **3** (alkohol)

interwencje w starogardzkich szkołach w związku z innymi niż wyżej przyczynami **41** (zgłoszenie kradzieży, pobić, zniewagi nauczycieli itp.)

Dorośli mieszkańcy miasta

Zatrzymani za prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu – **152**

Interwencje – **1894**

W tym:

Zakłócenie porządku publicznego – **834**

Przemocy domowej – **1060**

Założonych Niebieskich Kart – **62**

3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- ze świadczeń MOPS skorzystało – **5483 osób**
- ze świadczeń MOPS skorzystało – **2293 rodzin**
- dzieci żywione w szkole – **1226 osoby**
w tym:
 - dzieci do 7 roku życia – **187 osób**
 - uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – **1039 osób**

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	1208	3391
bezrobocie	1041	3109
długotrwała lub ciężka choroba	772	1931
bezradność w sprawach opiek-wych. i prowadzenia gospodarstwa dom.	489	1941

4. Sąd Rejonowy

Środki wychowawcze stosowane wobec nieletnich

- zobowiązanie – **26 nieletnich**
- nadzór odpowiedzialny rodziców – **109 nieletnich**
- zakład wychowawczy – **25 nieletnich** (młodz. Ośrodek Wychowawczy)
- zakład poprawczy – **7 nieletnich**
- nieletni objęci nadzorem kuratora – **300**

- osoby objęte leczeniem odwykowym w systemie stacjonarnym – **193**

- osoby objęte leczeniem odwykowym w systemie niestacjonarnym – **118**

- małoletnie dzieci, których rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską przez nadzór kuratora - **698**
w tym:
 - nadzór kuratora – **436 małoletnich**
 - rodzina zastępcza – **205 małoletnich**
 - placówka opiekuńcza – **57 małoletnich**